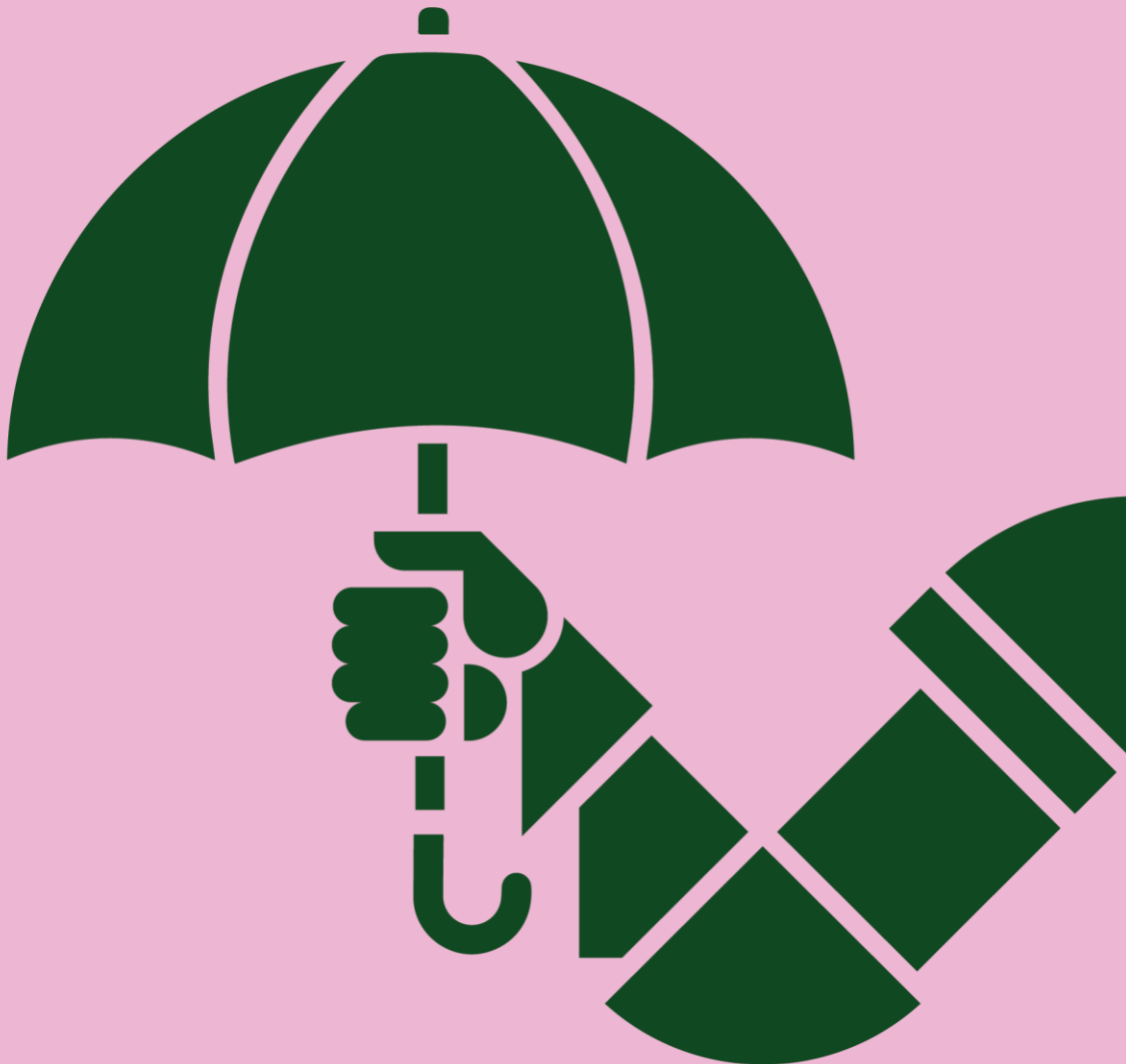

Mesto Nitra

IV. Komunitný plán sociálnych služieb mesta Nitry na roky 2026 – 2031

Nitra – mesto, ktoré sa stará

Názov: IV. Komunitný plán sociálnych služieb mesta Nitry na roky 2026 – 2031.
Odborný garant: Ing. Mária Filipová
Spracovateľ: Ing. Mária Filipová
Bc. Barbora Mládenková
Rok spracovania: 2025

Dokument neprešiel jazykovou korektúrou.

Neoddeliteľnou súčasťou tohto dokumentu sú aj prílohy č.1 – č.8.

Komunitný plán využíva generické maskulínium. Na všetkých miestach, kde je použité, sa pod týmto výrazom myslia všetky prijímateľky a prijímatelia, klientky a klienti, obyvateľky a obyvateľia, občianky a občania, zamestnanci a zamestnankyne.

V materiáli je používané označenie „osoba so zdravotným postihnutím“, ktoré je zaužívané v medzinárodných dokumentoch (napr. Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím) a zároveň sa uplatňuje v právnych predpisoch SR. Toto označenie je preto potrebné ponechať pre zachovanie terminologickej konzistentnosti a právnej jednoznačnosti.

Zároveň je využívaný aj termín „osoba so zdravotným znevýhodnením“, ktorý je z pojmového a jazykového hľadiska presnejší a dôstojnejší. Termín „znevýhodnenie“ lepšie vyjadruje, že nejde o „postihnutie“ osoby samotnej, ale o jej znevýhodnenie v dôsledku zdravotného stavu v interakcii so spoločenským a fyzickým prostredím. Označenie „postihnutie“ má v bežnej reči negatívny a stigmatizujúci nádych, zatiaľ čo „znevýhodnenie“ reflektuje citlivejší a inkluzívnejší jazyk v odbornej a verejnej komunikácii.

Komunitný plán sociálnych služieb je vypracovaný v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, a preto sa jeho obsah nevzťahuje na oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorá je upravená osobitne zákonom č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

PRÍHOVOR PRIMÁTORA

Vážené obyvateľky, vážení obyvatelia Nitry,

držíte v rukách IV. Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2026 – 2031 a som úprimne rád, že nadväzujeme na prácu uplynulých rokov. V predchádzajúcom komunitnom pláne sa nám podarilo naplniť veľkú časť cieľov a zlepšiť život mnohým ľuďom v našom meste – od seniorov, cez osoby so zdravotným znevýhodnením, až po rodiny s deťmi či ľudí v núdzi. Úspešnosť viacerých cieľov dosiahla 75 až 88 %, čo je povzbudením, že cesta, ktorou sa Nitra vydala má zmysel.

V príprave tohto dokumentu sme sa najskôr pozreli do zrkadla reality. Zistili sme, že naše mesto postupne starne, rastie počet ľudí, ktorí potrebujú sociálne služby, ale aj tých, ktorí sa starajú o svojich blízkych doma. Stúpa dopyt po opatrovaní, službách v zariadeniach, aj po pomoci pri zvládaní ťažkých životných situácií. Objavujú sa nové výzvy v oblasti duševného zdravia, nelátkových závislostí, integrácie cudzincov či segregácie detí v školách.

Keď sa pozrieme na tieto údaje, je úplne prirodzené cítiť obavu, či to všetko dokážeme uniesť. No mňa naplnia nádejou jeden dôležitý fakt: tento plán nevznikol za zatvorenými dverami. Spolupracovali na ňom odborníci, prijímatelia sociálnych služieb, mimovládne organizácie, široká verejnosť aj poskytovatelia. Bol to dialóg, v ktorom sme počúvali jeden druhého. A práve preto mu dôverujem.

Štvrtý Komunitný plán sociálnych služieb si kladie päť veľkých cieľov, no v jeho jadre je to jediné: aby každý človek v Nitre cítil, že má miesto, kam patrí. Aby seniori mohli čo najdlhšie žiť doma a nebyť sami. Aby ľudia so zdravotným znevýhodnením mali možnosť viesť samostatný a plnohodnotný život. Aby deti vyrastali bezpečne, mládež mala priestor rásť a rodiny vedeli, že v ťažkých chvíľach majú oporu aj v meste. Aby ľudia bez domova nestratili dôstojnosť. Aby cudzinci a utečenci, ktorí si vybrali Nitru za svoj domov, neboli len tolerovaní, ale vítaní.

Plán prináša konkrétne kroky a opatrenia, ktoré dokážu v každodennosti zmeniť život – nie na papieri, ale u ľudí v našom meste.

Chcem sa poďakovať každému, kto do prípravy priniesol skúsenosť, hlas, čas či ochotu premýšľať nad tým, ako môžeme byť citlivejší, spravodlivejší a otvorenejší. Tento dokument vznikol ako tímové dielo a bude tým silnejší, čím viac budeme ako mesto držať spolu.

Nový komunitný plán nie je splnením povinnosti. Je naším záväzkom. A aj mojím osobným – aby Nitra bola mestom, ktoré je odolné, bezpečné, estetické, udržateľné a v neposlednom rade inkluzívne.

Ďakujem vám za dôveru.

Marek Hattas

primátor mesta Nitry

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Nitra na roky 2026 – 2031 predstavuje strategický rámec pre rozvoj sociálnych služieb a súvisiacich podporných aktivít na najbližšie obdobie. Dokument reaguje na kľúčové demografické trendy a výzvy vyplývajúce z analytickej časti dokumentu.

Komunitný plán sociálnych služieb sa sústreďuje na oblasť sociálnych služieb a podpory, pričom reflektuje potreby obyvateľov mesta v kontexte ich sociálnej situácie, odkázanosti a miery ohrozenia. Dokument však uznáva, že sociálne problémy majú prirodzený presah do ďalších sektorov verejných politík – najmä školstva, zdravotníctva, bývania, či zamestnanosti. Riešenie týchto systémových oblastí nie je ambíciou ani predmetom komunitného plánovania sociálnych služieb. Analytická časť KPSS identifikuje viacero údajov, trendov a výziev, ktoré presahujú rámec sociálnych služieb a sú relevantné aj pre iné odborné útvary mesta.

Za obdobie posledných 20 rokov v meste Nitra sa **trend počtu obyvateľov postupne vyvíjal klesajúcim trendom**. Podľa štatistického úradu k 31.12.2024 žilo v meste celkom 75 945 obyvateľov, čo predstavuje pokles o 12 % oproti roku 2004 (85 743 obyvateľov). Limitom vyššie uvedených dát je však obmedzená schopnosť reflektovať počet obyvateľov len na základe trvalého pobytu v meste Nitra (bez ohľadu na štátnu príslušnosť) a teda nepokrývajú aj informácie o ďalších obyvateľoch, ktorí v meste žijú (typicky napr. študenti, cudzinci bez trvalého pobytu či ďalšie skupiny ľudí s prechodným pobytom v meste či s trvalým pobytom mimo mesta). Podľa interných údajov bolo k 01.10.2024 v meste Nitra 14 440 cudzincov. Rastúci počet cudzincov na území Slovenska, vrátane mesta Nitra a ich pracovný a ekonomický prínos sa tak stáva novou výzvou pri formovaní miestnych politík. **Prevažia seniorskej skupiny** v populácii Nitry bude i naďalej výzvou pri plánovaní a rozvoji sociálnych služieb. Zároveň bude potrebné venovať špecifickú pozornosť i **feminizácii staroby**, t. j. dominujúca ženská populácia v seniorskom veku. **Podiel osôb z marginalizovaných rómskych** komunít v meste Nitra predstavoval 2 % všetkých obyvateľov mesta.

Hoci miera **evidovanej nezamestnanosti** v meste Nitra dlhodobo patrí medzi najnižšie v rámci Slovenskej republiky (1,97% v máji 2025), analýza tiež poukazuje na **rastúce riziko chudoby a sociálneho vylúčenia** v regióne. Vysokému riziku chudoby sú vystavení jednotlivci v seniorskom veku, najmä ženy žijúce samostatne. **Každá tretia žena vo veku 65+ žijúca sama žije v chudobe** (30,3%). Najväčšou príčinou chudoby je nízky príjem. Senior ako prijímateľ pobytovej sociálnej služby v meste Nitra použije na úhradu sociálnej služby až 71% z priemerného príjmu. Približne **42% poberateľov príspevku na opatrovanie** tvoria opatrovatelia **v dôchodkovom veku**. Nakoľko je to skupina obyvateľov čeliaca „dvojitej zraniteľnosti“, rozvoj odľahčovacích služieb pre „domácich opatrovateľov“ je pre mesto Nitra trvalou výzvou.

Z hlavných demografických črt Nitry vyplývajú zásadné závery analýzy. Sú nimi definované **zraniteľné skupiny obyvateľstva**, ktoré sa formujú z dôvodu veku, zdravotného stavu, pohlavia, spoločenského statusu, národnosti, či finančnej autonómie.

Analýza dopytu potvrdzuje nárast posudkovej činnosti, najmä pri pobytových sociálnych službách. Záujem o terénnu opatrovateľskú službu je na rovnakej úrovni ako záujem o umiestnenie v zariadeniach pre seniorov, zatiaľ čo dopyt po dennom stacionári zostáva minimálny. Viac ako 50 % klientov domácej opatrovateľskej služby je koncentrovaných v domoch s opatrovateľskou službou. Kritickým bodom zostáva **nedostupnosť odľahčovacej služby**, čo predstavuje značnú **záťaž pre neformálnych opatrovateľov** a vyžaduje si prioritné riešenie, pretože vystavuje neformálnych opatrovateľov extrémnemu tlaku. Hoci 41 % prijímateľov zostáva v prirodzenom domácom prostredí, **chýba im potrebná podporná sieť**. **Denné centrá využíva len minimálny počet seniorov** (1,69 %), čo zvyšuje riziko duševných chorôb a vedie k ich sociálnej izolácii. Rastúci počet problémov s duševným zdravím si vyžaduje **posilnenie komunitných služieb a intervenčných programov**. Denné centrá sú v súčasnosti nevyužitým potenciálom pre prevenciu. Rastie počet osôb odkázaných na sociálne služby v jedálňach, čo signalizuje ekonomické ohrozenie tejto skupiny. K negatívnym trendom patria **nárast nelátkových závislostí, prehľbovanie sociálnej izolácie** nielen seniorskej časti obyvateľstva ale aj **detí a mládeže**. Prítomnosť segregovaných lokalít (Orechov dvor) a škôl predstavuje bariéru pre sociálnu súdržnosť. Je nevyhnutné **vytvoriť podmienky pre desegregáciu a lepšiu integráciu v školstve**. Dôstojné dožitie pre ekonomicky najslabších môže priniesť zariadenie opatrovateľskej služby pre nízko príjmové skupiny.

Strategická časť komunitného plánu mesta Nitra vychádza z aktuálneho demografického, sociálneho a inštitucionálneho kontextu mesta a jeho prímestských častí. Reaguje na potrebu zabezpečiť dostupné, adresné a kvalitné sociálne služby pre všetky cieľové skupiny obyvateľstva.

Vzhľadom na výsledky analytickej časti, ako aj participatívny proces tvorby nového plánovacieho obdobia komunitného plánu, neboli identifikované dôvody na zásadnú revíziu vízie ani hlavných strategických cieľov z predchádzajúceho KPSS. Naopak ukázalo sa, že vízia stále poskytuje jasné a zrozumiteľné smerovanie pre rozvoj sociálnych služieb. Strategické ciele pokrývajú všetky kľúčové oblasti intervencie. Ich napĺňanie je dôležité aj naďalej vzhľadom na pretrvávajúce aj nové výzvy. Preto ostávajú vízia aj strategické ciele zachované v pôvodnom znení, pričom sa dôraz presúva na ich operacionalizáciu prostredníctvom aktuálnych špecifických cieľov, opatrení a aktivít, reagujúcich na konkrétny vývoj v legislatíve a dostupných zdrojoch.

KPSS mesta Nitra na roky 2026 – 2031 má 5 priorít, pričom priority nie sú stanovené z hľadiska naliehavosti, ale ako súčasť hierarchie intervenčnej logiky. V tomto význame sú priority štrukturálnym prvkom komunitného plánu, ktorý prepája víziu, strategické, špecifické ciele a konkrétne opatrenia.

Pri cieľovej skupine **Seniori** sa v **strategickom celi 1** zameriava na Podporu aktívneho starnutia a zotrvania seniorov v domácom prostredí s dôrazom na kvalitu sociálnych služieb.

V rámci cieľovej skupiny **Osoby so zdravotným postihnutím strategický cieľ 2** je zameraný na podporu nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím.

V rámci cieľovej skupiny **Rodiny s deťmi** sa **strategický cieľ 3** orientuje na Rovnosť príležitostí pre rodiny s deťmi a mládež z rôzneho sociálneho prostredia.

Pri **osobách ohrozených sociálnym vylúčením strategický cieľ 4** kladie dôraz na Komplexný a koordinovaný prístup k prevencii a riešeniu problémov osôb ohrozených sociálnym vylúčením a ľudí bez domova.

Prierezový cieľ 5 je zacielený na Komplexnú informovanosť a spoluprácu subjektov v sociálnej oblasti.

Časový a finančný plán je dôležitý z toho dôvodu, že zabezpečuje a ponúka rámcový pohľad na to, že za akých finančných podmienok sa ciele a opatrenia dajú reálne uskutočniť v stanovenom čase a v rámci dostupných zdrojov. Pri tvorbe finančného plánu sme zohľadnili aj stav verejných financií a rozpočtové možnosti mesta.

Na základe rámcových prepočtov sa na obdobie 6 ročného cyklu komunitného plánovania (2026 – 2031) predpokladá objem finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb (uvedený objem neobsahuje existujúce sociálne služby) cca 10,4 mil.€. Z uvedeného objemu je navrhovaných cca 19,9 % pre cieľovú skupinu seniori, 28,8 % pre cieľovú skupinu osoby so zdravotným postihnutím, 18,9 % pre rodiny s deťmi a mládež, 30,5 % pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením a ľudí bez domova a cca 2 % pre prierezový cieľ informovanosť a spolupráca.

Čo sa týka rozloženia čerpania podľa jednotlivých rokov sa navrhuje aj s ohľadom na konsolidáciu verejných financií najnižšie čerpanie v roku 2026 (6,1%), v rokoch 2027 – 2028 sa predpokladá čerpanie vo výške 11,3%/ročne z celkového objemu 10,4 mil., v rokoch 2029 – 2031 sa predpokladá čerpanie v objeme 23 – 24 % ročne. V rokoch 2029 - 2031 sa predpokladá čerpať finančné prostriedky z eurofondov z ďalšieho programovacieho obdobia (2028 – 2034).

Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2026 – 2031 vytvára pevný rámec pre koordinovaný rozvoj sociálnych služieb a poskytuje jasný smer pre rozhodovanie v nadchádzajúcom období. Zároveň vytvára priestor na modernizáciu systému služieb, posilnenie ich dostupnosti a zlepšenie kvality života všetkých obyvateľov Nitry.

OBSAH

PRÍHOVOR PRIMÁTORA.....	4
ÚVOD	11
1.1 DOKUMENT A JEHO ŠTRUKTÚRA	11
1.1.1 <i>Proces a harmonogram spracovania</i>	12
1.1.2 <i>Subjekty participujúce na procese prípravy a spracovania KPSS</i>	13
1.1.3 <i>Organizačná štruktúra IV.KPSS mesta Nitra</i>	14
1.2 VÄZBA NA INÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY	17
ANALYTICKÁ ČASŤ	25
2.1 VYHODNOTENIE III. KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA NITRY NA ROKY 2021 – 2025	25
2.2 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA ZABEZPEČENIA ÚLOH V SOCIÁLNEJ OBLASTI	40
2.3 VYBRANÉ SOCIO-DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE MESTA NITRY	42
2.3.1 <i>Prehľad o počte a pohybe obyvateľov</i>	42
2.3.2 <i>Národnostná skladba obyvateľov</i>	44
2.3.3 <i>Veková štruktúra obyvateľov</i>	45
2.3.4 <i>Index starnutia, index ekonomického zaťaženia, index ekonomickej závislosti mladých ľudí</i>	46
2.3.5 <i>Ukazovatele (ne)zamestnanosti</i>	48
2.4 ANALÝZA ÚDAJOV SOCIÁLNEJ POMOCI PODĽA CIEĽOVÝCH SKUPÍN	53
2.4.1 <i>Seniori</i>	53
2.4.2 <i>Osoby so zdravotným postihnutím</i>	59
2.4.3 <i>Rodiny s deťmi</i>	66
2.4.4 <i>Osoby ohrozené sociálnym vylúčením</i>	71
2.5 ANALÝZA POSKYTOVANÝCH SLUŽIEB NA ÚZEMÍ MESTA NITRY	81
2.5.1 <i>Sociálne služby</i>	81
2.5.2 <i>Sociálne a nájomné bývanie</i>	114
2.5.3 <i>Zamestnávanie</i>	116
2.5.4 <i>Zdravotná starostlivosť (mimo zdravotníckych zariadení)</i>	120
2.5.5 <i>Ďalšie miesta pomoci a podpory</i>	122
2.6 ANALÝZA POTRIEB V SOCIÁLNEJ OBLASTI	124
2.6.1 <i>Analýza potrieb verejnosti</i>	126
2.6.2 <i>Analýza potrieb prijímateľov sociálnych služieb</i>	135
2.6.3 <i>Analýza potrieb poskytovateľov sociálnych služieb</i>	141
2.6.4 <i>Analýza potrieb ďalších organizácií a subjektov</i>	147
2.7 SWOT ANALÝZY PODĽA CIEĽOVÝCH SKUPÍN.....	149
2.7.1 <i>Seniori</i>	150
2.7.2 <i>Osoby so zdravotným postihnutím</i>	151
2.7.3 <i>Rodiny s deťmi</i>	152

2.7.4 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.....	153
2.8 Ekonomická analýza sociálnych služieb na území mesta Nitra Analýza ekonomických podmienok poskytovania sociálnych služieb na území mesta Nitra	154
2.8.1 Náklady poskytovateľov na poskytovanie sociálnych služieb	154
2.8.2 Zdroje financovania sociálnych služieb	161
2.8.3 Očakávané dopady reformy financovania.....	164
2.9 IDENTIFIKÁCIA VÝZIEV, LIMITOV A PROBLÉMOV	166
2.9.1 Identifikácia limitov	169
STRATEGICKÁ ČASŤ	170
3.1 VÝCHODISKÁ PRE NÁVRH STRATEGICKEJ ČASŤI	170
3.2 VÍZIA A PREHLAD PRIORÍT; STRATEGICKÝCH, ŠPECIFICKÝCH CIELOV; OPATRENÍ A AKTIVÍT	170
3.2.1 Vízia a priority.....	170
3.2.1 Seniori	172
3.2.3 Osoby so zdravotným postihnutím.....	183
3.2.4 Rodiny s deťmi	189
3.2.5 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.....	197
3.2.6 Prierezový cieľ – Informovanosť a spolupráca	209
3.3 ČASOVÝ A FINANČNÝ PLÁN NA ROKY 2026 – 2031	215
3.3.1 Strategický cieľ 1 – Podpora aktívneho starnutia a zotrvania seniorov v domácom prostredí s dôrazom na kvalitu sociálnych služieb	216
3.3.2 Strategický cieľ 2 – Podpora nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím	219
3.3.3 Strategický cieľ 3 – Rovnosť príležitostí pre rodiny s deťmi a mládež z rôzneho sociálneho prostredia	221
3.3.4 Strategický cieľ 4 – Komplexný a koordinovaný prístup k prevencii a riešeniu problémov ľudí bez domova a osôb ohrozených sociálnym vylúčením.....	225
3.3.5 Prierezový cieľ 5 – Komplexná informovanosť a spolupráca subjektov v sociálnej oblasti	229
MONITORING A HODNOTENIE.....	232
Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 1	234
Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 2	236
Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 3.....	237
Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 4	238
Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 5.....	240
ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	241
ODKAZY NA VEREJNÉ DATABÁZY	244
ZOZNAM PRÍLOH.....	245
ZOZNAM OBRÁZKOV	246
ZOZNAM GRAFOV	247

ZOZNAM TABULIEK 251

ÚVOD

1.1 Dokument a jeho štruktúra

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Nitry na roky 2026 – 2031 (ďalej len „Komunitný plán“ alebo „KPSS“) predstavuje v poradí už IV. strategický dokument mesta Nitry, ktorého cieľom je systematické a koordinované plánovanie sociálnych služieb a ďalších nástrojov sociálnej pomoci v súlade s potrebami obyvateľov mesta a víziou mesta v rozvoji a smerovaní sociálnej starostlivosti.

Povinnosť vytvárať komunitný plán vyplýva zo zákonnej povinnosti obce podľa § 80 zákona č.448/ 2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a v praktickej rovine stavia aj na princípoch participatívneho a komunitného plánovania.

Štruktúra dokumentu v ďalších častiach zohľadňuje metodologický rámec komunitného plánovania, medzinárodné i národné strategické dokumenty a špecifiká územia mesta Nitry. Logika dokumentu sa odvíja od štyroch hlavných častí:

- 1. Úvodná časť** predstavuje základné informácie o priebehu prípravy KPSS, vrátane časového harmonogramu a popisu zabezpečenia procesu plánovania, ktoré zaručuje efektívnu koordináciu a spoluprácu všetkých zainteresovaných subjektov. V ďalších častiach zdôrazňuje prepojenie KPSS s relevantnými dokumentmi na miestnej, národnej i európskej úrovni, čím zabezpečuje súlad s platnou legislatívou a politikami.
- 2. Analytická časť** sa orientuje na popísanie aktuálneho stavu organizácie procesov, charakteristík obyvateľstva a ich sociálnej situácie ako i samotných sociálnych služieb v meste. Zahŕňa vyhodnotenie predchádzajúceho komunitného plánu, popis organizačnej štruktúry zabezpečujúcej úlohy v sociálnej oblasti a detailnú analýzu socio-demografických ukazovateľov.
- 3. Strategická časť** nadväzuje na identifikované potreby v sociálnej oblasti, závery z analytickej časti a stanovuje strategické a špecifické ciele, opatrenia a aktivity, vrátane merateľných ukazovateľov, ktoré reflektujú priority mesta v oblasti sociálnych služieb na roky 2026 – 2031 a rovnako definuje i časový a finančný plán pre ich realizáciu počas stanoveného obdobia.
- 4. Monitoring a hodnotenie**, v záverečnej časti dokumentu, určuje spôsob systematickej kontroly a vyhodnocovania plnenia KPSS s cieľom pravidelne sledovať napĺňanie stanovených cieľov, efektívnosť prijatých opatrení a ich dopad na kvalitu sociálnych služieb v meste a tým aj priamo na kvalitu života obyvateľov mesta.

Pri práci s dokumentom je dôležité pristupovať k nemu ako k živému nástroju, ktorý slúži na plánovanie, koordináciu a hodnotenie sociálnych služieb v meste. Dokument je štruktúrovaný tak, aby čitateľ mohol najprv získať prehľad o reálnej situácii, následne pochopiť strategické ciele a napokon sa oboznámiť s plánom implementácie a hodnotenia. Pri čítaní je vhodné venovať pozornosť prepojeniam medzi jednotlivými časťami, ktoré spoločne tvoria komplexný obraz potrieb a riešení v oblasti sociálnej starostlivosti.

1.1.1 Proces a harmonogram spracovania

Tabuľka uvedená nižšie prezentuje jednotlivé fázy prípravy dokumentu, vrátane časových rámcov, v zmysle harmonogramu spracovania Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Nitra na roky 2026 – 2031.

Tabuľka 1 Proces a harmonogram spracovania KPSS

Fáza	Termín	Činnosť
1.Prípravná fáza	február – apríl 2025	<ul style="list-style-type: none"> Vytvorenie partnerstva pre spracovanie KPSS Určenie riadiaceho tímu Zhodnotenie predchádzajúceho KPSS po obsahovej a štrukturálnej stránke a návrh na štruktúru nového KPSS Vyhodnotenie plnenia predchádzajúceho KPSS Príprava dotazníkov pre poskytovateľov sociálnych služieb, prijímateľov a verejnosť Úvodné stretnutie pracovných skupín Zverejňovanie informácií o príprave KPSS (priebežne)
2.Fáza spracovania – Analytická časť	marec – jún 2025	<ul style="list-style-type: none"> Analýza socio-demografických údajov Analýza poskytovaných sociálnych služieb Analýza dotazníkov od poskytovateľov sociálnych služieb, prijímateľov a verejnosti Vyhodnotenie analytických podkladov, SWOT analýz Definovanie stromov problémov Stretnutie pracovných skupín za účelom prezentácie výstupov z analytickej časti Pripomienkovanie analytickej časti
3.Fáza spracovania – Strategická časť	júl – október 2025	<ul style="list-style-type: none"> Stanovenie cieľov a priorít, merateľných ukazovateľov, návrh opatrení a aktivít, časový a finančný plán, monitorovanie a evaluácia, spôsob vyhodnocovania KPSS
	október – november 2025	<ul style="list-style-type: none"> Verejná diskusia k výstupom strategickej časti Pripomienkovanie návrhu KPSS Finalizácia KPSS Prerokovanie návrhu KPSS v príslušných komisiách Prerokovanie KPSS v MsR
	december 2025	<ul style="list-style-type: none"> Kompletizácia materiálu a jeho odovzdanie zo strany externých spracovateľov
Po spracovaní dokumentu		
Január 2026 a ďalej		<ul style="list-style-type: none"> Prerokovanie a schválenie KPSS v MsZ Zverejnenie schváleného KPSS mesta Nitra na roky 2026 – 2031 Zahájenie implementácie KPSS
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, 2025</i>		

1.1.2 Subjekty participujúce na procese prípravy a spracovania KPSS

Subjekty participujúce na procese prípravy, spracovania ale i následne implementácie Komunitného plánu sociálnych služieb nazývame aktérmi komunitného plánovania. Ide o všetkých, ktorých sa sociálne služby priamo alebo nepriamo dotýkajú, a ktorí sa podieľajú na tvorbe a realizácii plánu prostredníctvom svojich zástupcov či následne na užívaní výsledných produktov, resp. aktivít či navrhnutých intervencií a/alebo poskytovaní sociálnych služieb a zabezpečovaní sociálnej pomoci v meste.

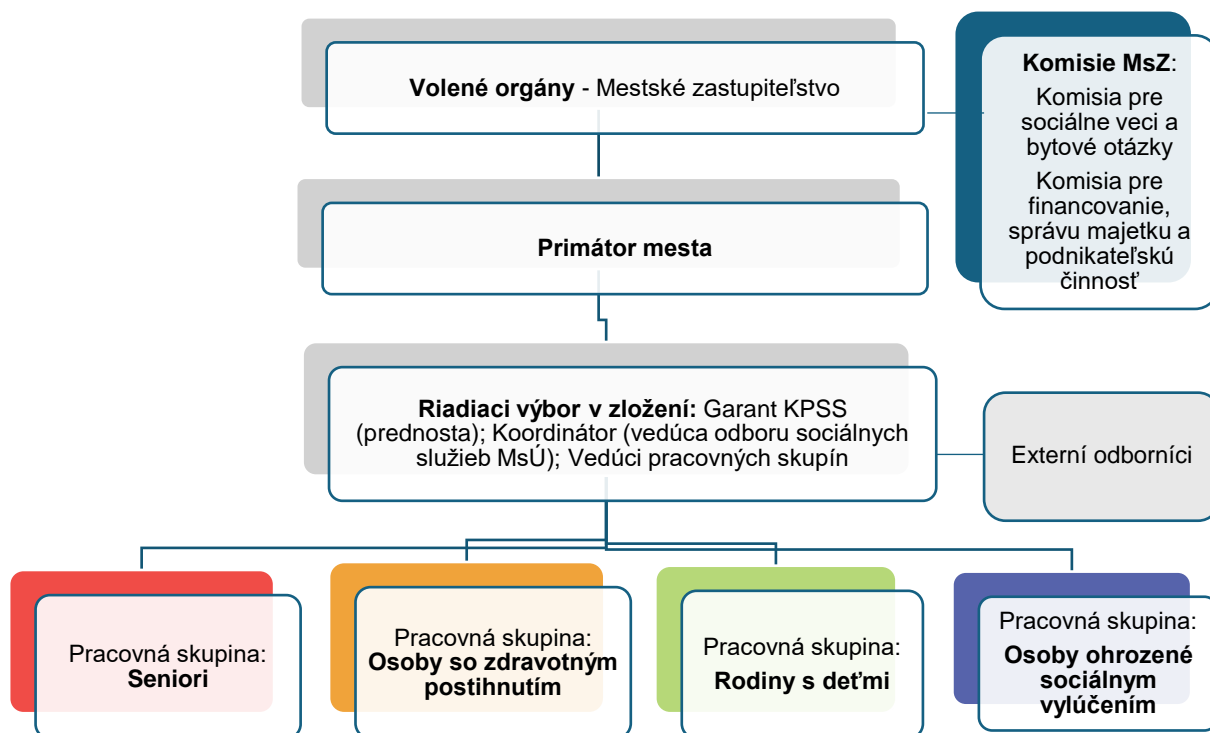
Aktérov zapojených do komunitného plánovania pre prípravu KPSS na roky 2026 – 2031 možno rozdeliť do viacerých skupín:

- **Zadávatel'** - Predstavitelia mestskej samosprávy vrátane poslancov mestského zastupiteľstva, príslušných komisií, vedenia mesta a odborných pracovníkov samosprávy zodpovedných za sociálnu oblasť.
- **Poskytovatelia sociálnych služieb** - Verejní i neverejní poskytovatelia, vrátane tých, ktorí pôsobia pod zriaďovateľskou pôsobnosťou mesta Nitra.
- **Prijímatelia sociálnych služieb** - Osoby využívajúce pobytové, ambulantné a terénne sociálne služby, ktoré predstavujú základnú cieľovú skupinu komunitného plánovania.
- **Odborná verejnosť** - Zástupcovia relevantných inštitúcií a organizácií, ako sú úrady práce, sociálnej poisťovne, zdravotnícke zariadenia, mimovládne neziskové organizácie, akademická obec a ďalší experti prispievajúci k odbornému rámcu komunitného plánovania.
- **Široká verejnosť** - Obyvatelia mesta Nitra, s dôrazom na skupiny obyvateľov častejšie využívajúce sociálne služby, ktorí sú súčasťou komunitnej spätnej väzby.

Spolupráca všetkých týchto aktérov je nevyhnutná pre vytvorenie komplexného, potreby a preferencie reflektujúceho a funkčného komunitného plánu, ktorý podporuje rozvoj sociálnych služieb na miestnej úrovni.

1.1.3 Organizačná štruktúra IV.KPSS mesta Nitry

Obrázok 1 Schéma organizačnej štruktúry IV.KPSS mesta Nitry

Zdroj: Vlastné spracovanie, február 2025

Tabuľka 2 Úlohy jednotlivých úrovní riadenia

Úlohy jednotlivých úrovní riadenia	
Volené orgány	Schválenie KPSS
Primátor mesta	Zodpovedný za plnenie zákonných povinností, predkladá návrh KPSS na schválenie MsZ
Riadiaci výbor	Riadi celý proces tvorby KPSS, rozhoduje o čiastkových výstupoch
Pracovné skupiny	Zastupujú všetkých aktérov procesu a participujú na obsahových častiach KPSS – analytickej a strategickej časti

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2025

Vo všetkých pracovných skupinách sú zastúpení zástupcovia cieľovej skupiny, zadávateľ (mesto prostredníctvom zamestnancov MsÚ a poslancov MsZ), poskytovatelia sociálnych služieb a užívatelia týchto služieb. Počet členov pracovných skupín nie je obmedzený. Počet členov v pracovných skupinách je medzi 10 – 14 členov.

Vzhľadom na narastajúci počet cudzincov v meste, ktorý je spôsobený viacerými faktormi (veľkí zamestnávateľia v priemyselnom parku, utečenecká migrácia a iné) je potrebné venovať pozornosť aj tejto cieľovej skupine, nakoľko sú medzi nimi aj prijímatelia sociálnych služieb. Na základe návrhu odborníkov pracujúcich s cudzincami sa riadiaca skupina dohodla, že nebude samostatne vytvorená pracovná skupina pre cudzincov, ale v každej pracovnej skupine ako podskupina bude reflektovaná, pokiaľ budú k dispozícii relevantné dáta.

Všeobecným referenčným obdobím pre všetky sledované dáta v rámci tohto KPSS boli roky 2020 – 2024. Tam, kde neboli údaje za tieto obdobia dostupné, použili sa údaje čo najbližšie k referenčnému obdobiu, resp. za posledné dostupné obdobie.

Tabuľka 3 Zloženie pracovnej skupiny – Seniori

Pracovná skupina 1: Seniori		
Vedúci skupiny	Mgr. Marta Nováková	Správa zariadení sociálnych služieb – príspevková organizácia mesta Nitra
Členka	PhDr. Libuša Mušáková	Správa zariadení sociálnych služieb - príspevková organizácia Mesta Nitra
Člen	Ing. Jozef Filo	SENIORKA n.o.
Členka	PhDr. Silvia Lužáková	Správa zariadení sociálnych služieb - príspevková organizácia Mesta Nitra
Členka	Mgr. Alena Lopašková	Spoločnosť Božieho Slova
Členka	Mgr. Jana Holečková	Promeritae Quieti sv. Svorada n.o.
Člen	František Holly	Poslanec MsZ
Členka	Mgr. Marcela Brezinová	OSS MsÚ Nitra
Člen	Anton Chudík	Jednota dôchodcov Slovenska
Členka	Mgr. Gabriela Ábelová	OSV NSK
Členka	PhDr. PaedDr. Klaudia Sedláková, MBA	„NITRAVA“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra
Členka	PhDr. Janka Moravčíková, PhD, v zastúpení PhDr. Jana Tráčová	„VINIČKY“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra
<i>Zdroj: Riadiaci výbor KPSS</i>		

Tabuľka 4 Zloženie pracovnej skupiny – Osoby so zdravotným postihnutím

Pracovná skupina 2: Osoby so zdravotným postihnutím		
Vedúci skupiny	Mgr. Iveta Juhásová	SOCIA Nitra
Členka	PhDr. Anna Laurinec Šmehilová, PhD.	EFFETA – Stredisko sv. Františka Saleského
Členka	Mgr. Petra Ajdariová	Krajské stredisko Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Členka	Samuel Ďuriš	Osoba s ŤZP
Členka	Ing. Bc. Vlasta Kíbičková v zastúpení Jana Globanová	Klub rodičov autistických detí v Nitre
Členka	Mgr. Ing. Jarmila Ballonová	Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP, ÚPSVaR NR
Členka	Mária Všelková	Zväz zdravotnej postihnutých Nitrianskeho kraja, n.o.
Členka	PhDr. PaedDr. Martin Bodis, PhD., MBA, Mgr. Sabína Barantalová	BORINKA – Zariadenie sociálnych služieb NITRA
Členka	Mgr. Zuzana Tóthová	Správa zariadení sociálnych služieb - príspevková organizácia Mesta Nitra DS ŤZP
Členka	Mgr. Karolína Blašková	Správa zariadení sociálnych služieb - príspevková organizácia Mesta Nitra DS pre osoby s PAS
Členka	Ing. Katarína Lehoťáková	OSS MsÚ Nitra
<i>Zdroj: Riadiaci výbor KPSS</i>		

Tabuľka 5 Zloženie pracovnej skupiny – Rodiny s deťmi

Pracovná skupina 3: Rodiny s deťmi		
Vedúci skupiny	Mgr. Mariana Kováčová v zastúpení Mgr. Martina Kostolániová	Centrum Slniečko, n.o.
Členka	Mgr. Miriam Glovňová	Regionálne centrum podpory učiteľov, Nitra
Členka	Mgr. Tatiana Golská	Terénna sociálna práca, Nitra
Členka	Mgr. Martina Svitačová	OSS MsÚ Nitra
Členka	Mgr. Mária Čápeková	Útulok pre jednotlivcov s deťmi Nitra
Členka	Mgr. Roman Hajdák	Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar
Členka	Mgr. Gabriela Balkó	IPčko.sk
Členka	Ing. Daniela Konečná	Materské centrum Klokanček
Členka	Mária Ōsziová	Združenie STORM, Nizkoprahovŷ program pre deti a mládeŷ CIRKUS
Členka	Andrea Páleníková, JUDr. Simona Kulichová	Rodinná poradňa Nitra
Členka	Mgr. Paulína Hamzová	Oddelenie SPODaSK ÚPSVaR NR
Členka	Vladyslava Balera	Mládeŷnícky parlament
Členka	PaedDr. Bc. Ľubica Dragúňová	Centrum pre deti a rodinu Nitra
Členka	Mgr. Andrea Valchoňová	Odbor školstva NSK
<i>Zdroj: Riadiaci výbor KPSS</i>		

Tabuľka 6 Zloženie pracovnej skupiny – Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Pracovná skupina 4: Osoby ohrozené sociálnym vylúčením		
Vedúci skupiny	Mgr. Pavol Ščasný	Združenie STORM
Člen	Mgr. Lukáš Štellár	Komunitné centrum Orechov dvor
Členka	Mgr. Terézia Bačová	Komunitné centrum Draŷovce
Člen	Mgr. Daniel Kalázi	Útulok pre bezdomovcov Nitra
Člen	Mgr. Juraj Barát v zastúpení Mgr. Mirela Lukáčová Rosinská	Diecézna Charita Nitra
Členka	Doc. PhDr. Ľuba Pavelová, PhD.	BUDÚCNOSŤ, n. o.
Členka	PaedDr. Ivona Fraňová	OSS MsÚ Nitra, Integrované a koordinačné centrum pre cudzincov/ COMIN
Člen	Marek Lakatoš	MOaPS Nitra
Členka	Vladyslava Balera	OŠMaŠ MsÚ Nitra, zástupca za cudzincov
Členka	PhDr. Alena Hudecová	Oddelenie zamestnanosti ÚPSVaR NR
Členka	Mgr. Jana Andreasová	Nitrianske centrum dobrovoľníctva
Člen	Mgr. Peter Danišik	Centrum právnej pomoci
Člen	Mgr. Jakub Novotný	veliteľ ŠVS, DDI a prevencie MsP
Členka	Ing. Martina Dubaiová	Poslankyňa MsZ
Členka	Ľubica Lachká	Nitrianska komunitná nadácia
<i>Zdroj: Riadiaci výbor KPSS</i>		

Garant KPSS: Mgr. Miloslav Špoták, zástupca primátora

Koordinátor: PhDr. Naďa Šimová, vedúca odboru sociálnych služieb

1.2 Väzba na iné strategické dokumenty

Väzba na iné strategické dokumenty je pri komunitnom plánovaní dôležitá z viacerých dôvodov:

- **Zabezpečenie súladu a koordinácie** – plánovanie sociálnych služieb by malo byť v súlade s inými dokumentmi (na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni) ako napr. PHRSR, stratégia bývania, vzdelávania či zdravotníctva. To zabezpečuje, že opatrenia sa navzájom podporujú a nie sú v konflikte.
- **Efektívne využitie zdrojov** – väzba na iné stratégie umožňuje efektívnejšie rozdelenie finančných prostriedkov, personálu a infraštruktúry. Predchádza sa duplicitám a zvyšuje účinnosť plánovaných opatrení.
- **Komplexné riešenie potrieb komunity** – sociálne problémy sú často prepojené s ďalšími oblasťami ako sú bývanie, zdravie, zamestnanosť, vzdelávanie a pod. Prepojenosť s inými dokumentmi umožňuje riešiť problém systematicky a z viacerých uhlov pohľadu.
- **Zvýšenie dôveryhodnosti a prijateľnosti plánu** – prepojenie s národnými, regionálnymi alebo miestnymi stratégiami zvyšuje legitimitu komunitného plánovania a uľahčuje jeho prijatie v MsZ, u partnerov a verejnosti.
- **Možnosť získať externé finančné zdroje** – mnohé dotačné výzvy a programy (napr. z eurofondov) vyžadujú, aby bol projekt v súlade s platnými strategickými dokumentami. Väzba je preto často nevyhnutná na získanie podpory.

Tabuľka 7 Strategické dokumenty rôznych úrovní s určením priorít, opatrení, na ktoré KPSS mesta Nitra bude nadväzovať

Globálna a medzinárodná úroveň, na ktorú nadväzuje národná úroveň	
Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (1950)	<ul style="list-style-type: none"> • Právo na život, zákaz mučenia, zákaz otroctva a nútenej práce, právo na slobodu a bezpečnosť.
Európska charta sociálnych práv (revidovaná v roku 1996)	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnosť a nediskriminácia.
Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (2010)	<ul style="list-style-type: none"> • Ženy so zdravotným postihnutím, deti so zdravotným postihnutím, zvyšovanie povedomia, prístupnosť, nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti, sloboda prejavu a prístup k informáciám.
Dohovor o právach dieťaťa (1995)	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálne a výchovné opatrenia na ochranu dieťaťa pred všetkými formami násillia – fyzické a psychické násillie, zneužívanie, zanedbávanie, týranie či sexuálne vykorisťovanie.
Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu či trestaniu (1988)	<ul style="list-style-type: none"> • Medzinárodná zmluva OSN, ktorej cieľom je zakázať a predchádzať mučeniu a krutému zaobchádzaniu vo všetkých jeho formách a za akýchkoľvek okolností.
Strategické dokumenty na národnej úrovni	
Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie 2023 - 2027	<ul style="list-style-type: none"> • Rámcový záväzok vlády budovať na Slovensku silný a sociálne spravodlivý štát, ktorého stredobodom pozornosti je človek od narodenia až po dôstojnú starobu.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitu života seniorov zlepšiť opatreniami pre aktívne starnutie. • Osobitná pozornosť venovaná pomoci a podpore rodín. • Umožniť efektívne sa rozhodovať pre tie formy služieb, ktoré podporia zotrvanie ľudí odkázaných na pomoc v prirodzenom domácom prostredí. • Využívať potenciál sociálnej ekonomiky aj nad rámec pracovnej integrácie. • Pokračovať v deinštitucionalizácii systému náhradnej starostlivosti, v posilňovaní SPODaSK. Prioritou je udržanie detí v rodinách. • Kvalitné sociálne služby musia byť dostupné všetkým odkázaným, pričom samosprávy a štát budú môcť ovplyvňovať efektívnosť ich financovania.
Národné priority rozvoja sociálnych služieb na obdobie 2021 – 2030	<ul style="list-style-type: none"> • NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb. • NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti. • NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby. • NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.
Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie (2025)	<ul style="list-style-type: none"> • Národná stratégia nadväzuje na Migračnú politiku SR s výhľadom do roku 2025 a vychádza zo záväzkov vyplývajúcich z európskych nariadení, pričom reaguje na výzvy týkajúce sa ochrany vonkajších hraníc, nelegálnej migrácie, potrieb trhu práce a návratu pracovnej sily.
Strategické dokumenty na regionálnej úrovni	
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja NSK do roku 2030	<p>Strategická priorita 4: Sociálny rozvoj územia a podpora komunit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • SC 4.1 Rozvoj smart sociálnych a zdravotných služieb s dôrazom na komplexnosť riešení a výsledok. • SC 4.2 Rozvoj inkluzívneho bývania. • SC 4.3 Aktívne začlenenie rómskych komunít. • SC 4.4 Zlepšenie podmienok pre rozvoj SE, sociálne a pracovné začlenenie znevýhodnených a zraniteľných osôb. • SC 4.5 Sociálne inovácie a experimenty.
Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 - 2031	<p>Strategický cieľ 1: Kvalitné a dostupné SS pre seniorov podporujúce zotrvanie v domácom, prirodzenom prostredí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŠC 1.1 Rozvoj komunitných SS pre seniorov. • ŠC 1.2 Dostupnosť komunitných sociálnych a zdravotníckych služieb v malých obciach. • ŠC 1.3 Zvyšovanie kvality a kapacity existujúcich SS. • ŠC 1.4 Rozvoj integrovaných sociálno-zdravotníckych služieb, <p>Strategický cieľ 2: Podpora začleňovania osôb so zdravotným znevýhodnením do bežného života komunity.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŠC 2.1 Zvýšenie ponuky špecializovaných SS pre osoby so ZZ.

	<ul style="list-style-type: none"> • ŠC 2.2 Zvýšenie ponuky SS podporujúce začlenenie na trh práce. <p>Strategický cieľ 3: Komplexné sociálne služby pre rodiny s deťmi v komunite.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŠC 3.1 Rozvoj SS podporujúcich prístup na trh práce pre rodičov s deťmi do troch rokov veku. • ŠC 3.2 Podpora a včasná intervencia pre rodičov s deťmi so ZZ. • ŠC 3.3 Podpora a predchádzanie sociálno-patologickým javom. <p>Strategický cieľ 4: Zvýšenie kvality života osôb v nepriaznivej sociálnej situácii.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŠC 4.1 Podpora začleňovania osôb v nepriaznivej sociálnej situácii (s dôrazom na príslušníkov MRK). • ŠC 4.2 Zabezpečenie prístupu k službám zdravotnej starostlivosti osobám v KI. • ŠC 4.3 Podpora rozvoja druhov a foriem SS KI so špecifikáciou na rôzne krízové situácie. <p>Strategický cieľ 5: Kvalitné SS s dôrazom na rozvoj ľudských zdrojov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŠC 5.1 Zvýšenie odborného profilu a spoločenského statusu opatrovateľa v SS. • ŠC 5.2 Podpora a rozvoj LZ v SS. • ŠC 5.3 Podpora duševného a fyzického zdravia zamestnancov v SS.
Strategické dokumenty na miestnej úrovni	
<p>Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Nitra 2015 – 2023 (predĺžený do roku 2025)</p>	<p>Programová priorita - Mesto Nitra – mesto pre život.</p> <p>Ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšiť podiel sociálnych služieb poskytovaných komunitou a nových foriem sociálnej pomoci. • Vytvoriť podmienky pre prevenciu sociálneho vylúčenia vybraných skupín obyvateľstva (mesto bez bariér). • Zaviesť nové služby pre podporu mladých ľudí a mladých rodín. • Vytvoriť podmienky pre spoluprácu verejných, neverejných poskytovateľov verejných služieb a iné subjekty. • Zlepšiť bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov mesta.
<p>Stratégia prístupnosti mesta Nitra pre všetkých (2019)</p>	<p>Priority:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvorenie pracovného miesta pre koordinátora pre prístupnosť mesta. • Dobudovanie objektu/budovy MsÚ v Nitre v zmysle filozofie prístupnosti a univerzálneho dizajnu. • Systematické budovanie hlavných trás mesta – najvýznamnejších ťahov s najvyšším počtom osôb, významné dopravné uzly a inštitúcie situované najmä v centre mesta, budovanie vedľajších, doplnkových a rekreačných trás v meste. • Samostatné využívanie informácií sprístupňovaných mestom ľuďom so zdravotným postihnutím bez rozdielu.

	<ul style="list-style-type: none"> • Scitlivovanie pracovníkov MsÚ pre prácu s osobami so zdravotným postihnutím. • Práca s verejnosťou – edukačná a osvetová činnosť v oblasti problematiky prístupnosti pre všetkých a univerzálneho navrhovania.
Stratégia riešenia rizikového správania so zameraním na problematiku drog na elimináciu domáceho násillia, násillia páchaného na ženách, deťoch na území mesta Nitra na roky 2022 - 2025	<p>Návrhy riešení:</p> <p>Drogová problematika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dlhodobá a komplexná prevencia na školách. • Špeciálny pedagóg a školský psychológ v ZŠ. • Projektový koordinátor pre školy s cieľom získania financií pre zmysluplnú prevenciu. • Špecifický program prevencie v rôznych rizikových komunitách (Dražovce, Orechov dvor,...). • Program osvetových prednášok a vzdelávanie pre rodičov. • Nízko prahový program pre deti a mládež na sídlisku Chrenová. • Kontaktné centrum pre užívateľov drog a ich rodinných príslušníkov na sídlisku Klokočina. • Program dištančného poradenstva. • Program zamestnávania užívateľov drog. • FIXPOINT miesta a osvetové video. • Pobytové krízové centrum pre užívateľky drog, zažívajúce násillie v blízkych vzťahoch. • Program terciárnej resocializácie. • Doplnenie bezpečnostnej rady mesta o odborníkov. • Mestský koordinátor pre oblasť drog. • Spolupráca s Radou seniorov. <p>Domáce násillie, násillie páchané na ženách a deťoch:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Špecializovaná dotačná schéma. • Systémový prístup k prevencii násillia a realizácia preventívnych programov. • Prístup k relevantným informáciám. • Vzdelávanie v téme násillia. • Multiinštitucionálna spolupráca. • Stabilizácia a rozšírenie ubytovacích kapacít. • Stabilizácia a rozšírenie kapacít poradenských centier. • Stabilizácia a rozšírenie kapacít poradenského centra pre týrané, sexuálne zneužívané deti. • Systém následnej podpory obetiam domáceho násillia.
Koncepcia riešenia problematiky ľudí bez domova na území mesta Nitra na roky 2019 - 2022	<p>Prioritné služby v rámci Programových cieľov 2018 – 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Terénna sociálna služba krízovej intervencie. • Útulok pre chorých. • Nájomné bývanie Housing first/Bývanie ako prvé.
Stratégia integrácie cudzincov (vrátane utečencov a odíedencov) v meste Nitra s výhľadom do roku 2035	<p>Rámcové ciele pre sociálnu oblasť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úprava možnosti poskytovania sociálnych služieb aj pre cudzincov a cudzinky, ktorí nemajú v meste trvalý pobyt a definovanie cudzincov ako cieľovej skupiny v KPSS. • Mapovanie potrieb cudzincov a cudziniiek (vrátane odíedencov a utečencov) v súvislosti so sociálnymi službami a poskytovaním informácií.

	<ul style="list-style-type: none"> • Efektívne mapovanie a posilňovanie kapacít zariadení a organizácií poskytujúcich služby a koordinácia aktérov v tejto oblasti. • Skvalitňovanie sociálnych služieb s dôrazom na ich komunitný charakter. <p>Rámcové strategické ciele pre tému Bývanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systematické mapovanie potrieb a zber dát v oblasti bývania. • Nastavenie podporného mechanizmu v oblasti bývania. • Rozširovanie kapacít dostupného bývania. • Prevencia pred vykorisťovaním zo strany poskytovateľov ubytovania.
<p>Program aktívneho starnutia v Nitre na roky 2023 - 2030</p>	<p>Oblasť zdravia, zdravotná starostlivosť a sociálna starostlivosť o seniorov podporujúca aktívne starnutie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvyšovať účasť seniorov na preventívnych prehliadkach, motivovať ich k ochrane vlastného zdravia. • Vytvárať podmienky pre podporu aktívneho starnutia seniorov prostredníctvom športových a pohybových aktivít seniorov. • Preventívne aktivity zamerané na oblasť zdravia a zdravého životného štýlu. <p>Podpora dôstojnosti, nezávislosti a kvality života seniorov, podpora starnutia v rodinnom prostredí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora rozvoja terénnej sociálnej služby pre zotrvanie seniorov v prirodzenom rodinnom prostredí. • Zabezpečiť dostupnosť odľahčovacej služby pre rodinných opatrovateľov, príbuzných seniorov. • Zabezpečiť dostupnosť a finančnú udržateľnosť ambulantných sociálnych služieb pre seniorov. • Zabezpečiť dostupnosť a možnosť výberu pri sociálnej službe s použitím telekomunikačných technológií. <p>Bývanie a bezpečnosť seniorov žijúcich v meste:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bytová politika mesta zohľadňujúca potreby občanov seniorského veku a tvorba bytového fondu prístupného aj pre ľudí s obmedzeným pohybom. • Zvyšovať bezpečnosť, ochranu života, zdravia a majetku starších ľudí a brániť zlému zaobchádzaniu so staršími ľuďmi a násiliu voči starším ľuďom vo všetkých jeho formách. <p>Podpora spoločenskej participácie a začlenenie seniorov do účasti na rozvoji mesta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zriadiť Radu seniorov mesta Nitry na nové volebné obdobie. • Podpora seniorov v oblasti zapájania sa do dobrovoľníckych programov. • Podporovať umelecký a kreatívny potenciál seniorov. • Zvyšovať kvalitu verejných priestorov v meste ako sú chodníky, pešie koridory, lavičky, zeleň, a pokračovať vo vytváraní relaxačných zón, kde môžu seniори tráviť voľný čas bez toho, aby boli ohrozovaní negatívnymi vplyvmi životného prostredia.

	<ul style="list-style-type: none"> • Zachovať zľavy pre seniorov v MHD. • Postupná debarierizácia zastávok MHD. <p>Podpora ľudských zdrojov v celoživotnom cykle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizácia vzdelávacích podujatí s cieľom aktivizácie seniorov. • Realizácia aktivít na podporu celoživotného vzdelávania seniorov. • Realizácia vzdelávacích podujatí na témy - Právna ochrana seniorov zameraná na zvyšovanie právnej gramotnosti seniorov a obhajobu ich práv a zvýšenie bezpečnosti seniorov. • Zavedenie bezplatného poradenstva pre starších ľudí o možnostiach a podmienkach ďalšieho vzdelávania v oblasti finančnej gramotnosti ľudí 50+.
<p>Program rozvoja bývania mesta Nitra do roku 2030</p>	<p>Strategický zámer 1 – Nitra je mestom s kvalitným, moderným a ekologickým bývaním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cieľ 1.1 Zabezpečovať želateľný technický stav mestských nájomných bytov. • Cieľ 1.2 V maximálnej miere využívať alternatívne zdroje a ekologické koncepty pri ekonomickej hospodárnosti bývania v meste. <p>Strategický zámer 2 – Nitra je mestom , ktoré sa moderne a udržateľne rozvíja prostredníctvom inteligentného rozvoja bývania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cieľ 2.1 Zabezpečiť dostatok pozemkového fondu mesta potrebného na rozvoj bývania. • Cieľ 2.2 Zabezpečiť dostatočnú kapacitu mestského bytového fondu, ktorá korešponduje s aktuálnym dopytom. • Cieľ 2.3 Uplatňovať princíp univerzálneho navrhovania pri výstavbe mestských nájomných bytov. <p>Strategický zámer 3 – Nitra je mestom pre dôstojný život všetkých, teda aj núdzných, ohrozených a vylúčených:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cieľ 3.1 Vykonávať účinný a efektívny manažment sociálneho bývania v meste. • Cieľ 3.2 Vytvoriť bytový fond pre dočasné krízové bývanie. • Cieľ 3.3 Integrovať lokalitu Orechov dvor a vytvoriť z nej územie len pre najnižší stupeň prestupného bývania. <p>Strategický zámer 4 – Nitra je mestom, kde obyvatelia bývajú spokojne a radi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cieľ 4.1 Uplatňovať modely inkluzívnych prvkov detských ihrísk a komunitných priestorov pri výstavbe mestských nájomných bytov. • Cieľ 4.2 Skvalitniť bývanie v jednotlivých častiach mesta prepojením ekologickou dopravnou infraštruktúrou.
<p>OBIEU – 5 pilierov pre lepšiu budúcnosť (26.06.2024)</p>	<p>Mesto Nitra je silné a prosperujúce mesto založené na pevnom základe, ktorý zabezpečuje dlhodobú udržateľnosť a kvalitu života pre všetkých obyvateľov. Preto identifikovali päť kľúčových pilierov, ktoré tvoria jadro ich politiky a projektov:</p>

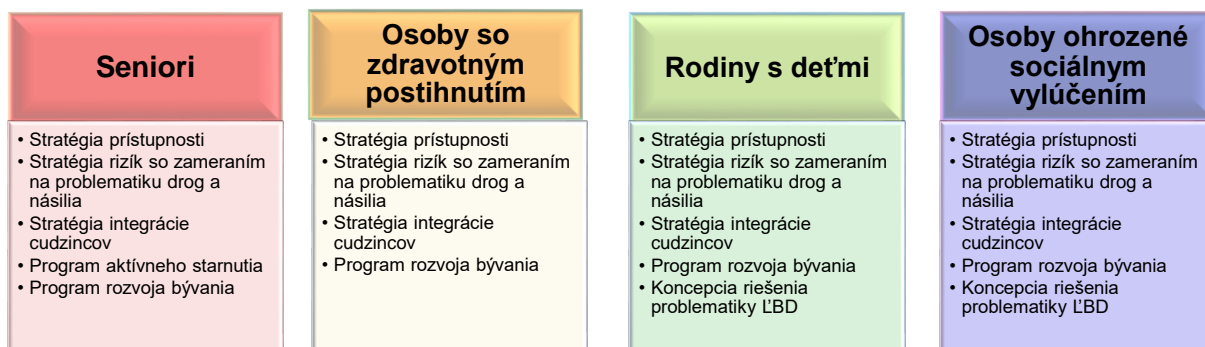
	<ul style="list-style-type: none"> • Odolnosť - sa týka schopnosti mesta a jej infraštruktúry zotaviť sa z nepriaznivých udalostí, ako sú prírodné katastrofy alebo ekonomické krízy. Je dôležité, aby projekty boli navrhnuté s ohľadom na flexibilitu a adaptabilitu, čo umožní rýchlu reakciu na nečakané situácie. • Bezpečnosť je kľúčovým aspektom pri tvorbe projektov, ktorý zahŕňa ochranu obyvateľov a majetku pred rôznymi hrozbami. Dôležitou súčasťou je aj digitálna bezpečnosť, ktorá zabezpečuje ochranu osobných údajov a bezpečnú komunikáciu. • Inklúzia znamená, že všetky projekty by mali byť prístupné a prospešné pre všetkých členov mesta, bez ohľadu na ich vek, pohlavie, schopnosti alebo sociálno-ekonomické postavenie. • Estetika sa zameriava na vizuálnu príťažlivosť a kultúrnu hodnotu projektov. Estetika zahŕňa aj rešpektovanie a integráciu miestnych kultúrnych a historických prvkov do nových projektov, čím sa podporuje identita komunity. • Udržateľnosť sa týka navrhovania a realizácie projektov s ohľadom na ochranu životného prostredia a dlhodobú životaschopnosť. Zahŕňa to používanie ekologicky šetrných materiálov, energie z obnoviteľných zdrojov a minimalizáciu odpadu a znečistenia. Taktiež zahŕňa podporu lokálnej ekonomiky a vytváranie pracovných miest.
<p>Národná stratégia SR k riadeniu azylu a migrácie (2025)</p>	<p>2.5 Dosiahnutie integrovaného prístupu – opatrenia na vykonávanie zásady integrovanej tvorby politiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opatrenia na implementáciu zásad integrovanej tvorby politiky štátu v oblasti migrácie <ul style="list-style-type: none"> - zapojenie samospráv do odborného dialógu o možnostiach nastavenia ich kompetencií a systému financovania v súvislosti s riešením mimoriadnych situácií a integráciou cudzincov - posilnenie spolupráce s relevantnými mimovládnyimi a medzinárodnými organizáciami, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu pri poskytovaní služieb cudzincom
<p><i>*V tabuľke môže byť využité použité dvojité pomenovanie (osoby so zdravotným postihnutím a osoby so zdravotným znevýhodnením) v závislosti od popisovaného dokumentu a preferovanej formulácie označenia skupiny autormi tohto dokumentu.</i></p> <p><i>Zdroj: Vlastné spracovanie, máj 2025 a december 2025</i></p>	

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Nitra vytvára podmienky pre miestnu platformu sociálnych služieb, zohľadňuje a prepája viaceré tematické koncepcie, stratégie a programy.

Pozitívne možno hodnotiť, že mesto Nitra má vypracované podrobnejšie tematické stratégie a koncepcie týkajúce sa problémov bezdomovectva, násilia páchaného na ženách a deťoch, domáceho násilia, drogovej problematiky, integrácie cudzincov, program rozvoja bývania, program aktívneho starnutia a pod. Uvedené dokumenty budú dôležitým východiskom a zdrojom informácií z hľadiska spracovaných analýz. Vo vzťahu ku komunitnému plánu majú paralelný, koordinačný, podporný

charakter. Vzťah je nehierarchický, funkčne prepojený, každý dokument má svoj význam a prispieva k celku.

Obrázok 2 Schematické priradenie existujúcich stratégií, koncepcií a programov k cieľovým skupinám

Zdroj: *Mesto, ktoré žije a uchváti svojou atmosférou - Nitra, vlastné spracovanie, máj 2025*

ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 Vyhodnotenie III. Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Nitra na roky 2021 – 2025

Neoddeliteľnou súčasťou analytickej časti k príprave IV.KPSS mesta Nitra je aj vyhodnotenie predchádzajúceho KPSS, t.j. *III. Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Nitra na roky 2021 – 2025*, ktorý bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva č.210/2021-MZ, dňa 24.06.2021.

III.KPSS mesta Nitra definoval **4 strategické ciele podľa cieľových skupín (CSK) a 2 spoločné prierezové ciele:**

- **Strategický cieľ 1 (CSK: Seniori):** Podpora aktívneho starnutia a podpora seniorov odkázaných na pomoc s cieľom čo najdlhšie ich udržať v prirodzenom prostredí.
- **Strategický cieľ 2 (CSK: Osoby so zdravotným postihnutím):** Podpora nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím.
- **Strategický cieľ 3 (CSK: Rodiny s deťmi):** Rovnosť príležitostí pre rodiny s deťmi a mládež z rôzneho sociálneho prostredia.
- **Strategický cieľ 4 (CSK: Osoby ohrozené sociálnou exklúziou):** Komplexný a koordinovaný prístup k prevencii a riešeniu problémov ľudí bez domova a osôb ohrozených sociálnou exklúziou.
- **Strategický cieľ 5 (prierezový cieľ):** Komplexná informovanosť a spolupráca subjektov v sociálnej oblasti.
- **Strategický cieľ 6 (prierezový cieľ):** Kvalita sociálnych služieb.

Z hľadiska formálnych náležitostí definovaných v § 83 zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách obsahuje hodnotený komunitný plán sociálnych služieb všetky zákonom určené časti, vrátane merateľných ukazovateľov a finančného a časového plánu, čo pôsobí transparentne a odborne a zároveň zjednodušuje samotnú implementáciu komunitného plánu.

Pri vyhodnocovaní III. Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Nitra na roky 2021 – 2025 sme vychádzali z Informatívnych správ OSS k plneniu predmetného KPSS za roky 2021 až 2024. Informatívne správy boli predkladané na vedomie mestskému zastupiteľstvu pravidelne a hodnotili ročné plnenie KPSS.

Vzhľadom na obdobie spracovávania tejto časti (jún a júl 2025) nebola k dispozícii Informatívna správa k plneniu KPSS za rok 2025. Avšak zo strany OSS bol doručený interný podklad k nespĺneným opatreniam a aktivitám III.KPSS, vďaka ktorému bolo možné lepšie pochopiť ako dôvody nespĺnených opatrení a aktivít, tak v zmysle kontinuity komunitného plánovania identifikovať spoločne s OSS opatrenia, ktoré by mali byť prenesené do ďalšieho KPSS, t.j. IV.KPSS. Informatívne správy vypracované OSS detailne popisujú finančné plnenie na úrovni navrhnutých aktivít a pracujú rovnako aj so stanovenými indikátormi a porovnávajú ich plánovanú a skutočnú hodnotu v danom roku. Rovnako

aj tieto parciálne dokumenty potvrdzujú profesionalitu a zodpovednosť zamestnankýň OSS a ďalších partnerov pri napĺňaní III.KPSS a celkovom rozvoji sociálnej oblasti v meste.

STRATEGICKÝ CIEĽ 1 - Podpora aktívneho starnutia a podpora seniorov odkázaných na pomoc s cieľom čo najdlhšie ich udržať v prirodzenom prostredí.

Cieľová skupina: Seniori

Strategický cieľ 1 tvorili 3 špecifické ciele, 8 opatrení a 22 aktivít, z ktorých bolo 17 splnených (77%), 1 čiastočne splnená (5%) a 4 aktivity nesplnené (18%).

Tabuľka 8 Splnenie SC 1 na úrovni aktivít

Strategický cieľ 1			z toho aktivity					
			splnené		Čiastočne splnené		nesplnené	
Špecifický cieľ	Opatrenie	Počet aktivít	Počet	%	Počet	%	Počet	%
ŠC 1.1	O 1.1.1	4	4	100%				
	O 1.1.2	3	3	100%				
	O 1.1.3	3	3	100%				
ŠC 1.2	O 1.2.1	3	2	67%	1	33%		
	O 1.2.2	2					2	100%
	O 1.2.3	3	3	100%				
ŠC 1.3	O 1.3.1	2					2	100%
	O 1.3.2	2	2	100%				

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Informatívnych správ k hodnoteniu plnenia III.KPSS mesta Nitra za roky 2021 – 2024

Pri nesplnených aktivitách nie je rozhodujúci ani tak ich počet, ako dôvody prečo dané aktivity neboli realizované. Pre hlbšie pochopenie dôvodov nesplnenia aktivít sa opierame o vyššie spomínanú správu OSS k nesplneným aktivitám a opatreniam.

Špecifický cieľ 1.2

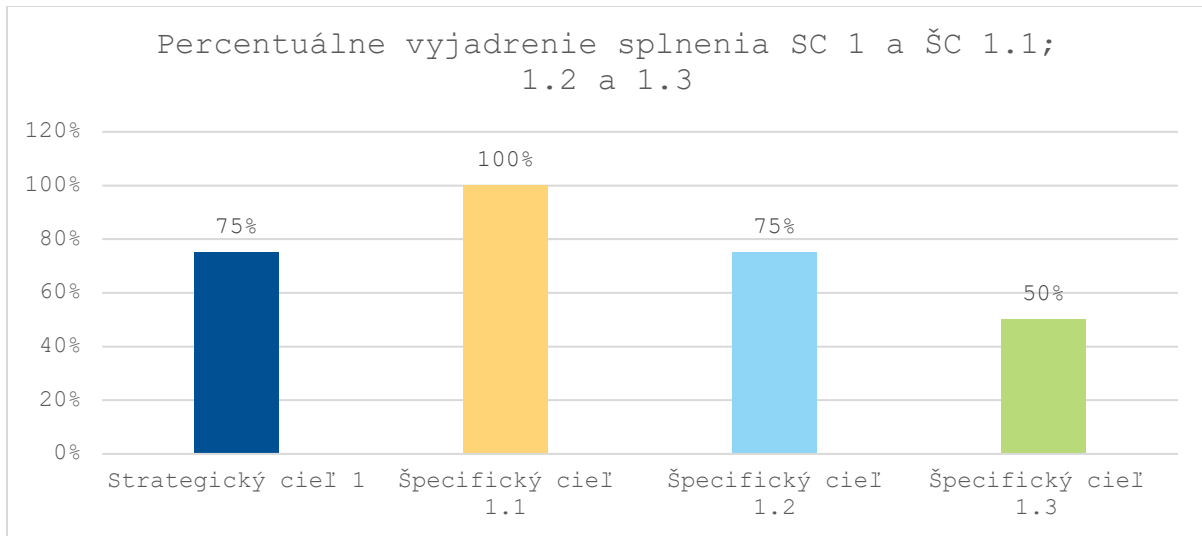
- **Opatrenie 1.2.2** – zabezpečiť dostupnosť ambulantných sociálnych služieb pre seniorov na území mesta, sa v aktivitách venovalo zmapovaniu potrieb seniorov a ich príbuzných a v prípade potreby pripraviť koncept rozšírenia ambulantných služieb. **Toto opatrenie nebolo v období rokov 2021 – 2024 realizované nakoľko nevznikla situácia, kedy by záujemcovia o sociálnu službu nebola poskytnutá sociálna služba DS z kapacitných dôvodov, a preto nevznikla ani potreba rozšírenia registrovanej kapacity v DS.**

Špecifický cieľ 1.3

- **Opatrenie 1.3.1** – zabezpečenie potrebných pobytových sociálnych služieb (krátkodobý a dlhodobý pobyt), z hľadiska časovej dostupnosti pre klienta. Realizácia tohto opatrenia bola plánovaná prostredníctvom dvoch aktivít – hľadať poskytovateľa sociálnej služby zariadenia pre seniorov v radoch neverejných poskytovateľov na území mesta Nitra a zvýšiť kapacitu pobytových ZSS poskytujúcich služby na území mesta o 20 miest. **Podľa správy OSS nebolo**

toto opatrenie realizované z dôvodu, že v sledovanom období nebola zaregistrovaná nová pobytová sociálna služba.

Graf 1 Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 1 a ŠC 1.1; 1.2 a 1.3

Poznámka: Pre potreby percentuálneho vyjadrenie splnenia SC a ŠC považujeme aj čiastočne splnené aktivity za „splnené“.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Informatívnych správ k hodnoteniu plnenia III.KPSS mesta Nitry za roky 2021 – 2024

STRATEGICKÝ CIEĽ 2 - Podpora nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím.

Cieľová skupina: Osoby so zdravotným postihnutím

Strategický cieľ 2 tvorili 2 špecifické ciele, 6 opatrení a 24 aktivít. Tabuľka prezentuje splnenie, čiastočné splnenia a nespĺnenie stanovených opatrení. Z celkového počtu 24 aktivít sa podarilo v priebehu rokov 2021 – 2024 splniť spolu 7 aktivít (29%), 6 aktivít bolo čiastočne splnených (25%) a 11 aktivít ostalo nespĺnených (46%).

Tabuľka 9 Splnenie SC 2 na úrovni aktivít

Strategický cieľ 2			z toho aktivity					
			splnené		Čiastočne splnené		nesplnené	
Špecifický cieľ	Opatrenie	Počet aktivít	Počet	%	Počet	%	Počet	%
ŠC 2.1	O 2.1.1	5					5	100%
	O 2.1.2	4			2	50%	2	50%
	O 2.1.3	4			2	50%	2	50%
ŠC 2.2	O 2.2.1	5	5	100%				
	O 2.2.2	3	1	33%			2	67%
	O 2.2.3	3	1	33%	2	67%		

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Informatívnych správ k hodnoteniu plnenia III.KPSS mesta Nitra za roky 2021 – 2024

Zo správy OSS k nespĺneným opatreniam a aktivitám vyplýva, že:

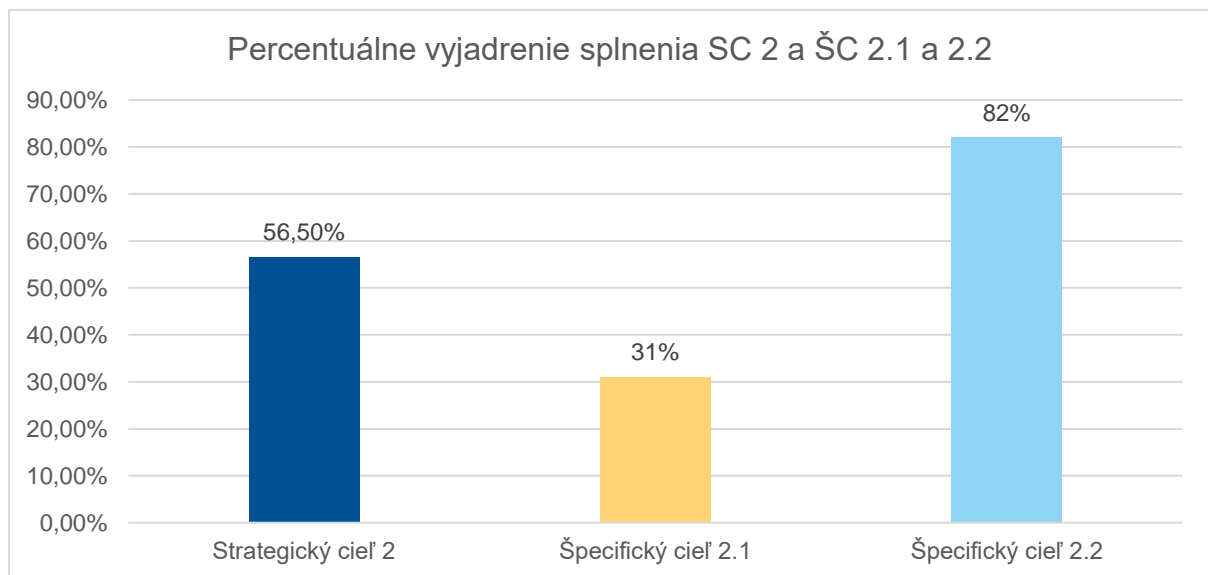
Špecifický cieľ 2.1

- **Opatrenie 2.1.1** - zamerané na vytvorenie pracovnej skupiny za účasti verejných poskytovateľov sociálnych služieb, ÚNSK, ÚPSVaR, Mesta Nitra a ďalších subjektov za účelom skvalitnenia posudkovej činnosti a inej spolupráce, vzájomnej informovanosti a koordinácie komunitných služieb v meste Nitra **nebolo možné zrealizovať z dôvodu, že odbor sociálnych služieb nedokázal personálne zabezpečiť koordinátora tohto opatrenia.**
- **Opatrenie 2.1.2** – prieskum potrieb osôb so zdravotným postihnutím so zameraním na systematický a opakovaný zber údajov za účelom poskytovania adresných SS **bolo z časti splnené**, t.j. v roku 2024 bol zrealizovaný dotazníkový prieskum (A 2.1.2.1 a A 2.1.2.2), **avšak z dôvodu čerpania dlhodobej práceneschopnosti zodpovedného zamestnanca oddelenia sociálnych služieb nebolo možné zvýšiť dve aktivity splniť** (A 2.1.2.3 a A 2.1.2.4).
- **Opatrenie 2.1.3** – rozšírenie foriem podpory pre neformálnych opatrovateľov **bolo z časti naplnené** informovaním verejnosti o možnosti kombinácie formálnej a neformálnej starostlivosti (A 2.1.3.1) a tiež monitorovaním využívania ďalších sociálnych služieb popri neformálnom opatrovaní (A 2.1.3.2), **avšak aktivity venované vytvoreniu priestoru pre stretnutia svojpomocných skupín neformálnych opatrovateľov pod vedením facilitátora** (A 2.1.3.3) **a spolupráci s ďalšími organizáciami či odborníkmi** (A 2.1.3.4) **neboli splnené z dôvodu, že OSS nedokázal personálne zabezpečiť koordinátora tohto opatrenia.**

Špecifický cieľ 2.2

- **Opatrenie 2.2.2** – rozšírenie kapacity ambulantných foriem sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím na základe zmapovania potreby a v súlade s platnou legislatívou. V rámci tohto opatrenia považujeme prvú aktivitu, t.j. Nájsť priestory pre objekt prednostne u existujúceho poskytovateľa služby za splnenú nakoľko Mesto Nitra v spolupráci s poskytovateľom ambulantnej služby pre osoby s ŤZP vstúpili do projektu z Plánu obnovy, konkrétne bolo zámerom vybudovať novú stavbu pri pôvodnej stavbe a tak rozšíriť kapacitu služby. Kompletná dokumentácia projektu bola odovzdaná na MPSVR SR. **Ostatné dve aktivity zamerané na realizáciu opatrenia v praxi nemohli byť splnené z dôvodu, že i keď bol projekt posúdený ako schválený, pre nedostatok prostriedkov bol zaradený do rezervného zoznamu.**

Graf 2 Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 2 a ŠC 2.1 a 2.2

Poznámka: Pre potreby percentuálneho vyjadrenie splnenia SC a ŠC považujeme aj čiastočne splnené aktivity za „splnené“.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Informatívnych správ k hodnoteniu plnenia III.KPSS mesta Nitry za roky 2021 – 2024

STRATEGICKÝ CIEĽ 3 - Rovnosť príležitostí pre rodiny s deťmi a mládež z rôzneho sociálneho prostredia.

Cieľová skupina: Rodiny s deťmi

Strategický cieľ 3 pre cieľovú skupinu Rodiny s deťmi obsahoval 3 špecifické ciele, 8 opatrení a 27 aktivít. Z celkového počtu 27 aktivít bolo až 23 splnených (85%) a len 4 aktivity ostali nesplnené (15%).

Tabuľka 10 Splnenie SC 3 na úrovni aktivít

Strategický cieľ 3			z toho aktivity					
			splnené		Čiastočne splnené		nesplnené	
Špecifický cieľ	Opatrenie	Počet aktivít	Počet	%	Počet	%	Počet	%
ŠC 3.1	O 3.1.1	5	5	100%				
ŠC 3.2	O 3.2.1	1					1	100%
	O 3.2.2	4	3	75%			1	25%
	O 3.2.3	2	1	50%			1	50%
ŠC 3.3	O 3.3.1	2	2	100%				
	O 3.3.2	5	4	80%			1	20%
	O 3.3.3	5	5	100%				
	O 3.3.4	3	3	100%				

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Informatívnych správ k hodnoteniu plnenia III.KPSS mesta Nitra za roky 2021 – 2024

Na základe správy OSS možno vnímať dôvody nesplnených aktivít nasledovne:

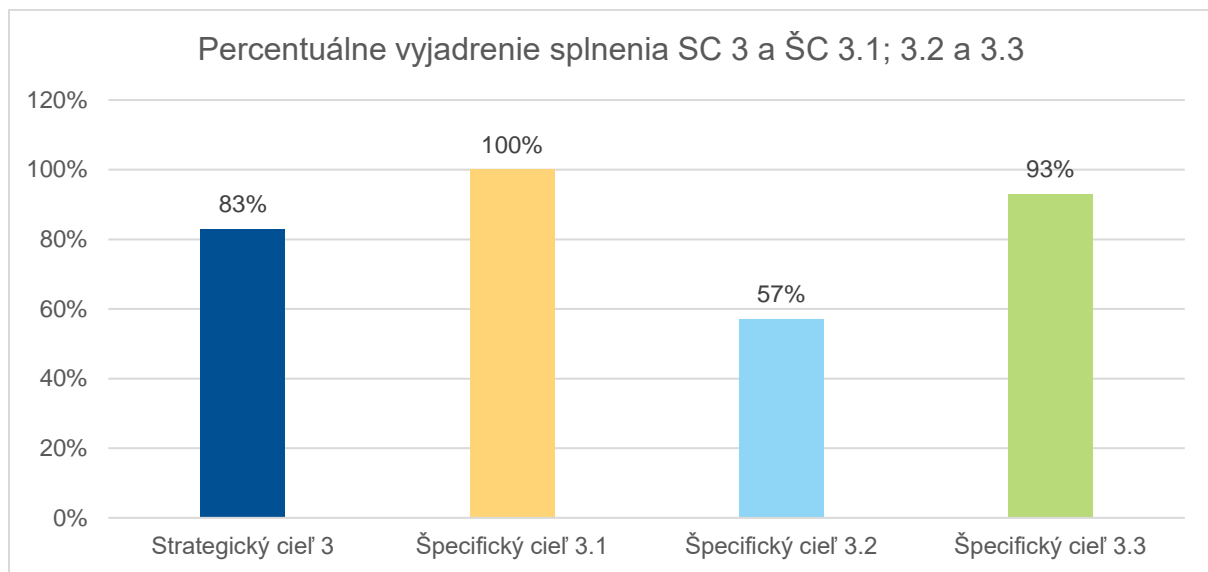
Špecifický cieľ 3.2

- **Opatrenie 3.2.1** – zabezpečenie potrebných sociálnych služieb na zosúladienie pracovného a rodinného života a na podporu rodín s deťmi na základe zmapovania potrieb – rozšíriť existujúce kapacity mestských detských jasí (MDJ) o minimálne jednu triedu (15 detí) **nebolo realizované nakoľko neboli nájdené vhodné priestory na rozšírenie MDJ (A 3.2.1.1).**
- **Opatrenie 3.2.2** – zabezpečenie potrebných sociálnych služieb pre rodiny v kríze na základe objektívnych dát, ktorého gestorom i spolupracujúcimi subjektmi boli samotné organizácie, resp. inštitúcie poskytujúce pomoc cieľovej skupine, bolo z prevažnej časti splnené. **Nesplnenou aktivitou ostalo vytvorenie alebo obstaranie analýzy potrieb rodín v kríze (A 3.2.2.1).**
- **Opatrenie 3.2.3** – rozšírenie a skvalitnenie opatrení SPODaSK formou terénnej sociálnej práce v rodinách ostalo nenaplnené na úrovni aktivity 3.2.3.2, t.j. na úrovni zbierania dát o kapacitách, zdrojoch a charakteristikách terénnych programov pre deti a mládež a iných aktivít.

Špecifický cieľ 3.3

- **Opatrenie 3.3.2** – rozšírenie kapacít v zariadeniach na pomoc ženám zažívajúcim násilie a ich deťom a obetiam domáceho násillia bolo naplnené prostredníctvom vyčlenenia objektu z majetku mesta za účelom rozšírenia ZNB, resp. BŽD o 7 miest (A 3.3.2.1), rekonštrukciou objektu (3.3.2.2), jeho materiálnym vybavením (A 3.3.2.4) a prenájmom priestorom vybranej neziskovej organizácií pracujúcej s cieľovou skupinou (A 3.3.2.3). **Nesplnenou aktivitou** (A 3.3.2.5) **ostalo vytipovanie 3 vhodných bytov** z bytového fondu mesta pre osoby, ktoré sa stali **obeťami násillia, z dôvodu nedostatku vhodných bytov vo vlastníctve mesta Nitra.**

Graf 3 Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 3 a ŠC 3.1; 3.2 a 3.3

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Informatívnych správ k hodnoteniu plnenia III.KPSS mesta Nitra za roky 2021 – 2024

STRATEGICKÝ CIEĽ 4 - Komplexný a koordinovaný prístup k prevencii a riešeniu problémov ľudí bez domova a osôb ohrozených sociálnou exklúziou.

Cieľová skupina: Osoby ohrozené sociálnou exklúziou

Strategický cieľ 4 tvorili 4 špecifické ciele, 11 opatrení a 43 aktivít. Z tabuľky nižšie je zjavné, že nadpolovičná väčšina opatrení (6 z 11) bola splnená úplne, t.j. na 100%. Na úrovni aktivít možno zhodnotiť, že 76% aktivít (33) bolo splnených, 20% nesplnených (9) a 4%, resp. 1 aktivita čiastočne splnená.

Tabuľka 11 Splnenie SC 4 na úrovni aktivít

Strategický cieľ 4			splnené		Čiastočne splnené		nesplnené	
Špecifický cieľ	Opatrenie	Počet aktivít	Počet	%	Počet	%	Počet	%
ŠC 4.1	O 4.1.1	4	1	25%			3	75%
	O 4.1.2	3	3	100%				
	O 4.1.3	2	2	100%				
ŠC 4.2	O 4.2.1	4	2	50%			2	50%
	O 4.2.2	4	3	75%			1	25%
	O 4.2.3	2	2	100%				
ŠC 4.3	O 4.3.1	5	5	100%				
	O 4.3.2	4	1	25%	1	25%	2	50%
	O 4.3.3	6	5	83%			1	17%
ŠC 4.4	O 4.4.1	5	5	100%				
	O 4.4.2	4	4	100%				

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Informatívnych správ k hodnoteniu plnenia III.KPSS mesta Nitry za roky 2021 – 2024

V správe OSS k nesplneným opatreniam a aktivitám sa v rámci SC 4 uvádza:

Špecifický cieľ 4.1

- **Opatrenie 4.1.1** – zavedenie ambulantného programu na odstránenie negatívnych dopadov rizikového spôsobu života s podporou terénnej sociálnej práce pre užívateľov návykových látok, pre osoby ohrozené závislosťou, pre osoby pracujúce v sexbiznise a pre osoby blízke cieľovým skupinám. **Tri aktivity, v rámci tohto opatrenia** (A 4.1.1.1; A. 4.1.1.2 a A.4.1.1.3), **neboli splnené z viacerých dôvodov – absencia vhodného priestoru vo vlastníctve mesta**, v lokalite Klokočina; **personálne a časové poddimenzovanie**, v prípade aktivity zameranej na vytvorenie edukačných a motivačných videí; **nedostatok externých finančných zdrojov**, ktoré by umožnili pokryť náklady spojené so zriadením a prevádzkou ambulantného centra a **nedostatok projektových výziev vhodných pre tento typ služby**.

Špecifický cieľ 4.2

- **Opatrenie 4.2.1** – skvalitnenie terénnej sociálnej práce v rámci „Take away“ v lokalitách s prítomnosťou marginalizovanej rómskej komunity. OSS v roku 2023 začal pripravovať analytickú časť Stratégie práce a začleňovania MRK v Nitre, avšak z dôvodu interných

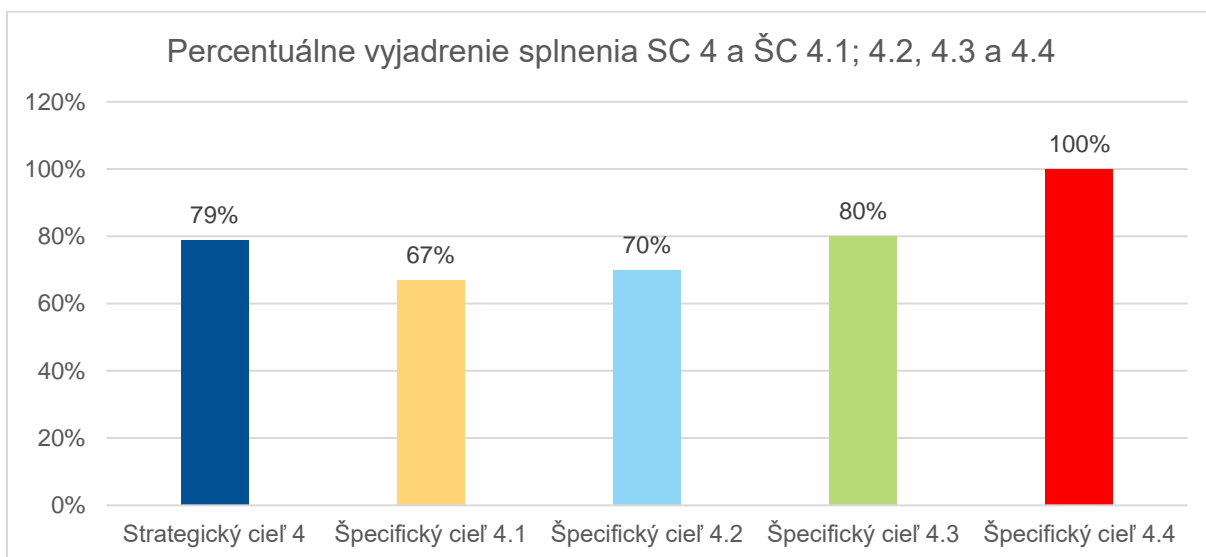
protichodných postojov jednotlivých odborov MsÚ ako aj niektorých poslancov bol tento proces zastavený a hľadali sa zdroje pre financovanie externého spracovateľa predmetnej stratégie. Následne v roku 2024 bolo MsZ schválených a vyčlenených 10 000€ pre tvorbu predmetnej stratégie. Druhou nesplnenou aktivitou bolo vytvorenie pracovných miest v oblasti odborníkov na vyhľadávanie pracovných príležitostí pre členov MRK, riešenie bývania a finančnej gramotnosti členov MRK, ktorá nebola splnená z dôvodu problému s obsadením pracovných pozícií.

- **Opatrenie 4.2.2** – budovanie komunitných centier v mestských častiach, v ktorých žije koncentrovaná početnejšia marginalizovaná rómska komunita; **absentuje splnenie jednej aktivity** (A 4.2.2.4), t.j. zriadenie komunitného centra (KC) v mestskej časti Krškany, **z dôvodu nesúhlasu Výboru mestskej časti - Krškany so zriadením KC v danej mestskej časti**

Špecifický cieľ 4.3

- **Opatrenie 4.3.2** – zriadenie sociálnej služby (útulok/ZOS) pre chorých nízkoprijmových ľudí, **skomplikoval výber vhodného pozemku vo vlastníctve mesta. V roku 2025 avšak boli MsZ schválené finančné prostriedky na vypracovanie projektovej dokumentácie.**
- **Opatrenie 4.3.3** – zavedenie konceptu Housing first – bývanie ako prvé v podmienkach mesta Nitra, ktorého garantom bola Diecézna charita Nitra, **nebolo na úrovni aktivity 4.3.3., registrovať novú sociálnu službu podpora samostatného bývania, splnené, nakoľko sa garantovi nepodarilo nájsť vhodné bytové priestory na realizáciu tejto služby.**

Graf 4 Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 4 a ŠC 4.1; 4.2; 4.3 a 4.4

Poznámka: Pre potreby percentuálneho vyjadrenie splnenia SC a ŠC považujeme aj čiastočne splnené aktivity za „splnené“.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Informatívnych správ k hodnoteniu plnenia III.KPSS mesta Nitra za roky 2021 – 2024

STRATEGICKÝ CIEĽ 5 – Komplexná informovanosť a spolupráca subjektov v sociálnej oblasti.

Prierezový cieľ

Pre strategický cieľ 5 neboli stanovené špecifické ciele, avšak obsahoval dve opatrenia a spolu 8 aktivít. Z celkom 8 aktivít boli 4 (50%) splnené, 3 (38%) čiastočne splnené a 1 aktivita ostala nespĺnená (12%).

Tabuľka 12 Splnenie SC 5 na úrovni aktivít

Strategický cieľ 5			splnené		Čiastočne splnené		nesplnené	
Špecifický cieľ	Opatrenie	Počet aktivít	Počet	%	Počet	%	Počet	%
-	O 5.1	4	3	75%			1	25%
-	O 5.2	4	1	25%	3	75%		

Poznámka: pomlčka (-) znamená, že špecifický cieľ nebol definovaný
Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Informatívnych správ k hodnoteniu plnenia III.KPSS mesta Nitra za roky 2021 – 2024

Na základe informácií poskytnutých v rámci vyššie spomínanej správy od OSS možno vnímať nespĺnenú aktivitu v rámci Opatrenia 5.1 ako nespĺnenú z dôvodu, že táto aktivita, t.j. nájsť externý subjekt a dohodnúť spoluprácu za účelom vypracovania komunikačnej stratégie sociálnych služieb poskytovaných v meste Nitra, už nebola aktuálna z dôvodu rozšírenia tímu zamestnancov Odboru komunikácie a propagácie priamo v rámci MsÚ.

Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 5 je 88%.

STRATEGICKÝ CIEĽ 6 – Kvalita sociálnych služieb.

Prierezový cieľ

Podobne ako pri SC 5, ani v rámci SC 6 neboli definované špecifické ciele. SC 6 obsahoval 3 opatrenia a 11 aktivít, z ktorých bolo splnených 64% (7 aktivít) a nesplnených 36% (4 aktivity).

Tabuľka 13 Splnenie SC 6 na úrovni aktivít

Strategický cieľ 6			splnené		Čiastočne splnené		nesplnené	
Špecifický cieľ	Opatrenie	Počet aktivít	Počet	%	Počet	%	Počet	%
-	O 6.1	4	2	50%			2	50%
-	O 6.2	3	3	100%				
-	O 6.3	4	3*	75%			1	25%

Poznámka: pomlčka (-) znamená, že špecifický cieľ nebol definovaný
**Poznámka: Ako splnená bola označená aj aktivita 6.3.4, ktorá bola splnená v roku 2025 v rámci kampane mesta Nitry a OZ EFFETA s názvom „Inak a predsa rovnako“.*
Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Informatívnych správ k hodnoteniu plnenia III.KPSS mesta Nitry za roky 2021 – 2024 a Správy OSS k nesplneným opatreniam a aktivitám III.KPSS, júl 2025

Na základe správy OSS možno vnímať dôvody nesplnených aktivít nasledovne:

- **Opatrenie 6.1** – podpora rozvoja kvality poskytovanej sociálnej služby v zmysle platnej sociálnej legislatívy každým poskytovateľom sociálnej služby pôsobiacim na území mesta. V rámci tohto opatrenia bola splnená aktivita zameraná na vydávanie vyjadrenia o súlade poskytovanej sociálnej služby s KPSS mesta podľa smernice č.2/2019 (A 6.1.1) a zabezpečenie supervízie zamestnancov v sociálnych službách priamo poskytovateľom danej sociálnej služby (A 6.1.4). **Ostatné dve aktivity (A 6.1.2 a A 6.1.3) ostali nesplnené z dôvodu nedostatku personálu na MsÚ.**
- **Opatrenie 6.3** – prístupnosť a univerzálne navrhovanie služieb pre občanov tak, aby bol zabezpečený prístup pre všetkých bez rozdielu, **na úrovni aktivity 6.3.3 nevznikla potreba vzdelávania zamestnancov a z toho dôvodu nebola táto aktivita ani splnená.**

Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 5 je 75%.

Zhrnutie vyhodnotenia III.KPSS mesta Nitry na roky 2021 – 2025

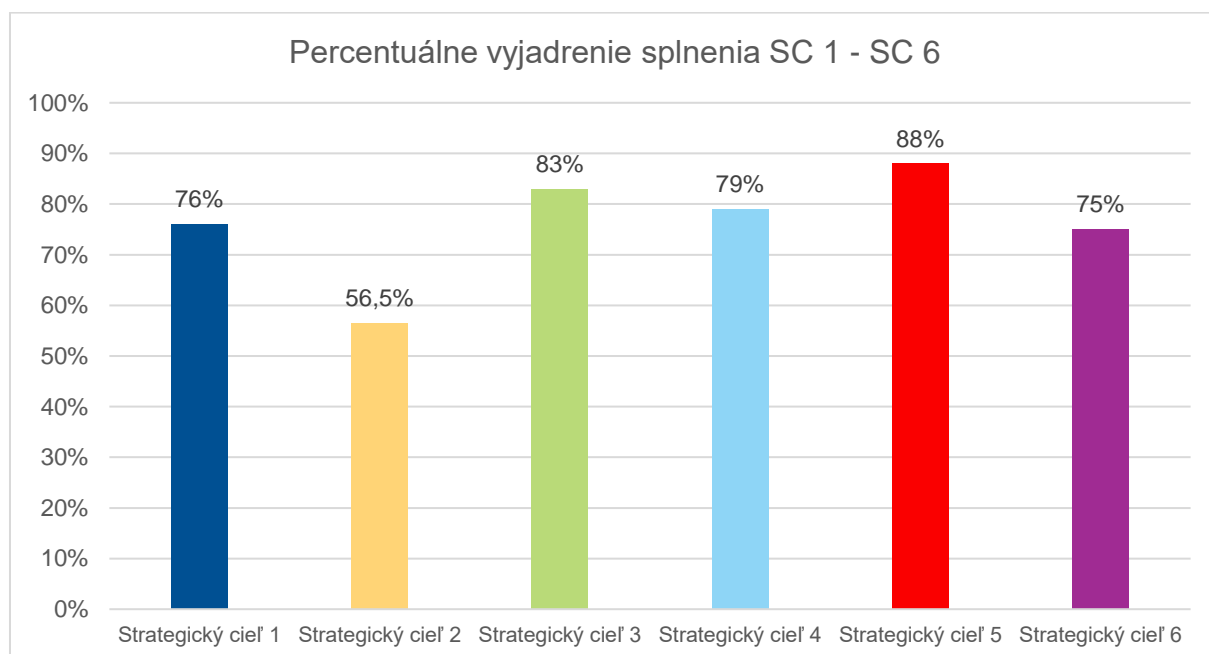
Na základe vyhodnotenia realizácie jednotlivých strategických cieľov môžeme konštatovať, že *III. Komunitný plán sociálnych služieb mesta Nitry na roky 2021 – 2025* bol v prevažnej miere úspešne naplnený, pričom miera splnenia sa pri väčšine strategických cieľov pohybovala nad úrovňou 70%, s výnimkou jedného strategického cieľa.

Najvyššia miera splnenia bola dosiahnutá v rámci **SC 5 – Informovanosť (88%)**, ktorý bol avšak svojim obsahom menej rozsiahli než **SC 3 – Rovnosť príležitostí pre rodiny s deťmi a mládež z rôzneho sociálneho prostredia (83%)**.

Naopak, najnižšia miera splnenia bola pri **SC 2 – Podpora nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím (56,5%)**. Nedostatočné personálne kapacity a obmedzené externé finančné zdroje predstavovali významné bariéry pri realizácii viacerých opatrení a aktivít v tomto ale i v prípade ďalších strategických cieľov.

Osobitnú pozornosť si vyžaduje aj **SC 4 – Komplexný a koordinovaný prístup k prevencii a riešeniu problémov ľudí bez domova a osôb ohrozených sociálnou exklúziou**, ktorého miera splnenia predstavuje **79%**, avšak niektoré kľúčové systémové opatrenia najmä v oblasti marginalizovaných rómskych komunit a prevencie v negatívnych dopadov rizikového správania spôsobu života vybraných cieľových skupín, ostali nenaplnené. Nesplnenie týchto opatrení bolo ovplyvnené ako personálnymi a finančnými faktormi, tak faktorom spoločenskej rezistencie.

Graf 5 Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 1 - SC 6

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Informatívnych správ k hodnoteniu plnenia III.KPSS mesta Nitry za roky 2021 – 2024

Na základe dôsledného hodnotenia jednotlivých opatrení a aktivít z hľadiska ich aktuálnosti s ohľadom na finančné a spoločenské zmeny v území a v súlade so stanoviskom odboru sociálnych služieb MsÚ Nitra navrhujeme, aby sa do IV.KPSS mesta Nitry na roky 2026 – 2031 preniesli tie opatrenia a aktivity, ktoré sa nepodarilo zrealizovať z objektívnych dôvodov, ale zároveň ostávajú relevantné z pohľadu aktuálnych a predpokladaných potrieb cieľových skupín.

Tieto opatrenia a aktivity nižšie sumarizujeme do dvoch skupín - čiastočne splnené a nespĺnené. Ich reálne prenesenie do strategickkej časti bude závisieť od ďalšej diskusie s vecne príslušným odborom a ďalších zistení z analytickej časti k príprave IV.KPSS mesta Nitry.

Medzi čiastočne splnené opatrenia a aktivity patria:

Cieľová skupina Seniori:

- Zabezpečiť dostupnosť opatrovateľskej služby nepretržite počas dňa a počas víkendov a sviatkov vybranými poskytovateľmi sociálnych služieb

Cieľová skupina Osoby so zdravotným postihnutím:

- Určiť koordinátora zodpovedného za oslovenie spolupracujúcich subjektov, zber údajov a sprístupnenie databázy pre oprávnené subjekty v súlade s GDPR
- Vypracovať obsahový návrh – štruktúru, typológiu dát, systém ochrany dát a predložiť žiadosť o NFP z ESF
- Informovať verejnosť o možnostiach kombinácie sociálnych služieb, resp. kombinácie osobnej starostlivosti s profesionálnou
- Monitorovať využívanie iných, ďalších sociálnych služieb popri neformálnom opatrovaní
- Vytvoriť databázu vhodných záujemcov o sociálnu službu v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb
- Hľadať vhodné priestory pre službu pre 6 klientov – zriadenie pilotného jedného resp. dvoch bytových priestorov pre občanov mesta

Cieľová skupina Osoby ohrozené sociálnou exklúziou:

- Vypracovať projekt nových služieb- útulok v kombinácii so zariadením opatrovateľskej služby

Prierezový cieľ Informovanosť:

- Vytvoriť systém spolupráce, princípy podpory Mestom, formu komunikácie a tvorbu projektov či získavanie zdrojov (napr. z EŠIF) v partnerstve v podobe Stratégie spolupráce poskytovateľov sociálnych služieb
- Min. 2x ročne zabezpečiť stretnutia pre poskytovateľov sociálnych služieb z územia mesta
- Vytvoriť systém spolupráce subjektov v sociálnej oblasti za účelom prevencie vzniku nepriaznivých sociálnych situácií

Medzi nesplnené opatrenie a aktivity patria:

Cieľová skupina Seniori:

- Zmapovať potreby seniorov a ich príbuzných a v prípade potreby pripraviť koncept rozšírenia denného stacionára ambulantnou formou pre seniorov s využitím priestorov v objektoch SZSS v Nitre
- Rozšírenie kapacít ambulancných služieb o 10 miest v dennom stacionári + 10 miest v špecializovanom zariadení
- Hľadať poskytovateľa sociálnej služby zariadenie pre seniorov v radoch neverejných poskytovateľov na území mesta Nitry
- Zvýšiť kapacitu pobytových ZSS poskytujúcich služby na území mesta o 20 miest

Cieľová skupina Osoby so zdravotným postihnutím:

- Osloviť subjekty k spolupráci (vytypovanie subjektov k spolupráci, osloviť zástupcov pre rôzne druhy zdravotného postihnutia)
- Vytvoriť pracovnú skupinu, ktorá bude koordinovať spoluprácu
- Určiť okruhy tém (obsahovú náplň) a pracovné postupy pracovnej skupiny
- Spracovať a schváliť štatút, rokovací poriadok, kompetencie členov pracovnej skupiny
- Vzájomná výmena informácií členov pracovnej skupiny najmä v oblasti legislatívnych zmien a skvalitnenia posudkovej činnosti
- Vytvoriť samostatný dátový súbor o OZP za účelom získania kvalitných a pravidelne aktualizovať a dopĺňať, analýza a systematické spracovanie získaných dát
- Rozvíjať nové druhy služieb na základe získaných dát a potrieb
- Vytvoriť priestor pre pravidelné stretnutia svojpomocných skupín neformálnych opatrovateľov pod vedením facilitátora
- Spolupracovať s organizáciami (odborníkmi), ktoré sa môžu a vedia podieľať na takejto podpore pre neformálnych opatrovateľov
- Rekonštruovať priestory resp. objekt pre účely rozšírenia prevádzky
- Zmeniť údaje v registri poskytovateľov sociálnych služieb a rozšíriť prevádzku o 7 miest

Cieľová skupina Rodiny s deťmi:

- Rozšíriť kapacity MDJ o minimálne jednu triedu (15 detí)
- Vytvoriť alebo obstaráť analýzu potrieb rodín v kríze v spolupráci s UKF v Nitre
- Zbierať dáta. Zistiť kapacity, zdroje a charakter opatrení SPODaSK už existujúcich terénnych programov pre deti a mládež a iné aktivity realizované koordinátorom pre prácu s rodinami
- Vytipovať vhodné byty (3 byty) z bytového fondu mesta pre osoby, ktoré sa stali obeťami násillia

Cieľová skupina Osoby ohrozené sociálnou exklúziou:

- Nájsť a vyčleniť objekt vhodný na ambulantný program
- Vytvoriť edukačné a motivačné videá o programoch združenia

- Realizovať ambulantný program (podľa zákona č.305/2005 Z.z.) s kapacitou cca 40 osôb/denne
- Vypracovať stratégiu práce a začleňovania MRK v Nitre
- Vytvoriť nové pracovné miesta v oblasti odborníkov na vyhľadávanie pracovných príležitostí pre členov MRK, riešenie bývania a finančnej gramotnosti členov MRK
- Pripraviť podmienky pre zriadenie komunitného centra v mestskej časti Krškany
- Realizovať rekonštrukciu objektu
- Registrovať poskytované služby (útulok + ZOS)
- Registrovať novú sociálnu službu- podpora samostatného bývania

Prierezový cieľ Informovanosť:

- Nájsť externý subjekt a dohodnúť spoluprácu za účelom vypracovania komunikačnej stratégie sociálnych služieb poskytovaných v meste Nitra

Prierezový cieľ Kvalita sociálnych služieb:

- Zakúpiť mobilnú aplikáciu
- Pravidelná spätná väzba od prijímateľov sociálnej služby, od zamestnancov smerom k poskytovateľovi SS a archivácia takýchto výstupov u poskytovateľa –prostredníctvom mobilnej aplikácie na zisťovanie spokojnosti zainteresovaných
- Zabezpečiť školenie pre interných zamestnancov mesta Nitry v zmysle procesu realizácie profesionalizácie pracovníkov pôsobiacich v rámci inštitúcií občianskej vybavenosti v oblasti špecifik komunikácie s občanmi so zdravotným postihnutím či iným znevýhodnením.

2.2 Organizačná štruktúra zabezpečenia úloh v sociálnej oblasti

Na území mesta odbor významne pôsobí v nastavovaní konceptu sociálnej politiky najmä poskytovaním sociálnych služieb, a to priamo služieb krízovej intervencie prostredníctvom odboru sociálnych služieb a odkázanostných sociálnych služieb prostredníctvom príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb.

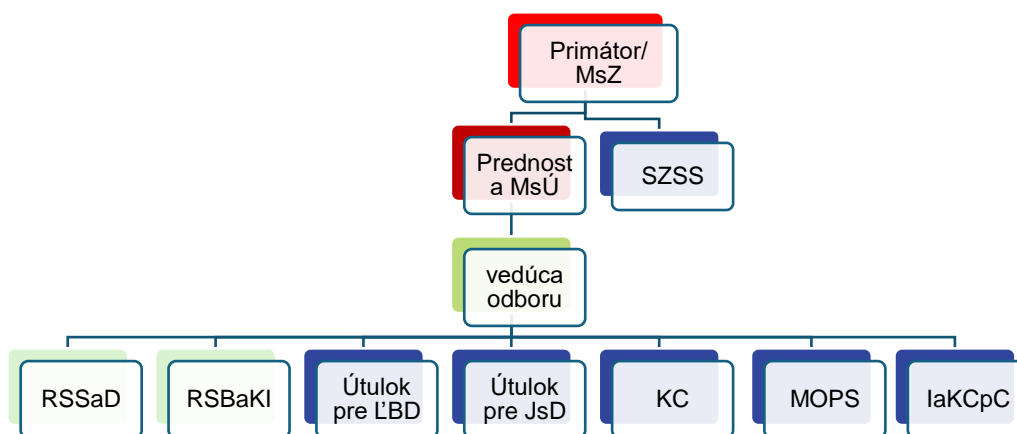
Ďalej tiež zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb prostredníctvom dlhodobej spolupráce s tretím sektorom a neverejnými poskytovateľmi naprieč rôznymi zraniteľnými skupinami. V neposlednom rade zabezpečovanie poskytovania sociálnych služieb podporuje aj svojou systematickou dotačnou a finančnou politikou.

Odbor sociálnych služieb realizuje sociálnu politiku v meste:

- zabezpečuje metodické usmerňovanie, koordinačnú činnosť a kontrolu výkonu činností v súlade s platnou legislatívou v organizáciách sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta,
- vykonáva sociálnu pomoc, sociálne poradenstvo a ostatné sociálne činnosti v priamom kontakte s občanmi mesta,
- vypracúva koncepčné, strategické a záväzné dokumenty pre sociálnu a bytovú problematiku,
- zabezpečuje prípravu, spracovanie a realizáciu projektov zameraných na rozvoj sociálnych služieb,
- poskytuje integračné služby pre cudzincov.

Správa zariadení sociálnych služieb je príspevkovou organizáciou mesta Nitra. Je verejným poskytovateľom sociálnych služieb, ktoré sú poskytované terénou, ambulantnou a pobytovou formou. Správa zariadení sociálnych služieb bola zriadená uznesením Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 237/2004 – MsZ zo dňa 12.08.2004 s účinnosťou od 01.01.2005 na dobu neurčitú s formou hospodárenia – príspevková organizácia. Štatutárnym orgánom organizácie je riaditeľ Správy zariadení sociálnych služieb v Nitre, ktorého menuje a odvoláva Mestské zastupiteľstvo na návrh primátora.

Obrázok 3 Organizačná štruktúra odboru zabezpečujúceho úlohy v sociálnej oblasti v meste Nitra

Zdroj: *Organizačná štruktúra - Nitra, vlastné spracovanie*

Zoznam skratiek v organizačnej štruktúre:			
MsZ	Mestské zastupiteľstvo	JsD	(útulok pre jednotlivcov s deťmi)
MsÚ	Mestský úrad	KC	Komunitné centrá
RSSaD	Referát sociálnych služieb a dávok	MOPS	Miestne občianske poriadkové služby
RSBaKI	Referát sociálneho bývania a krízovej intervencie	IaKCpC	Integračné a koordinačné centrum pre cudzincov
ĽBD	(útulok pre ľudí bez domova)	SZSS	Správa zariadení sociálnych služieb

2.3 Vybrané socio-demografické údaje mesta Nitra

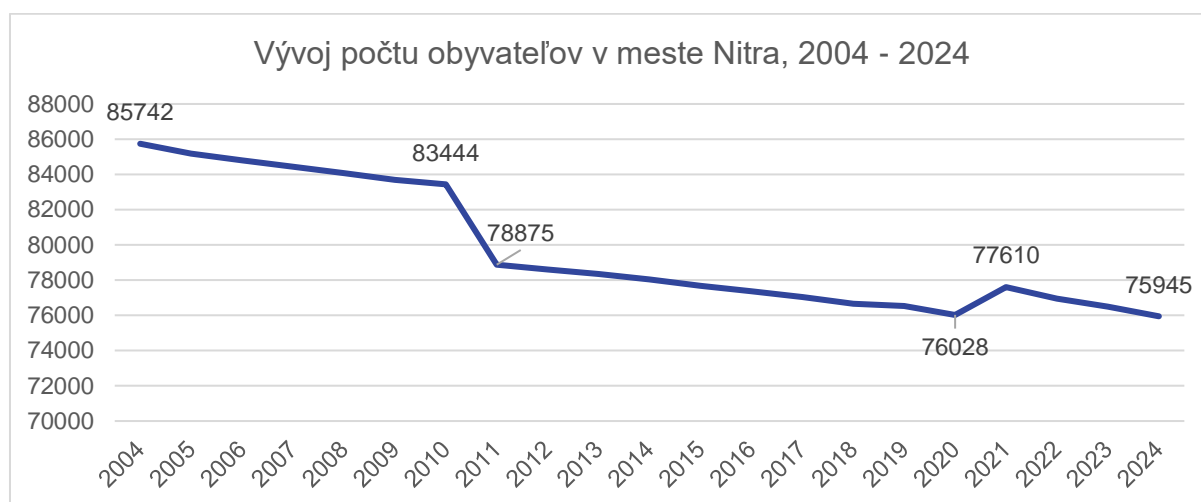
Nasledujúca kapitola v rámci jednotlivých podkapitol prináša základný prehľad o populačných charakteristikách a ďalších dôležitých ukazovateľoch, ktoré ovplyvňujú demografický vývoj v území. Cieľom je poskytnúť prehľad o počte, štruktúre a pohybe obyvateľstva, ako aj o kľúčových ukazovateľoch ako je veková skladba, index starnutia či miera ekonomického zaťaženia.

2.3.1 Prehľad o počte a pohybe obyvateľov

Za obdobie posledných 20 rokov možno v meste Nitra vnímať postupný klesajúci trend počtu obyvateľov. Podľa štatistického úradu k 31.12.2024 žilo v meste **celkom 75 945 obyvateľov**, čo predstavuje pokles o 12% oproti roku 2004 (85 743 obyvateľov).

Demografický pokles možno vo všeobecnosti vysvetliť kombináciou viacerých prirodzených ale i migračných faktorov ako napr. miera úmrtnosti, klesajúca pôrodnosť, negatívne migračné saldo či celkovou zmenou v životnom štýle a preferenciách.

Graf 6 Vývoj počtu obyvateľov v meste Nitra, 2004 – 2024

Zdroj: datacube.statistics.sk

Z hľadiska rodového zastúpenia v populácii ostáva podiel zachovaný v prospech žien (52%) oproti mužom (48%) čo skoro zodpovedá aj celoslovenskému priemeru (51% ženy a 49% muži).

Limitom vyššie uvedených dát je avšak obmedzená schopnosť reflektovať počet obyvateľov len na základe trvalého pobytu v meste Nitra (bez ohľadu na štátnu príslušnosť) a teda nepokrývajú aj informácie o ďalších obyvateľoch, ktorí v meste žijú (typicky napr. študenti, cudzinci bez TP či ďalšie skupiny ľudí s prechodným pobytom v meste či s TP mimo mesta).

Podľa dát od koordinátorky integrácie cudzincov (PaedDr. Ivona Fraňová, PhD., máj 2025) bolo k 01.10.2024 v meste Nitra **14 440 cudzincov**, z toho len 3 354 s TP (23,2%). Ďalších 39,5% cudzincov žijúcich v meste Nitra tu má prechodný pobyt (5 703 cudzincov) a 37,3% cudzincom bolo udelené dočasné útočisko (5 383 cudzincov).

Tabuľka 14 Počet a percentuálny podiel cudzincov žijúcich v meste Nitra na základe ich pobytu, 2024

	Absolútna hodnota	% podiel
Počet cudzincov celkom	14 440	100 %
• Z toho s trvalým pobytom v meste Nitra	3 354	23,2 %
• Z toho s prechodným pobytom v meste Nitra	5 703	39,5 %
• Z toho dočasné útočisko	5 383	37,3 %

Zdroj: Interný podklad, PaedDr. Ivona Fraňová, PhD., máj 2025

Ak by sme teda k počtu obyvateľov podľa Štatistického úradu pripočítali aj počet cudzincov s prechodným pobytom a dočasným útočiskom, celkový počet obyvateľov mesta Nitra by sa zvýšil o skoro 13% na 87 031.

Kmeňová populačná prognóza Slovenska do roku 2080 (Šprocha et al., 2024) predpokladá znižovanie počtu obyvateľov v rozsahu od -5% do -20% aktuálnej populácie a zastavenie trendu starnutia populácie. V závere rovnako uvádza, že intenzita poklesu počtu obyvateľov bude závislá predovšetkým od vývoja migrácie a v menšej miere od ťažko ovplyvniteľného vývoja plodnosti a úmrtnosti.

Rastúci počet cudzincov na území Slovenska, vrátane mesta Nitra, a ich pracovný a ekonomický prínos sa tak stane novou výzvou pri formovaní miestnych politík. Prichodzí cudzinci môžu výrazne prispieť k trhu práce, pomáhať zmierňovať dôsledky demografického starnutia či nedostatku pracovnej sily v niektorých odvetviach. Zároveň však prichádzajú so špecifickými potrebami, napr. v oblasti integrácie, jazykovej podpory, vzdelávania detí či prístupu k starostlivosti.

Z hľadiska pohybu obyvateľstva možno využiť **hrubú mieru celkového prírastku obyvateľstva**, ktorá vyjadruje rozdiel medzi počtom prisťahovaných a odsťahovaných osôb na trvalý pobyt, ako aj medzi počtom narodených a zomretých osôb v danom území, vzťahujúc na celkový počet obyvateľov.

Graf 7 Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva

Zdroj: datacube.statistics.sk, 2025

2.3.2 Národnostná skladba obyvateľov

Zhrnutie údajov o národnostnej skladbe obyvateľov mesta Nitra má v procese komunitného plánovania niekoľko praktických dôvodov, od identifikácie potenciálne zraniteľných no veľkosťou nie zanedbateľných skupín, cez prípravu kultúrne citlivého prostredia až po dôraz na rovnaké zaobchádzanie, inklúziu a podporu všetkých skupín obyvateľov pri prístupe k službám.

Sledovanie národnostnej skladby obyvateľov má význam aj z hľadiska, že prijímateľmi sociálnych služieb sú častokrát aj osoby inej, než slovenskej národnosti, čo pri vyššom percentuálnom zastúpení (napr. nad 5%) by vytváralo nároky na prípravu informačných materiálov, dotazníkov a pod. vo viacjazyčných mutáciách.

Poslednými dostupnými údajmi na úrovni mesta k národnostnej skladbe obyvateľov sú dáta zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2021. V danom roku sa najväčšia časť obyvateľov mesta Nitra hlásila k slovenskej národnosti (88,4%). Z hľadiska národnostných menšín je medzi rokmi 2011 a 2021 možné sledovať pokles ako v maďarskej (z 1 433 obyvateľov v roku 2011 na 791), tak rómskej národnosti (z 521 obyvateľov v roku 2011 na 73).

Tabuľka 15 Vybrané národnosti, mesto Nitra, porovnanie rokov 2011 a 2021

Vybrané národnosti	SODB 2011		SODB 2021	
	Počet	% podiel na celkovom počte obyvateľov	Počet	% podiel na celkovom počte obyvateľov
Slovenská	70 447	86,1	71 1162	88,4
Maďarská	1 443	1,8	791	1,0
Česká	520	0,6	453	0,6
Ukrajinská	51	0,1	84	0,1
Rómska	521	0,6	73	0,1

Zdroj: SODB 2011 a 2021

Zastúpenie ďalších národností nebolo štatisticky významné no rôznorodosť národnostných skupín na území mesta Nitra potvrdzuje kultúrnu diverzitu jej obyvateľov.

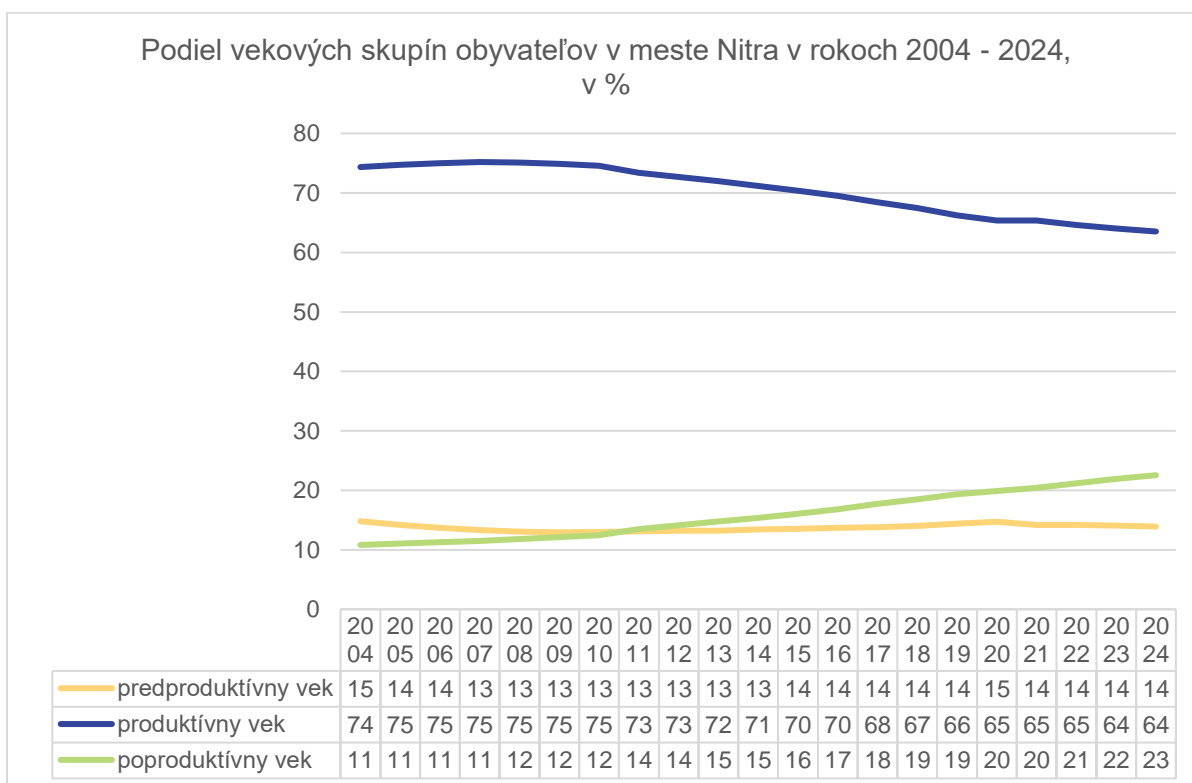
Vo vzťahu k vyššie uvedeným údajom je potrebné konštatovať dva hlavné limity. Prvým zásadným limitom je metodika zberu dát, ktorá sa nemusí zhodovať s ďalšími zdrojmi dát využitými v tomto dokumente. Druhým významom je obdobie zberu dát, ktoré nedokáže reflektovať aktuálne geopolitické udalosti, a to najmä vojnu na Ukrajine (začiatok február 2022), ktorá mala zásadný vplyv napr. na zvýšenie zastúpenia ukrajinskej národnosti medzi obyvateľmi mesta Nitra.

2.3.3 Veková štruktúra obyvateľov

Graf č.8 zobrazuje rozdelenie obyvateľstva v meste Nitra podľa troch skupín: osoby v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov), osoby v produktívnom veku (15 – 64 rokov) a osoby v poproduktívnom veku (65 a viac rokov).

Z grafu je zrejmé, že dochádza k výraznému poklesu osôb v produktívnom veku (pokles o 10 p.b. za sledované obdobie) a zároveň nárastu počtu osôb v poproduktívnom veku (nárast o 12 p.b.). V roku 2024 tvorili osoby vo veku od 0 do 14 rokov **14% populácie**, osoby vo veku od 15 do 64 rokov **64% populácie** a osoby vo veku 65 a viac rokov **23%**.

Graf 8 Podiel vekových skupín obyvateľov v meste Nitra v rokoch 2004 – 2024, v %

Zdroj: datacube.statistics.sk

Vyššie uvedené údaje možno vnímať najmä prostredníctvom celospoločenského demografického trendu starnutia populácie, v rámci ktorého dochádza k postupnému nárastu podielu starších obyvateľov v celkovej populácii okrem iného aj v kontexte predlžovania priemernej dĺžky života, **tzv. stredná dĺžka života**. U osôb narodených v roku 2024 sa predpokladá, že sa **muži dožijú priemerne 75 rokov** a **ženy 81,60 rokov**, t.j. nárast za posledných 20 rokov o 4,7 rokov u mužov a 3,6 rokov u žien.

Prevalencia seniorskej skupiny v populácii mesta Nitra bude i naďalej výzvou pri plánovaní a rozvoji sociálnych služieb. Zároveň bude potrebné venovať špecifickú pozornosť i feminizácii staroby, t.j. prevládaniu ženskej populácie v seniorskom veku.

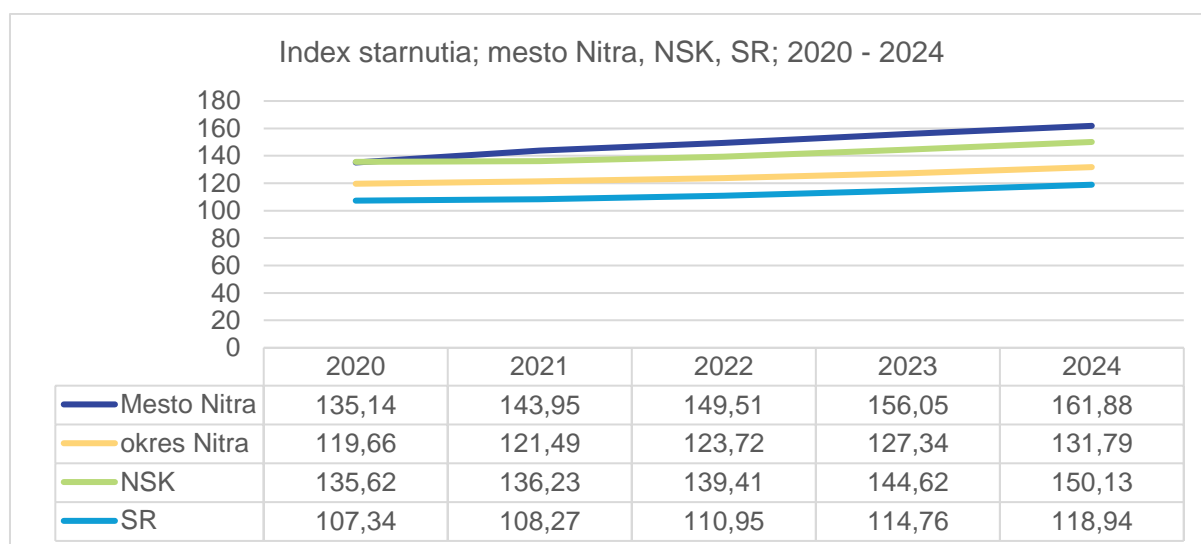
Dôležitým ukazovateľom z hľadiska vekového rozloženia obyvateľov je aj **priemerný vek**. Priemerný vek **mužov** predstavoval v roku 2024 **42,62 rokov** a u **žien 46,54 rokov**.

Mediánový vek, teda hranica, ktorá delí populáciu na dve rovnaké polovice a je označovaný aj ako „typický vek“, a ktorý sa v rámci populačných štatistík využíva pre jeho robustnosť, väčšiu presnosť a odolnosť voči extrémom bol u oboch pohlaví o približne 1 rok viac (43,6 rokov muži a 47,7 rokov ženy) v rovnakom roku.

2.3.4 Index starnutia, index ekonomického zaťaženia, index ekonomickej závislosti mladých ľudí

Index starnutia vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku, tj. 65 a viac rokov na 100 osôb v predproduktívnom veku. V meste Nitra, ako i vyššie uvedené dáta naznačujú, je prítomný zvyšujúci sa index starnutia v období posledných rokov – v roku 2024 na úrovni 161,88. Inými slovami to znamená, že v roku 2024 pripadalo na 100 detí vo veku do 14 rokov 161,88 seniorov vo veku 65 a viac rokov.

Graf 9 Index starnutia, mesto Nitra, NSK a SR, 2020 – 2024

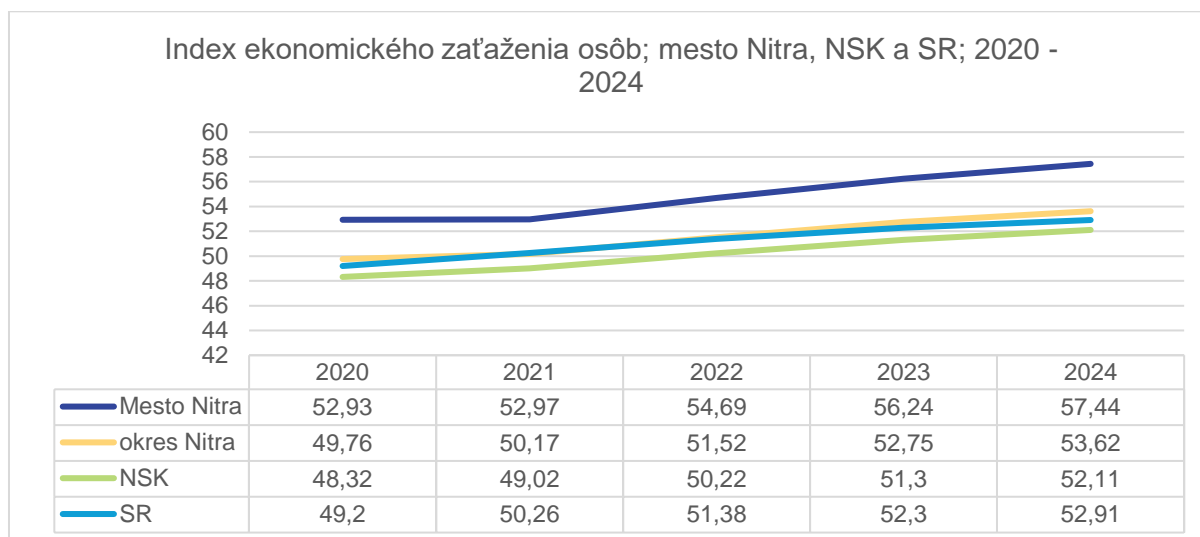

Zdroj: datacube.statistics.sk

Index starnutia je dôležitým ukazovateľom, nakoľko ukazuje ako výrazne sa v populácii zvyšuje podiel seniorov v porovnaní s deťmi do 14 rokov. Z vyššie uvedeného grafu je zrejmé, že hodnota indexu starnutia v meste Nitra v roku 2024 je vyššia nie len ako je priemer okresu Nitra (131,79), Nitrianskeho kraja (150,13) ale výrazne vyššia aj ako celoslovenský priemer (118,94).

Ďalším významným ukazovateľom je **index ekonomického zaťaženia osôb**, ktorý dáva do pomeru počet obyvateľov v tzv. neaktívnom veku, t.j. osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku s počtom obyvateľov v produktívnom veku. V roku 2024 bol predmetný index v meste Nitra na úrovni 57,44 t.j. na 100 neaktívnych osôb pripadalo 57,44 ekonomicky aktívnych ľudí.

Graf 10 Index ekonomického zaťaženia osôb; mesto Nitra, NSK a SR; 2020 – 2024

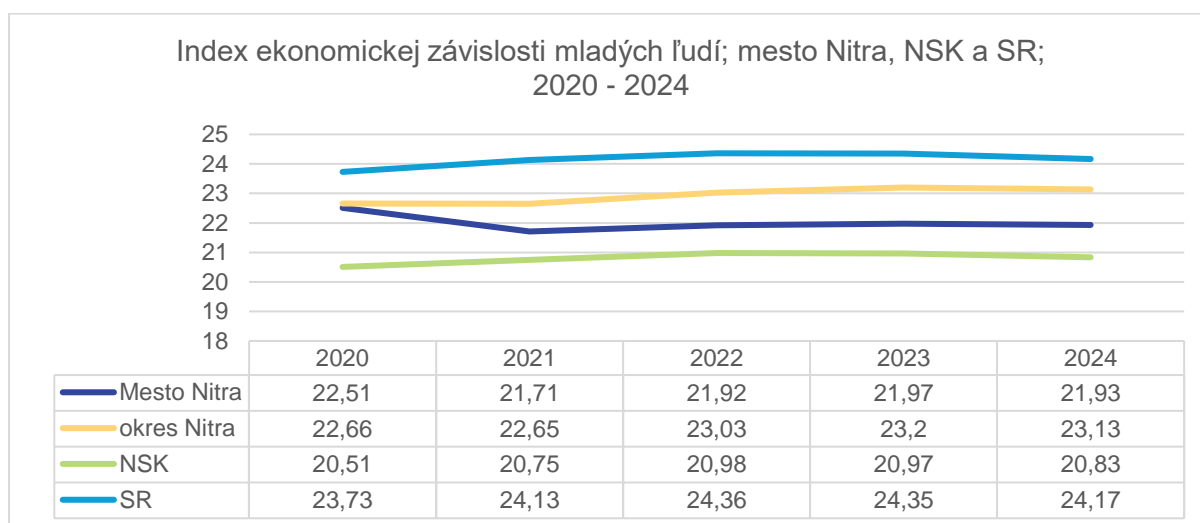
Zdroj: datacube.statistics.sk

Podľa prognózy obyvateľstva Slovenska do roku 2060, sa očakáva, že index ekonomického zaťaženia osôb bude mať v nasledujúcich dekádach rastúci trend. **Najvýraznejšie zvyšovanie tohto indexu sa predpokladá do roku 2025 a následne medzi rokmi 2040 – 2055.** Po roku 2055 sa vývoj podľa prognózy stabilizuje a tempo rastu sa pravdepodobne zastaví (Bleha et al., 2018).

V neposlednom rade je smerodajným i **index ekonomickej závislosti mladých ľudí**, ktorý vyjadruje koľko osôb v predproduktívnom veku, t.j. do 14 rokov pripadá na každých 100 ekonomicky aktívnych ľudí vo veku 15 – 64 rokov.

Index ekonomickej závislosti mladých ľudí; mesto Nitra, NSK a SR; 2020 – 2024

Graf 11 Index ekonomickej závislosti mladých ľudí; mesto Nitra, NSK a SR; 2020 – 2024

Zdroj: datacube.statistics.sk

Vo všeobecnosti vyššia hodnota tohto indexu znamená väčšie nároky na verejné financie a potrebu investícií do služieb pre deti a mládež. Naopak nižšia hodnota môže signalizovať klesajúcu pôrodnosť a potenciálne problémy s budúcim príchodom a zmenou pracovnej sily.

V prípade mesta Nitry vidíme (graf.č 11 vyššie), že sa nachádza nad priemerom NSK no pod priemerom okresu Nitra a SR. V roku 2024 index ekonomickej závislosti mladých ľudí v meste Nitra bol na úrovni 21,93, čo znamená, že na 100 ekonomicky aktívnych obyvateľov pripadalo 21,93 dieťaťa do 14 rokov. To je o 2 deti menej ako je priemer okresu Nitra a približne aj SR, no zároveň o 1 dieťa viac ako je v NSK.

Vybrané indexy potvrdzujú trend starnutia populácie a zvyšujúceho sa ekonomického zaťaženia aktívnej zložky populácie, čo predstavuje zásadnú výzvu nie len pre plánovanie sociálnych služieb.

2.3.5 Ukazovatele (ne)zamestnanosti

Cieľom nasledujúcej kapitoly je poskytnúť analytický pohľad na aktuálny stav nezamestnanosti v meste Nitra, ktoré je administratívnym, vzdelávacím i hospodárskym centrom celého Nitrianskeho samosprávneho kraja. Problematika (ne)zamestnanosti je významná pre potreby komunitného plánovania sociálnych služieb, nakoľko obsahuje okrem ekonomickej i sociálnu dimenziu a dôsledky s ňou spojené.

Z ekonomickeho hľadiska nezamestnanosť vyjadruje nerovnováhu medzi ponukou pracovnej sily a dopytom po nej na pracovnom trhu, tzn., že signalizuje neefektívne využívanie dostupného pracovného potenciálu v danom území a čase.

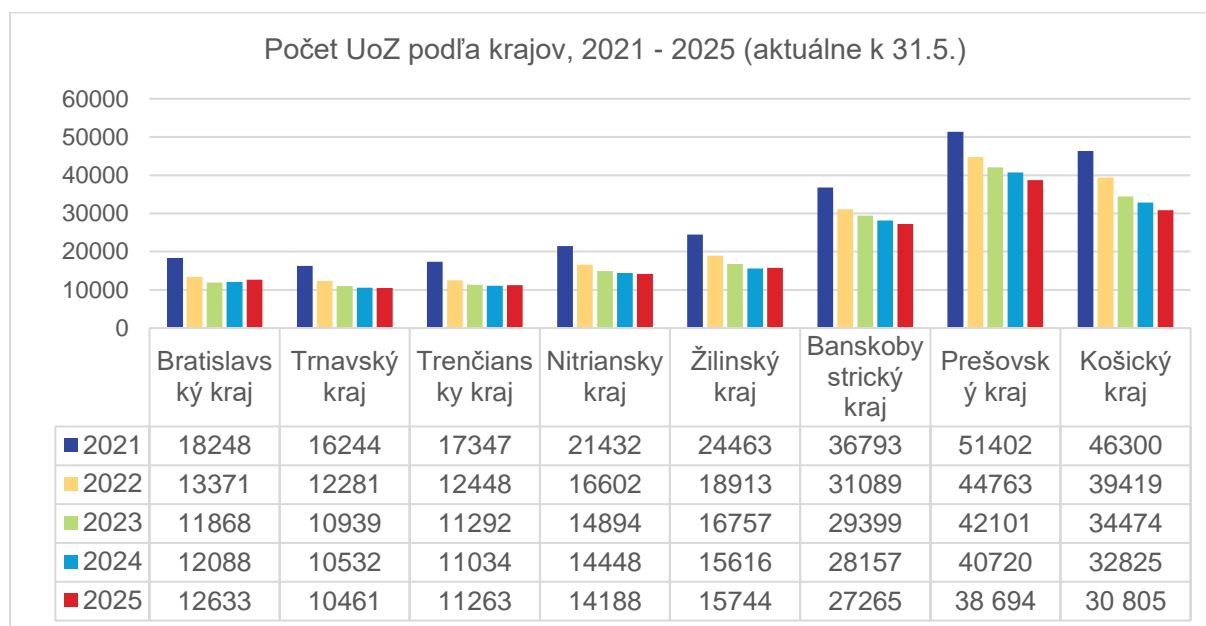
Sociálny rozmer nezamestnanosti sa prejavuje v zhoršovaní životnej úrovne jednotlivcov a domácností, náraste chudoby, marginalizácii zasiahnutých skupín, ak sa napr. jedná o štrukturálnu nezamestnanosť, a potencionálnom vzniku sociálneho napätia v spoločnosti, čo z globálneho hľadiska kladie väčšiu záťaž na systém sociálnej starostlivosti.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSRV) monitoruje a zverejňuje mesačné štatistiky o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie a voľných pracovných miest ako na úrovni celej SR, tak konkrétnych miest a obcí. Pre definíciu jednotlivých ukazovateľov vid' kap. 1.3 Definícia pojmov.

Registrovaný počet UoZ v evidencii úradov práce, sociálnych vecí a rodiny zaznamenáva klesajúci trend skoro vo všetkých krajoch Slovenska. Významným obdobím, ktoré malo vplyv na zvýšenie počtu UoZ boli tzv. pandemické roky počas pandémie COVID-19, najvýraznejšie pritom v roku 2021. Nitriansky samosprávny kraj odvtedy zaznamenal pokles z 21 432 UoZ na 15 744 (máj 2025). Medzi kraje s najnižším počtom UoZ patrí Trnavský kraj (10 461 UoZ, máj 2025) a Trenčiansky kraj (11 263, máj 2025). Opačná situácia je v Banskobystrickom kraji (27 265), Košickom (30 805) a Prešovskom kraji (38 694).

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa krajov, máj 2021 - máj 2025

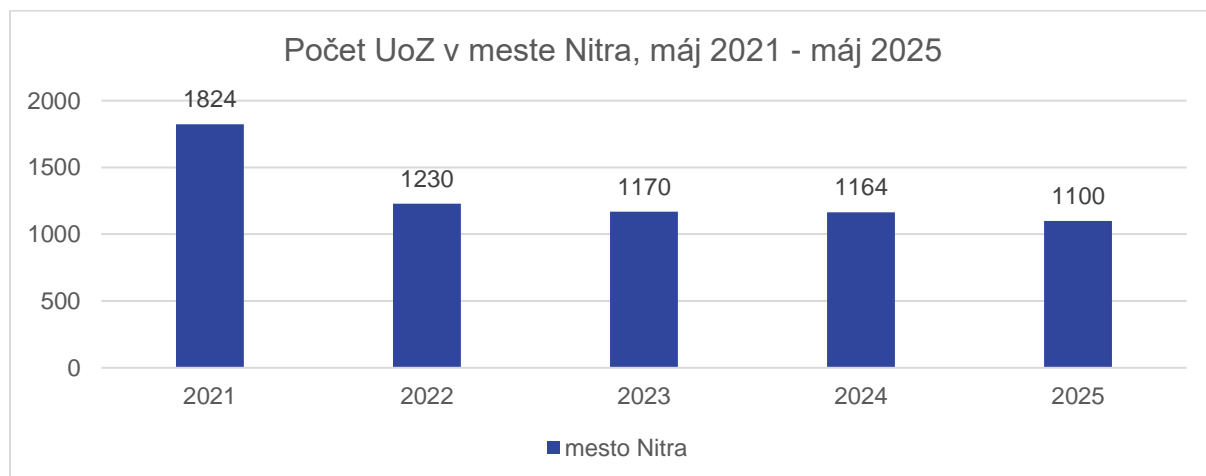
Graf 12 Počet uchádzačov o zamestnanie podľa krajov, máj 2021 - máj 2025

Zdroj: ÚPSVR, Mesačné štatistiky o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie, jún 2025

Celoslovenský trend (klesajúci počet UoZ s vrcholom v roku 2021) je prítomný i na úrovni mesta Nitra. Zatiaľ čo v roku 2021 bolo v meste spolu 1 824 UoZ, v roku 2025 došlo k poklesu o 40% (oproti roku 2021) na hodnotu 1 100 UoZ.

Graf 13 Počet UoZ v meste Nitra v rokoch 2021 – 2025 (aktuálne k 31.5.)

Zdroj: ÚPSVR, Mesačné štatistiky miest a obcí, jún 2025

V rámci štatistického sledovania počtu UoZ sa osobitná pozornosť venuje viacerým znevýhodneným skupinám, z hľadiska ich sťažených podmienok v prístupe k trhu práce, ktorými sú ženy, osoby so zdravotným postihnutím, mladiství (do 18 rokov) a absolventi (do 26 rokov, ktorí v období do 2 rokov od ukončenia vzdelania/ prípravy na povolanie nemali sústavné zamestnanie).

Tabuľka 16 Štruktúra UoZ v meste Nitra, máj 2021 - máj 2025

	Aktuálne k 31.5. daného roku				
	máj 2021	máj 2022	máj 2023	máj 2024	máj 2025
Stav UoZ spolu	1 824	1 230	1 170	1 164	1 100
• z toho ženy	1 009 (55%)	707 (58%)	672 (58%)	670 (58%)	616 (56%)
• z toho občania so ZP	56	43	45	31	32
• z toho mladiství	7	9	12	9	2
• z toho absolventi	72	63	67	91	79
<i>Zdroj: ÚPSVR, Mesačné štatistiky miest a obcí, jún 2025</i>					

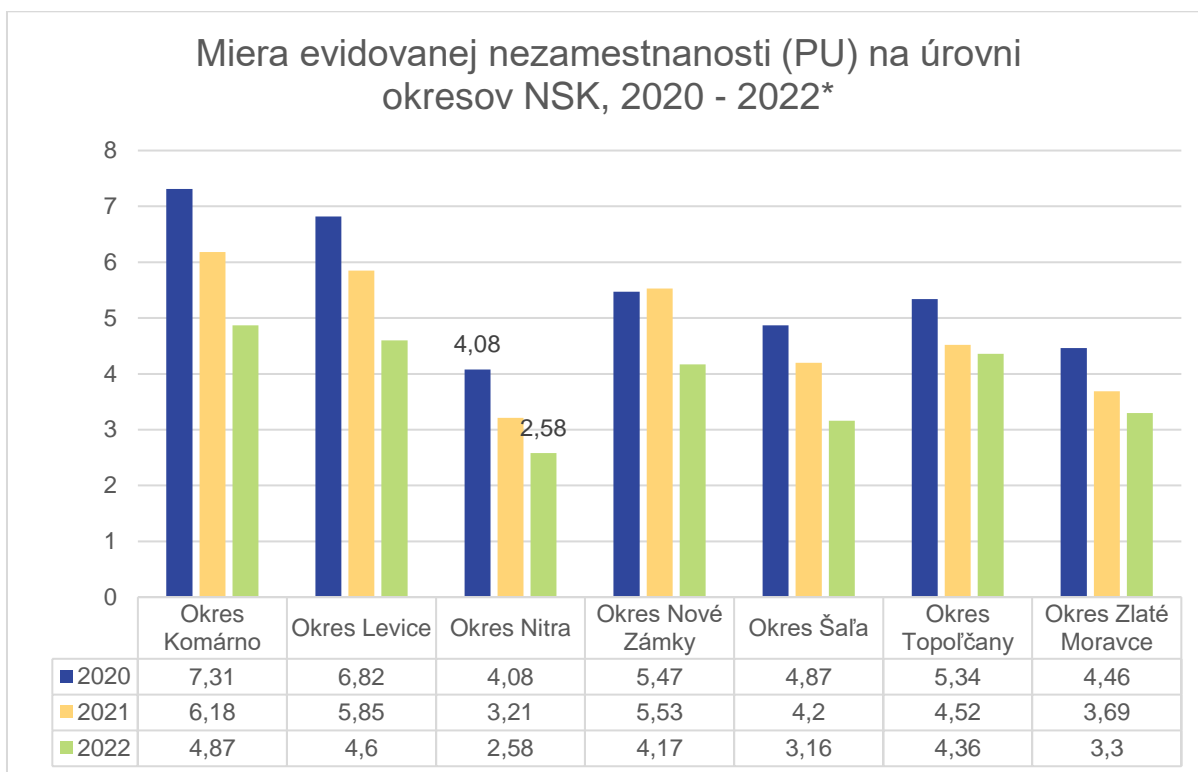
Z tabuľky vyššie vyplýva, že viac ako 55% všetkých UoZ (v intervale od 56 % do 58%) **tvoria ženy**. Jedným z hlavných faktorov, ktorý ovplyvňuje zamestnanosť, resp. nezamestnanosť žien je náročnosť kombinácie práce so starostlivosťou o rodinu (vrátane maloletých detí či starších rodinných príslušníkov), pričom stále sú ženy primárne tými osobami, ktoré preberajú starostlivosť o blízke osoby.

Rovnako zaujímavým zistením je i kolísanie počtu UoZ z radov absolventov. V meste Nitra bolo najviac absolventov evidovaných medzi UoZ práve v máji 2024 (91). Slovenská republika dlhodobo čelí problému nízkej zamestnanosti absolventov, v období do 2 rokov po ukončení sústavnej prípravy na vzdelávanie, čo je avšak dôsledkom viacerých faktorov, ako napr. vstup na trh práce bez skúseností, nesúlad medzi študovaným odborom a požiadavkami trhu či meniacimi sa osobnými preferenciami nových generácií, ktoré čoraz viac variujú medzi zamestnaniami.

Pozitívnym zistením je klesajúci počet občanov so zdravotným postihnutím v radoch UoZ v meste Nitra. Zatiaľ čo v roku 2021 ich bolo 56, v roku 2025 ich počet klesol na 32. Zvyšovania zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím je dôležité nie len z ekonomického hľadiska ale zároveň je aj nástrojom integrácie týchto osôb do spoločnosti.

Komplexným ukazovateľom prezentujúcim stav nezamestnanosti je **miera evidovanej nezamestnanosti**. V rámci všetkých okresov NSK bola miera evidovanej nezamestnanosti medzi rokmi 2020 – 2022 absolútne najnižšia práve v okrese Nitra, kde došlo k poklesu o 1,5 p.b.

Graf 14 Miera evidovanej nezamestnanosti na úrovni okresov NSK, 2020 – 2022

*Údaje dostupné len do roku 2022 na úrovni okresov

Zdroj: ÚPSVR, Mesačné štatistiky miest a obcí, jún 2025

Od roku 2023 je miera evidovanej nezamestnanosti počítaná aj ako podiel UoZ na celkovom počte disponibilných uchádzačov o zamestnanie (tzv. PDU). Tento spôsob výpočtu zohľadňuje už len tých UoZ, ktorí sú schopní nastúpiť do práce a reálne dostupní pre zamestnávateľov. Z analytického hľadiska je považovaný za presnejší, pričom dokáže odfiltrovať nedisponibilných UoZ, t.j. osoby, ktoré sú v requalifikácii, práce neschopné alebo poberajú materský príspevok a pod.

Tabuľka 17 Miera evidovanej nezamestnanosti (PDU) v SR a mesto Nitra, máj 2023 – máj 2025

	Priemer SR	mesto Nitra
k 31.5. 2023	5,10 %	1,95 %
k 31.5. 2024	4,94 %	2,10 %
k 31.5. 2025	4,82%	1,97 %

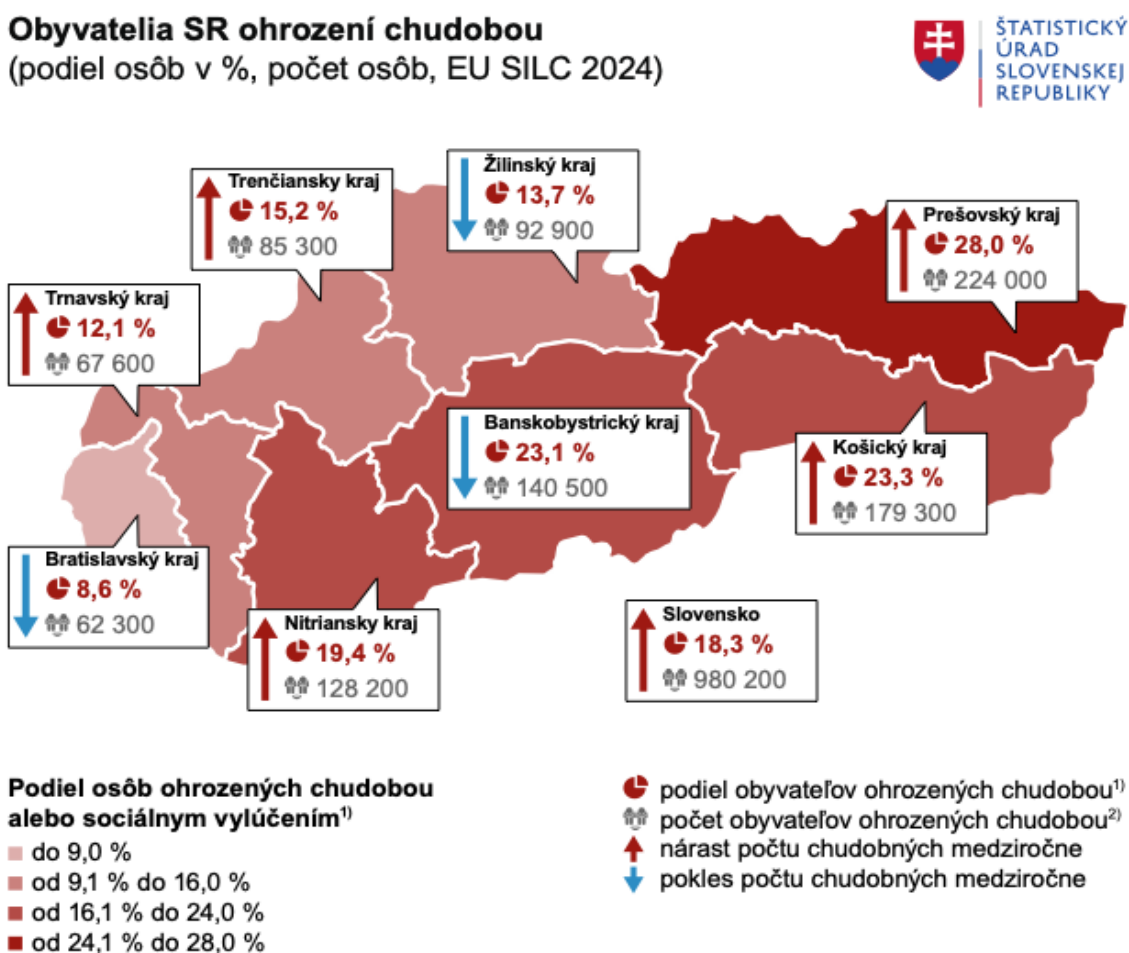
Zdroj: ÚPSVR, Mesačné štatistiky o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie, jún 2025

Miera evidovanej nezamestnanosti v meste Nitra dlhodobo patrí medzi najnižšie v rámci Slovenskej republiky (1,97% v máji 2025), čo vo všeobecnosti poukazuje na priaznivý stav dostupnosti pracovných miest v území ako aj schopnosť efektívne využívať dostupnú pracovnú silu. Zároveň je ale potreba venovať zvýšenú pozornosť špecifickým skupinám obyvateľov, ktoré môžu aj naďalej čeliť rôznym bariéram a prekážkam v prístupe a udržaní sa na trhu práce.

Napriek vyššie uvedenému širšie súvislosti ukazujú na rastúce riziko chudoby a sociálneho vylúčenia v regióne. V Nitrianskom samosprávnom kraji sa medzi rokmi 2023 a 2024 výrazne

zvýšil podiel obyvateľov ohrozených chudobou zo 16,1% na 19,4%, čo predstavuje nárast o približne 22 tisíc osôb (najvýraznejšie zhoršenie spomedzi všetkých krajov SR) (Štatistický úrad SR, 2025). Táto disproporcía poukazuje na to, že nízka nezamestnanosť automaticky nezaručuje dostatočný príjem či životnú úroveň, čo môže byť dôsledkom zlej kvality pracovných miest, nízkych miezd či prekarizácie práce, napr. prostredníctvom zamestnávania na neisté formy úväzkov.

Obrázok 4 Obyvatelia SR ohrození chudobou, 2024

¹⁾ Ide o podiel osôb ohrozených jednou, či viacerými z 3 dimenzií chudoby z celkového počtu obyvateľov – Miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia

²⁾ Ide o počet osôb ohrozených jednou, či viacerými z 3 dimenzií chudoby

Zdroj: Štatistický úrad SR, Chudoba a jej dimenzie na Slovensku v roku 2024, 2025

Z verejne dostupných dát nie je možné získať údaj týkajúci sa priamo obyvateľov mesta Nitra, resp. vyššie uvedené sledovanie a jeho výsledky sú zverejňované najnižšie na úrovni samosprávnych krajov čo môže skresľovať reálnu situáciu v meste Nitra. Rovnako ani Štatistický úrad SR nedisponuje dátami za jednotlivé mestá.

2.4 Analýza údajov sociálnej pomoci podľa cieľových skupín

Sociálnu ochranu na Slovensku zabezpečuje systém sociálneho zabezpečenia, ktorý pozostáva zo sociálneho poistenia, štátnej sociálnej podpory a sociálnej pomoci.

V rámci odsúhlasenej organizačnej štruktúry KPSS sú vytvorené štyri pracovné skupiny so zameraním na uvedené cieľové skupiny:

- Seniori
- Osoby so zdravotným postihnutím
- Rodiny s deťmi
- Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

2.4.1 Seniori

Seniori sú osoby, ktoré dosiahli dôchodkový vek, na Slovensku spravidla od 62 rokov (v závislosti od zákonom stanoveného dôchodkového veku). Ide o skupinu osôb, ktorá väčšinou ukončila aktívnu pracovnú činnosť a žije primárne z dôchodkového zabezpečenia. Populácia seniorov narastá v dôsledku starnutia obyvateľstva a predlžovania strednej dĺžky života. Významná časť seniorov žije sama, čo zvyšuje riziko sociálnej izolácie a psychických ťažkostí. Chronické ochorenia a znížená pohyblivosť sú bežné. Závislosť na pomoci iných sa s vekom zvyšuje v oblasti hygieny, mobility, domácnosti a liečby. Významný je aj výskyt duševných ochorení, najmä demencie, depresie a úzkosti. Riziká a zraniteľnosť seniorov: i) chudoba a materiálne znevýhodnenie, ii) osamelosť a sociálne vylúčenie, iii) zanedbanie alebo zneužívanie (domáce násilie, finančné zneužitie) iiiii) nízka digitálna gramotnosť a slabší prístup k informáciám.

2.4.1.1 Analýza dôchodkových dávok pre cieľovú skupinu seniori v meste Nitra

Dôchodkové poistenie je jedným z piatich typov sociálneho poistenia, ktoré od 1. januára 2004 zaviedol zákon o sociálnom poistení. Pred 1. januárom 2004 existovalo dôchodkové zabezpečenie ako súčasť sociálneho zabezpečenia. V rámci dôchodkového poistenia existujú dva podsystémy:

- Starobné poistenie, ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia, (starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotsky dôchodok, 13. dôchodok).
- Invalidné poistenie ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia (invalidný dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotsky dôchodok, 13. dôchodok)¹.

Starobný dôchodok tvorí základný mesačný príjem väčšiny seniorov. Pre mnohých je to jediný zdroj príjmu po ukončení pracovného života. Niektorí majú aj vdovecký (vdovský) dôchodok alebo invalidný dôchodok, ak sa pretransformoval na starobný. Výška dôchodku závisí od: i) od počtu odpracovaných rokov, ii) výšky zárobkov počas aktívneho života, iii) od odvádzania odvodov do Sociálnej poisťovne.

¹ [Základná charakteristika | Sociálna poisťovňa](#)

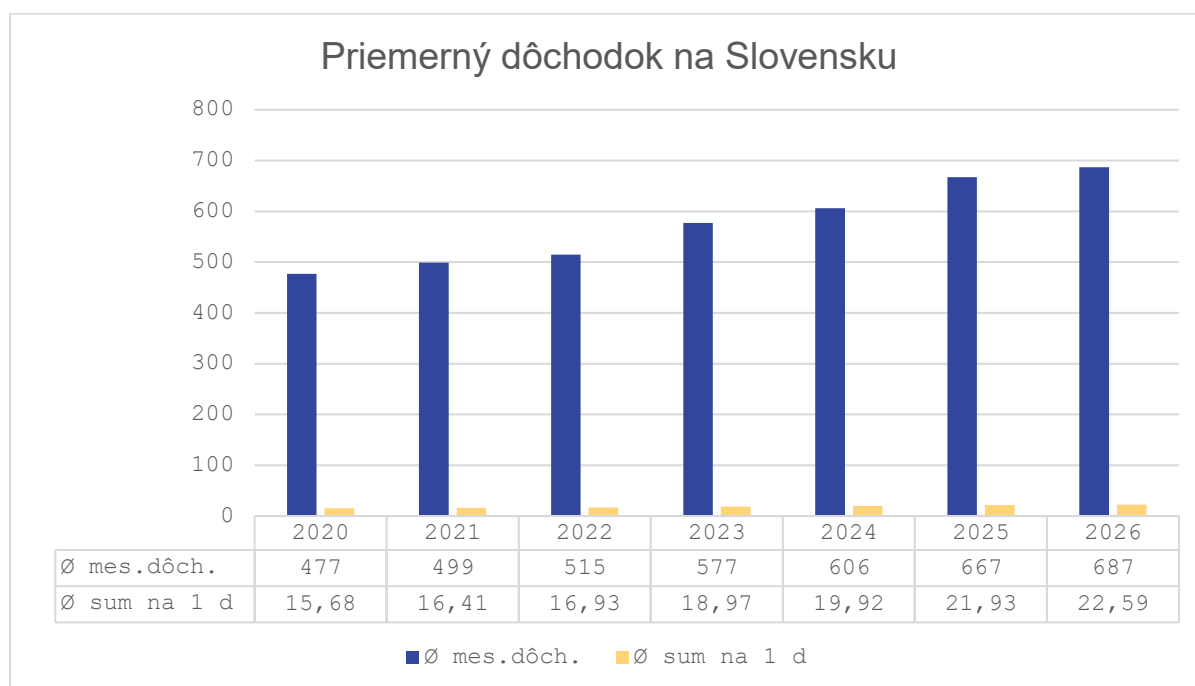
Dôchodok je pravidelný mesačný príjem garantovaný štátom. Je považovaný za stabilný, ale často nedostatočný voči rastúcim životným nákladom (energie, potraviny, lieky).

Niektorí seniori si zvyšujú príjem: i) prenájmom nehnuteľnosti, ii) brigádami alebo prácou na dohodu, iii) sociálnymi dávkami (napr. príspevok na opatrovanie).

V roku 2025 priemerný dôchodok na Slovensku je 667 € (odhad). Oproti predchádzajúcemu roku išlo o nárast približne o 61 €. V roku 2024 bol vo výške 606 €. To, aký bude priemerný dôchodok na Slovensku v roku 2026 si musíme na presný údaj ešte počkať. Pri súčasnom tempe rastu penzií sa očakáva priemerný dôchodok približne 687 € (odhad).

Priemerný dôchodok predstavuje cca 40% priemernej mzdy v národnom hospodárstve.

Graf 15 Priemerný dôchodok na Slovensku v rokoch 2020 – 2026

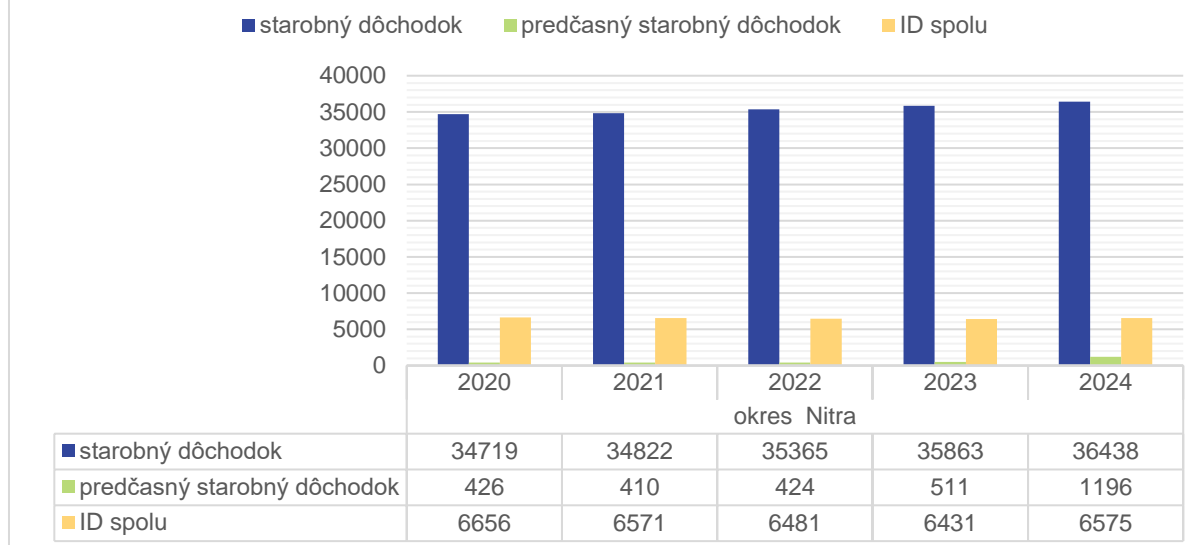
Poznámka: Priemerná suma na 1 deň (rok 2025), priemerný mesačný dôchodok (rok 2026) a priemerná suma na 1 deň (rok 2026) predstavujú odhad.

Zdroj: [Priemerný dôchodok na Slovensku 2025](#)

Údaje o počte vyplácaných dôchodkov a počte dôchodcov Sociálna poisťovňa spracováva iba na úrovni okresov SR, krajov SR a za SR ako celok. Informácie o počte vyplácaných dôchodkov podľa druhu dôchodku k 31.12. za roky 2020 – 2024 za mesto Nitra a informácie o počte dôchodcov k 31.12.2020 – 2024 za mesto Nitra Sociálna poisťovňa nemá spracované.

Graf 16 Počet vyplácaných dôchodkov k 31.12. za roky 2020 – 2024 v triedení podľa druhu dôchodkov okres Nitra

Starobný, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok

Zdroj: Sociálna poisťovňa, ústredie

Z celkového počtu vyplácaných dôchodkov za roky 2020 – 2024 v okrese Nitra cca 65% tvoria starobné dôchodky, cca 12% predstavujú predčasné starobné dôchodky a cca 17% tvoria vdovské dôchodky. Zostávajúcich 6 % tvoria ostatné druhy vyplácaných dôchodkov (vdovecký, sirotsky, invalidný dôchodok z mladosti, sociálny dôchodok a dôchodok manželky).

Z celkového počtu vyplácaných starobných dôchodkov v okrese Nitra v rokoch 2020 – 2024 tvoria sólo dôchodky 73,5 – 74 %. Súbeh vyplácaných starobných dôchodkov s vdovským dôchodkom v uvedenom období v okrese Nitra tvorí 22,5 – 23 %.

Takmer 24% vyplácaných starobných dôchodkov v rámci NSK je vyplácaných v okrese Nitra, v rámci SR je vyplácaných cca 3,2% starobných dôchodkov v okrese Nitra.

Zo zverejnených údajov² o priemerných bežných výdavkoch, priemerných príjmoch z poskytnutého finančného príspevku podľa § 71 ods.6 zákona o sociálnych službách a priemerných skutočne dosiahnutých príjmov z platenia úhrad za sociálne služby poskytované v pobytových sociálnych službách Mesta Nitra v roku 2024 je možné uviesť, že **priemerné úhrady predstavovali v roku 2024 výšku 430 €/mesiac, kým priemerný starobný dôchodok v roku 2024 bol 606 € /mesiac. Z uvedeného vyplýva, že 71% z priemerného príjmu použije prijímateľ pobytovej sociálnej služby v meste Nitra na úhradu sociálnej služby.**

2.4.1.2 Analýza štátnych dávok sociálnej pomoci pre cieľovú skupinu seniori v meste Nitra

Sociálna pomoc je poskytovaná prostredníctvom pomoci v hmotnej núdzi, kompenzácií sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a sociálnych služieb.

² [Priemerne-bezne-vydavky-Mesto-Nitra-rok-2024_na-web.pdf](#)

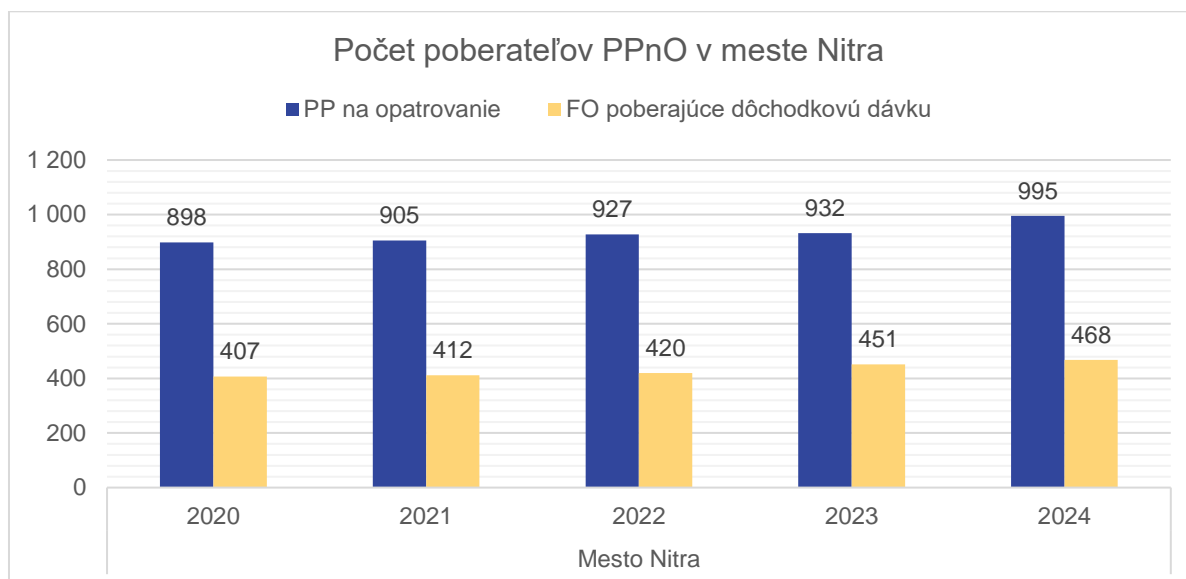
Čo sa týka pomoci v hmotnej núdzi Správa o sociálnej situácii obyvateľstva, ktorú každoročne spracúva MPSVR SR neuvádza presný počet seniorov (osôb v dôchodkovom veku) medzi príjemcami pomoci v hmotnej núdzi. Hoci presné údaje o podiele seniorov medzi príjemcami pomoci v hmotnej núdzi nie sú k dispozícii, viaceré štúdie a správy poukazujú na to, že seniori patria medzi skupiny osôb ohrozené chudobou (po rodinách s deťmi a neúplných domácnostiach). V roku 2024 čelilo chudobe viac ako 980 tisíc obyvateľov SR, čo predstavuje 18,3% populácie. Podľa najnovších výsledkov zisťovania o príjmoch a životných podmienkach (EU SILC 2024) sa chudoba na Slovensku naďalej prehľbuje. **Vysokému riziku chudoby sú vystavení jednotlivci v seniorskom veku, najmä ženy žijúce samostatne. Každá tretia žena vo veku 65+ žijúca sama žije v chudobe (30,3%). Najväčšou príčinou chudoby je nízky príjem. Uvedené osoby trpia okrem materiálnej aj sociálnou depriváciou, čoho následkom je sociálna izolácia a osamelosť. Sociálna izolácia a osamelosť súvisia s viacerými sociálnymi a psychologickými faktormi, ale má najmä zásadný dopad na zdravie.**

Cieľom kompenzácií sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia je podporiť sociálne začlenenie osoby s ťažkým zdravotným postihnutím za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti v oblasti mobility, komunikácie, zvýšených výdavkov a sebaobsluhy. Tak ako pri príspevkoch na pomoc v hmotnej núdzi, tak aj pri príspevkoch na kompenzáciu sociálnych dôsledkov zdravotného postihnutia nie sú k dispozícii presné počty poberateľov týchto príspevkov z okruhu osôb v dôchodkovom veku. Štatistické dáta sú zisťované z pohľadu sociálnej udalosti (hmotná núdza, sociálne dôsledky ŤZP a pod.) a nie z pohľadu vekovej štruktúry. Podrobnejšie dáta budú uvedené pri cieľovej skupine osoby so zdravotným postihnutím.

Pri dávke **peňažný príspevok na opatrovanie** je štatisticky sledovaná aj veková štruktúra opatrovaných osôb s ŤZP. Najpočetnejšiu skupinu opatrovaných tvoria osoby vo veku 80 a viac rokov, v roku 2023 tvorili v rámci SR 35,4%, osoby vo veku 65 – 80 rokov tvorili 24,7%. Z celkového priemerného mesačného počtu poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie v roku 2023, počet osôb poberajúcich PnO (poberateľ príspevku) je 36% osôb poberajúcich dôchodkovú dávku („senior opatruje seniora“)³.

³ Správa o sociálnej situácii obyvateľstva SR za rok 2023 Kapitola 3

Graf 17 Počet poberateľov PPnO v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024

Zdroj: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny SR

Z vyššie uvedeného grafu vyplýva, že v meste Nitra za roky 2020 – 2024 sa podiel osôb v dôchodkovom veku zabezpečujúcich starostlivosť o blízku osobu v rodine pohybuje v rozmedzí 45 – 48%. Tento údaj indikuje riziko „zvýšeného dopytu“ o sociálnu službu. Uvedená skupina čelí tzv. „dvojitaj zraniteľnosti“. Na jednej strane poskytuje náročnú fyzickú, psychickú a časovo vyčerpávajúcu starostlivosť inému odkázanému členovi rodiny (partnerovi, rodičovi, dieťaťu). Na druhej strane je sama vo vyššom veku, s rastúcim rizikom vlastných zdravotných obmedzení a možnej náhlej odkázanosti na pomoc. V prípade náhleho zhoršenia zdravotného stavu opatrovateľa môže dôjsť k súbežnej potrebe starostlivosti pre dve osoby, čo predstavuje záťaž pre rodinu, náhly nárast dopytu po sociálnych službách a aj na verejné financie.

V rámci okresu Nitra cca 39% z celkového počtu poberateľov príspevku na opatrovanie tvoria poberatelia príspevku v meste Nitra. Rovnako ako v meste Nitra aj v okrese Nitra cca 42% poberateľov príspevku na opatrovanie tvoria opatrovatelia v dôchodkovom veku. Táto skutočnosť je výzvou pre mesto Nitra pre rozvoj odľahčovacích služieb pre „domácich opatrovateľov“.

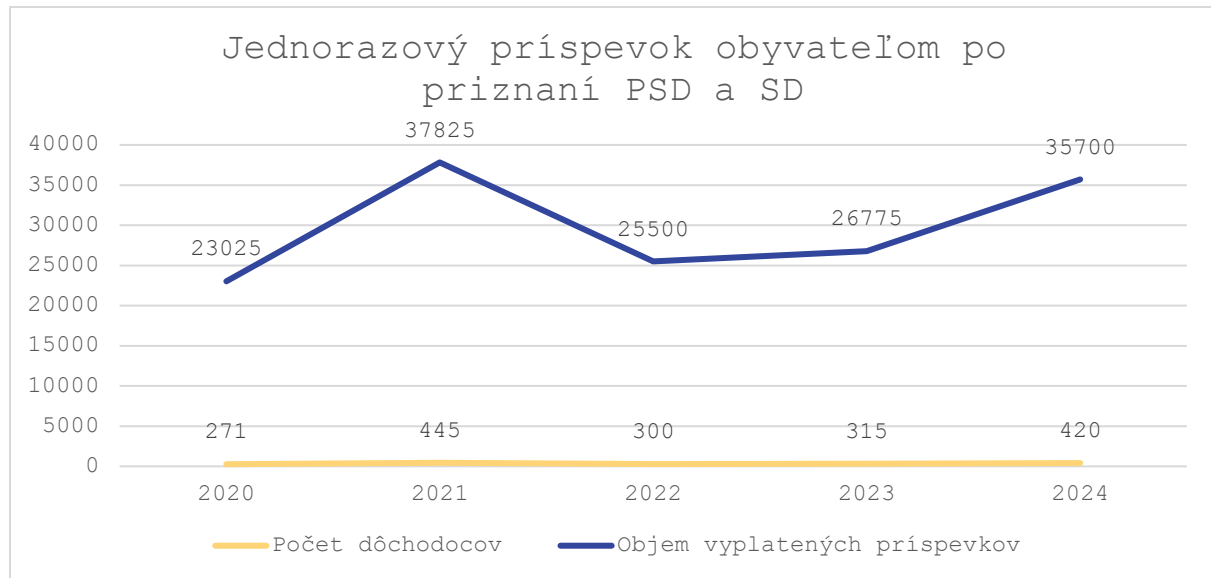
2.4.1.3 Analýza sociálnej pomoci poskytovanej z úrovne mesta pre cieľovú skupinu seniori

Sociálna pomoc v meste Nitra zohráva zásadnú rolu v zlepšovaní kvality života obyvateľov a poskytovaní nevyhnutnej podpory pre rôzne skupiny občanov. Mesto sa zameriava na zabezpečenie komplexnej a dostupnej sociálnej starostlivosti, ktorá pokrýva široké spektrum potrieb od starostlivosti o seniorov po podporu osôb so zdravotným postihnutím.

Mesto Nitra má Smernicou č. 4/2007 v znení dodatkov 1 – 14 upravené postupy pri poskytovaní jednorazových finančných príspevkov osobitným skupinám obyvateľstva v súlade s výškou schválených finančných prostriedkov v rozpočte mesta na príslušný rok. Jednorazový finančný príspevok poskytuje

mesto obyvateľom po priznaní nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok za účelom hmotnej podpory a pomoci obyvateľom v dôchodkovom veku. Jednou z podmienok nároku na uvedený príspevok je nepretržitý trvalý pobyt na území mesta najmenej 25 rokov pred priznaním nároku na dôchodok.

Graf 18 Jednorazový finančný príspevok obyvateľom mesta Nitra po priznaní nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok v rokoch 2020 – 2024

Zdroj: Prehľad činností OSS 2020 – 2024, MsÚ Nitra OSS 2025

Mesto Nitra zabezpečuje v rámci sociálnej pomoci okrem pobytových, ambulantných a terénnych sociálnych služieb aj sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci) a aj podporné služby (odľahčovacia služba, denné centrá, jedáleň). Uvedené sociálne služby v analýze nie sú rozčlenené zvlášť pre sociálnu skupinu seniori a osoby so zdravotným postihnutím.

2.4.2 Osoby so zdravotným postihnutím

Cieľová skupina osôb so zdravotným postihnutím predstavuje veľmi rôznorodú skupinu ľudí, ktorí majú obmedzené funkčné schopnosti v dôsledku fyzického, zmyslového, mentálneho, psychického alebo kombinovaného postihnutia. Ich spoločným znakom je potreba prekonávať prekážky v každodennom živote, ktoré sú často spôsobené nielen samotným postihnutím, ale aj bariérami v spoločnosti. Hlavnými charakteristikami cieľovej skupiny sú: **typ postihnutia** - fyzické, zmyslové, mentálne, psychické, kombinované, **rozdielna miera postihnutia** – postihnutie môže byť ľahké, stredné, ťažké alebo úplné (od toho závisí miera potrebnej podpory a prispôsobenia), **veková variabilita** – ľudia so zdravotným postihnutím môžu byť deti, dospelí aj seniori, pričom každá veková kategória má špecifické potreby.

Kvôli rôznorodým potrebám je dôležité zabezpečiť individuálny prístup (personalizované služby), asistenciu, kompenzačné prostriedky a prístupné prostredie (napr. bezbariérovosť, tlmočnicke služby a pod.). Často čelia riziku sociálneho vylúčenia, stretávajú sa so stereotypmi, stigmatizáciou a nedostatkom porozumenia zo strany spoločnosti.

2.4.2.1 Analýza dôchodkových dávok pre cieľovú skupinu osoby so zdravotným postihnutím v meste Nitra

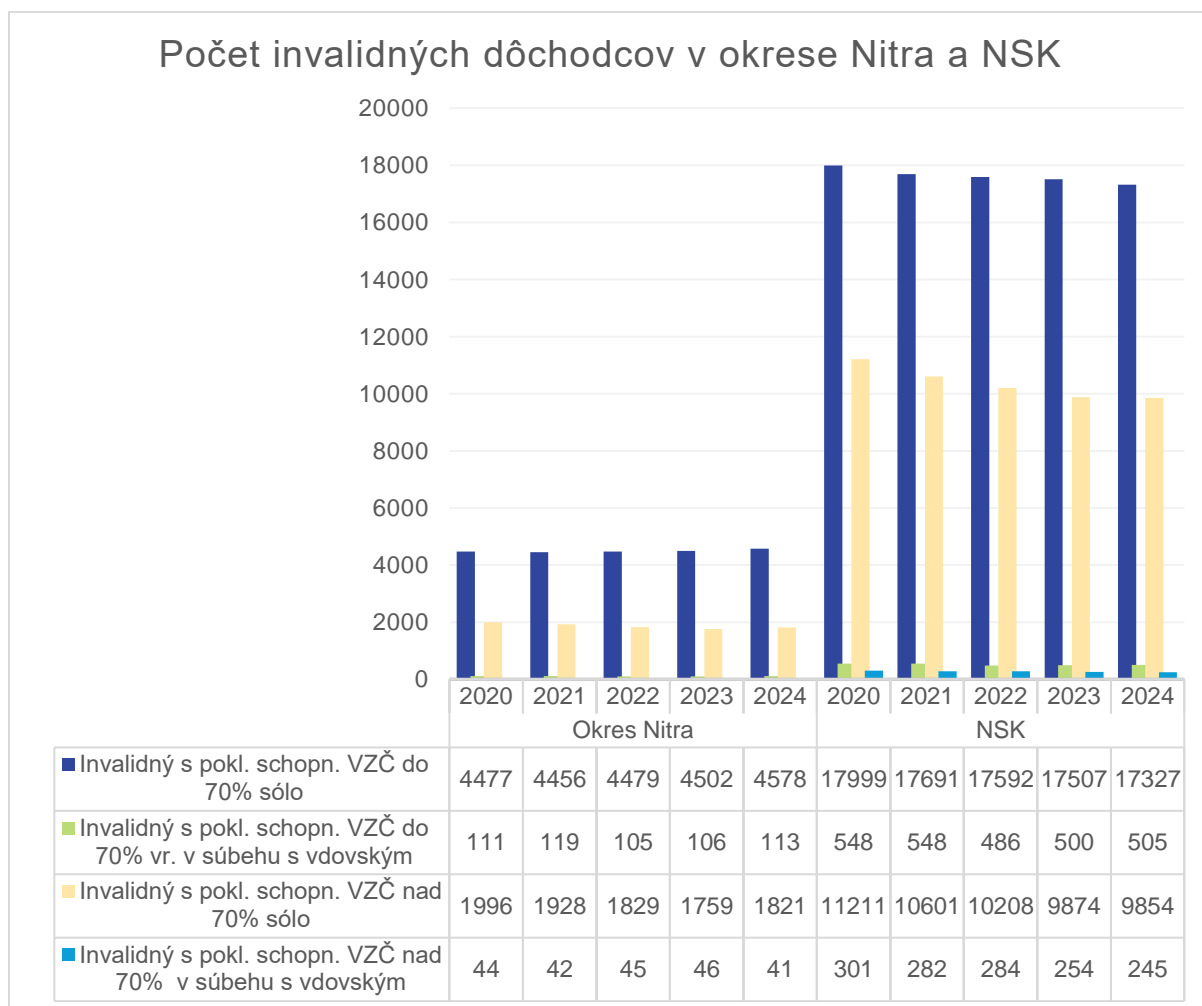
Osoby so zdravotným postihnutím môžu byť poberateľmi viacerých typov dôchodkových dávok zo systému sociálneho poistenia. Tieto dávky závisia najmä od zdravotného stavu a miery schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Invalidný dôchodok je určený osobám, ktoré pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav stratili schopnosť pracovať aspoň v určenej miere. Je určený osobám so zníženou schopnosťou pracovať (o viac ako 40%). Podmienkou nároku je posudok o invalidite a potrebné obdobie dôchodkového poistenia (závisí od veku).

Nižšie uvedený graf dokumentuje, že počet dôchodcov, ktorým sa vypláca invalidný dôchodok s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť do 70%, z celkového počtu invalidných dôchodcov v okrese Nitra v rokoch 2020 až 2024 sa pohybuje v rozmedzí 67 – 70%. Počet dôchodcov, ktorým sa vypláca invalidný dôchodok s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70% sa pohybuje v rokoch 2020 – 2024 v okrese Nitra v rozmedzí 30 – 27%.

Údaje o počte vyplácaných dôchodkov a počte dôchodcov Sociálna poisťovňa spracováva iba na úrovni okresov SR, krajov SR a za SR ako celok. Informácie o počte vyplácaných dôchodkov podľa druhu dôchodku k 31.12. za roky 2020 – 2024 za mesto Nitra a informácie o počte dôchodcov k 31.12.2020 – 2024 za mesto Nitra Sociálna poisťovňa nemá spracované.

Graf 19 Počet dôchodcov, ktorým sa vyplácal invalidný dôchodok k 31.12. v rokoch 2020 – 2024 v okrese Nitra a v NSK

Zdroj: Sociálna poisťovňa, ústredie

Podiel dôchodcov, ktorým sa vypláca invalidný dôchodok na celkovom počte obyvateľov okresu Nitra v rokoch 2020 – 2024 sa pohybuje okolo 4%. Vzhľadom na to, že Sociálna poisťovňa nesleduje dáta o počte vyplácaných dôchodkov na úrovni miest a obcí, bol uskutočnený aproximatívny výpočet, kde sme predpokladali, že z celkového počtu dôchodcov poberaajúcich invalidný dôchodok v okrese, žije cca 60% v meste Nitra. Vychádzajúc z uvedeného predpokladu sme prepočítali % podiel invalidných dôchodcov na území mesta Nitra, ktorý sa pohybuje v rokoch 2020 – 2024 na úrovni 5%.

Tabuľka 18 Priemerná výška invalidných dôchodkov v rokoch 2020 – 2024 (v €)

Rok	Celkový priemer	Invalidita do 70%	Invalidita nad 70%
2020	284	217	393
2021	293	226	408
2022	298	230	416
2023	337	260	472
2024*	367	283	514

*Poznámka: Údaje pre rok 2024 sú odhadované na základe dostupných informácií
Zdroj: Sociálna poisťovňa, štatistiky

Ako je zrejmé z vyššie uvedenej tabuľky priemerný invalidný dôchodok v roku 2024 je cca 367 €, pričom životné minimum pre jednu dospelú osobu bude k 1.7.2025 vo výške 284,13 € a to bez nákladov na bývanie, zdravotnú starostlivosť, pomôcky či dopravu. Osoby s vyššou mierou postihnutia často potrebujú osobnú asistenciu, špeciálne pomôcky alebo úpravy domácností, čo výrazne zvyšuje ich mesačné náklady. Z uvedených dôvodov mnohí poberatelia invalidného dôchodku súčasne žiadajú aj o príspevky zo systému sociálnej pomoci.

2.4.2.2 Analýza dávok sociálnej pomoci pre cieľovú skupinu osoby so zdravotným postihnutím v meste Nitra

Systém sociálnej pomoci ponúka osobám so zdravotným postihnutím viacero peňažných aj nepeňažných foriem podpory, ktoré slúžia na kompenzáciu znevýhodnenia a na podporu nezávislosti. Z peňažných príspevkov na kompenzáciu ide o príspevky na: osobnú asistenciu, na kúpu, úpravu alebo opravu pomôcky, na úpravu bytu alebo auta, na zvýšené výdavky (napr. hygienické potreby, opotrebovanie šatstva, diétne stravovanie a pod.). Nepeňažná pomoc je formou:

- ZŤP preukaz a parkovací preukaz – zľavy na dopravu, vstupy, parkovanie
- Príspevkov na sociálne služby z verejných zdrojov (MPSVR a samosprávy)

Nižšie uvedená tabuľka č. (nižšie) zo zdrojov IS SoS MPSVR poskytuje prehľad o jednotlivých druhoch zdravotného postihnutia v rokoch 2021 – 2024 a podľa veku, aj keď počet detí a mladých je uvádzaných do 25 rokov a počet dospelých je uvádzaný od 18 rokov. Z uvedených dát vyplýva **za roky 2022 – 2024, že z celkového počtu osôb so zdravotným postihnutím cca 95% osôb je vo veku viac ako 18 rokov** teda dospelí. Celkový počet osôb so zdravotným postihnutím podľa uvedenej tabuľky predstavuje podiel cca 3 % na celkovom počte obyvateľov mesta Nitra. **Najviac sú zastúpené duševné postihnutia v dospeljej populácii – Alzheimerova choroba a demencie rôzneho typu etiológie (32 – 45%).**

Tabuľka 19 Prehľad podľa druhov zdravotného postihnutia a veku, 2021 - 2024

ROK	2021					2022					2023					2024				
Rozdelenie podľa veku	Druh zdravotného postihnutia					Druh zdravotného postihnutia					Druh zdravotného postihnutia					Druh zdravotného postihnutia				
	DP	TP	ZP	MP	CHR	DP	TP	ZP	MP	CHR	DP	TP	ZP	MP	CHR	DP	TP	ZP	MP	CHR
	A	B	C	D	E	A	B	C	D	E	A	B	C	D	E	A	B	C	D	E
Počet detí a mladých do 25 rokov	0	13	23	18	0	0	14	25	24	0	0	12	22	24	0	0	12	25	24	0
Počet dospelých (od 18 r.)	230	22	10	43	46	1104	22	20	49	106	786	25	27	50	114	671	25	28	53	104
	F	G	H		I	F	G	H		I	F	G	H		I	F	G	H		I
Počet detí a mladých do 25 rokov	0	0	2		0	0	0	4		0	0	0	4		0	0	0	4		0
Počet dospelých (od 18 r.)	122	10	11		0	181	24	22		0	157	28	27		3	141	33	21		3
	J	K			L	J	K			L	J	K			L	J	K			L
Počet detí a mladých do 25 rokov	8	0			0	11	0			0	10	0			0	11	0			0
Počet dospelých (od 18 r.)	20	0			207	25	2			402	21	3			407	21	2			449
	M	N				M	N				M	N				M	N			
Počet detí a mladých do 25 rokov	0	0				1	0				1	0				1	1			
Počet dospelých (od 18 r.)	28	23				36	43				29	50				29	50			
	O	P				O	P				O	P				O	P			
Počet detí a mladých do 25 rokov	0	5				0	7				0	8				0	10			
Počet dospelých (od 18 r.)	17	92				39	233				27	266				24	263			
	R					R					R					R				
Počet detí a mladých do 25 rokov	8					19					23					20				
Počet dospelých (od 18 r.)	16					54					57					49				

Zdroj : IS SoS MPSVR (k 13.2.2025)

Význam skratiek v tabuľke:

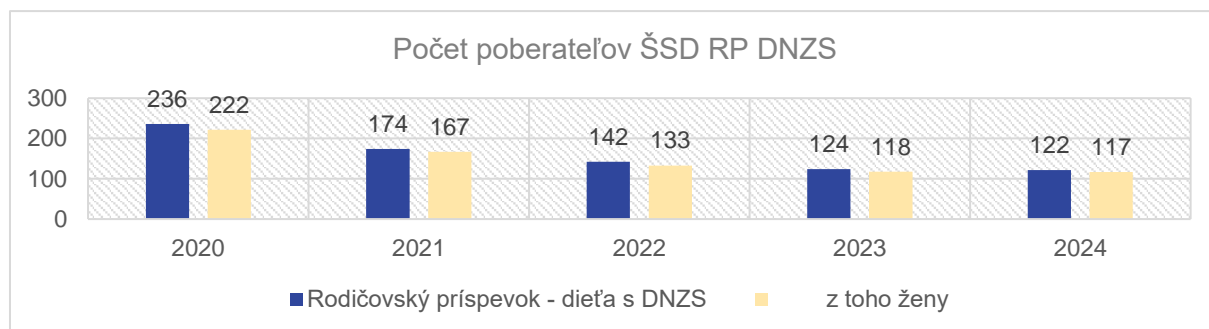
DP – Duševné postihnutie **TP** – telesné postihnutie **ZP** – zmyslové postihnutie

MP – mentálne postihnutie **CHR** – Chronické ochorenie

A -Alzheimer a demencie rôzneho typu etológie, B – DMO, C- sluch, D – MP, E- DM, F- Organický psychosyndróm, G- Parkinsonova choroba, H- Zrak, I – AIDS, J – Pervazívna vývinová porucha, K – SM, muskulárna dystrofia, L – iné, M – schizofrénia a schizotypové poruchy, N – neurodegeneratívne ochorenia, O – afektívne poruchy, P – iné telesné a neurologické poruchy, R – Iné nešpecifikované poruchy

Rodičovský príspevok pre dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom je finančná podpora pre rodiča (štátna sociálna dávka), ktorý sa stará o takéto dieťa po skončení poberania materskej. Jeho výška je zvýšená oproti bežnému rodičovskému príspevku, nakoľko zohľadňuje náročnosť starostlivosti.

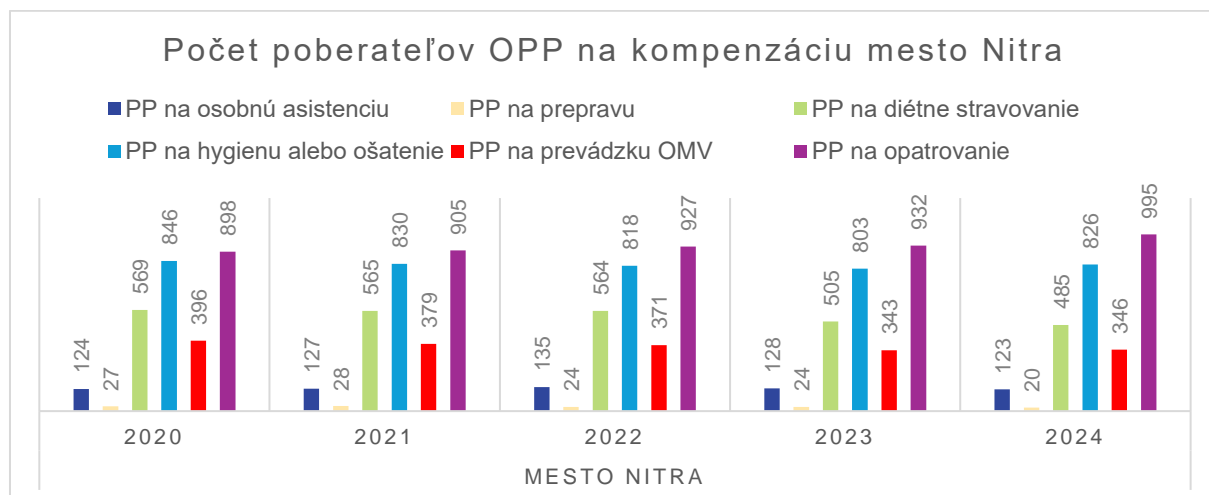
Graf 20 Počet poberateľov rodičovského príspevku pre dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom v rokoch 2020 – 2024 v meste Nitra

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Z vyššie uvedeného grafu č. 21 vyplýva, že **počet poberateľov rodičovského príspevku pre dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom v priebehu rokov 2020 – 2024 v meste Nitra klesol takmer o 50%.**

Graf 21 Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP v rokoch 2020 - 2024 v meste Nitra

Zdroj: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny SR

Z vyššie uvedeného grafu č. 21 vyplýva, že z opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ŤZP je najvyšší počet poberateľov u dávky – peňažný príspevok na opatrovanie a peňažný príspevok na hygienu alebo ošatenie.

Počet poberateľov *peňažného príspevku na opatrovanie* v rokoch 2020 – 2024 má vzrastajúcu tendenciu a tvoril 31 až 35,6% z celkového počtu poberateľov OPP na kompenzáciu ŤZP.

Peňažný príspevok na hygienu a opotrebovanie šatstva sa v rokoch 2020 – 2024 v meste Nitra pohyboval na úrovni 29% z celkového počtu poberateľov OPP na kompenzáciu ŤZP.

Peňažný príspevok na osobnú asistenciu poberalo v rokoch 2020 – 2024 cca 4,5% z celkového počtu poberateľov OPP na kompenzáciu ŤZP.

Peňažný príspevok na diétne stravovanie poberalo v rokoch 2020 - 2022 cca 20% z celkového počtu poberateľov OPP na kompenzáciu ŤZP, v rokoch 2023 – 2024 došlo k miernemu poklesu poberateľov uvedenej dávky o 1,5 až 2%.

Peňažný príspevok na prevádzku OMV poberalo za uvedené obdobie 12,5 – 13,5% poberateľov z celkového počtu poberateľov OPP na kompenzáciu ŤZP.

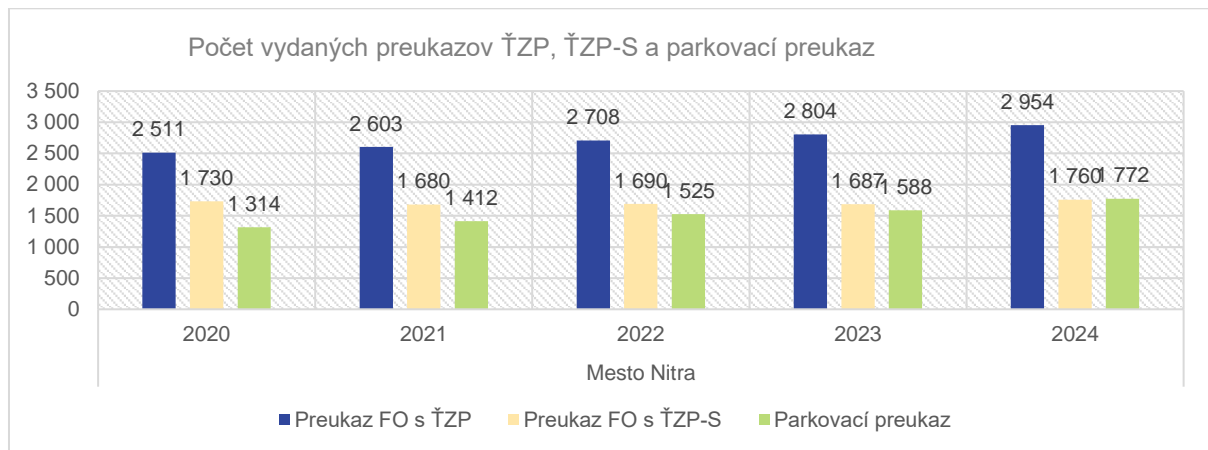
Nepeňažná forma podpory sa pre osoby so zdravotným postihnutím zabezpečuje prostredníctvom preukazu ŤZP a parkovacieho preukazu. Účelom preukazu ŤZP a parkovacieho preukazu je uľahčiť osobám so zdravotným postihnutím prístup k sociálnym a iným verejným službám.

Preukaz ŤZP slúži ako oficiálne potvrdenie o zdravotnom postihnutí, ktorý umožňuje zľavy na cestovné, vstupné, poštové a iné služby. V niektorých prípadoch je na ňom uvedený sprievod alebo potreba špeciálnej asistencie.

Parkovací preukaz ŤZP oprávňuje parkovať na vyhradených miestach pre osoby so zdravotným postihnutím, uľahčuje mobilitu v meste, pri úradoch, zdravotníckych zariadeniach a službách.

Počet vydaných preukazov ŤZP, ŤZP-S a parkovacieho preukazu v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024

Graf 22 Počet vydaných preukazov ŤZP, ŤZP-S a parkovacieho preukazu v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Z vyššie uvedeného grafu č. 22 je možné pozorovať, že počet vydaných preukazov ŤZP a ŤZP-S má narastajúcu tendenciu v priebehu rokov 2020 – 2024 zaznamenávame nárast o 11%. Počet osôb, ktoré majú preukaz ŤZP a ŤZP-S v roku 2024 činí 4714, čo je podiel na celkovom počte obyvateľov mesta Nitra cca 6,3 %.

2.4.3 Rodiny s deťmi

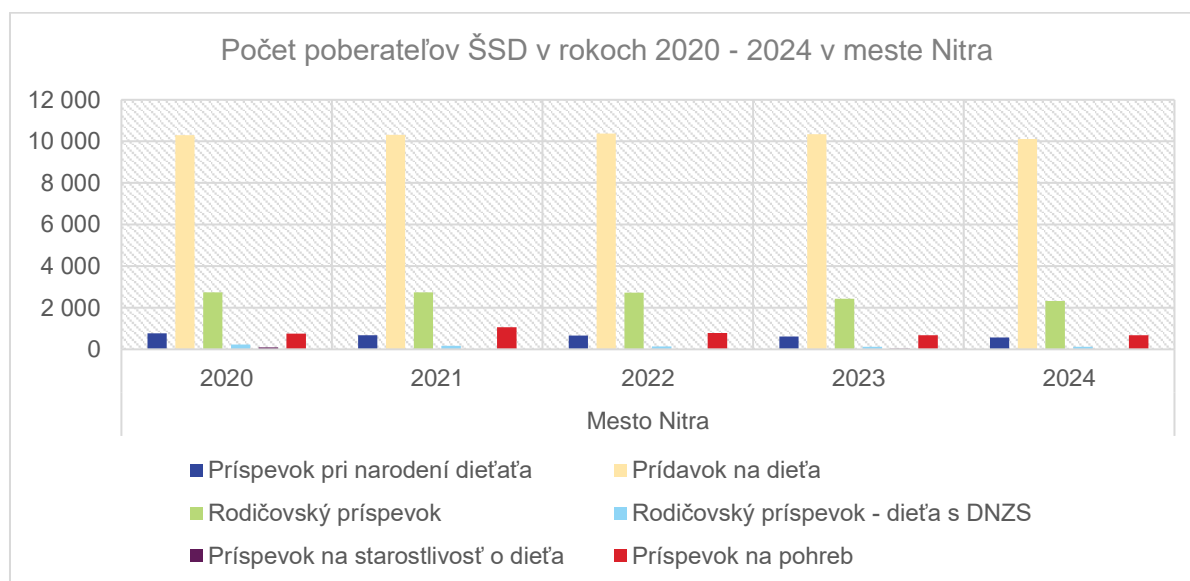
Rodiny s deťmi predstavujú cieľovú skupinu sociálnej politiky, ktorá zahŕňa domácnosti s nezaopatrenými deťmi, bez ohľadu na ich vek, počet či sociálno-ekonomickú situáciu. V rámci sociálnej ochrany sa rodinám s deťmi poskytuje podpora prostredníctvom štátnej sociálnej podpory a v rámci sociálnej pomoci prostredníctvom sociálnych služieb. Podpora sa zameriava na rodiny s deťmi, ktoré potrebujú finančnú podporu kvôli vyšším životným nákladom (napr. na bývanie, stravu, školské potreby a pod.). Medzi zraniteľné a ohrozené skupiny rodín s deťmi patria osamelí rodičia, viacdenné rodiny, rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím, rodiny v krízovej situácii (napr. strata bývania, domáce násilie), rodiny ohrozené sociálnym vylúčením alebo chudobou. Cieľom intervencií vo vzťahu k rodinám s deťmi je zabezpečiť starostlivosť, vzdelanie a zdravý vývin detí.

2.4.3.1 Analýza dávok štátnej sociálnej podpory pre cieľovú skupinu rodiny s deťmi v meste Nitra

Rodiny s deťmi štát podporuje finančnými jednorazovými a opakovanými štátnymi sociálnymi dávkami. Tieto dávky majú prispieť na výdavky spojené s narodením dieťaťa alebo viacerých detí súčasne a pomôcť im so zabezpečením starostlivosti o nezaopatrené deti, ich výchovu a výživu. Ide najmä o finančnú podporu rodinám s deťmi, kde možno zaradiť najmä:

- Príspevok pri narodení dieťaťa
- Prídavok na dieťa
- Rodičovský príspevok
- Príspevok na starostlivosť o dieťa
- Príspevok na pohreb

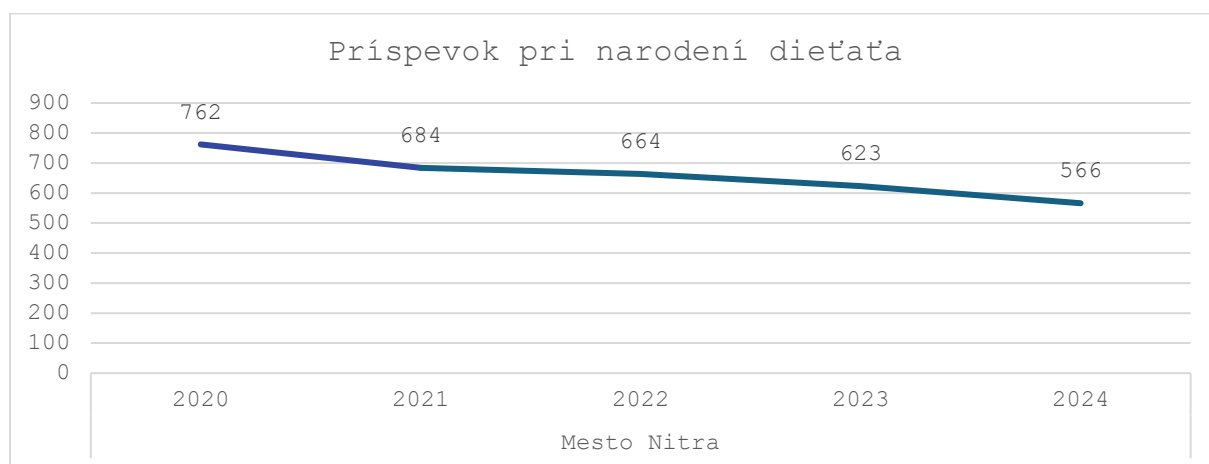
Graf 23 Počet poberateľov štátnych sociálnych dávok v rokoch 2020 – 2024 v meste Nitra

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR

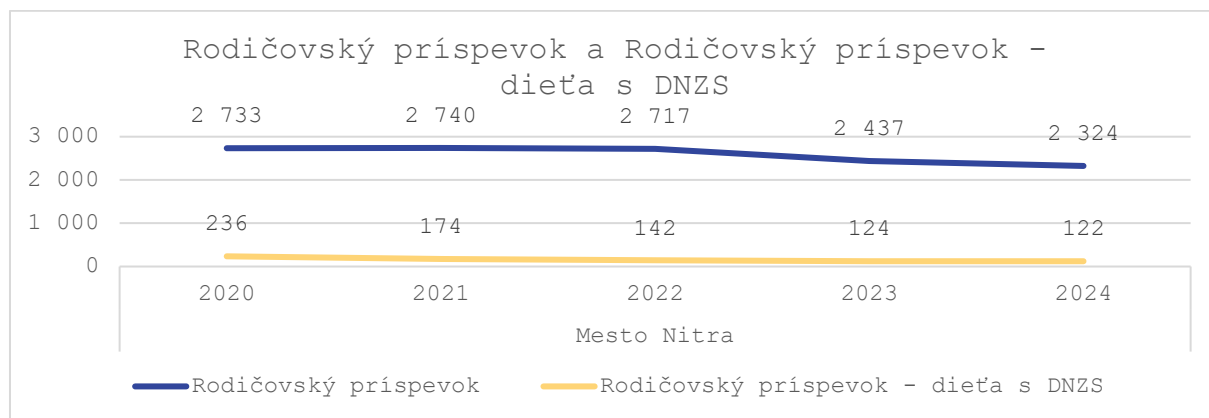
Z grafu je zrejmé, že najvyšší počet poberateľov štátnych sociálnych dávok je prídavok na dieťa a pohybuje sa okolo 10300. **Počet poberateľov rodičovského príspevku v roku 2020 bol 2733 a v roku 2024 klesol na 2324. Počet poberateľov rodičovského príspevku pre dieťa s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom v roku 2020 bol 236 a rovnako klesol v roku 2024 takmer o polovicu na 122. Príspevok pri narodení dieťaťa má klesajúcu tendenciu, zaznamenáva pokles v roku 2024 oproti roku 2020 o 24 %.**

Graf 24 Príspevok pri narodení dieťaťa, 2020 – 2024, mesto Nitra

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Graf 25 Rodičovský príspevok a rodičovský príspevok dieťa s DNZS, 2020 – 2024, mesto Nitra

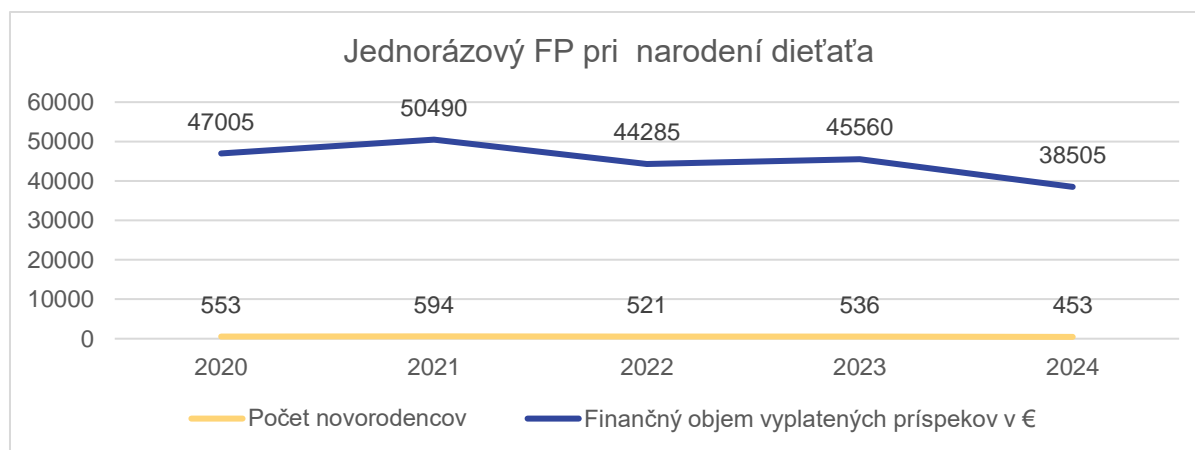
Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

V tejto kapitole neuvádzame počet poberateľov pomoci v hmotnej núdzi, ako aj počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP, nakoľko tieto dáta sú uvádzané v kapitolách pre príslušné cieľové skupiny (osoby ohrozené sociálnym vylúčením a osoby so zdravotným postihnutím).

2.4.3.2 Analýza sociálnej pomoci poskytovanej z úrovne mesta pre cieľovú skupinu rodiny s deťmi

Mesto Nitra má Smernicou č.4/2007 v znení dodatkov č. 1 – 14 upravený postup pri poskytovaní jednorazových finančných príspevkov osobitným skupinám obyvateľov mesta Nitry v súlade s výškou schválených finančných prostriedkov v rozpočte mesta Nitry na príslušný rozpočtový rok. Predmetom úpravy podľa tejto smernice je aj poskytovanie jednorazového príspevku pri narodení dieťaťa. Finančné príspevky sa poskytujú výlučne za splnenia podmienok ustanovených touto smernicou. Na poskytnutie finančného príspevku nevzniká právny nárok. Jednorazový príspevok pri narodení dieťaťa sa poskytuje za účelom hmotnej podpory a pomoci pri výkone rodičovských práv a povinností manželom ako rodičom dieťaťa, matkám žijúcim v partnerskom vzťahu bez uzatvorenia manželstva, osamelým matkám a ovdovelým matkám alebo otcom (ďalej ako „oprávnená osoba“). Výška príspevku pri narodení dieťaťa je 85,-EUR.

Graf 26 Jednorazový finančný príspevok z rozpočtu mesta v rokoch 2020 – 2024 v meste Nitra

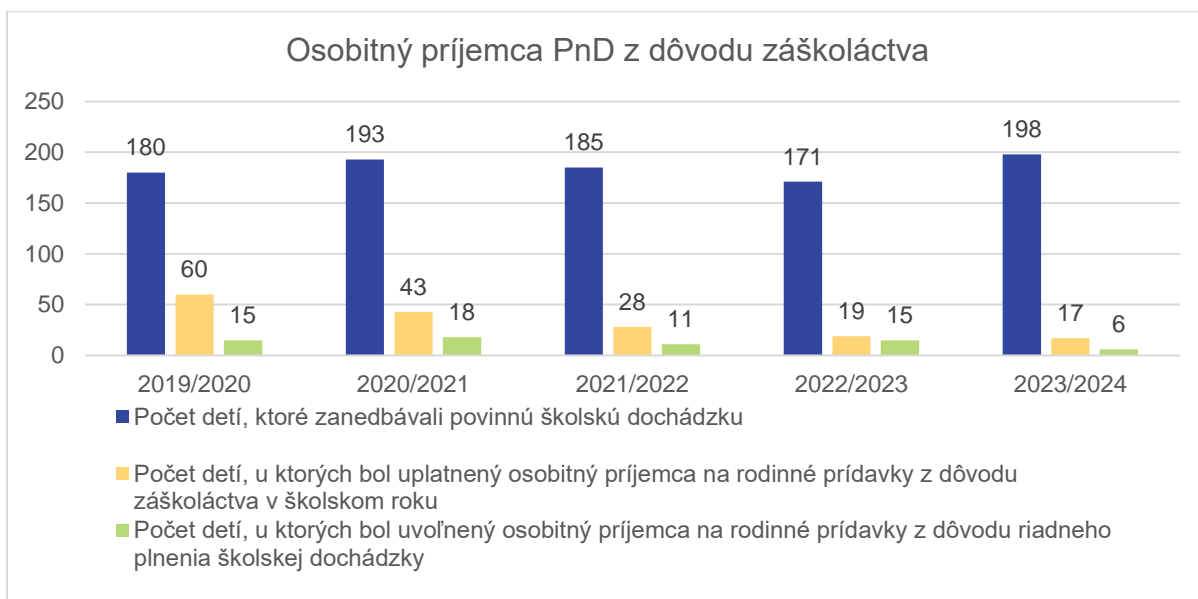

Zdroj: Prehľad činností OSS 2020 – 2024, MsÚ Nitra OSS 2025

Z vyššie uvedeného grafu č. 26 je zrejmé, že **počet novorodencov od roku 2021 má klesajúcu tendenciu. V roku 2024 sa narodilo o 18% menej detí ako v roku 2020.**

Mesto Nitra je **osobitným príjemcom prídavku na dieťa** u detí, ktoré na základe oznámenia základnej školy zanedbávajú povinnú školskú dochádzku. Jedná sa o žiakov s min. 15 vymeškanými neospravedlnenými vyučovacími hodinami. Mesto Nitra následne vypláca prídavky na deti prostredníctvom nákupných poukážok, ktoré možno použiť na kúpu vybraných druhov tovaru v dohodnutých obchodných prevádzkach.

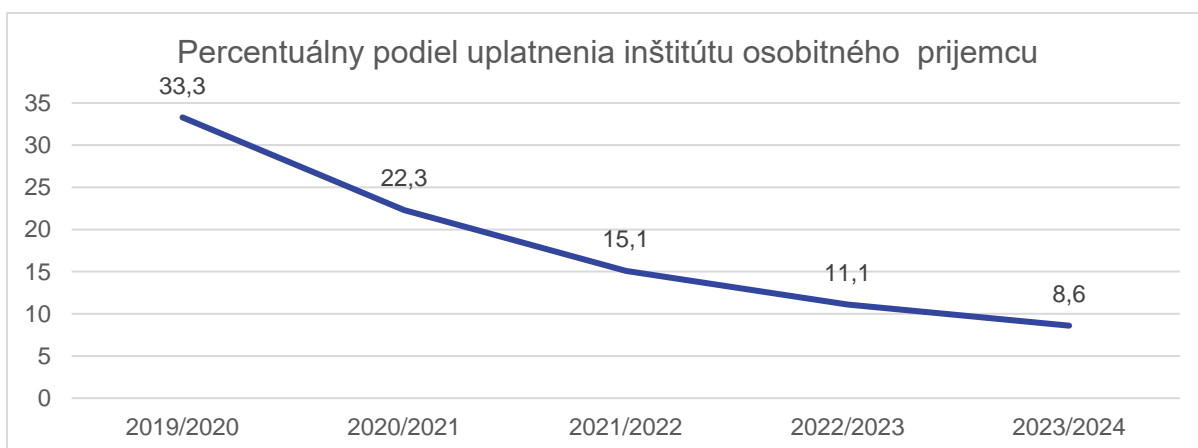
Graf 27 Osobitný príjemca PnD z dôvodu záškoláctva v rokoch 2020 – 2024 v meste Nitra.

Zdroj: Prehľad činností OSS 2020 – 2024, MsÚ Nitra OSS 2025

Z grafu č. 27 je evidentné, že počet detí, ktoré zanedbávali povinnú školskú dochádzku v školskom roku 2023/2024 oproti roku 2019/2020 vzrástol o 10%.

Graf 28 Percentuálny podiel uplatnenia inštitútu osobitného príjemcu PnD z celkového počtu detí, ktoré zanedbávali PŠD v rokoch 2020 – 2024 v meste Nitra

Zdroj: Prehľad činností OSS 2020 – 2024, OSS MsÚ Nitra 2025

Inštitút osobitného príjemcu je nástroj štátu, ako zabezpečiť, že finančná pomoc určená dieťaťu bude využitá v jeho prospech a zároveň bude pôsobiť motivačne na rodičov, aby dbali na plnenie školskej dochádzky. **Kým počet detí zanedbávajúcich povinnú školskú dochádzku narastá, klesá počet detí (rodín), u ktorých bol uplatnený osobitný príjemca na rodinné prídavky z dôvodu záškoláctva. V školskom roku 2019/2020 bol inštitút osobitného príjemcu uplatnený takmer u 1/3 detí (rodín) zanedbávajúcich povinnú školskú dochádzku, v roku 2023/2024 to bolo len u 8,6% rodín.**

2.4.3.3 Sociálno-právna ochrana detí a sociálna kuratela detí a mládeže

Tabuľka 20 Prehľad počtu detí vedených v agende SPODaSK v rokoch 2020 – 2024

K 31.12	2020	2021	2022	2023	2024
Počet maloletých detí s trvalým pobytom v meste Nitra, umiestnených v centrách pre deti a rodiny	46	34	42	41	42
Počet detí umiestnených centrách pre deti a rodiny na výchovné opatrenie	8	7	7	4	-
Počet detí, ktorým bol poskytnutý peňažný príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého	2	1	1	2	2
<i>Zdroj: Prehľad činností OSS 2020 – 2024, MsÚ Nitra OSS 2025</i>					

2.4.4 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Sociálne vylúčenie je komplexný a viacrozmerný jav, ktorý predstavuje vážnu prekážku v prístupe jednotlivcov alebo skupín k zdrojom, príležitostiam a službám, ktoré sú bežne dostupné väčšinou spoločnosti.

Osoby ohrozené sociálnym vylúčením čelia kombinácií viacnásobných ekonomických, sociálnych, etnických, kultúrnych či zdravotných faktorov, ktoré im bránia začleniť sa do spoločnosti.

V meste Nitra sa problematika sociálneho vylúčenia týka viacerých skupín obyvateľstva, ktoré žijú v podmienkach znevýhodnenia, sociálnej izolácie alebo nedostatočného prístupu k základným životným potrebám. Máme tým na mysli najmä tieto skupiny obyvateľov:

- **Ľudia bez domova**, ktorí nemajú vyhovujúce a stabilné bývanie a častokrát sa ocitajú v cykle núdze a závislosti od pomoci systému.
- **Cudzinci**, ktorí čelia jazykovým, kultúrnym a právnym bariéram pri integrácii do spoločnosti.
- **Osoby z marginalizovaných rómskych komunít**, ktoré môžu byť ovplyvnené generačnou chudobou, nízkou úrovňou vzdelania či neprístupnosťou k adekvátnemu vzdelaniu a diskrimináciou.
- **Osoby v hmotnej núdzi** ako heterogénna skupina definovaná podľa ich ekonomickej situácie, ktorá im neumožňuje uspokojovať ich základné životné potreby.

2.4.4.1 Ľudia bez domova

Tabuľka 21 Počet sekundárnych ľudí bez domova (SODB 2021) podľa kraju a pohlavia

Kraje a SR	Muži		Ženy		Spolu	
	Počet	% podiel v rámci kraja	Počet	% podiel v rámci kraja	Počet	% podiel v rámci SR
Bratislavský kraj	3 948	63,3 %	2 291	36,7 %	6 239	8,8 %
Trnavský kraj	4 290	62,4 %	2 582	37,6 %	6 872	9,7 %
Trenčiansky kraj	5 538	63,8 %	3 137	36,2 %	8 675	12,2 %
Nitriansky kraj	6 424	60,4 %	4 219	39,6 %	10 643	15,0 %
Žilinský kraj	5 494	64,1 %	3 082	35,9 %	8 576	12,1 %
Banskobystrický kraj	5 934	58,2 %	4 263	41,8 %	10 197	14,4 %
Prešovský kraj	5 555	59,3 %	3 805	40,7 %	9 360	13,2 %
Košický kraj	5 949	56,6 %	4 565	43,4 %	10 514	14,8 %
Slovenská republika	43 132	60,7 %	27 944	39,3 %	71 076	100,0 %

Zdroj: Ľudia bez domova (2021) Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, ŠÚ SR

Z hľadiska okresov NSK bolo najviac sekundárnych ľudí bez domova v rámci SODB 2021 identifikovaných v okrese Nové Zámky (2 060), okrese Levice (2 040) a **okrese Nitra (2 023) ľudí bez domova.**

Tabuľka 22 Počet sekundárnych ľudí bez domova (SODB 2021) podľa okresov NSK a pohlavia

Okresy NSK	Muži		Ženy		Spolu		
	Počet	% podiel v rámci okresu	Počet	% podiel v rámci okresu	Počet	% podiel v rámci NSK	% podiel v rámci SR
Komárno	1 123	57,4	832	42,6	1 955	18,4	2,8
Levice	1 185	58,1	855	41,9	2 040	19,2	2,9
Nové Zámky	1 274	61,8	786	38,2	2 060	19,4	2,9
Šaľa	641	59,7	432	40,3	1 073	10,1	1,5
Nitra	1 233	60,9	790	39,1	2 023	19,0	2,8
Topoľčany	643	62,8	381	37,2	1 024	9,6	1,4
Zlaté Moravce	325	69,4	143	30,6	468	4,4	0,7

Zdroj: Ľudia bez domova (2021) Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, ŠÚ SR

Tento počet tzv. sekundárnych ľudí bez domova predstavoval v danom roku (rok 2021) v okrese Nitra **1,2% všetkých obyvateľov okresu** (spolu 164 580). V prípade väčších miest, miest s lepšou dostupnosťou napr. vlakmi a v regionálne významných mestách, ktorým mesto Nitra rozhodne je, je možné predpokladať väčšiu koncentráciu týchto ľudí. **Pre potreby tohto dokumentu pracujeme s počtom ĽBD v meste Nitra 300** (Diecézna charita Nitra, n.d.). Podľa informácií OSS sa v meste Nitra od roku 2020 neuskutočnilo žiadne sčítanie ľudí bez domova.

2.4.4.2 Cudzinci

Na základe rozhodnutia riadiaceho výboru neboli cudzinci vyčlenení ako samostatná cieľová skupina, ale bolo dohodnuté, že táto skupina obyvateľov bude reflektovaná ako podskupina naprieč všetkými pracovnými skupinami, tj. seniori, osoby so zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi i osoby v nepriaznivej sociálnej situácii. Napriek tomu im je v tejto časti analýzy venovaná zvýšená pozornosť vzhľadom na špecifiká v meste Nitra.

Zároveň zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách v § 2 ods.2 zaručuje rovnaký prístup k sociálnym službám pre všetkých ľudí, t.j. aj cudzincom, ktorí sú občanmi členských štátov EÚ alebo občanmi štátov v rámci EHP a cudzincom, ktorým bol udelený azyl podľa osobitného predpisu, doplnková ochrana podľa osobitného predpisu i cudzincom, ktorým sa poskytlo dočasné útočisko.

Zaoberať sa témou integrácie a reagovania na potreby cudzincov vychádza z viacerých faktorov, ako napr. prirodzená migrácia za prácou či vzdelaním alebo aktuálne geopolitické udalosti, ktoré v praktickej rovine nútia obyvateľov cudzích štátov k migrácií pre zabezpečenie bezpečia pre seba a svoju rodinu.

Najvýznamnejšou udalosťou, ktorá v ostatnom období v zásadnej miere ovplyvnila počet cudzincov na území mesta Nitry bolo vypuknutie vojny na Ukrajine vo februári roku 2022, i keď prvú väčšiu vlnu migrácie zaznamenalo mesto Nitra už v roku 2015, po príchode 150 utečencov z Iraku.

Dlhodobá skúsenosť s migráciou a pobytom ľudí z ostatných členských štátov EÚ i mimo nej v meste Nitra podporila prípravu viacerých analýz venujúcich sa problematike cudzincov a následne vyústila až v prípravu *Stratégie integrácie cudzincov (vrátane utečencov a odídencov) v meste Nitra s výhľadom*

do roku 2035. **Existencia tohto strategického dokumentu vyzdvihuje dôležitosť poznania ich situácie i špecifických potrieb a rovnako aj nutnosť prípravy mesta pre efektívnejšie zvládanie možných náhlych kríz či dlhodobej integrácie týchto osôb.**

Podľa údajov zo *Situačnej analýzy prístupu k cudzincom*, vypracovanej Centrom pre výskum etnicity a kultúry bolo v roku 2019 v meste Nitra 5 143 cudzincov, z toho 66,5% tvorili muži. Podľa vekovej štruktúry týchto osôb sa jednalo primárne o osoby v produktívnom veku, pričom osoby staršie ako 71 rokov predstavovali len niečo pod 2% týchto osôb.

V roku 2022, t.j. po vypuknutí vojny na Ukrajine, štatistika Úradu hraničnej a cudzineckej polície (UHCP) už hovorila o počte 12 822 cudzincov na území mesta Nitry, čo oproti roku 2019 predstavovalo nárast o 60%. Príchodom odídencom z Ukrajiny sa zvýšilo aj zastúpenie žien v populácii cudzincov (z 33,5% v roku 2019 na 48,6% v roku 2022).

Tolerovaný pobyt pre účel dočasného útočiska malo v roku 2023 v meste Nitra spolu 4 202 ľudí z Ukrajiny. Z toho predstavovali ženy 68%. I keď osoby v produktívnom veku tvorili významnú časť tejto populácie (64,7%), boli tu aj ďalšie osoby, ktoré si vyžadovali značnú sociálnu ochranu ako napr. deti do 5 rokov (7,5% osôb z Ukrajiny s dočasným útočiskom), deti a mladí vo veku od 6 do 17 rokov, s potrebou vzdelávania a integrácie do škôl a školských zariadení (23,75%) a rovnako i osoby vo veku 65 a viac rokov (4%).

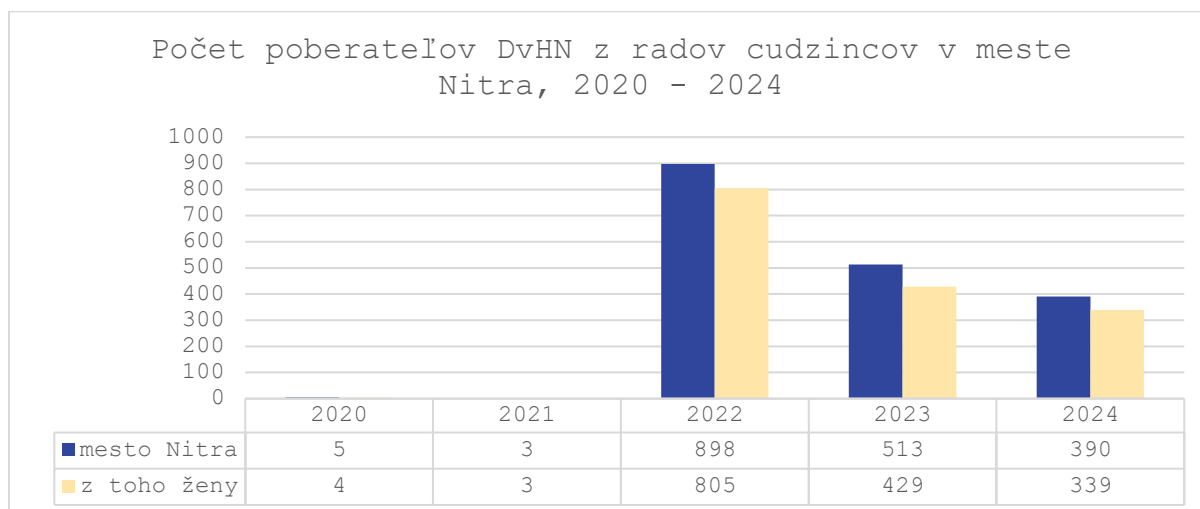
Limitom dát z UHCP je ich neschopnosť v čase reflektovať aktuálny počet osôb s udeleným útočiskom, ktoré žijú na území mesta Nitry, nakoľko sú aktuálne len k dátumu, ku ktorému boli vystavené a tak mohlo medzičasom dôjsť k presunu niektorých osôb do iných miest viac či menej vzdialených od mesta Nitry. Napriek tomu nie je možné predpokladať, že by značná časť týchto osôb, najmä v počiatočnom období, odišla do iných miest.

Podľa dát aktuálnych k 01.10.2024 bolo v meste Nitra celkom 14 440 cudzincov, pričom z aplikačnej praxe vyplýva, že do mesta z okolitých miest a obcí každodenne prichádzajú aj ďalšie osoby, napr. za prácou.

Analýza dávok štátnej podpory pre cudzincov

V roku 2022 stúpol počet poberateľov DvHN z radov cudzincov v meste Nitra, vrátane spoločne posudzovaných osôb, na počet 898, z toho 90% tvorili ženy. Následne od roku 2023 bol zaznamenaný pokles počtu týchto osôb, pričom podiel žien ostal stále vyšší ako 86%. Graf nižšie prezentuje komplexné dáta za poberateľov DvHN z radov cudzincov, t.j. nie je možné z nich odfiltrovať vybrané skupiny cudzincov, ako napr. odídencom z Ukrajiny.

Graf 29 Počet poberateľov DvHN z radov cudzincov v meste Nitra, 2020 – 2024

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Vo vzťahu k celkovému počtu poberateľov DvHN, vrátane spoločne posudzovaných osôb, v meste Nitra tvorili prijímatelia z radov cudzincov od 39% (rok 2022) po 28% všetkých prijímateľov (rok 2024).

Informácie o finančnej podpore odídencom z Ukrajiny prostredníctvom štátnych sociálnych dávok nie sú dostupné z verejných zdrojov, resp. nie sú komplexne zverejnené. Preto v tejto časti vychádzame len z čiastkových údajov z *Analýzy potrieb vo vzťahu k odídencom z Ukrajiny a ostatným cudzincom* vypracovanej Centrom pre výskum etnicity a kultúry pre prípravu *Stratégie integrácie cudzincov (vrátane utečencov a odídencom) v meste Nitra s výhľadom do roku 2035*.

V analýze potrieb sa uvádza, že odídenci z Ukrajiny mali nárok len na niektoré štátne dávky, najmä dávku v hmotnej núdzi a dotáciu na stravovanie detí K 5.5.2023 bolo podľa informácií poskytnutých ÚPSVR spracovateľom analýzy v meste Nitra evidovaných 648 žiadateľov o dávku hmotnej núdze, z toho len 53% (384) ju aj v praxi poberalo. Ostatných 47% bolo neúspešných z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok, pričom sa explicitne uvádza napr. neaktuálnosť adresy. Okrem DvHN úrad práce vyplácal aj dotáciu na stravu detí, ktorú k rovnakému dátumu poberalo 179 detí z Ukrajiny, na území mesta Nitry.

Na druhej strane však ľudia s tolerovaným pobytom, resp. dočasným útočisko nemali nárok na ďalšie štátne sociálne dávky, ktoré sú viazané na trvalý alebo prechodný pobyt. Medzi tieto dávky patrí napr. prídavok na dieťa, rodičovský príspevok, náhradné výživné a pod.

2.4.3.3 Osoby z marginalizovaných rómskych komunít

Osoby z marginalizovaných rómskych komunít (MRK) predstavujú cieľovú skupinu, ktorá z dôvodu kombinácie sociálnych, ekonomických a kultúrnych bariér čelí dlhodobému riziku sociálnej exklúzie. Tieto komunity sa častokrát nachádzajú v priestorovo oddelených alebo sociálne vylúčených lokalitách, kde je koncentrovaná chudoba, nízka úroveň vzdelania pre fyzickú či formálnu nedostupnosť k vzdelaniu, vysoká nezamestnanosť a obmedzený prístup k základným verejným službám.

Podľa údajov z Atlasu rómskych komunít z roku 2019 bol počet osôb z marginalizovaných rómskych komunít v meste Nitra v intervale od 1 801 do 1 900, čo predstavovalo 2% všetkých obyvateľov mesta. V rámci mesta bolo identifikovaných 5 osídlení, z toho 4 v intraviláne mesta a 1 mimo obce (počet osôb v intervale 401 – 500, 21% – 28% všetkých identifikovaných príslušníkov MRK v meste v danom roku). Z hľadiska dostupnosti verejných služieb mali všetky tieto osoby prístup k verejnému vodovodu (reálne využívalo 90% príslušníkov MRK) a kanalizácií (reálne využívalo 70%) a identifikované osídlenia mali prístup k plynu, elektrine a pokrytie verejným osvetlením.

V dobe spracovávania tohto dokumentu (2025) prebieha ďalšie sociografické mapovanie rómskych komunít, ktorého výsledky prinesú aktuálny pohľad na zmenu v počte a charakteristikách rómskych komunít na Slovensku.

Analýza sociálnej pomoci poskytovanej z úrovne mesta pre osoby z marginalizovaných rómskych komunít

Mesto Nitra realizuje výkon terénnej sociálnej práce v lokalite Orechov dvor a v ďalších mestských častiach.

V období rokov 2020 – 2024 bol v lokalite Orechov Dvor a v mestskej časti Dražovce dôraz kladený na prevenciu proti záškoláctvu, zveľaďovanie nájomných bytov a na vedenie k pozitívnemu prístupu pri riešení ich zdravia a zdravia maloletých detí.

Intervencie sociálnych pracovníkov pokrývali širokú škálu potrieb týchto osôb v oblasti zamestnanosti, bývania, zdravia, sociálno-patologických javov, financií a hospodárenia, vzdelávania a spolupráce so školou, sociálneho zabezpečenia a iné.

Tabuľka 23 Počet individuálnych intervencií realizovaných v MČ Dražovce a lokalite Orechov Dvor, 2020 – 2024

Individuálne intervencie/ lokalita	2020	2021	2022	2023	2024
Mestská časť Dražovce	1 104	825	1 363	1 476	532
Orechov dvor	-	954	3 995	4 237	852

Zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb, 2020 – 2024, MsÚ OSS 2025

Medzi rokmi 2020 – 2023 v mestskej časti Dražovce dochádzalo postupne k zvyšovaniu počtu intervencií. Podobne tomu bolo i v lokalite Orechov Dvor. Ako sa uvádza v Prehľade činností OSS za roky 2020 – 2024 zníženie počtu individuálnych intervencií v roku 2024 je spôsobené vstupom Mesta Nitra do projektu *IMPLEA Spolu pre komunity* a zaznamenávanie len „dôležitých intervencií pomoci a podpory klientov“ v zmysle *Príručky pre zapojené subjekty do NP TSP KC – aktivita TSP*.

Tabuľka 24 Počet obyvateľov Orechov dvor, počet klientov a počty realizovaných komunitných a skupinových aktivít, 2020 – 2024

Orechov dvor	2020	2021	2022	2023	2024
Počet obyvateľov	389	410	404	333	389
• počet dospelých klientov	120	121	121	120	116
• počet detských klientov	82	91	85	84	70
Počet klientov spolu	202 (52%)	212 (52%)	206 (51%)	204 (61%)	186 (48%)
Komunitné aktivity	60	15	26	27	28
Skupinové aktivity	137	103	139	252	183
<i>Zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb, 2020 – 2024, MsÚ OSS 2025</i>					

Tabuľka vyššie poskytuje prehľad o počte obyvateľov lokality Orechov dvor ako i štruktúre klientov a informácie o počte realizovaných aktivít. V rokoch 2020 a 2021 bol podiel klientov na celkovom počte obyvateľov tejto lokality na úrovni 52%. V roku 2023 stúpol podiel o 10 p.b. (61%) a v roku 2024 bol zaznamenaný pokles na 48%. Pokles počtu klientov sám o sebe neznamená zhoršenie situácie, príp. oslabenie záujmu a významu terénnej sociálnej práce, práve naopak môže signalizovať pozitívne účinky predchádzajúcich interakcií pri zmocňovaní schopností týchto osôb.

V ostatných mestských častiach, v ktorých je realizovaná terénna sociálna práca (Mlynárce, Horné a Dolné Krškany) boli v priebehu roka poskytnuté intervencie asi 80 klientom.

V rámci sociálnych služieb pre túto skupiny obyvateľov sú v meste a jeho okolí 2 komunitné centrá, jedno v lokalite Orechov Dvor (kapacita 50) a druhé v mestskej časti Dražovce (kapacita 57), registrované v roku 2024. Vzhľadom na rok registrácie KC Dražovce sú aktuálne dostupné údaje o počte klientov a zrealizovaných aktivitách len za rok 2024, vid' tabuľku nižšie.

Tabuľka 25 Komunitné centrum v MČ Dražovce, 2024

Komunitné centrum v MČ Dražovce	2024
Počet klientov komunitného centra spolu	40
Počet úkonov sociálneho poradenstva	10
Počet úkonov pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov	4
Počet detských klientov pripravujúcich sa na školské vyučovanie	16
Počet preventívnych aktivít	2
Počet záujmových činností	33
<i>Zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb, 2020 – 2024, MsÚ OSS 2025</i>	

2.4.3.4 Osoby v hmotnej núdzi

Cieľová skupina osôb v hmotnej núdzi, ako heterogénna skupina tvorená zástupcami aj z vyššie uvedených skupín obyvateľov, zahŕňa jednotlivcov aj domácnosti, ktoré sa nachádzajú v situácii materiálneho a sociálneho nedostatku, čím strácajú schopnosť zabezpečiť si dôstojné životné podmienky. Ich finančné a majetkové zdroje sú nedostatočné na pokrytie základných potrieb ako je bývanie, strava, hygiena, ošatenie, zdravotná starostlivosť či vzdelávanie detí. Hmotná núdza zároveň predstavuje výrazné riziko sociálneho vylúčenia a dlhodobého zotrvávania v chudobe, pričom ide často o dôsledok kombinácie štrukturálnych, systémových aj osobných faktorov.

Do tejto skupiny najčastejšie spadajú osoby dlhodobo nezamestnané, ľudia s nízkym alebo nestálym príjmom, jednorodičovské rodiny, seniori s nedostatočným dôchodkom, zdravotne postihnutí so zníženou uplatniteľnosťou na trhu práce, ako aj mladí dospelí po ukončení inštitucionálnej starostlivosti, ktorí čelia výraznému deficitu sociálneho a ekonomického zázemia. Vysoké riziko hmotnej núdze vzniká aj pri stratách bývania, pri zadlženosti domácností, či v prípadoch absencie výživného od neplatiaceho rodiča.

V nasledujúcich častiach analyzujeme štátne dávky sociálnej pomoci pre osoby v hmotnej núdzi, súhrnne nakoľko ich povaha nedovoľuje ich diferenciaciu v rámci nami vybraných podskupín osôb v nepriaznivej sociálnej situácii. Podobne v nasledujúcej časti pristupujeme aj k analýze sociálnej pomoci poskytovanej z úrovne mesta.

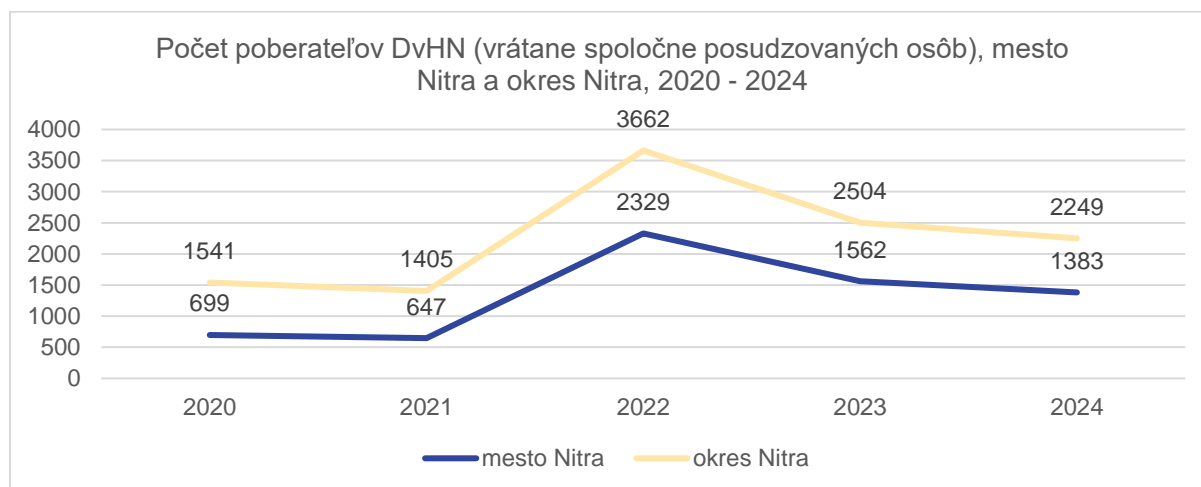
Analýza štátnych dávok sociálnej pomoci pre osoby v hmotnej núdzi

Osoby nachádzajúce sa v hmotnej núdzi môžu, po splnení zákonom určených podmienok, požiadať o štátnu finančnú podporu prostredníctvom dávky v hmotnej núdzi (DvHN). Výška tejto dávky sa odvíja od celkového počtu členov domácnosti, vrátane nezaopatrených detí, ako aj od výšky ich spoločného príjmu.

V roku 2022 došlo k výraznému nárastu počtu poberateľov dávky v hmotnej núdzi v rámci celého Slovenska, zo 162 753 (rok 2021) na 223 721 (rok 2022). To sa prirodzene odzrkadlilo i na úrovni menších samosprávnych jednotiek. Zatiaľ čo v meste Nitra bolo v roku 2021 647 poberateľov DvHN, vrátane spoločne posudzovaných osôb, v roku 2022 stúpol ich počet o viac ako 3násobok (2 329).

Tento nárast možno vysvetliť ako príchodom odídencom z Ukrajiny, ktorí v početnejšom zastúpení vstúpili do systému sociálnej pomoci, tak ekonomickou záťažou spôsobenou infláciou a rastúcimi nákladmi na energie a bývanie, v dôsledku čoho sa zvýšil i počet osôb s trvalým pobytom na Slovensku v radoch prijímateľov DvHN.

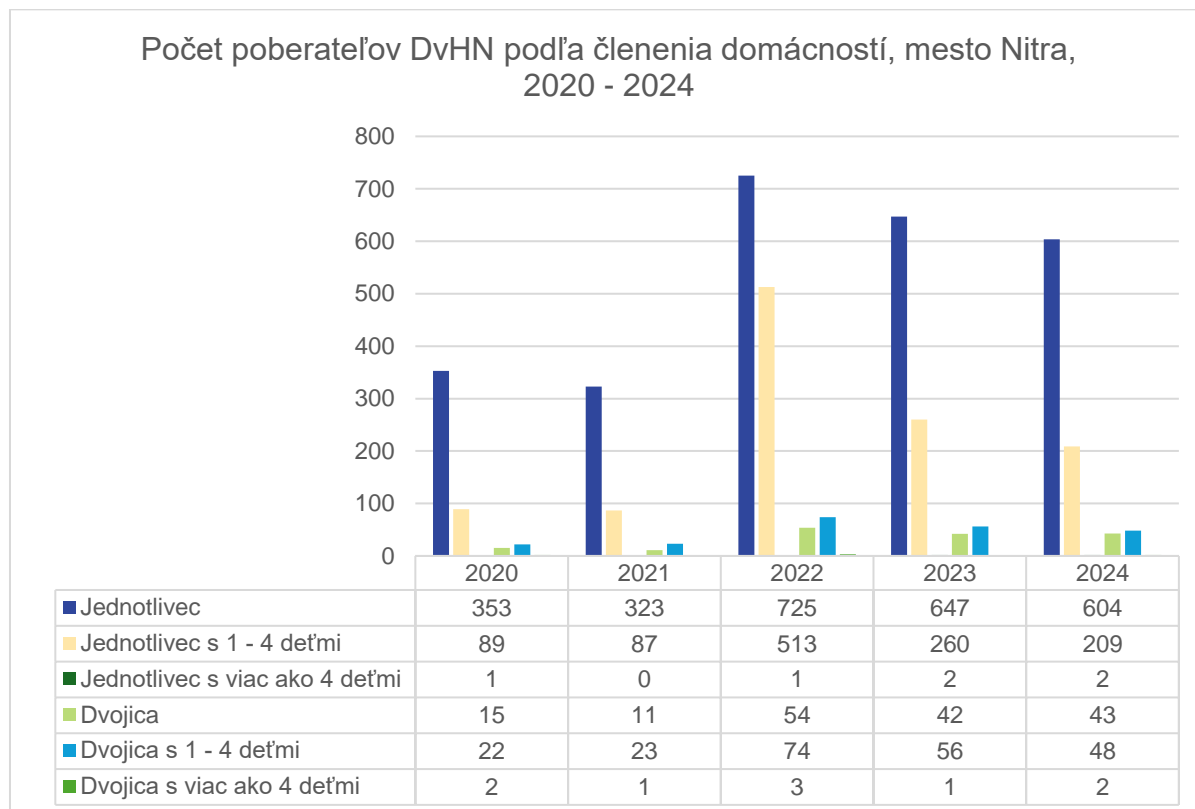
Graf 30 Počet poberateľov DvHN (vrátane spoločne posudzovaných osôb), mesto Nitra a okres Nitra, 2020 – 2024

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Pri pohľade na počet poberateľov DvHN podľa členenia domácností (graf nižšie) je evidentná kontinuálna prevaha jednotlivcov, ktorá dosiahla maximum práve v roku 2022, keď vypukla vojna na Ukrajine. Počet jednotlivcov s 1 – 4 deťmi v období pred rokom 2022 sa pohyboval na úrovni od 89 po 87 poberateľov s nárastom na 513 v roku 2022. Medzi týmito poberateľmi boli ako jednorodičia, tak zväčša ženy z Ukrajiny, ktoré opustili krajinu s deťmi a bez svojich partnerov.

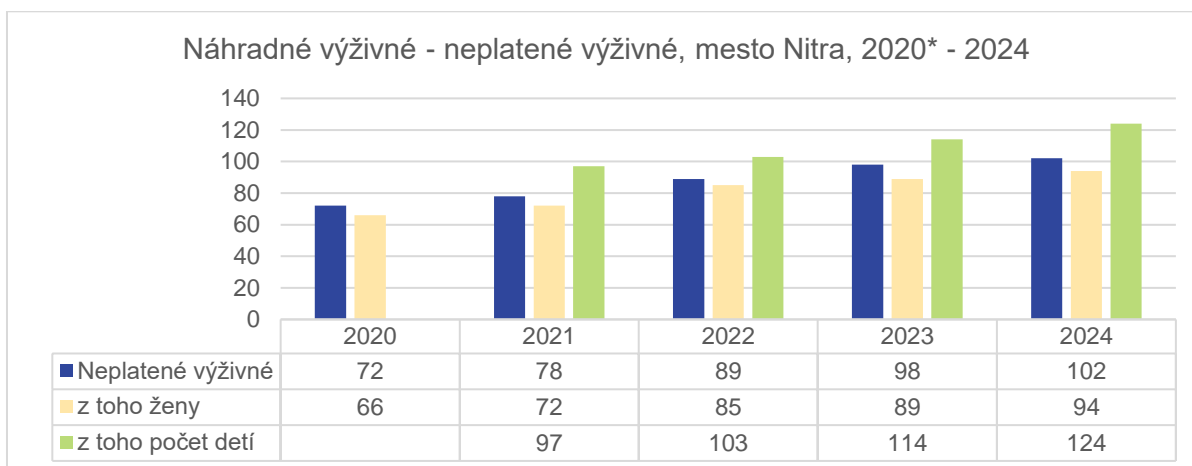
Graf 31 Počet poberateľov DvHN podľa členenia domácností, mesto Nitra, 2020 – 2024

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

V rámci pomoci v hmotnej núdzi, je možné požiadať aj o tzv. náhradné výživné. Táto štátna sociálna dávka je významná najmä v prípade jednorodičov s maloletými nezaopatrenými deťmi, keď druhý rodič neplatí súdom určené výživné, a to ani po jeho vymáhaní. Jej cieľom je chrániť práva a životné podmienky dieťaťa a zabezpečiť kontinuitu v príjme.

Graf 32 Náhradné výživné - neplatené výživné, mesto Nitra, 2020 – 2024

*poznámka: údaj o počte detí za rok 2020 nie je dostupný

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Od roku 2020 je viditeľný trend nárastu počtu vyplácaných náhradných výživných z dôvodu neplatenia výživného zo strany druhého rodiča na úrovni mesta Nitra, zatiaľ čo v roku 2020 ich bolo 72, v roku 2024 tento počet stúpol o skoro 30% na 102. Prijímateľmi tejto ŠSD sú zväčša ženy (nad 90% prijímateľov).

Analýza sociálnej pomoci poskytovanej z úrovne mesta pre osoby v hmotnej núdzi

Sociálna pomoc poskytovaná osobám v hmotnej núdzi na úrovni mesta má ako finančnú tak materiálnu podobu. Finančnú pomoc upravuje VZN mesta Nitry č.3/2014 v znení Dodatku č.1 o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi, ktorú je možné poskytnúť v maximálnej výške 165 €.

Tabuľka 26 Počet žiadostí, počet priznaných dávok a % podiel - Jednorazová dávka v hmotnej núdzi na úrovni mesta Nitra, 2020 – 2024

Rok	Počet žiadostí	Rodiny	Jednotlivci	SPOLU	
		s deťmi		Počet	Suma €
2020	Počet žiadostí	5	12	17	330
	Počet priznaných dávok	5	12	17	354
Vyplatená suma spolu					685
2021	Počet žiadostí	8	8	16	471
	Počet priznaných dávok	8	7	15	201
Vyplatená suma spolu					672
2022	Počet žiadostí	7	14	21	328
	Počet priznaných dávok	6	14	20	471
Vyplatená suma spolu					799
2023	Počet žiadostí	4	12	16	280
	Počet priznaných dávok	4	11	15	494
Vyplatená suma spolu					774
2024	Počet žiadostí	3	5	8	205
	Počet priznaných dávok	3	5	8	149
Vyplatená suma spolu					354
Vyplatená suma spolu za roky 2020 – 2024					3 284 €

Zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb 2020 – 2024

Údaje v tabuľke vyššie poukazujú na vysoké percento vyhovených žiadostí, častokrát celých 100% naprieč rokmi 2020 – 2024, pričom mesto nevynaložilo ročne na túto formu pomoci nikdy viac ako 800 €. Celkom za obdobie sledovaných rokov poskytlo 3 284 € formou jednorazovej finančnej pomoci pre 75 žiadateľov, čo v priemere na jedného žiadateľa nie je ani 50 €. Z analýzy vyššie uvedených dát sa maximálna možná výška tohto príspevku zdá byť dostačujúca pre potreby obyvateľov mesta Nitra v danom období. Do budúcnosti avšak nie je možné vylúčiť potrebu navýšenia tohto príspevku s ohľadom na infláciu a tým zvyšujúce sa ceny.

Ďalšou formou pomoci osobám v náročnej finančnej situácii, je poskytovanie potravinovej pomoci v rámci Sociálnej výdajne potravín mesta Nitra, ktorú upravuje Smernica primátora č.8/2010 o poskytovaní pomoci občanom mesta Nitra v sociálnej výdajni potravín mesta Nitra v znení neskorších Dodatkov (1-5).

Príchod odídencov z Ukrajiny, zvýšenie počtu poberateľov DvHN a celkovo zvýšenie počtu osôb ohrozených rizikom chudoby a sociálneho vylúčenia sa prelína aj do zvýšeného záujmu o využívanie Sociálnej výdajne potravín v meste Nitra. Najvyšší počet občanov, ktorí využívali túto službu bol zaznamenaný v roku 2022 (88), odvtedy má klesajúcu tendenciu, no stále ani v roku 2024 sa nevrátil na úroveň pred vypuknutím vojny na Ukrajine a s tým spojenými dôsledkami i na ekonomickú situáciu domácností na Slovensku.

Tabuľka 27 Potravinová pomoc v rámci Sociálnej výdajne potravín mesta Nitra, 2020 – 2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Počet nových žiadateľov o zriadenie čipovej karty na výdaj potravín	1	0	73	20	4
Počet občanov, ktorí využívajú služby sociálnej výdajne	21	15	88	58	40
Náklady na sociálnu výdajňu potravín mesta Nitra celkom (v €)	8 000	4 010,95	18 042,37	13 102,17	0,00⁴
<i>Zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb 2020 – 2024</i>					

Záverom možno zhrnúť, že vypuknutie vojny na Ukrajine malo zásadný vplyv na systém sociálnej ochrany ako zvýšením počtu osôb z radov cudzincov, ktorí žiadali o DvHN, tak aj zvýšením počtu ostatných obyvateľov mesta Nitra, ktorí sa v dôsledku inflácie a energetickej krízy dostali do stavu hmotnej núdze. Od roku 2022 má avšak vývoj v počte poberateľov DvHN, vrátane spoločne posudzovaných osôb, postupne klesajúci trend.

Rovnako stúpol aj počet vyplácaných náhradných výživných z dôvodu neplatenia výživného, čo signalizuje problém ekonomickej záťaže jednorodičovských domácností v meste Nitra.

⁴ Prešlo pod SZSS

2.5 Analýza poskytovaných služieb na území mesta Nitra

Na analýzu socio-demografických údajov nadväzuje nasledujúca kapitola venujúca sa analýze poskytovaných služieb, rozdelená už nie podľa konkrétnych cieľových skupín ale samostatných oblastí, v rámci ktorých sú poskytované služby či ďalšie formy pomoci a podpory.

Analýza oblastí ako zamestnávanie, zdravotná starostlivosť (mimo zdravotnícke zariadenia) a sociálne a nájomné bývanie nie sú predmetom analýzy sociálnych služieb, ale ich nedostupnosť má nepriamo vplyv, resp. môžu byť príčinou zvýšených požiadaviek na sociálne služby.

Poznámka: Všade tam, kde sa hovorí o stupni odkázanosti máme na mysli stupeň odkázanosti tak ako bol definovaný v zákone o sociálnych službách v dobe spracovávaní tejto kapitoly (jún 2025).

2.5.1 Sociálne služby

2.5.1.1 Posudková činnosť

Účelom posudkovej činnosti v sociálnych službách je odborné posúdenie zdravotného, funkčného a sociálneho stavu osoby, ktorá žiada o sociálne služby alebo o príspevky na kompenzáciu ŤZP. Posudkovou činnosťou sa zisťuje miera odkázanosti osoby na pomoc inej osoby (stupeň odkázanosti I – VI), stanovuje typ a rozsah potrebných sociálnych služieb, ktoré má osoba dostať, ako aj overiť zdravotný stav alebo funkčné obmedzenie v prípade žiadosti o peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP. Na účely kompenzácie, preukazu ŤZP a parkovacieho preukazu sa určuje miera funkčnej poruchy v % podľa druhu zdravotného postihnutia.

ÚPSVaR rozhoduje o preukaze ŤZP, parkovacom preukaze a o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP. Obec (mesto) rozhoduje o odkázanosti na sociálnu službu v ZPS, v ZOS, v DeS a o odkázanosti na opatrovateľskú službu. Vyšší územný celok rozhoduje o odkázanosti na sociálnu službu v ZPB, v ReS, v DSS a v ŠZ.

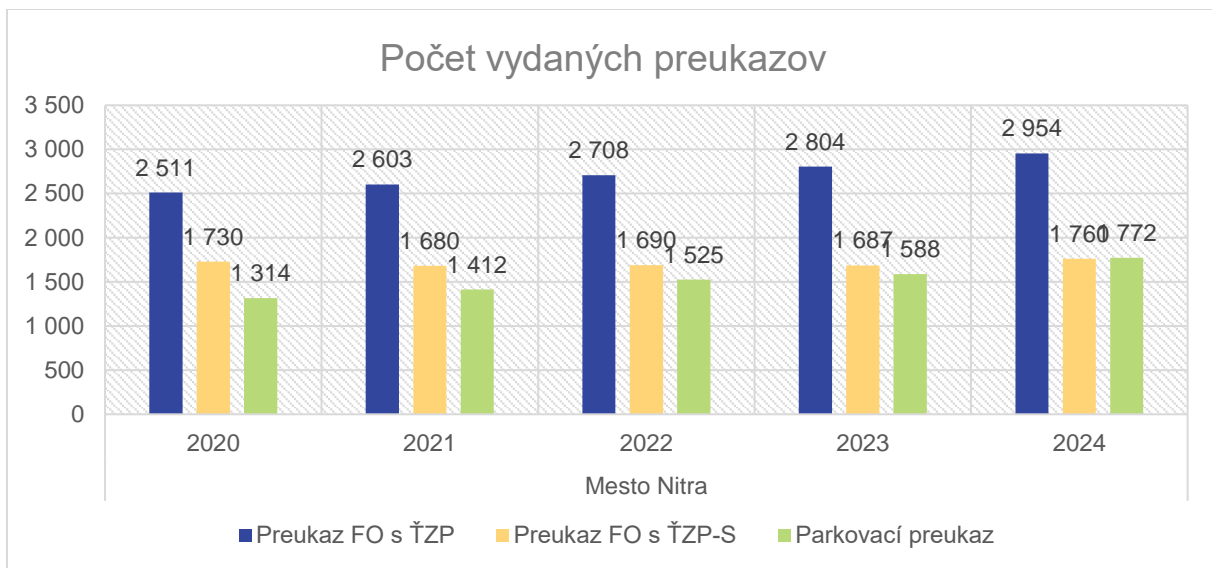
Tabuľka 28 Prehľad o posudkovej činnosti vykonávanej ÚPSVR v meste Nitra v rokoch 2020 - 2024

Posudková činnosť		Mesto Nitra				
		2020	2021	2022	2023	2024
Počet podaných žiadostí o posúdenie	Komplexný posudok	317	359	428	415	424
	Parkovací preukaz	226	206	250	307	358
	Posudok ŠSD	99	82	93	55	41
	Preukaz ŤZP	176	183	198	238	264
	Preukaz ŤZP-S	78	99	76	97	104
	Celkový súčet	896	929	1 045	1 112	1 191
Počet vytvorených posudkov	Komplexné posudky	470	445	494	446	505
	Posudok na účely parkovacích preukazov	328	310	317	321	429
	Posudok na účely preukazu ŤZP, ŤZPS	340	370	368	315	416
	Posudky ŠSD	203	144	149	98	79

	Celkový súčet	1 341	1 269	1 328	1 180	1 429
Počet vydaných preukazov celkom	Preukaz FO s ŤZP	2 511	2 603	2 708	2 804	2 954
	Preukaz FO s ŤZP-S	1 730	1 680	1 690	1 687	1 760
	Parkovací preukaz	1 314	1 412	1 525	1 588	1 772
	Celkový súčet	5 555	5 695	5 923	6 079	6 486

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

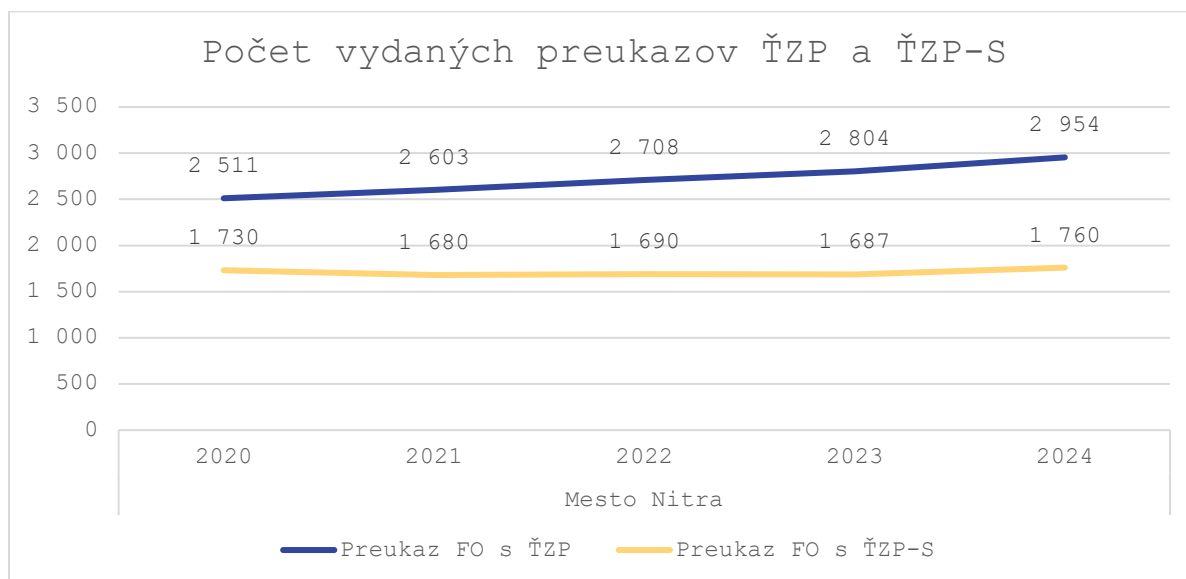
Graf 33 Počet vydaných preukazov FO s ŤZP, FO ŤZP-S a parkovacích preukazov v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

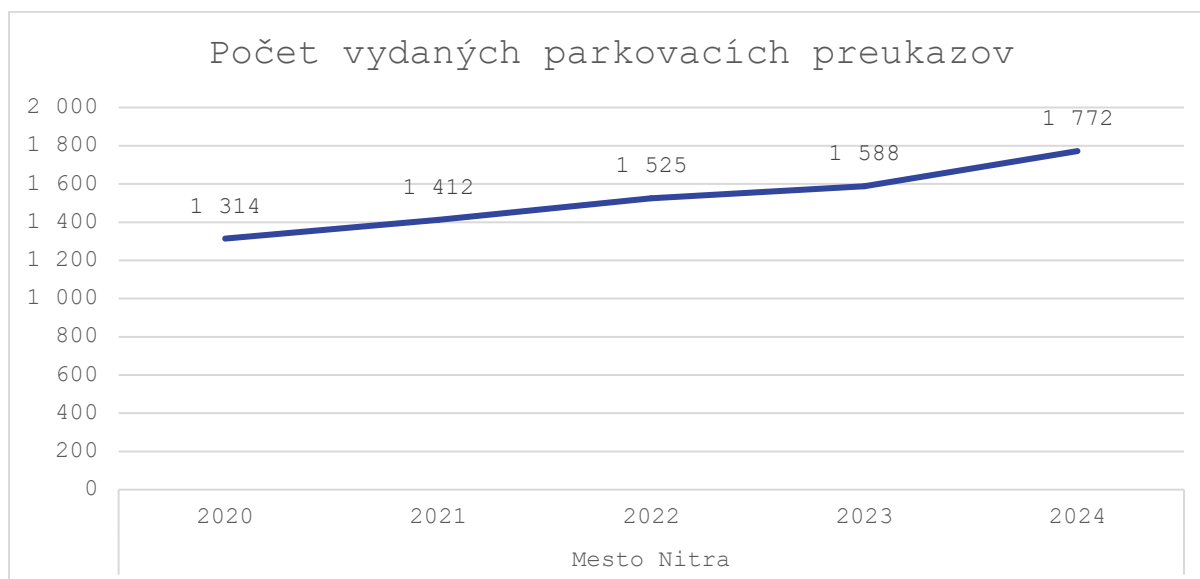
Graf č. 33 poukazuje na **stúpajúci trend** v počte vydaných preukazov pre FO s ŤZP (s ŤZP-S) aj parkovacích preukazov. Počet vydaných parkovacích preukazov v roku 2024 vzrástol v porovnaní s rokom 2020 o 35%, počet vydaných preukazov FO s ŤZP vzrástol v roku 2024 porovnaní s rokom 2020 o 18%.

Graf 34 Počet vydaných preukazov ŤZP a ŤZP-S, 2020 – 2024, mesto Nitra

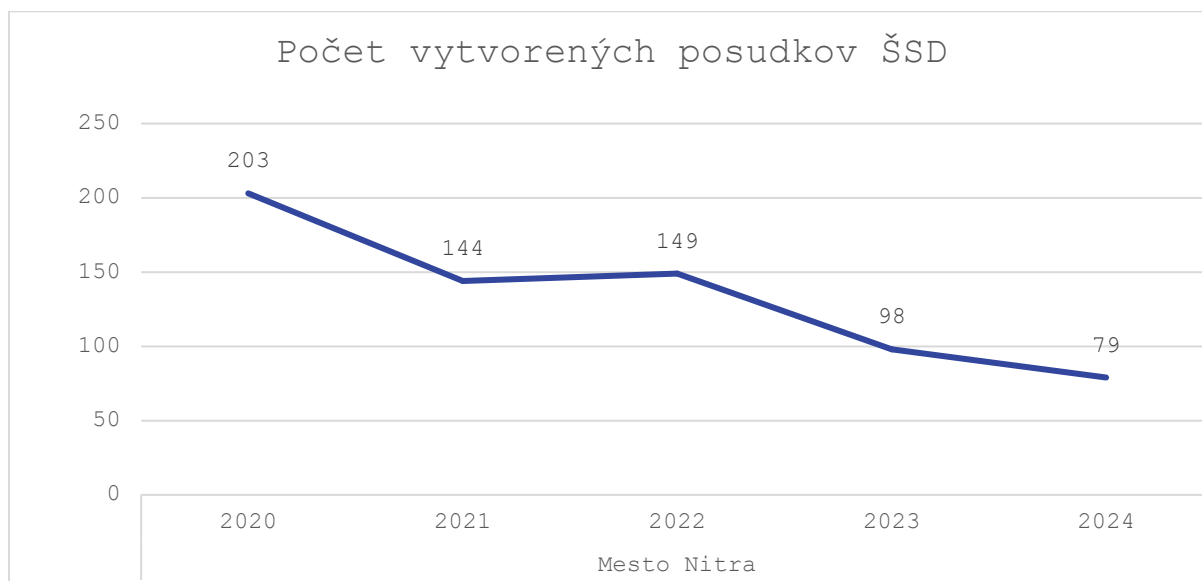
Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Graf 35 Počet vydaných parkovacích preukazov, 2020 – 2024, mesto Nitra

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

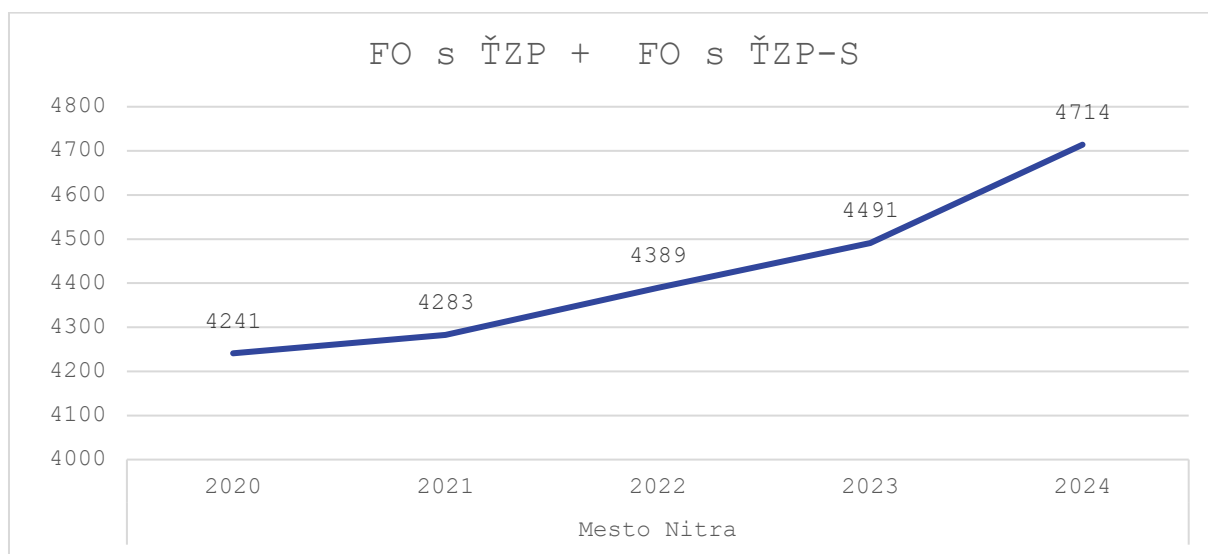
Graf 36 Počet vytvorených posudkov pre účely ŠSD na kompenzáciu ŤZP v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Z grafu č. 36 je evidentný **pokles vytvorených posudkov pre účely ŠSD na kompenzáciu ŤZP o 61%**. Kým v roku 2020 bolo vydaných 203 posudkov pre kompenzáciu ŤZP, v roku 2024 to bolo len 79.

Graf 37 Počet osôb s ŤZP v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

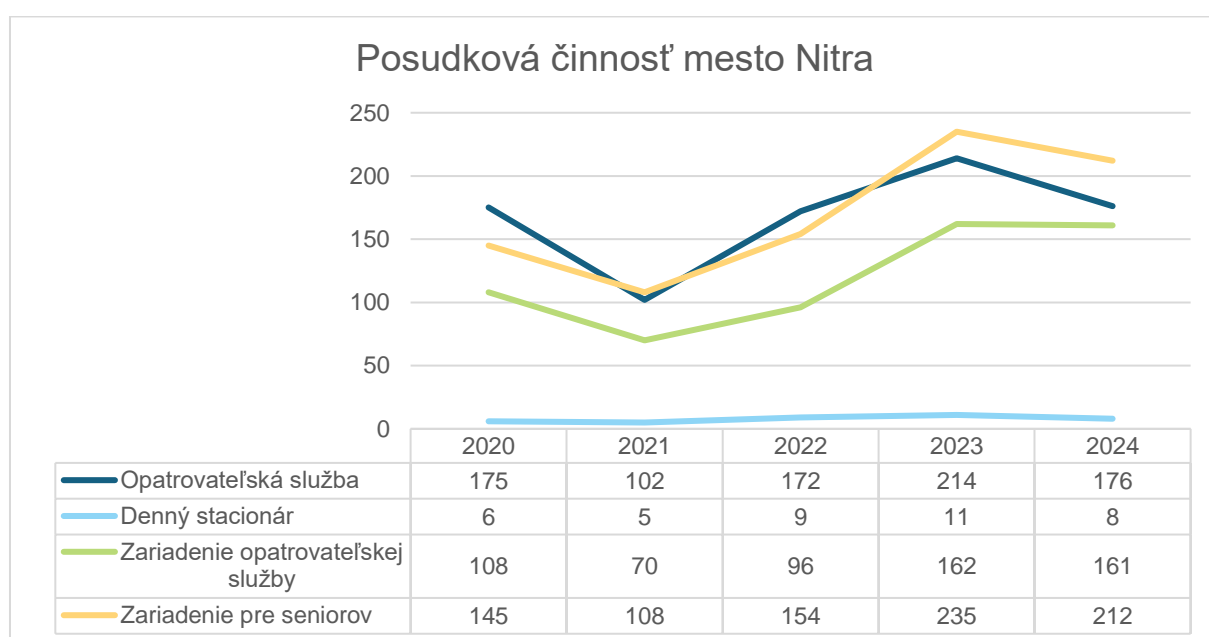
Graf č. 37 dokumentuje nárast počtu osôb s ŤZP na území mesta Nitra v rokoch 2020 – 2024.. V roku 2024 došlo k nárastu o 473 v porovnaní s rokom 2020.

V roku 2020 bol podiel osôb s ŤZP z celkového počtu obyvateľov mesta Nitra 5,4%, v roku 2024 vzrástol o 0,8 p. b. na 6,2%.

Mesto Nitra vykonáva posudkovú činnosť pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pre ZPS, ZOS, DeS, a opatrovateľskú službu.

Nižšie uvedený graf č. (nižšie) poskytuje informácie o výkone posudkovej činnosti pri odkázanosti na pomoc pre druhy sociálnych služieb, ktoré sú v pôsobnosti miestnej samosprávy. V roku 2021 je zrejмый pokles v posudkovej činnosti pri všetkých druhoch sociálnych služieb, ktorý bol spôsobený poklesom záujmu o sociálne služby z dôvodu pandémie COVID. **Od roku 2021 dochádza k nárastu posudkovej činnosti do roku 2023 o 46% pri celkovej posudkovej činnosti. V roku 2024 dochádza k poklesu posudkovej činnosti o 10% oproti roku 2023. Najnižší záujem je o posudzovanie v dennom stacionári. Porovnateľný je počet vydaných posudkov pre terénnu sociálnu službu – opatrovateľská služba a zariadenie pre seniorov.**

Graf 38 Prehľad o výkone posudkovej činnosti mesta Nitra v rokoch 2020 – 2024 pre OSL, DeS, ZOS, ZPS

Zdroj: Prehľad činnosti OSS 2020 – 2024, MsÚ Nitra, OSS 2025

28.11.2024 NR SR schválila zákon o integrovanej posudkovej činnosti, ktorý upravuje právne vzťahy pri výkone integrovanej posudkovej činnosti, ktorá zahŕňa sociálnu posudkovú činnosť a lekársku posudkovú činnosť a jej výsledkom je integrovaný posudok. **Výkon posudkovej činnosti bude centralizovaný na jeden subjekt – posudzovanie budú vykonávať výlučne úrady práce, sociálnych vecí a rodiny. Zrušuje sa teda pôsobnosť obce a vyššieho územného celku v rozsahu svojej pôsobnosti rozhodovať o odkázanosti na sociálnu službu v správnom konaní a vyhotovovať posudok o odkázanosti na sociálnu službu.**

Zákon upravuje celé konanie o vydaní integrovaného posudku od podania žiadosti po jeho vydanie. V konaní o integrovanom posudku bude rozhodovať v prvom stupni úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Odvolacím orgánom bude Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Prechodné ustanovenia (§ 110a a nasl.) zabezpečujú, aby sa začaté konania vo veciach odkázanosti na sociálnu službu, ktoré neboli právoplatne ukončené do nadobudnutia účinnosti novej právnej úpravy dokončili podľa doterajšej

právnej úpravy, teda v rozsahu svojej pôsobnosti podľa doterajšej právnej úpravy zákona o sociálnych službách obce a vyššie územné celky a za podmienok ustanovených doterajšou právnou úpravou zákona o sociálnych službách. Účinnosť: 01.08.2025 s výnimkami

2.5.1.2 Sociálne služby poskytované na území mesta Nitra

Pri analýze poskytovaných sociálnych služieb na území mesta Nitra sme vychádzali z centrálného registra poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý je v gescii MPSVR SR – Informačný systém sociálnych služieb. Informácie o počte a charakteristikách jednotlivých poskytovateľov sociálnych služieb sú aktuálne k 30.6.2025.

Pôsobnosť obce, resp. mesta v poskytovaní či zabezpečení poskytovania sociálnych služieb upravuje zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách. V rámci logiky nasledujúcich kapitol budú existujúce sociálne služby na území mesta Nitra analyzované v rámci súhrnných skupín sociálnych služieb:

- Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku
- Sociálna pomoc a sociálne služby pre rodiny s deťmi
- Podporné služby
- Sociálne služby krízovej intervencie

Pri porovnávaní odporúčaných normatívov s existujúcim stavom sa opierame o prácu Petra Víška a Ladislava Prúšu z roku 2012 (Optimalizace sociálních služeb) ako tomu bolo aj pri predchádzajúcom KPSS a v niektorých prípadoch aj o ďalšie európske normy.

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Táto skupina sociálnych služieb predstavuje základ systému starostlivosti o osoby, ktorých schopnosť viesť samostatný život je výrazne obmedzená v dôsledku ich zdravotného stavu alebo vysokého veku. Cieľom týchto služieb je **zabezpečiť dôstojný život, primeranú mieru samostatnosti a podporu pri každodenných aktivitách**, ktoré by bez pomoci inej osoby neboli schopní zvládať.

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku sa poskytujú:

- **osobám s ťažkým zdravotným postihnutím** (napr. s telesným, zmyslovým, mentálnym alebo kombinovaným postihnutím),
- **osobám s nepriaznivým zdravotným stavom**, ktorý si vyžaduje pomoc inej osoby pri zabezpečení základných životných úkonov (napr. po úraze, v dôsledku ochorenia alebo psychického stavu) a
- **osobám, ktoré dovŕšili dôchodkový vek** a z dôvodu veku a s tým súvisiacich prejavov strácajú schopnosť samostatne fungovať.

Do pôsobnosti mesta v tejto skupine sociálnych služieb patrí poskytovanie alebo zabezpečenie sociálnej služby:

- v zariadení pre seniorov,
- v zariadení opatrovateľskej služby,
- v dennom stacionári a
- domáca opatrovateľská služba

Zariadenie pre seniorov

V zariadení pre seniorov je možné poskytovať sociálnu službu osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a ktorá má zároveň aspoň stupeň odkázanosti IV. alebo, ktorá potrebuje túto sociálnu službu z iných vážnych dôvodov. V ZpS je poskytovaná pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie. Utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

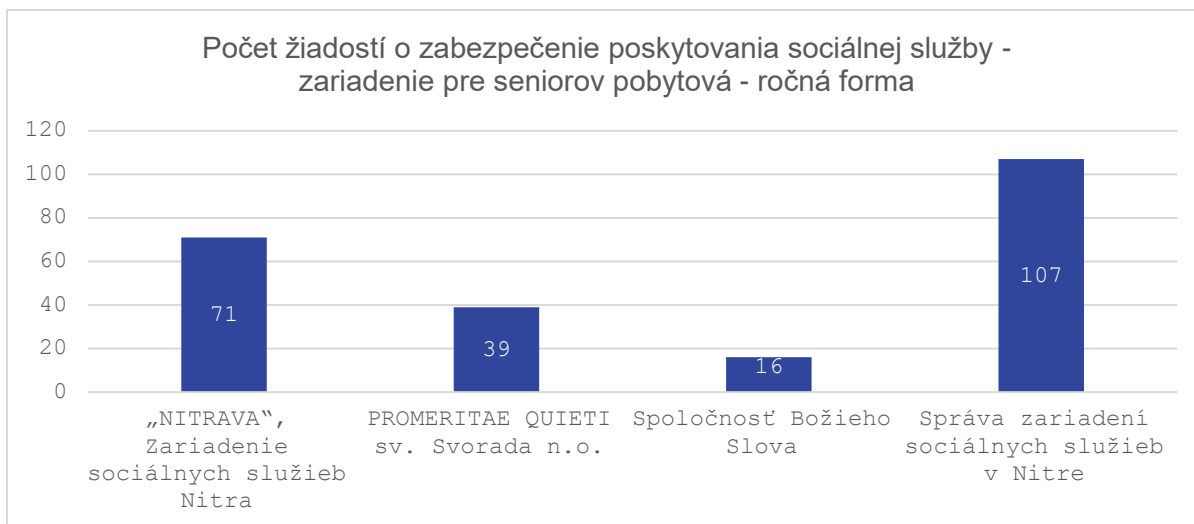
Tabuľka 29 Zariadenie pre seniorov

Zariadenie pre seniorov				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	„NITRAVA“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra / Železničiarska 975/52, 949 01 Nitra	Pobytová - ročná	39	Zriadený alebo založený vyšším územným celkom
2.	PROMERITAE QUIETI sv. Svorada n.o. / Dolnohorská 542/6, 949 01 Nitra	Pobytová - ročná	12	Neverejný poskytovateľ
3.	Spoločnosť Božieho Slova / Kalvária 715/3, 949 01 Nitra	Pobytová – ročná	8	Neverejný poskytovateľ
4.	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre / Janského 680/7, 949 01 Nitra	Pobytová - ročná	103	Zriadený alebo založený obcou
SPOLU KAPACITA			162	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

Zatiaľ čo v roku 2020 bolo na území mesta 6 poskytovateľov sociálnej služby ZpS s celkovou kapacitou 185 miest, v roku 2025 túto službu poskytujú už len 4 poskytovatelia s kapacitou spolu 162 miest.

Záujem obyvateľov mesta Nitry o dostupnosť zariadenia pre seniorov bol premietnutý už v rámci III.KPSS mesta Nitry, kde v roku 2020 bolo evidovaných spolu 448 žiadostí o poskytnutie sociálnej služby v ZpS. **K 31.12.2024 tento počet klesol na 233.**

Graf 39 Počet žiadostí o zabezpečenie poskytovania ZPS pobytová ročná forma, akt. k 31.12.2024

Zdroj: Dotazník pre poskytovateľov sociálnych služieb a Anna Lopašková za Spoločnosť Božieho Slova počas verejného pripomienkovania analytickej časti, 2025

Ak by sme aplikovali normatív podľa Průšu, ktorý stanovuje, že na každých 10 000 obyvateľov by malo byť v zariadení pre seniorov 35 miest, mesto Nitra s počtom obyvateľov 75 945 (rok 2024) by malo mať normatívnu kapacitu v zariadeniach pre seniorov okolo 266 miest. **V tomto prípade by aktuálna kapacita 162 miest v ZpS bola nedostačujúca, resp. pokrývala by len 61,6% normatívnej potreby.**

Zariadenie opatrovateľskej služby

Zariadenie opatrovateľskej služby je určené pre fyzickú osobu, ktorej nie je možné poskytnúť opatrovateľskú službu, a ktorá je ohraničená určitým časom, pre ktorý je táto služba pre fyzickú osobu zabezpečovaná. Z hľadiska činností sa poskytuje podobne ako pri ZpS pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo a rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva. Utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí.

Tabuľka 30 Zariadenie opatrovateľskej služby

Zariadenie opatrovateľskej služby				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	Spoločnosť Božieho Slova / Kalvária 715/3, 949 01 Nitra	Pobytová – ročná	10	Neverejný poskytovateľ
2.	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre / Janského 680/7, 949 01 Nitra	Pobytová – ročná	56	Zriadený alebo založený obcou/ mestom
SPOLU KAPACITA pobytová - ročná forma			66	

Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025

K 31.12.2024 bolo evidovaných spolu 50 žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby ZOS, čo vo vzťahu k aktuálne registrovanej kapacite predstavuje 76% celkovej registrovanej kapacity.

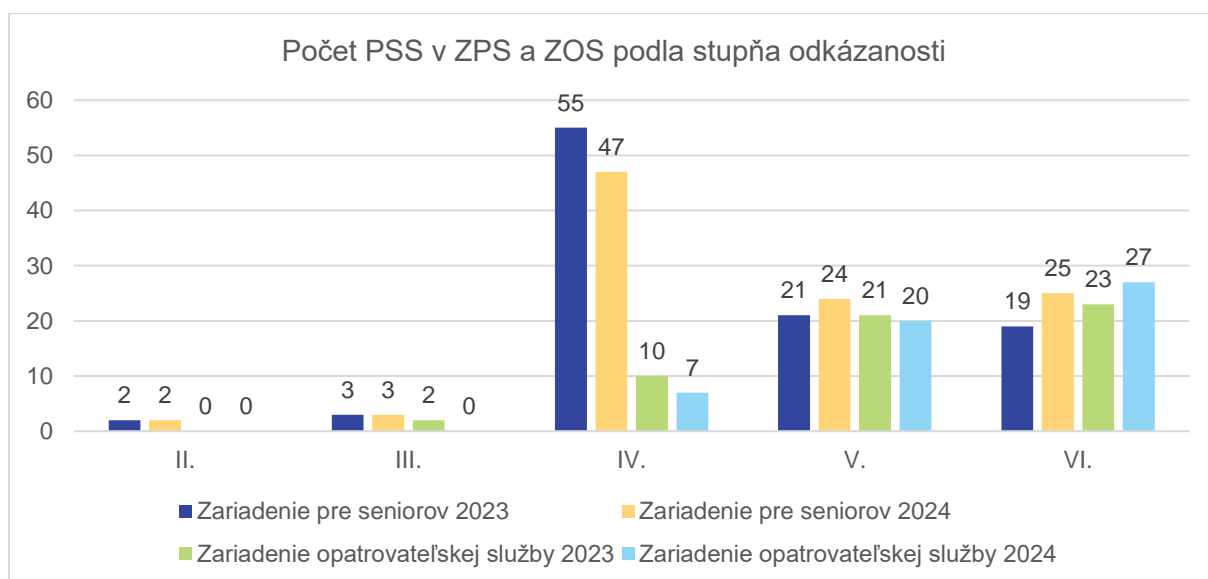
Tabuľka 31 Počet žiadostí o poskytnutie sociálnej služby ZOS, akt. k 31.12.2024

Zdroj: Dotazník pre poskytovateľov sociálnych služieb 2025, jún 2025

Ako je zrejmé z grafu č. (nižšie) štruktúra prijímateľov ZPS + ZOS z hľadiska stupňov odkázanosti (k 31.12.2024) je rozdelená „rovnomerne“ – cca 35 % je v stupni odkázanosti IV., 28% v stupni V., a 34 % v stupni VI. U ZPS mierne prevyšuje stupeň odkázanosti IV.(47%)

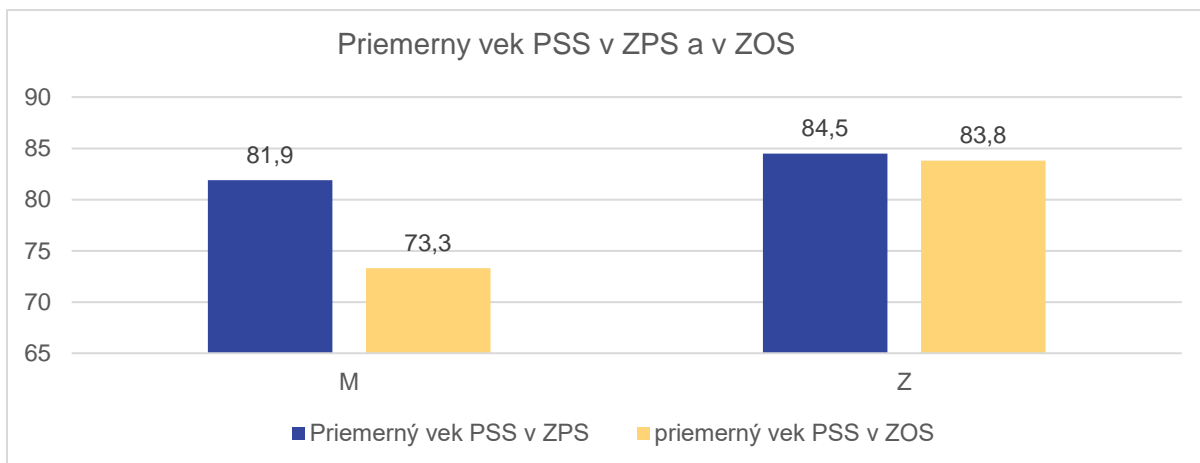
Graf 40 Štruktúra prijímateľov SS v ZPS a ZOS podľa stupňa odkázanosti v rokoch 2023 – 2024

Zdroj: Rozbor hospodárskej činnosti príspevkovej organizácie SZSS za rok 2024, Nitra marec 2025

Z nižšie uvedeného grafu č. (nižšie) vyplýva, že v ZPS + ZOS je priemerný vek prijímateľov sociálnej služby viac ak 80 rokov (v ZPS – 83,8 a v ZOS – 80,9).

Graf 41 Štruktúra prijímateľov SS v ZPS a ZOS podľa veku k 31.12.2024

Zdroj: Rozbor hospodárskej činnosti príspevkovej organizácie SZSS za rok 2024, Nitra marec 2025

Denný stacionár

V dennom stacionári je poskytovaná sociálna služba osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby najmenej v stupni III a je odkázaná na pomoc v zariadení len na určitý čas počas dňa.

Tabuľka 32 Denný stacionár

Denný stacionár				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre / Janského 680/7, 949 01 Nitra	Ambulantná	35	Zriadený alebo založený obcou/ mestom
2.	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre / Janského 680/7, 949 01 Nitra	Ambulantná	8	Zriadený alebo založený obcou/ mestom
SPOLU KAPACITA ambulatná forma			43	

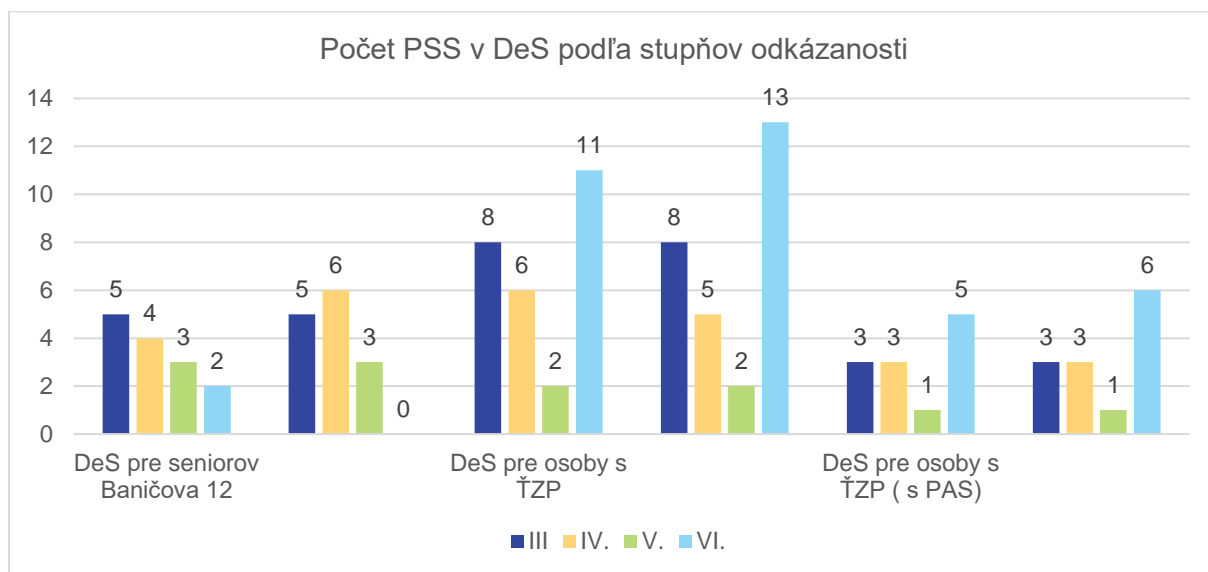
Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025

Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre je poskytovateľom služieb v dvoch denných stacionároch v meste Nitra (Denný stacionár pre seniorov a Denný stacionár pre osoby s ŤZP). V rámci Denného stacionára pre seniorov bola k 31.12.2024 sociálna služba poskytovaná 14 prijímateľom sociálnej služby v celkovom rozsahu 9 198 hodín, čo v porovnaní s rokom 2023 predstavuje pokles o približne 1% (- 91 hodín). V dennom stacionári pre osoby s ŤZP bola v rovnakom roku poskytovaná sociálna služba spolu 32 prijímateľom sociálnej služby v celkovom rozsahu 14 417 hodín, čo naopak predstavuje oproti roku 2023 nárast o 11,5% (+ 1 498 Hodín). **Z vyššie uvedených údajov vyplýva rastúci dopyt po ambulatných službách pre osoby s ŤZP v meste Nitra.** K 31.12.2024 SZSS v Nitre evidovala spolu 12 žiadostí o poskytnutie sociálnej služby v dennom stacionári.

Nižšie uvedený graf č. (nižšie) poskytuje obraz o štruktúre prijímateľov SS v dennom stacionári podľa stupňov odkázanosti. **Z celkového počtu prijímateľov SS v dennom stacionári k 31.12.2024 (19) 75% prijímateľov tvoria osoby s ŤZP.** Z celkového počtu prijímateľov v DeS v III. stupni odkázanosti

k 31.12.2024 tvoria 69% osoby s ŤZP, v IV. stupni 57% , v V. stupni tvoria osoby s ŤZP 50% a v VI. stupni 100%.

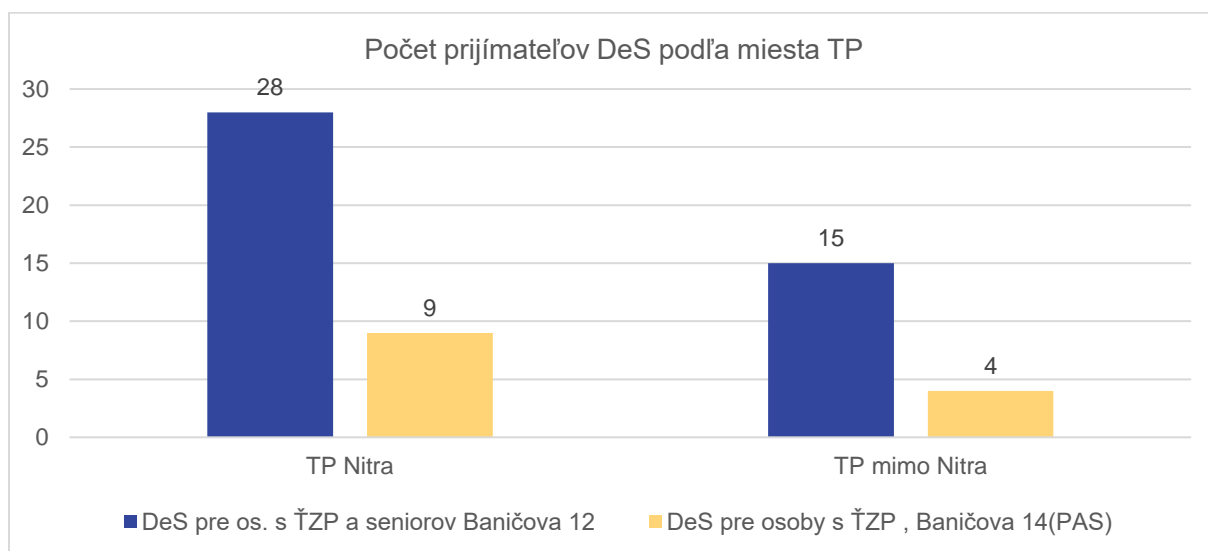
Graf 42 Štruktúra prijímateľov SS v DeS podľa stupňa odkázanosti v rokoch 2023 – 2024

Zdroj: Rozbor hospodárskej činnosti príspevkovej organizácie SZSS za rok 2024, Nitra marec 2025

Nižšie uvedený graf č. (nižšie) poukazuje na štruktúru prijímateľov sociálnej služby denný stacionár z hľadiska trvalého pobytu prijímateľa. **66% prijímateľov sociálnej služby v dennom stacionári tvoria osoby s trvalým pobytom v meste Nitra a 34% tvoria osoby s trvalým pobytom mimo mesta Nitra.**

Graf 43 Prehľad o počte prijímateľov v DeS podľa miesta trvalého pobytu k 31.12.2024

Zdroj: Rozbor hospodárskej činnosti príspevkovej organizácie SZSS za rok 2024, Nitra marec 2025

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má buď stupeň odkázanosti v minimálnom rozsahu II alebo ktorá je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, starostlivosti o domácnosť a pomoc pri základných sociálnych aktivitách v zmysle prílohy č.4 zákona o sociálnych službách. Zároveň platí, že opatrovateľská služba nemôže byť poskytovaná fyzickej osobe, ktorej je poskytovaná pobytová sociálna služba alebo ktorá je opatrovaná inou fyzickou osobou, ktorá poberá peňažný príspevok na opatrovanie či príspevok na osobnú asistenciu, ak zákon o sociálnych službách v špecifických prípadoch neurčuje inak.

Tabuľka 33 Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba			
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Typ poskytovateľa
1.	Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku / Sládkovičova 2679/12, 949 01 Nitra	Terénna	Neverejný poskytovateľ
2.	Diecézna charita Nitra / Samova 978/4, 949 01 Nitra	Terénna	Neverejný poskytovateľ
3.	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre / Janského 680/7, 949 01 Nitra	Terénna	Zriadený alebo založený obcou/ mestom

Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025

Tabuľka 34 Počet prijímateľov OSL a počet hodín OSL v Nitre za roky 2021 - 2024

Rok		Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku	Diecézna charita Nitra	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre
2021	Počet prijímateľov	22	38	117
	Počet hodín OSL	8 000	16 304,5	54 283
2022	Počet prijímateľov	17	47	111
	Počet hodín OSL	5 848,5	21 180	55 547,5
2023	Počet prijímateľov	19	42	110
	Počet hodín OSL	6 651,5	22 286,5	56 997,5
2024	Počet prijímateľov	16	45	124
	Počet hodín OSL	6 660	21 452	58 609,5

Zdroj: Výročné správy ECAV na Slovensku Nitra za roky 2021 – 2024; Výročné správy – Rozbor hospodárskej činnosti SZSS za roky 2021 – 2024; Individuálne výročné správy Diecéznej charita Nitra za roky 2021 – 2024.

Z hľadiska počtu prijímateľov opatrovateľskej služby (OSL) ECAV Nitra zaznamenala pokles počtu prijímateľov z 22 (rok 2021) na 16 (rok 2024), čo predstavuje pokles o 27%. Diecézna charita Nitra evidovala kolísavý, ale celkovo rastúci trend, z 38 prijímateľov (rok 2021) na 45 prijímateľov (rok 2024), čo predstavuje nárast o 16%. SZSS Nitra mala v sledovanom období rokov 2021 – 2024 celkovo najvyšší počet klientov. Po miernom poklese v rokoch 2022 a 2023 došlo v roku 2024 k výraznému nárastu na 124 prijímateľov.

Rozsah počtu hodín poskytovania opatrovateľskej služby každoročne rástol v SZSS Nitra, aj napriek poklesu počtu prijímateľov v rokoch 2022 a 2023 – z 54 283 (rok 2021) na 58 609,5 (rok 2024), čo predstavuje nárast o cca 8%. Diecézna charita Nitra zaznamenávala zvyšovanie počtu hodín poskytovania OSL do roku 2023 (vrchol 22 286,5 hod.), následne v roku 2024 došlo k miernemu poklesu na 21 452 hod. (pokles o cca 4%). ECAV Nitra evidovala výrazný pokles v roku 2022, po ktorom nasledovala stabilizácia na úroveň medzi 6 650 – 6 660 hodín v rokoch 2023 – 2024.

Špecializované zariadenie

Špecializované zariadenie je určené pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V a má zdravotné postihnutie a to napr. Parkinsonovu chorobu, Alzheimerovu chorobu, sklerózu multiplex, schizofréniu, hluchoslepotu, organický psychosyndróm ťažkého stupňa a iné.

Tabuľka 35 Špecializované zariadenie

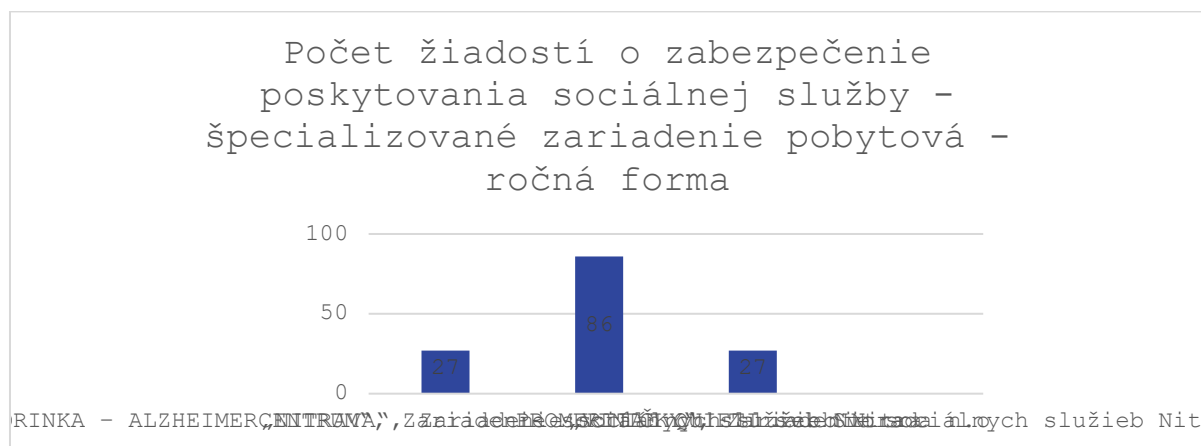
Špecializované zariadenie				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	„BORINKA – ALZHEIMERCENTRUM“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra / Dolnočermánska 767/62, 949 01 Nitra	Pobytová ročná	160	Zriadený alebo založený vyšším územným celkom
2.	Klub rodičov autistických detí v Nitre / Vodná 1119/7, 949 01 Nitra	Ambulantná	8	Neverejný poskytovateľ
3.	„NITRAVA“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra / Železničiarska 975/52, 949 01 Nitra	Pobytová - ročná	164	Zriadený alebo založený vyšším územným celkom
4.	PROMERITAE QUIETI sv. Svorada n.o. / Dolnohorská 542/6, 949 01 Nitra	Pobytová - ročná	17	Neverejný poskytovateľ
5.	„VINIČKY“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra / Považská 20/14, 949 11 Nitra	Pobytová - ročná	180	Zriadený alebo založený vyšším územným celkom
SPOLU KAPACITA pobytová ročná			521	
SPOLU KAPACITA ambulantná			8	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

Na území mesta Nitry je spolu 5 poskytovateľov sociálnej služby – špecializované zariadenie pobytovou -ročnou formou (kompetencia VÚC) s celkovou kapacitou 521 miest. Podľa údajov z dotazníka pre poskytovateľov sociálnych služieb evidovali poskytovatelia ŠZ k 31.12.2024 spolu 140 žiadostí o poskytnutie tejto sociálnej služby. Informácia o počte žiadateľov o túto SS u poskytovateľa „VINIČKY“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra je dostupná len z internej štatistiky poskytovateľa zverejnenej na jeho webovom sídle (ZSSVINIČKY.sk, 2025) aktuálnej k 2.1.2025 (s poslednou žiadosťou z 30.12.2024) v počte 79. **Ak by sme brali do úvahy len informácie od poskytovateľov zo**

spomínaného dotazníku, hovorili by sme o celkovom počte 140 žiadostí. Ak by sme prirátali aj údaj od poskytovateľa „VINIČKY“, ktorý avšak nesie limit neskoršieho dátumu aktuálnosti, celkový počet žiadostí o ŠZ pobytovou – ročnou formou by bol 219, t.j. 42% aktuálne registrovanej kapacity.

Záujem je rovnako aj o ŠZ ambulantnou formou, kde je evidovaný záujem od 4 žiadateľov, čo predstavuje 50% aktuálnej kapacity.

Graf 44 Počet žiadostí o ŠZ pobytová - ročná forma, mesto Nitra, akt. k. 31.12.2024

*Poznámka: Údaj za „VINIČKY“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra nie je dostupný v rámci nižšie uvedeného zdroju.

Zdroj: Dotazník pre poskytovateľov sociálnych služieb 2025

Tlmočnická služba

Tlmočnická služba je poskytovaná osobe, ktorá je odkázaná na tlmočenie v posunkovej reči, artikulačné tlmočenie alebo taktilné tlmočenie, na základe potvrdenia od lekára. Z hľadiska formy je možné tlmočnicku službu využívať terénne, ambulantne alebo prostredníctvom telekomunikačných technológií.

Tabuľka 36 Tlmočnická služba

Tlmočnická služba			
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Typ poskytovateľa
1.	EFFETA – Stredisko Sv. Františka Saleského / Samova 978/4, 949 01 Nitra	Ambulantná	Neverejný poskytovateľ
2.	EFFETA – Stredisko Sv. Františka Saleského / Samova 978/4, 949 01 Nitra	Terénna	Neverejný poskytovateľ

Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025

Jediným poskytovateľom tlmočnickej služby na území mesta Nitry je EFFETA – Stredisko Sv. Františka Saleského, ktorá poskytuje ako ambulantnú tak terénnu formu. V roku 2024⁵ poskytla spolu 490

⁵ Výročná správa 2024, EFFETA – Stredisko Sv. Františka Saleského.

intervencií v celkovej časovej dotácii 1 480 hodín. V porovnaní s rokom 2023⁶ síce došlo k poklesu celkového počtu hodín poskytovania intervencií v rámci tlmočnickej služby, no počet intervencií vzrástol o 39% (303 rok 2023).

Rehabilitačné stredisko

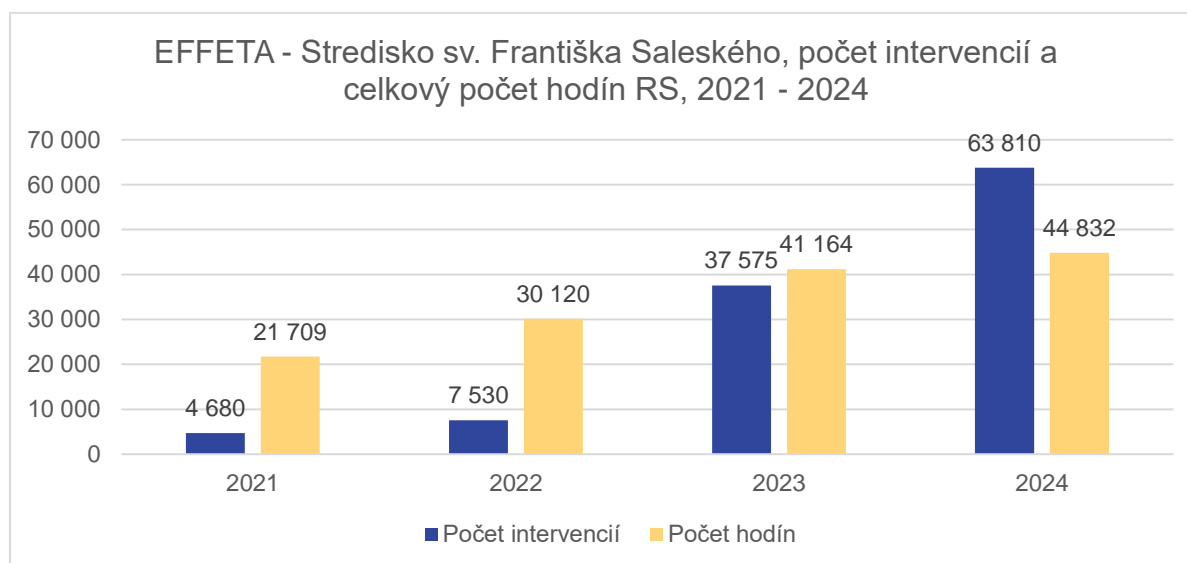
Služba rehabilitačného strediska je určená pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, pričom je táto odkázaná osoba slabozraká, nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť.

Tabuľka 37 Rehabilitačné stredisko

Rehabilitačné stredisko				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	EFFETA – Stredisko Sv. Františka Saleského / Samova 978/4, 949 01 Nitra	Ambulantná	25	Neverejný poskytovateľ
SPOLU KAPACITA			25	
Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025				

Medzi rokmi 2021 – 2024 bol zaznamenaný kontinuálny nárast počtu intervencií, ako aj celkového počtu hodín, v rámci poskytovania sociálnej služby rehabilitačné stredisko u poskytovateľa EFFETA – Stredisko sv. Františka Saleského. V dobe spracovávania tejto analýzy nedisponujeme dátami, ktoré by preukazovali zvýšenú potrebu tejto služby v meste Nitra, preto môžeme uviesť len niekoľko faktorov, ktoré mohli mať vplyv na tento vývoj ako napr. zvýšenie povedomia rodičov prostredníctvom investícií do osvety či vytvorenia strediska poskytujúceho komplexné služby tzv. pod jednou strechou, čo má vplyv ako na atraktivitu, tak efektívnosť poskytovaných služieb.

Graf 45 EFFETA - Stredisko sv. Františka Saleského, počet intervencií a celkový počet hodín RS, 2021 – 2024

Zdroj: Výročné správy 2021 – 2024, EFFETA – Stredisko sv. Františka Saleského

⁶ Výročná správa 2023, EFFETA – Stredisko Sv. Františka Saleského.

Domov sociálnych služieb

V domove sociálnych služieb je možné poskytovať sociálnu službu v pobytovej alebo ambulantnej forme fyzickej osobe do doby dovŕšenia dôchodkového veku ak je táto osoba odkázaná na pomoc inej osoby (so stupňom odkázanosti najmenej V) alebo ak je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca (so stupňom odkázanosti najmenej III).

Tabuľka 38 Domov sociálnych služieb

Domov sociálnych služieb				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	„NITRAVA“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra / Železničiarska 975/52, 949 01 Nitra	Pobytová - ročná	17	Zriadený alebo založený vyšším územným celkom
2.	SOCIA / Topoľová 637/6, 949 01 Nitra	Ambulantná	18	Neverejný poskytovateľ
SPOLU KAPACITA pobytová – ročná forma			16	
SPOLU KAPACITA ambulantná forma			18	
Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025				

„NITRAVA“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra nezverejňuje na svojej webovej stránke informácie o počte žiadateľov o zabezpečenie sociálnej služby DSS pobytovou - ročnou formou a ani v rámci dotazníka pre poskytovateľov sociálnych služieb, realizovaného pre potreby prípravy IV.KPSS mesta Nitry **sa nepodarilo túto informáciu získať**.

Poskytovateľ SOCIA, podľa informácií aktuálnych k 7.3.2025 zverejnených na webovom sídle poskytovateľa, **evidoval 9 žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby DSS ambulantnou formou**, čo predstavuje 50% jeho aktuálnej registrovanej kapacity (18).

Požičiavanie pomôcok

Požičiavanie pomôcok je sociálna služba poskytovaná osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a/alebo osobe s nepriaznivým zdravotným stavom v dôsledku ktorého je táto osoba odkázaná na pomôcku.

Tabuľka 39 Požičiavanie pomôcok

Požičiavanie pomôcok			
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Typ poskytovateľa
1.	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre / Janského 680/7, 949 01 Nitra	Ambulantná	Zriadený alebo založený obcou/ mesta
Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025			

Sociálne služby pre rodiny s deťmi

Sociálne služby pre rodiny s deťmi sú zamerané na posilnenie primárnych funkcií rodín, vrátane zosúladovania rodinného a pracovného života pre zabezpečenie potrebnej starostlivosti a zároveň predchádzaniu ďalších rizík.

Do pôsobnosti mesta v tejto skupine sociálnych služieb patrí poskytovanie alebo zabezpečenie sociálnej služby:

- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa.

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa je poskytovaná rodičovi alebo inej fyzickej osobe, ktorá má zverené dieťa do osobnej starostlivosti za predpokladu, že táto osoba nie je schopná sama alebo s pomocou rodiny zabezpečiť starostlivosť o dieťa. V rámci činností sú poskytované základné činnosti starostlivosti o dieťa, pomoc pri plnení školských povinností, výchova a zabezpečuje sa záujmová činnosť. Predmetná sociálna služba je poskytovaná terénnou formou po dobu najdlhšie 30 po sebe nasledujúcich dní.

Tabuľka 40 Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa			
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Typ poskytovateľa
1.	Mesto Nitra / Štefániková trieda 80/60, 949 01 Nitra	Terénna	Obec/ Mesto

Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025

Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku je súčasťou podpory zosúladovania rodinného a pracovného života a je určená pre osobu, resp. rodiča, ktorý nie je schopný zabezpečiť starostlivosť o svoje dieťa vo veku do 3 rokov z dôvodu štúdia na strednej alebo vysokej škole alebo z dôvodu vykonávania aktivít spojených so vstupom alebo návratom na trh práce. Poskytovanie tejto služby je ohraničené vekom dieťaťa, t.j. sociálna služba je poskytovaná maximálne do 31. augusta nasledujúceho po dovŕšení troch rokov veku dieťaťa.

Tabuľka 41 Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa

Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	BAMBI.SK s.r.o. / Sokolníky 9, 951 46 Podhorany	Ambulantná	9	Neverejný poskytovateľ
2.	Mesto Nitra / Štefániková trieda 80/60, 949 01 Nitra	Ambulantná	15	Obec/ Mesto
3.	Mesto Nitra / Štefániková trieda 80/60, 949 01 Nitra	Ambulantná	30	Obec/ Mesto

4.	SAFIS, s.r.o. / Alexyho 369/20, 949 11 Nitra	Ambulantná	15	Neverejný poskytovateľ
SPOLU KAPACITA			69	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

K júnu 2025 poskytovali službu zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa spolu 4 poskytovatelia s celkovou kapacitou 69 miest.

Lisabonská stratégia z roku 2000 definuje, že minimálne 33% detí mladších ako 3 roky by malo mať zabezpečené podmienky pre návštevu určitej formy predškolského zariadenia. Prepočítane na počet detí vo veku do 3 rokov vrátane v meste Nitra (2 593 v roku 2024), by mala kapacita týchto zariadení byť približne na úrovni 855 miest. **Táto potreba sa avšak nepotvrdila v rámci žiadnych ďalších sledovaných ukazovateľov či podkladov v rámci analytickej časti a ani jej nebola venovaná zásadná pozornosť v rámci dotazníku pre občanov mesta Nitry. Zároveň ale platí, že podpora skorého návratu rodičov, najmä žien, z rodičovskej dovolenky na trh práce je jedným z aktuálnych trendov vývoja v oblasti zamestnanosti.**

Služba včasnej intervencie

Služba včasnej intervencie je poskytovaná dieťaťu do dovŕšenia siedmeho roku života ak je jeho vývin ohrozený zdravotným postihnutím a zároveň rodine tohto dieťaťa. V rámci činností je poskytované špecializované sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia a vykonáva sa stimulácia komplexného vývoja dieťaťa. Službu včasnej intervencie je možné poskytovať terénnou formou prostredníctvom terénnych programov – ktorá má prednosť, alebo ambulatnou formou.

Tabuľka 42 Služba včasnej intervencie

Služba včasnej intervencie				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	EFFETA – Stredisko Sv. Františka Saleského / Samova 978/4, 949 01 Nitra	Ambulantná	9	Neverejný poskytovateľ
2.	EFFETA – Stredisko Sv. Františka Saleského / Samova 978/4, 949 01 Nitra	Terénna	-	Neverejný poskytovateľ
3.	„VINIČKY“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra / Považská 20/14, 949 11 Nitra	Ambulantná	40	Zriadený alebo založený vyšším územným celkom
4.	„VINIČKY“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra / Považská 20/14, 949 11 Nitra	Terénna	-	Zriadený alebo založený vyšším územným celkom
SPOLU KAPACITA ambulatná forma			49	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

Rozvoj služieb včasnej intervencie predstavuje efektívnu formu prevencie, ktorá pomáha včas identifikovať a riešiť riziká v rodinách s malými deťmi ešte predtým, než sa problémy prehĺbia. Podpora týchto služieb znižuje potrebu neskorších, nákladnejších zásahov zo strany sociálneho, zdravotného či školského systému.

V meste Nitra boli k júnu 2025 registrovaní dvaja poskytovatelia včasnej intervencie poskytujúci ako ambulantnú, tak terénnu formu SVI. Údaje o počte klientov v ZSS VINIČKY nie sú dostupné, avšak podľa informácií zverejnených na ich webovej stránke od mája 2024 neevidujú ani jednu žiadosť o zabezpečenie SVI. EFFETA – Stredisko Sv. Františka Saleského v období rokov 2022 až 2024 poskytla v rámci SVI spolu 1 920 aktivít intervencií pre jednotlivé rodiny, z toho najvyšší nárast zaznamenala v roku 2024, kedy počet intervencií pre jednotlivé rodiny stúpol na 694 za rok (oproti roku 2023; 586). Počet nových a obslužených rodín zaznamenal každoročný nárast. V roku 2024 bolo 19 nových rodín a 84 obslužených rodín u tohto poskytovateľa. Podiel terénnej práce pre rodiny prevažne v ich domácom prostredí narástol oproti roku 2022 zo 77,2 % na 85,2 % v roku 2024 v službe včasnej intervencie poskytovanej EFFETOU.

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného a pracovného života sa poskytuje rodine, príp. rodičovi či náhradnému rodičovi s maloletým dieťaťom, v čase jeho prípravy na trh práce alebo v prípade štúdia počas vykonávania zamestnania a môže byť poskytovaná terénnou alebo ambulantnou formou.

Tabuľka 43 Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	Ing. Erika Škúciová – BABYROOM / Sídlo neuvedené	Ambulantná	4	Neverejný poskytovateľ
SPOLU KAPACITA ambulantná forma			4	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

Podporné služby

Podporné služby predstavujú také sociálne služby, ktorú prispievajú k udržaniu alebo zlepšeniu kvality života prijímateľov a zároveň podporujú ich samostatnosť a aktívnu účasť na živote komunity. Medzi najčastejšie formy podporných služieb patrí prepravná služba, sociálna služba v jedálni či sociálna služba denné centrum.

Do pôsobnosti mesta v tejto skupine sociálnych služieb patrí poskytovanie alebo zabezpečenie sociálnej služby:

- prepravná služba.

Prepravná služba

Prepravná služba je poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na prepravu osobným motorovým vozidlom alebo ktorá má obmedzenú pohyblivosť po schodoch a rovine alebo obmedzenú schopnosť orientácie v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu. Nárok na túto službu je podmienený vydaním posudku príslušným ÚPSVR pre účely kompenzácie dôsledkov ŤZP.

Tabuľka 44 Prepravná služba

Prepravná služba			
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Typ poskytovateľa
1.	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre / Janského 680/7, 949 01 Nitra	Terénna	Zriadený alebo založený obcou

Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025

Tabuľka 45 Počet nových žiadostí prepravná služba, mesto Nitra, 2020 – 2024

Zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb 2020 – 2024, MsÚ OSS 2025

Tabuľka vyššie zachytáva údaje o počte nových žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby – prepravná služba v rokoch 2020 – 2024. Od roku 2020 kontinuálne rástol počet nových žiadostí o zabezpečenie tejto služby až do roku 2023. V roku 2024 je počet nových žiadostí o zabezpečenie tejto služby podobný počtu z roku 2022, tj. **84 nových žiadostí**, čo signalizuje záujem obyvateľov mesta Nitry o tento druh

sociálnej služby a zároveň to môže byť aj prejavom zvýšenia informovanosti občanov mesta o možnosti využívať túto službu.

Denné centrum

V dennom centre je poskytovaná sociálna služba počas dňa: osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom, príp. vnučkou. V rámci denného centra je prijímateľovi tejto služby možné poskytnúť sociálne poradenstvo a/alebo zabezpečiť záujmovú činnosť.

Tabuľka 46 Denné centrum

Denné centrum				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre / Janského 680/7, 949 01 Nitra	Ambulantná	80	Zriadený alebo založený obcou/ mestom
2.	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre / Janského 680/7, 949 01 Nitra	Ambulantná	80	Zriadený alebo založený obcou/ mestom
SPOLU KAPACITA ambulatná forma			160	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

Tabuľka 47 Prehľad počtu prijímateľov sociálnej služby v denných centrách v rokoch 2023 – 2024

	Počet prijímateľov k 31.12.2023	Počet prijímateľov k 31.12.2024
Denné centrum Baničova 12	150	156
Denné centrum Tr.A.Hlinku 57	114	128
SPOLU	264	284
<i>Zdroj: Rozbor hospodárskej činnosti príspevkovej organizácie SZSS za rok 2024, Nitra marec 2025</i>		

Sociálnu službu denné centrá využívajú prevažne seniori. **Z celkového počtu seniorov vo veku 65+ (k 31.12.2024- 16 843) využíva služby denných centier len cca 1,7%. Denné centrá môžu byť nástrojom na posilnenie sociálnych väzieb, prevenciu izolácie, podporu duševného zdravia, prístup k celoživotnému učeniu či dobrovoľníctvu – tieto možnosti sú zjavne nevyužitú. Súčasná ponuka centier nemusí zodpovedať modernému obrazu staršieho človeka. Ak denné centrá navštevuje len 1,69% seniorov, väčšina túto šancu stráca, čo sa môže neskôr prejaviť zvýšeným výskytom samoty, demencie, depresie, hospitalizácií a pod. Denné centrá nenapĺňajú svoj potenciál ako miesta zapájania a rozvoja.**

Zamestnankyne OSS uviedli, že u napriek vysokému počtu členov je stále nedostatočne využitý priestor na zatriktívnenie činností a celkovej ponuky aktivít denných centier i pre seniorov v mladšom seniorskom veku.

Jedáleň

Služba jedálne je určená pre osobu, ktorá dovŕšila vek, osobu, ktorá má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav a osobu, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb. Stravovanie prostredníctvom jedálne môže byť realizované aj vo forme donášky stravy do domácnosti takejto osoby.

Tabuľka 48 Jedáleň

Jedáleň				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre / Janského 680/7, 949 01 Nitra	Ambulantná	80	Zriadený alebo založený obcou/ mestom
2.	Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre / Janského 680/7, 949 01 Nitra	Ambulantná	80	Zriadený alebo založený obcou/ mestom
SPOLU KAPACITA ambulantná forma			160	
Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025				

V Rozbore hospodárskej činnosti príspevkovej organizácie SZSS v Nitre za rok 2024 je vývoj v poskytovaní sociálnej služby v jedálni charakterizovaný nasledovne: V roku 2024 sa v rámci sociálnej služby v jedálni, vrátane donášky stravy do domácnosti, oproti roku 2023 mierne znížil počet odobratých obedov a to o 379 obedov. Jedáleň na Baničovej zaznamenala medziročný nárast o 1 401 obedov, čo predstavuje + 6,67%. Jedáleň Olympia zaznamenala medziročný pokles o 3 013 obedov, čo predstavuje - 7,32%. Stravovanie formou donášky stravy do domácnosti zaznamenala medziročný nárast o 1 233 obedov, čo predstavuje + 1,72% oproti roku 2023.

Odlahčovací služba

Odlahčovací služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať.

Tabuľka 49 Počet poberateľov PnO, počet žiadostí o odlahčovaciu službu a % podiel žiadateľov o odlahčovaciu službu v meste Nitra, 2020 - 2024

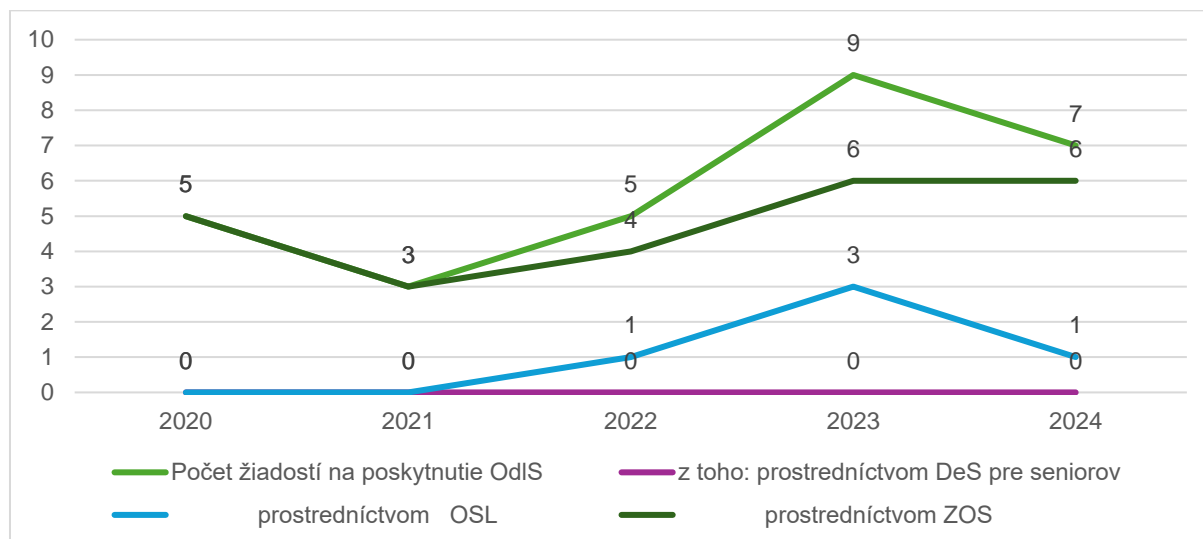
Rok	Počet poberateľov PnO	Počet žiadostí o OdIS	% podiel žiadateľov o OdIS
2020	898	5	0,6
2021	905	3	0,3
2022	927	5	0,5
2023	932	9	1,0
2024	995	7	0,7
Zdroj: Vlastné spracovanie			

Účel odlahčovacej služby, výstupy SWOT analýzy ako aj vyššie uvedená tabuľka poukazuje na **nedostupnosť odlahčovacej služby pre neformálnych opatrovateľov, ktorí sa starajú o svojich**

príbuzných odkázaných na pomoc v domácom prostredí. Odľahčovacia služba je poskytovaná v rokoch 2020 – 2024 v rozmedzí 0,3 – 1,0% oprávneným poberateľom príspevku na opatrovanie.

Ako je z nižšie uvedeného grafu zrejmé v rámci odľahčovacej služby je zvýšený záujem o pobytovú formu odľahčovacej služby prostredníctvom zariadenia opatrovateľskej služby.

Graf 46 Počet žiadostí na poskytovanie odľahčovacej služby v meste Nitra v rokoch 2020 - 2024

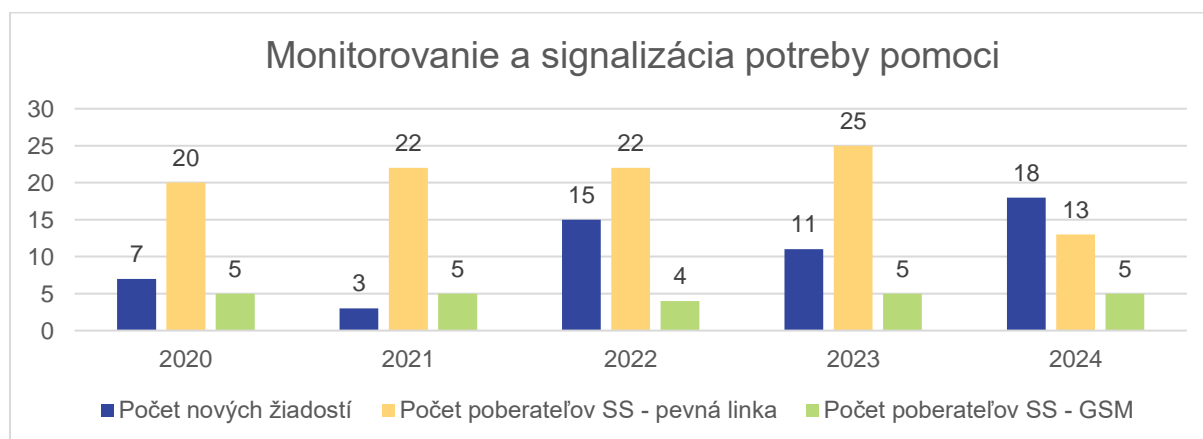
Zdroj: Prehľad činností OSS 2020 – 2024, MsÚ Nitra OSS 2025

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie. Mesto Nitra poskytuje sociálnu službu prostredníctvom Asociácie samaritánov SR.

Od roku 2020 sa sociálna služba poskytuje na základe výberu prostredníctvom pevnej linky alebo cez GSM (mobilného operátora pomocou SIM karty).

Graf 47 Počet žiadostí a poberateľov SS (MaSPP) v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024

Zdroj: Prehľad činností OSS 2020 – 2024, MsÚ Nitra OSS 2025

Sociálne služby krízovej intervencie

Sociálne služby krízovej intervencie predstavujú prvok systému sociálnej pomoci, ktorý slúži ako nástroj podpory jednotlivcov, rodín alebo skupín osôb, ktoré sa ocitli v náhlej, akútnej a často nepredvídateľnej životnej situácii. Ide najmä o prípady domáceho násillia, bezdomovectva, straty bývania, ohrozenia zdravia alebo života, vážnych sociálnych konfliktov, či iných foriem ohrozenia základnej stability jednotlivca.

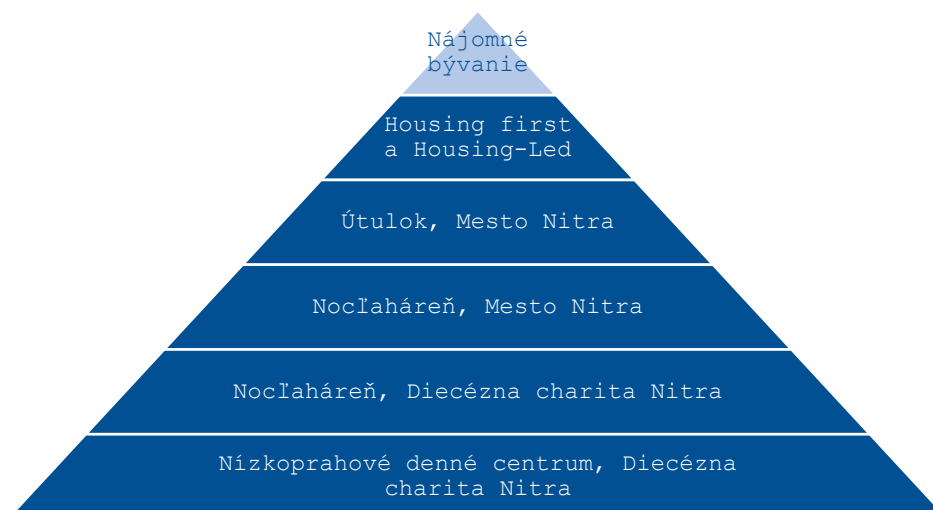
Do pôsobnosti mesta v tejto skupine sociálnych služieb patrí poskytovanie alebo zabezpečenie sociálnej služby:

- v nocľahárni,
- nízkoprahové denné centrum,
- terénna sociálna služba krízovej intervencie a
- nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodiny (nie je aktuálne poskytovaná na území mesta Nitra)

Mesto Nitra sa v rámci podpory a sociálnej starostlivosti o ľudí bez domova opiera okrem národných koncepčných dokumentov a ďalších relevantných strategických dokumentov na úrovni mesta i o **samostatnú Koncepciu riešenia problematiky ľudí bez domova na území mesta Nitra na roky 2019 – 2022**.

V rámci služieb pre túto cieľovú skupinu je na území mesta Nitra dostupná široká sieť prestupných služieb (viď. Obrázok č. (nižšie)). Mesto Nitra je pritom priamo zriaďovateľom: sociálnej služby v nocľahárni (kapacita 18 lôžok), v útulku (50 lôžok) a útulku pre jednotlivcov s deťmi (35 lôžok).

Obrázok 5 Hierarchia sociálnych služieb pre ľudí bez domova v meste Nitra

Zdroj: Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre č.585/2024

Nocľaháreň

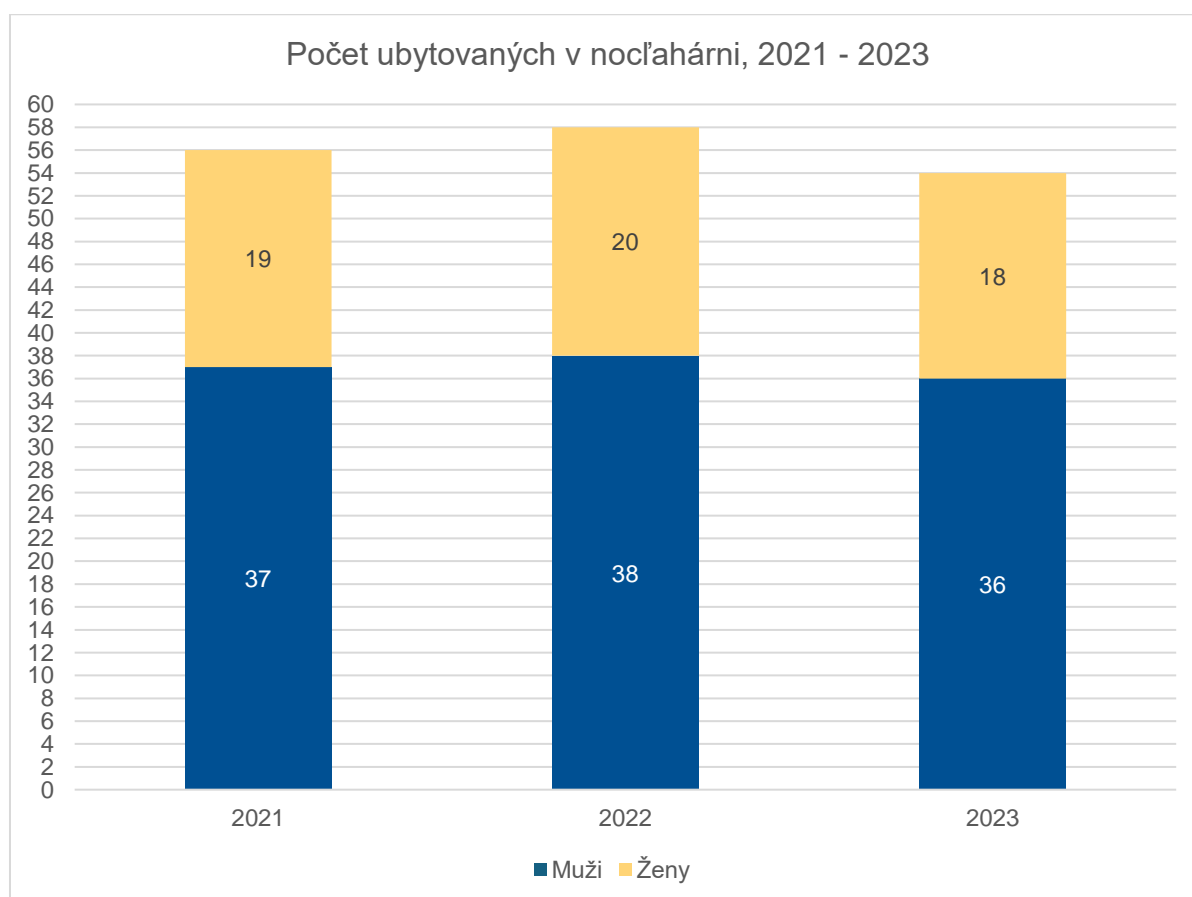
Nocľaháreň je určená pre fyzickú osobu v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá nemá zabezpečené alebo nemôže užívať doterajšie ubytovanie prostredníctvom poskytovania prístrešia na účel prenocovania, sociálneho poradenstva a základného ošatenia a obuvi. Zároveň sa v nocľahárni vytvárajú podmienky pre prípravu alebo výdaj stravy, príp. výdaj potravín a na vykonanie základnej osobnej hygieny.

Tabuľka 50 Nocľaháreň

Nocľaháreň				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	Diecézna charita Nitra / Samova 978/4, 949 01 Nitra	Pobytová – ročná	24	Neverejný poskytovateľ
2.	Mesto Nitra / Štefániková trieda 80/60, 949 01 Nitra	Pobytová - ročná	18	Obec/ mesto
SPOLU KAPACITA pobytová – ročná forma			42	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

Medzi rokmi 2021 – 2023 sa počet prijímateľov tejto sociálnej služby pohyboval od 54 (rok 2023) po 58 (rok 2022), pričom prevažovali muži, nad ženami.

Graf 48 Počet ubytovaných v nocľahárni, 2021 – 2023, poskytovateľ SS Mesto Nitra

Zdroj: Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 585/2024

Nízkoprahové denné centrum

V nízkoprahovom dennom centre sa fyzickej osobe, ktorá je v nepriaznivom zdravotnom stave, poskytuje počas dňa sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Zároveň sa v nízkoprahovom dennom centre utvárajú podmienky na prípravu alebo výdaj stravy, príp. výdaj potravín a podmienky na vykonanie nevyhnutnej osobnej hygieny.

Tabuľka 51 Nízkoprahové denné centrum

Nízkoprahové denné centrum				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	Diecézna charita Nitra / Samova 978/4, 949 01 Nitra	Ambulantná	25	Neverejný poskytovateľ
SPOLU KAPACITA ambulancná forma			25	
Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025				

Terénna sociálna služba krízovej intervencie

Terénna sociálna služba krízovej intervencie je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je v nepriaznivej sociálnej situácii a jej činnosť sa zameriava na: vyhľadávanie takýchto fyzických osôb, odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie aktivity preventívneho charakteru ako napr. poskytovanie sociálneho poradenstva, sociálnej rehabilitácie a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov.

Tabuľka 52 Terénna sociálna služba krízovej intervencie

Terénna sociálna služba krízovej intervencie			
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Typ poskytovateľa
1.	Diecézna charita Nitra / Samova 978/4, 949 01 Nitra	Terénna	Neverejný poskytovateľ
2.	Pokoj a dobro – pomoc núdzným / Jána Zelenáka 263/30, 949 01 Nitra	Terénna	Neverejný poskytovateľ
3.	IPčko / Na vršku 118/6, 811 01 Bratislava – mestská časť Staré mesto	Terénna	Neverejný poskytovateľ
Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025			

Zariadenie núdzového bývania

V zariadení núdzového bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je v nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu ohrozenia sociálnym vylúčením, ohrozenia schopnosti začleniť sa do spoločnosti alebo pre ohrozenie správaním inej fyzickej osoby, príp. ak sa už stala obeťou správania inej fyzickej osoby, napr. formou domáceho násillia, rodovo podmieneného násillia alebo násillného trestného činu.

Tabuľka 53 Zariadenie núdzového bývania

Zariadenie núdzového bývania				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa

1.	Centrum Slniečko, n.o. (v anglickom jazyku The Sun Center) / Bottova 1754/32A, 94901 Nitra	Pobytová ročná	17	Neverejný poskytovateľ
2.	Centrum Slniečko, n.o. (v anglickom jazyku The Sun Center) / Bottova 1754/32A, 94901 Nitra	Pobytová ročná	15	Neverejný poskytovateľ
SPOLU KAPACITA pobytová - ročná forma			32	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

V 2024 sa podarilo vďaka finančnej podpore mnohých partnerov, vrátane príspevku mesta Nitra a v spolupráci s mestom Nitra rozšíriť kapacitu BŽD o 15 nových miest. Celkom tak za rok 2024 Centrum Slniečko n.o. poskytlo bezpečie, podporu a pomoc 42 ženám a 40 deťom.

Útulok

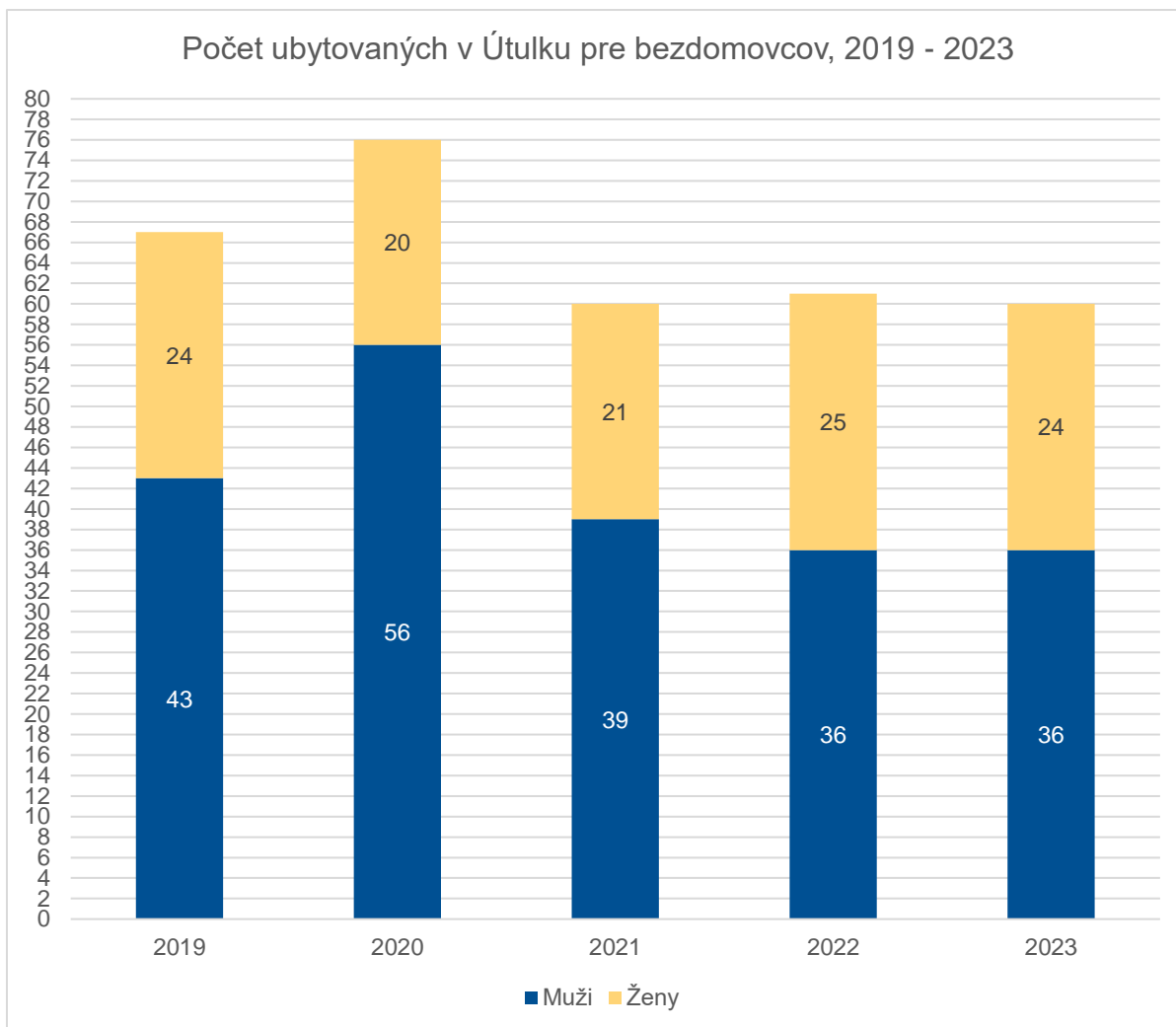
V útulku sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je v nepriaznivej sociálnej situácii s cieľom zabezpečiť jej nutné podmienky pre život a ochrániť ju pred stratou bývania. Vzhľadom k možným skupinám prijímateľov tejto služby rozlišujeme útulok pre jednotlivcov a rodiny s dieťaťom alebo jednotlivcov s dieťaťom.

Tabuľka 54 Útulok

Útulok				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	Mesto Nitra / Štefániková trieda 80/60, 949 01 Nitra	Pobytová ročná	35	Obec/ Mesto
2.	Mesto Nitra / Štefániková trieda 80/60, 949 01 Nitra	Pobytová ročná	50	Obec/ Mesto
SPOLU KAPACITA pobytová – ročná forma			85	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

Mesto Nitra je poskytovateľom sociálnej služby v 2 útulkoch s celkovou kapacitou 85 miest, pričom Útulok pre bezdomovcov má kapacitu 50 lôžok a Útulok pre jednotlivcov s deťmi 35 lôžok.

Graf 49 Počet ubytovaných v Útulku pre bezdomovcov, 2019 – 2023, poskytovateľ SS Mesto Nitra

Zdroj: Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre č.585/2024

Graf vyššie prezentuje zastúpenie mužov a žien v rámci ubytovaných osôb v Útulku pre bezdomovcov medzi rokmi 2019 – 2023. Od roku 2021, kedy došlo k poklesu ubytovaných ostáva ich počet skoro stabilný (60 v roku 2023).

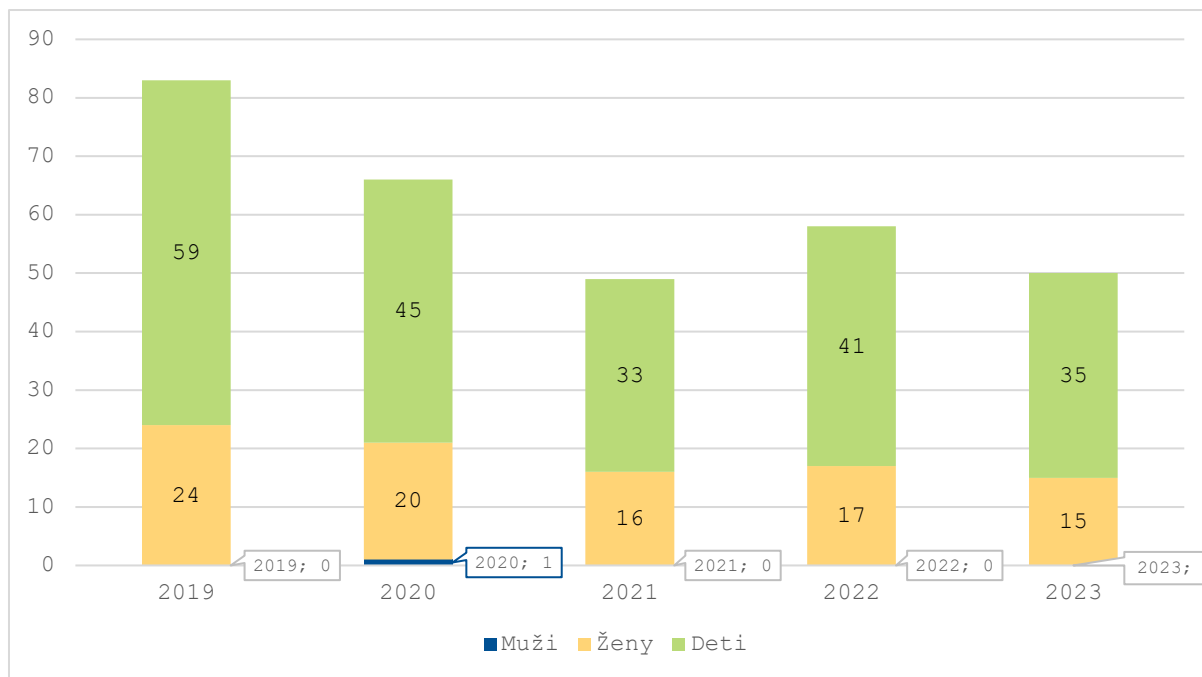
Tabuľka 55 Počet žiadostí o sociálnu službu v Útulku pre bezdomovcov

	k 31.12. daného roku				
	2019	2020	2021	2022	2023
Počet nových žiadostí	47	46	28	37	60
Počet žiadostí o predĺženie ubytovania	27	22	12	17	22

Zdroj: Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre č.585/2024

Druhým útulkom je **Útulok pre jednotlivca s deťmi**. Tab. (nižšie) poukazuje na prevahu práve žien s deťmi v predmetnom útulku.

Graf 50 Počet ubytovaných v Útulku pre jednotlivcov s deťmi, 2019 – 2023, poskytovateľ SS Mesto Nitra

Zdroj: Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre č.585/2024

Tabuľka 56 Počet žiadostí o sociálnu službu v Útulku pre jednotlivca s deťmi

	k 31.12. daného roku				
	2019	2020	2021	2022	2023
Počet nových žiadostí	14	18	19	14	15
Počet žiadostí o predĺženie ubytovania	5	7	5	3	6

Zdroj: Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre č.585/2024

V rámci analýzy situácie a nástrojov pomoci pre LBD v meste Nitra bol identifikovaný narastajúci záujem o poskytnutie služby v útulku, primárne v útulku pre bezdomovcov (37 žiadostí v roku 2022, 60 žiadostí v roku 2023) no počet žiadateľov v rámci Útulku pre jednotlivcov s deťmi nie je rovnako zanedbateľný (rok 2022 14 žiadostí, rok 2023 15 žiadostí, rok 2024 21 žiadostí). Väčšina týchto žiadateľov mala trvalý pobyt priamo v meste Nitra.

Diecézna charita Nitra v meste Nitra a okolí realizuje projekt **Bývanie ako prvé II** v rámci výzvy MPSVR SR v období od februára 2024 do decembra 2026.

V tomto období bude sprostredkovaných 14 bytov v Nitre a okolí ľuďom, ktorí sa ocitli v nepriaznivej finančnej a sociálnej situácii, a to predovšetkým klientom z Domu charity sv.Rafaela, Útulku pre bezdomovcov v Nitre, Útulku pre jednotlivcov s deťmi v Nitre ako aj ďalším.

V meste Nitra nie je pre ľudí bez domova dostupná alternatíva k inštitucionálnej forme starostlivosti, absentuje stredisko osobnej hygieny a vyhľadávacie služby prichádzajú za človekom.

Komunitné centrum

Sociálna služba komunitného centra je určená pre fyzickú osobu, ktorá je v nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu zotrávania v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačnej

chudoby. V rámci komunitného centra sa poskytuje základné sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a tiež pomoc pri príprave na školské vyučovanie. A tiež preventívna aktivita v spojení so zabezpečovaním záujmovej činnosti. Sociálnu službu komunitného centra je možné poskytovať ambulantnou alebo terénnou formou.

Tabuľka 57 Komunitné centrum

Komunitné centrum				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	Mesto Nitra / Štefániková trieda 80/60, 949 01 Nitra	Terénna	-	Obec/ Mesto
2.	Mesto Nitra / Štefániková trieda 80/60, 949 01 Nitra	Ambulantná	44	Obec/ Mesto
3.	Mesto Nitra / Štefániková trieda 80/60, 949 01 Nitra	Ambulantná	57	Obec/ Mesto
4.	Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar / Ševčenkova 1175/21, 851 01 Bratislava – MČ Petržalka	Ambulantná	20	Neverejný poskytovateľ
SPOLU KAPACITA ambulantná forma			121	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

Integračné centrum

Služba integračného centra je určená pre fyzickú osobu, ktorá je ohrozená sociálnym vylúčením alebo obmedzením jej schopnosti sa začleniť do spoločnosti a riešiť svoje problémy samostatne a to z dôvodu vzniku, riešenia alebo zmiernenia nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity v dôsledku straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

Tabuľka 58 Integračné centrum

Integračné centrum				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Kapacita	Typ poskytovateľa
1.	„VINIČKY“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra / Považská 20/14, 949 11 Nitra	Ambulantná	10	Zriadený alebo založený vyšším územným celkom
SPOLU KAPACITA ambulantná forma			10	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

Akreditované odborné činnosti

Akreditované odborné činnosti vykonávajú organizácie, ktoré získali akreditáciu MPSVR SR, čím sa garantuje ich odbornosť, kvalita a súlad s legislatívnymi požiadavkami.

Sociálne poradenstvo – špecializované

Podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, špecializované sociálne poradenstvo sa poskytuje najmä osobám s ťažkým zdravotným postihnutím, s nepriaznivým zdravotným stavom, ktoré sa ocitli v krízovej alebo ohrozujúcej sociálnej situácii (napr. domáce násilie, strata bývania, závislosti, exekúcie) a/alebo ktoré potrebujú pomoc pri uplatňovaní práv a nárokov (napr. v oblasti sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, bývania, príspevkov a pod.).

Tabuľka 59 Sociálne poradenstvo – špecializované

Sociálne poradenstvo – špecializované				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Cieľová skupina	Typ poskytovateľa
1.	„BORINKA – ALZHEIMERCENTRUM“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra / Dolnočermánska 767/62, 949 01 Nitra	Ambulantná	Sociálne odkázaní občania	Zriadený alebo založený vyšším územným celkom
2.	Diecézna charita Nitra / Samova 978/4, 949 01 Nitra	Ambulantná	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, FO v krízovej sociálnej situácii	Neverejný poskytovateľ
3.	EFFETA – Stredisko Sv. Františka Saleského / Samova 978/4, 949 01 Nitra	Ambulantná	FO s nepriaznivým zdravotným stavom - zmyslové postihnutie - Sluch	Neverejný poskytovateľ
4.	Slovenský zväz telesne postihnutých Krajské centrum Nitra / Ul.A.Sládkoviča 2041/2, 93401 Levice	Ambulantná	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom	Neverejný poskytovateľ
5.	Slovenský zväz telesne postihnutých, republiková špecifická organizácia ťažko telesne postihnutých a vozičkárov so sídlom v Nitre / Trieda Andreja Hlinku 608/55, 949 01 Nitra	Ambulantná	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom	Neverejný poskytovateľ
6.	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska /	Ambulantná	FO s nepriaznivým zdravotným	Neverejný poskytovateľ

	Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava – MČ Karlova Ves		stavom - zmyslové postihnutie - Zrak	
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

V meste Nitra je podľa IS SoS, ktorý obsahuje aj informácie o akreditovaných odborných činnostiach spolu 6 poskytovateľov špecializovaného sociálneho poradenstva.

Sociálna rehabilitácia

Sociálna starostlivosť je odborná činnosť, ktorá je zameraná na podporu samostatnosti, nezávislosti, začlenenia do spoločnosti a zlepšenie kvality života fyzickej osoby, ktorej schopnosť viesť nezávislý život je obmedzená alebo ohrozená.

Tabuľka 60 Sociálna rehabilitácia

Sociálna rehabilitácia				
p.č.	Názov poskytovateľa a sídlo	Forma	Cieľová skupina	Typ poskytovateľa
1.	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska / Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava – MČ Karlova Ves	Ambulantná	FO s nepriaznivým zdravotným stavom - zmyslové postihnutie - Zrak	Neverejný poskytovateľ
<i>Zdroj: IS SoS, MPSVR SR, akt. k 30.6.2025</i>				

Pre osoby s nepriaznivým zdravotným stavom, resp. zmyslovým postihnutím v meste Nitra poskytuje služby sociálnej rehabilitácie krajské stredisko Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska.

2.5.2 Sociálne a nájomné bývanie

Bytové domy nižšieho štandardu, Orechov Dvor

Lokalita Orechov Dvor v Nitre predstavuje jednu z hlavných foriem mestského zásahu v oblasti riešenia bytovej núdze najzraniteľnejších obyvateľov. V roku 2004 tu Mesto Nitra vybudovalo štyri bytové domy s celkovým počtom 36 bytových jednotiek, určených primárne pre osoby a rodiny v nepriaznivej sociálnej situácii. Cieľom tohto projektu bolo predísť vysťahovávaníu sociálne znevýhodnených osôb, ktoré si z dôvodu dlhodobého neplatenia nájomného nemohli dovoliť štandardné bývanie, a zabezpečiť im dôstojné ubytovanie pred prepadnutím do bezdomovectva.

V roku 2009 bola táto forma sociálneho bývania rozšírená o ďalších 25 bytových jednotiek, tzv. kontajnerového typu, čím sa zvýšila celková kapacita ubytovania v tejto lokalite. Ide o bývanie nižšieho štandardu, avšak pre mnohé osoby v akútnej bytovej núdzi predstavuje jedinú možnosť zabezpečenia strechy nad hlavou.

Poskytovanie týchto bytov sa riadi zákonom č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní a Všeobecne záväzným nariadením Mesta Nitry č. 1/2022 o sociálnych bytoch. Pridelenie bytov podlieha žiadostiam, ktoré sú posudzované podľa presne stanovených kritérií. V rokoch 2020 – 2024 bol zaznamenaný kolísavý počet nových žiadostí, pričom počet pridelených bytov bol každoročne obmedzený dostupnou kapacitou.

Tabuľka 61 Počet novoprijatých žiadostí o pridelenie bytu a počet pridelených bytov - Orechov Dvor, 2020 – 2024

Orechov Dvor	2020	2021	2022	2023	2024
Počet nových žiadostí o pridelenie bytu	4	7	7	7	4
Počet pridelených bytov	0	6	2	1	9

Zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb 2020 - 2024

Bytové domy nižšieho štandardu - Orechov Dvor dlhodobo plnia funkciu krízového ubytovania pre obyvateľov bez prístupu k štandardnému bývaní, vrátane mnohých marginalizovaných skupín. Vzhľadom na charakter tejto formy bývania je dôležité, aby súčasťou sociálnej politiky mesta bolo nielen zabezpečenie základného ubytovania, ale aj súvisiaca podpora v oblasti sociálnych služieb, terénnej práce a intervencií zameraných na zlepšenie životnej situácie obyvateľov tejto lokality, čo sa ukázalo v analýzach vyššie za preukázané a aktuálne zabezpečované.

Nájomné byty – Dvorčanská ulica 63, Nitra

Ďalšou významnou formou sociálneho bývania v Nitre sú nájomné byty na Dvorčanskej ulici. Tento bytový fond poskytuje rôznorodé typy bytov od garsóniek (48 b.j.), cez dvojgarsónky (16 b.j.), až po jednoizbové (36 b.j.), dvojizbové (1 b.j.) a tri trojizbové byty (5 b.j.), čo vytvára priestor pre ubytovanie jednotlivcov, ako aj menších rodín.

Cieľovou skupinou sú obyvatelia mesta Nitra v bytovej núdzi, osoby pracujúce vo verejnom záujme ale aj mladí dospelí po ukončení inštitucionálnej starostlivosti. Byty sú prideľované na základe **VZN Mesta Nitry č. 3/2022 o nájomných bytoch**.

Tabuľka 62 Počet žiadostí o pridelenie bytu, o predĺženie nájomnej zmluvy a počet pridelených bytov - Nájomné byty Dvorčanská ul., 2020 – 2024

Dvorčanská ulica 63, Nitra	2020	2021	2022	2023	2024
Počet žiadostí o pridelenie bytu	34	31	20	33	32
Počet žiadostí o predĺženie nájomnej zmluvy	57	50	20	57	21
Počet pridelených bytov	7	6	9	6	4
Zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb 2020 - 2024					

Počet žiadostí o pridelenie a predĺženie nájomných zmlúv sa každoročne pohybuje na vysokej úrovni, čo potvrdzuje dopyt po tejto forme dostupného bývania.

Nájomné byty – Olympia Nitra

Projekt nájomných bytov Olympia Nitra je špecificky zameraný na mladých ľudí vo veku 18 až 34 rokov. Byty sú určené pre osoby s trvalým pobytom v Nitre, ale aj pre tých, ktorí tu študujú, pracujú alebo pôsobia vo verejnom či spoločenskom záujme. Kapacita zahŕňa **49 jednoizbových a 7 dvojjzbových bytových jednotiek**. Rovnako ako v iných nájomných projektoch, pridelenie bývania a jeho podmienky sa riadia **VZN č. 3/2022**.

Tabuľka 63 Počet žiadostí o pridelenie bytu, o predĺženie nájomnej zmluvy a počet pridelených bytov - Olympia Nitra, 2021 – 2024

Olympia Nitra	2021	2022	2023	2024
Počet žiadostí o pridelenie bytu	20	17	26	25
Počet žiadostí o predĺženie nájomnej zmluvy	31	11	16	16
Počet pridelených bytov	9	14	15	24
Zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb 2020 - 2024				

V rokoch 2021 – 2024 bol zaznamenaný stabilný záujem o tieto byty, čo naznačuje, že mesto Nitra dokáže touto formou bývania podporiť udržanie mladých ľudí v regióne a pomáha im preklenúť obdobie ekonomickej neistoty pri štarte samostatného života. Z hľadiska počtu pridelených bytov sa v sledovanom období zvyšoval ich počet, čo znamená, že Mesto dokázalo vyhovieť väčšiemu počtu žiadateľov, prirodzene s ohľadom na aktuálne dostupné kapacity.

Bytový dom Senior – Krčméryho 2/C, Nitra

Bytový dom Senior predstavuje špecializované nájomné bývanie určené pre starobných dôchodcov a osoby so zdravotným postihnutím nad 50 rokov veku, ktoré sú súčasne poberateľmi invalidného dôchodku. Celkovo má kapacitu **53 bytových jednotiek**, z toho 12 jednoizbových, 38 garsóniek a 3 bezbariérové byty.

Je tvorený 4 nadzemnými podlažiami, ktoré poskytujú dostupné a primerané bývanie pre cieľovú skupinu s obmedzenými príjmami a špecifickými potrebami.

Tabuľka 64 Počet žiadostí a počet pridelených bytov - Bytový dom Senior

Bytový dom Senior	2020	2021	2022	2023	2024
Počet žiadostí o pridelenie bytu	11	9	28	17	16
Počet neschválených žiadostí z dôvodu nesplnenia podmienok	2	1	3	4	1

Počet pridelených bytov	5	5	9	5	5
Zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb 2020 - 2024					

Počet žiadostí v rokoch 2020 – 2024 výrazne kolísal, najvyšší záujem bol zaznamenaný v roku 2022 (28 žiadostí), avšak nie všetkým žiadateľom bolo možné vyhovieť.

Domy opatrovateľskej služby – J. Kráľa 2 a Bernolákova 16, Nitra

Domy opatrovateľskej služby (DOS) sú formou sociálneho nájomného bývania s poskytovaním opatrovateľskej služby, vhodné pre seniorov a osoby odkázané na pomoc inej osoby. V Nitre fungujú dva takéto domy:

- **DOS J. Kráľa 2** – 103 bytových jednotiek rozdelených v dvoch blokoch na 5 podlažiach, vrátane prevádzkových priestorov (práčovňa, kancelária, výdajňa stravy).
- **DOS Bernolákova 16** – 24 jednoizbových bytov na 3 podlažiach, s rovnakým typom podpory.

Tabuľka 65 Počet žiadostí a počet pridelených bytov - DOS J. Kráľa a Bernolákova, Nitra

DOS J. Kráľa a Bernolákova	2020	2021	2022	2023	2024
Počet žiadostí o pridelenie bytu	17	38	34	27	9
Počet neschválených žiadostí z dôvodu nesplnenia podmienok	1	2	6	6	4
Počet pridelených bytov	16	36	47	18	18
Zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb 2020 - 2024					

Tieto domy slúžia ako kombinácia dostupného bývania a základnej sociálnej starostlivosti. Záujem o umiestnenie v DOS bol výrazný najmä medzi rokmi 2021 – 2023. V roku 2024 došlo k poklesu na 9 žiadostí o pridelenie bytu.

Mesto Nitra disponuje širokou škálou foriem sociálneho a nájomného bývania určeného pre rôzne cieľové skupiny, od osôb v bytovej núdzi, cez mladých dospelých, až po seniorov a zdravotne postihnutých. **Napriek stabilnému počtu bytov pretrváva vysoký dopyt, čo naznačuje potrebu ďalšej výstavby a rozšírenia dostupného bývania, ako aj koordinovanej sociálnej podpory.** Systém pridelovania bytov je zakotvený vo všeobecne záväzných nariadeniach mesta a riadi sa zákonnými kritériami, pričom cieľom je zachovanie sociálnej spravodlivosti a podpory najzraniteľnejších skupín obyvateľov.

2.5.3 Zamestnávanie

Medzi kľúčové nástroje zamestnávania ľudí so zdravotným postihnutím patria chránené dielne a chránené pracoviská, ktoré umožňujú zamestnávateľom prispôbovať pracovné podmienky v súlade s potrebami týchto zamestnancov. Cieľom nie je len poskytnúť pracovné miesto, ale podporiť celkovú dlhodobú integráciu znevýhodnených osôb do pracovného prostredia.

Tabuľka 66 Chránená dielňa a chránené pracovisko

p.č.	Chránená dielňa	
1.	Cherry Promotion, s.r.o.	Výroba darčkových predmetov, baliace služby, výroba a skladovanie tlačovín

p.č.	Chránené pracovisko	Činnosť práce organizácie
1.	eRide s.r.o.	Servis elektrokolobežiek, elektrobicyklov ako aj bicyklov a kolobežiek
Zdroj: Chránené dielne.sk, jún 2025		

Doplňujúcim prvkom systému, s možnosťou zamestnávania i ďalších znevýhodnených skupín ako napr. **jednorodičov, osôb vo veku 55 a viac rokov či napr. príslušníkov národnostných alebo etnických menšín, sú registrované sociálne podniky (RSP)**, ktoré kombinujú podnikateľskú činnosť a napĺňanie sociálnych potrieb širokej verejnosti či určitej komunity.

Podľa registra sociálnych podnikov vedeného MPSVR SR je v meste Nitra (rok 2025) spolu 5 registrovaných sociálnych podnikov, z toho všetky sú tzv. integračnými sociálnymi podnikmi. Integračný sociálny podnik je jedným z troch typov sociálnych podnikov a jeho pozitívnym sociálnym vplyvom je podpora zamestnanosti prostredníctvom zamestnávania znevýhodnením alebo zraniteľných osôb. Tento typ sociálneho podniku je zároveň najbežnejším v kontexte Slovenska, resp. najviac rozšíreným. Pre ilustráciu, ku koncu roka 2024 tvorili integračné sociálne podniky 97% všetkých registrovaných sociálnych podnikov na Slovensku (spolu 564 subjektov).

Tabuľka 67 Sociálne podniky v meste Nitra

p.č.	Názov sociálneho podniku	Prevažujúca podnikateľská činnosť	Rok priznania štatútu
1.	Breco s.r.o.	Výroba ostatných textílií okrem odevov	2021
2.	EPIC FARM s.r.o.	Administratívne kancelárske činnosti	2025
3.	KLIKREAL s.r.o.	Maloobchod	2023
4.	Sociálny podnik Nitrianskeho samosprávneho kraja, s.r.o.	Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce	2024
5.	VinoDeiVini s.r.o.	Jedálne	2021
Zdroj: Register sociálnych podnikov, MPSVR SR, jún 2025			

Z verejne dostupných zdrojov (výročné správy registrovaných sociálnych podnikov) sú údaje o počte zamestnancov dostupné len u RSP Breco s.r.o. a to tiež len za rok 2021. Predmetný RSP zamestnával v roku 2021 spolu 5 zamestnancov, z toho 1 znevýhodnenú osobu a 1 zraniteľnú osobu v zmysle definície týchto skupín podľa § 5 odst. 5 a 6 zákona č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ďalším možným zdrojom informácií o registrovaných sociálnych podnikoch je aj katalóg sociálnych podnikov, ktorý avšak obsahuje informácie jedine o RSP Breco s.r.o. **Z vyššie uvedených informácií je zrejma absencia transparentnosti zverejňovania informácií o registrovaných sociálnych podnikoch, počte zamestnancoch i o spôsobe akým napĺňajú ich verejnoprospešný záujem.**

Možnosť zamestnať sa jednotlivých osôb prichádzajúcich z ostatných krajín EÚ/ EHP alebo z tzv. tretích krajín upravuje príslušná legislatíva, pričom sa okrem iného berie do úvahy štátna príslušnosť i pobytový status.

Relatívne voľný prístup na trh práce majú cudzinci, ktorí disponujú: trvalým pobytom na Slovensku, postavením občana EÚ/ EHP alebo Švajčiarska, postavením rodinného príslušníka občana EÚ s pobytom v SR, prechodným pobytom za účelom zlúčenia rodiny alebo statusom dočasného útočiska, napr. odídenca z Ukrajiny, ktorí získaním tohto postavenia získavajú právny titul, na základe ktorého sa môžu zamestnať na území Slovenskej republiky (NIP, n.d.) a rovnako získavajú aj prístup k zdravotnej starostlivosti.

V prípade zamestnania osoby, ktorá disponuje dokladom o tolerovanom pobyte (dočasné útočisko) platí pre zamestnávateľa povinnosť oznámiť túto skutočnosť príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny prostredníctvom tzv. informačnej karty.

Podľa údajov z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny bolo k máju 2025 v NSK celkom spolu 12 059 zamestnaných osôb s tzv. informačnou kartou, z toho občania tretích krajín, tvorili len niečo viac ako polovicu (51,3%; 6 191). Z hľadiska okresov NSK je najvýraznejší podiel osôb z tretích krajín zamestnaných práve v okrese Nitra. Pri občanoch EÚ/ EHP prevládajú okresy Nitra, Komárno a Nové Zámky.

Tabuľka 68 Zamestnávanie občanov krajín EÚ/ EHP a tretích krajín s informačnou kartou na území Slovenskej republiky podľa krajov a NSK podľa okresov, máj 2025

Samosprávny kraj	SPOLU počet k máj 2025	
	Občania EÚ/ EHP	Občania tretích krajín
Bratislavský kraj	13 098	25 162
Trnavský kraj	5 102	8 075
Trenčiansky kraj	2 351	4 543
Nitriansky kraj	5 868	6 191
• Z toho okres Komárno	1 238	209
• Z toho okres Levice	545	318
• Z toho okres Nitra	1 928	4 018
• Z toho okres Nové Zámky	1 228	706
• Z toho okres Šaľa	520	251
• Z toho okres Topoľčany	253	575
• Z toho okres Zlaté Moravce	156	114
Žilinský kraj	1 905	4 101
Banskobystrický kraj	2 313	1 977
Prešovský kraj	1 069	2 579
Košický kraj	1 628	3 863
SPOLU	33 334	56 491

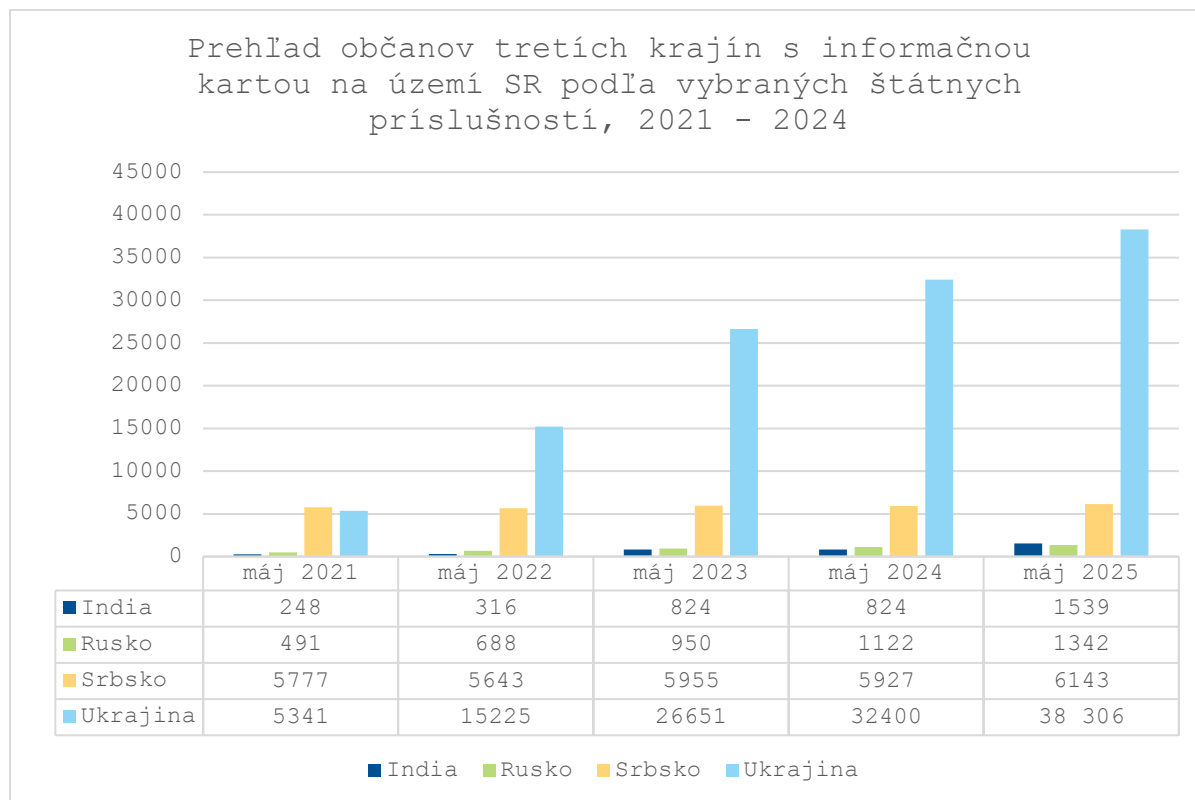
Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Mesačná štatistika o počte a štruktúre zamestnaných cudzincov na území SR, jún 2025

Z hľadiska národností zamestnancov z tzv. tretích krajín, s informačnou kartou, prevládali medzi rokmi 2021 – 2024 v rámci celej Slovenskej republiky najmä osoby z Indie, Ruska, Srbska a Ukrajiny. Zásadný nárast zamestnancov z Ukrajiny je celkom prirodzene možné sledovať od roku 2022.

Čo je avšak dôležité je jednak zvyšujúci sa počet zamestnancov, i z tretích krajín, v rámci slovenského pracovného trhu a druhak aj samotný nárast ukrajinskej populácie na pracovnom trhu. Zamestnávanie

osôb z iných štátov, či už členských štátov EÚ alebo z tretích krajín odpovedá z časti najmä na nedostatok pracovnej sily vo vybraných odvetviach či typoch povolání, ktoré sú dlhodobo neobsadzované slovenskými pracovníkmi.

Tabuľka 69 Zamestnávanie občanov tretích krajín s informačnou kartou na území Slovenskej republiky podľa 4 vybraných štátnych príslušností, 2021 – 2024

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Mesačná štatistika o počte a štruktúre zamestnaných cudzincov na území SR, jún 2025

Čo sa týka samotných zamestnancov z Ukrajiny, ich zvyšujúci sa podiel na pracovnom trhu je dôležitou správou z hľadiska ich integrácie do spoločnosti, nakoľko sa preukázateľne stávajú aktívnou zložkou spoločnosti po relatívne krátkom čase. To avšak so sebou môže niesť aj ďalšie výzvy – ako napr. dôraz na diverzity management, prácu s diskrimináciou ako v zamestnaní tak medzi širšou verejnosťou a snahy o elimináciu prekarizovaných prác v kontexte poznania vzdelanostnej štruktúry odídencom z Ukrajiny.

Podľa už spomínanej *Analýzy potrieb vo vzťahu k odídencom z Ukrajiny a cudzincom v meste Nitra*, malo 61% zamestnaných odídencom ukončené stredoškolské vzdelanie a 30% ukončené vysokoškolské vzdelanie.

Efektívna integrácia cudzincov, vrátane tej na pracovný trh, prispieva k sociálnej súdržnosti, znižuje riziko napätia v komunitách a zároveň podporuje rozvoj mesta, pričom cudzinci môžu byť jeho aktívnou a ekonomicky prínosnou súčasťou.

Potrebu pracovnej integrácie odídencom z Ukrajiny na pracovný trh potvrdzujú aj výsledky sociálno-ekonomického prieskumu, realizovaného na vzorke 874 domácností, ktoré boli tvorené spolu 1 835 členmi týchto domácností. V rámci výskumu bolo identifikovaných 6 prioritných oblastí: ubytovanie (49% respondentov); potraviny (31%); zamestnanie a živobytie (24,3%); zdravotnícke služby (24,2%); jazykové kurzy (17%) a lieky ako samostatná potreba (13%) (RRRUS, 2024).

2.5.4 Zdravotná starostlivosť (mimo zdravotníckych zariadení)

Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti je nástrojom zabezpečenia ošetrovateľskej starostlivosti v prirodzenom prostredí pacienta. Je určená predovšetkým pre osoby s chronickým ochorením, poúrazovými alebo pooperačnými stavmi, imobilných pacientov, ako aj seniorov s obmedzenou mobilitou.

Ošetrovateľské výkony (ako napr. preväzy rán, aplikácia liekov a injekcií) sú vykonávané registrovanými sestrami na základe indikácie všeobecného lekára alebo odborného lekára. Zahŕňajú napríklad podávanie injekcií, preväzy rán, sledovanie vitálnych funkcií, edukáciu pacienta a rodiny, či dohľad nad dodržiavaním liečebného režimu.

Cieľom ADOS je zabezpečiť kontinuitu a dostupnosť ošetrovateľskej starostlivosti mimo nemocničného prostredia, čím sa znižuje potreba hospitalizácií a podporuje zotavenie pacientov v prirodzenom prostredí.

Podľa portálu E-VÚC priamo v Nitre pôsobí 7 domácich agentúr ošetrovateľskej starostlivosti a v rámci NSK ďalších 28. ADOS v meste Nitra poskytujú ošetrovateľskú starostlivosť výhradne počas pracovných dní a vo všeobecnosti v čase od 7:00 hod. ráno do 15:00 až 16:00 hod. v závislosti od konkrétneho poskytovateľa.

Tabuľka 70 ADOS v meste Nitra

p.č.	Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS)	Prevádzková doba v pracovné dni
1.	ADOS Schurmannova, Nitra (ADOS – Dôvera, s.r.o.)	7:15 – 15:45
2.	ADOS, Samova, Nitra (Diecézna charita Nitra)	7:00 – 15:30
3.	ADOS, Špitálska, Nitra (ADOS Nitra s.r.o)	7:00 – 16:00
4.	ADOS, Mostná, Nitra (ADOS-MAGDA s.r.o.)	7:00 – 15:00
5.	ADOS, Cabajská, Nitra (OLITEC, s.r.o)	7:00 – 15:30
6.	ADOS, Štúrova, Nitra (ADOS Repiská, s.r.o.)	7:30 – 15:30
7.	ADOS, Čajkovského, Nitra (Kačík s.r.o.)	7:00 – 15:00

Zdroj: E-VÚC, Domáca ošetrovateľská starostlivosť – Nitriansky samosprávny kraj, jún 2026

Ďalšou možnosťou zabezpečenia zdravotnej starostlivosti v prirodzenom prostredí je **mobilný hospic, ktorý predstavuje formu paliatívnej starostlivosti poskytovanej pacientom v pokročilom alebo terminálnom štádiu nevyliciteľného ochorenia**, ktorí si už nevyžadujú akútnu nemocničnú starostlivosť, ale komplexnú symptomatickú liečbu a podporu zameranú na zmierňovanie bolesti a podporu kvality života v jeho závere.

Starostlivosť je zabezpečovaná multidisciplinárnym tímom (lekár, zdravotná sestra, psychológ, sociálny pracovník, príp. duchovný), ktorý dochádza do domáceho prostredia pacienta.

Hlavným cieľom mobilného hospicu je umožniť pacientovi dôstojné prežívanie záverečnej fázy života v kruhu blízkych, so zachovaním jeho autonómie, komfortu a ľudskej dôstojnosti, pričom rodinným príslušníkom poskytuje odbornú oporu a poradenstvo.

V meste Nitra pôsobia dva mobilné hospice a v rámci NSK ďalšie 4.

Tabuľka 71 Mobilný hospic v Nitre

p.č. Mobilný hospic v meste Nitra	
1.	Mobilný hospic, Nitra (Diecézna charita Nitra)
2.	Mobilný hospic, Nitra (Pod krídlami Dominiky, n.o.)
<i>Zdroj: E-VÚC, Domáca ošetrovateľská starostlivosť – Nitriansky samosprávny kraj, jún 2026</i>	

2.5.5 Ďalšie miesta pomoci a podpory

Regionálny význam mesta Nitra v rámci okresu Nitra i celého kraja sa odráža aj v situovaní ďalších miest pomoci a poradenstva priamo v meste Nitra.

Poznámka: Nižšie uvádzame dve miesta pomoci a podpory, od ktorých sme v dobe spracovávaní tejto časti KPSS disponovali podrobnejšími dátami. Váha a význam ostatných pomáhajúcich organizácií prítomných v území nie je nijak dotknutá ich explicitným neuvedením v tejto kapitole.

2.5.5.1 COMIN – Kontaktné miesto pre cudzincov v meste

Kontaktným miestom pre všetkých cudzincov prechádzajúcich a/alebo žijúcich v Nitre je COMIN, ktorý je otvorený počas pracovných dní v čase od 8:00 do 17:00 hod. V rámci svojich činností poskytuje bezplatné informačno-poradenské, asistenčné (informácie týkajúce sa povolení na pobyt, práce, štúdia, zdravotnej starostlivosti, sociálnej pomoci, asistencie a poskytovanie právneho poradenstva) a organizuje a/alebo zabezpečuje integračné voľnočasové aktivity: Detský kútik COMIN predškolský klub; Klub aktivity COMIN; Klub pre seniorov a Adaptačné jazykové kurzy slovenského jazyka (subdodávka).

Od vypuknutia vojny na Ukrajine prirodzene klientelu COMIN Nitra tvoria najmä odídenci z Ukrajiny. Príslušníci ukrajinskej komunity sú rovnako integrovaní aj do pracovného tímu COMIN, čo podľa slov Ivony Fraňovej (koordinátorky integrácie cudzincov) zefektívňuje a urýchľuje prácu s klientmi. Výzvou je aj aktuálna orientácia pri poskytovaní služieb na využívanie najmä dobrovoľníckej práce a praxe študentov.

Za rok 2024 kontaktné miesto pre cudzincov navštívilo spolu 8 193 klientov, z toho muži tvorili 32% a ženy 68%, **ktorým bolo poskytnutých celkom 23 365 intervencií.** Klienti kontaktného miesta boli primárne tvorení odídecami z Ukrajiny a ostatných 6% (476 klientov) tvorili osoby z iných krajín, napr. India, Vietnam, Srbsko, Rusko, Bielorusko, Kazachstan, Turecko, Gruzínsko, Arménsko a iné.

Tabuľka 72 Štatistika COMIN za rok 2024 – štruktúra klientov

	Počet spolu	Z toho muži	Z toho ženy
Poskytnuté intervencie	23 365	-	-
	Počet	Z toho muži	Z toho ženy
Počet klientov	8 193	2 587	5 606
• Z toho deti do 18 rokov	1 896	736	1 160
• Z toho seniori 65+	556	84	472
• Z toho osoby so zdravotným postihnutím	475	-	-
	Počet spolu	Z toho z Ukrajiny	Z toho ostatné
Národnostná skladba klientov	8 193	7 717	476

Zdroj: Interný podklad, PaedDr. Ivona Fraňová, PhD., máj 2025

Tabuľka 73 Štatistika COMIN za rok 2024 – poskytnuté služby

Poskytnuté služby v Kontaktnom mieste pre cudzincov COMIN Nitra za rok 2024

Detský kútik: adaptácia, integrácia	5 422	Potravinová pomoc	518
Jazykové kurzy: jazykovo adaptačné kurzy slovenského jazyka	3 064	Ubytovanie	425
Materiálna pomoc – oblečenie	779	Intervencia s inštitúciami	421
Poskytnutie informácií	2 150	Škola základná – integrácia	400
Psychologická a duševná pomoc	1 409	Právne poradenstvo	309
Voľnočasové aktivity	1 378	Registrácia UNHCR na finančné dávky	279
Materiálna pomoc - hygiena	983	Tlmočenie	249
Zdravotníctvo: informačno–poradenské, asistenčné služby	2 396	Zamestnanie a pracovné poradenstvo	165
Otázky UNHCR	765	Škôlka	148
Diagnostika, korekcia, logopéd	762	Aktivity pre deti	131
Sociálna pomoc	571	Škola stredná – integrácia	89
Predĺženie dočasného útočiska	552		
<i>Zdroj: Interný podklad, PaedDr. Ivona Fraňová, PhD., máj 2025</i>			

Platforma COMIN bola zadefinovaná aj ako príklad dobrej praxe Slovenska v inovatívnom riešení integrácie cudzincov v meste Nitra vo výskume renomovanej spoločnosti ASHOKA, ktorá vyhľadáva a podporuje popredných svetových inovátorov, identifikuje vzorce ich inovatívnych riešení a podporuje spoluprácu medzi jednotlivými sektormi (PaedDr. Ivona Fraňová, PhD., máj 2025).

Koordinátorka integrácie cudzincov vníma ako zásadnú výzvu tejto skupiny obyvateľov vo vzťahu k mestu Nitra otázku podielových daní, ktorú popísala nasledovne: „Z celkového počtu cudzincov dostávame podielové dane len na cudzincov s trvalým pobytom čo je z celkového počtu cudzincov: 3 354, a na zbytok cudzincov nesie náklady mesto, napriek tomu, že väčšina tu pracuje a odvádza dane štátu, ktorý to samosprávam nevracia.“

2.5.5.2 Kancelária Centra právnej pomoci Nitra

Centrum právnej pomoci je štátnou rozpočtovou organizáciou zriadenou Ministerstvom spravodlivosti SR, ktorá prostredníctvom 15 kancelárií a jedného callcentra poskytuje právnu pomoc občanom, ktorí pre nedostatok finančných prostriedkov nemôžu využívať iné právne služby.

Kancelária Centra právnej pomoci Nitra územne zastrešuje okresy Nitra, Topoľčany, Levice, Zlaté Moravce a Šaľa.

V sledovanom období (2020 – 2024) poskytla Kancelária CPP Nitra spolu 2 514 právnych konzultácií, z toho 14% týchto konzultácií bolo poskytnutých bezplatne. Zvyšných 86% konzultácií bolo v rámci Kancelárie v Nitre spoplatnených (v roku 2024 vo výške 4,50 €/ konzultácia).

Tabuľka 74 Prehľad počtu spoplatnených a bezplatných konzultácií v Kancelárií CPP Nitra za rok 2020 - 2024

Kancelárie CPP	2020	2021	2022	2023	2024	SPOLU
Počet spoplatnených konzultácií	343	392	464	464	493	2 156
Počet konzultácií bez poplatku	78	76	109	50	45	358
Počet konzultácií spolu	421	468	573	514	538	2 514
<i>Zdroj: Výročné správy Centra právnej pomoci za roky 2020 – 2024, jún 2025</i>						

2.6 Analýza potrieb v sociálnej oblasti

V nasledujúcej kapitole, vrátane jej 3 podkapitol, je venovaná pozornosť poznaniu potrieb aktérov sociálnych služieb, t.j. obyvateľov mesta Nitra, ktorí tieto služby využívajú ale aj tých, ktorí by ich v budúcnosti chceli či potrebovali využívať a rovnako subjektov sociálnych služieb, ktorými sú poskytovatelia týchto služieb.

Za týmto účelom bol v období od **5. mája do 25. mája 2025** realizovaný dotazníkový prieskum medzi vyššie spomínanými aktérmi, s tým, že niektorí respondenti doručili svoje odpovede ešte dodatočne v priebehu júna 2025.

Cieľové skupiny dotazníkového prieskumu boli definované nasledovne:

- 1. Dotazník pre verejnosť:** občania a občianky, ktorí a ktoré aktuálne nevyužívajú žiadnu sociálnu službu.
- 2. Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb:** prijímatelia a prijímateľky všetkých druhov a foriem sociálnych služieb, ktorí a ktoré už aktuálne využívajú niektorú sociálnu službu.
- 3. Dotazník pre poskytovateľov sociálnych služieb:** verejní i neverejní poskytovatelia všetkých druhov a foriem sociálnych služieb, ktoré využívajú obyvatelia mesta Nitra. Primárne sa ale distribúcia dotazníkov zameriavala na poskytovateľov na území mesta Nitra.

Do účasti v rámci prieskumu určeného pre poskytovateľov sociálnych služieb sa zapojili aj ďalšie organizácie a subjekty, ktoré nie sú primárne poskytovateľmi sociálnych služieb, no svojou činnosťou ich možno vnímať ako súčasť širšieho rámca sociálnej starostlivosti. Zistenia od týchto organizácií a subjektov sme z metodologického dôvodu nezaradili do analýzy poskytovateľov sociálnych služieb avšak tvoria samostatnú podkapitolu (viď. kap. 2.6.4).

Obsah dotazníkov bol prispôbený špecifikám jednotlivých skupín, pričom ich štruktúra bola navrhnutá tak, aby umožnila vzájomné porovnanie s výsledkami prieskumu k príprave III. Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Nitra, čím sa vytvoril priestor na identifikáciu zmien v potrebách a očakávaniach v priebehu času.

Tabuľka 75 Prehľad počtu respondentov

Dotazník pre verejnosť	Počet respondentov
Dotazník pre verejnosť	441
Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb	382
Dotazník pre poskytovateľov sociálnych služieb	20
• Z toho výhradne registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb	16
• Z toho ďalšie organizácie a subjekty	4
SPOLU	843
SPOLU občania a prijímatelia sociálnych služieb	823
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, jún 2025</i>	

Z hľadiska počtu respondentov sa do dotazníkového prieskumu spolu zapojilo **823 obyvateľov mesta Nitra (verejnosť + prijímatelia)**, čo predstavuje **10,8 % všetkých obyvateľov mesta**. Oproti predchádzajúcemu prieskumu k príprave III. KPSS mesta Nitra možno hovoriť o náraste o 40% (498 respondentov). Rodové zastúpenie aj v tomto prípade ostalo v prospech žien, avšak ich percentuálny podiel sa zvýšil zo 64,5% na 77% (634 respondentiek).

Respondentov sme sa okrem iného pýtali aj na ich účasť v predchádzajúcom prieskume. V prípade dotazníka pre verejnosť, len 8,2% (36) respondentov uviedlo áno, ďalších 20,4% (90) si nepamätalo a najväčšiu časť tvorili respondenti, ktorí sa ho nezúčastnili (71,4%; 315 respondentov). V prípade prijímateľov sociálnych služieb bola situácia o niečo rozdielnejšia – 14,9% (57) odpovedalo áno, 28,5% (109) si nepamätalo a 56,5% (216) uviedlo nie.

Vysoké percento zúčastnených respondentov umožňuje zovšeobecňovať zistenia na celú populáciu. Pre potvrdenie reprezentatívnosti týchto dát by v rámci respondentov musel ostať zachovaný napr. pomer žien a mužov ako je v populácií obyvateľov mesta Nitra, vekové rozloženie či regionálna diferenciácia na základe mestských častí. **Žiaľ žiadny z ďalších identifikátorov sa nepodarilo v tejto vzorke respondentov potvrdiť.**

Napriek tomu možno vysokú účasť považovať za indikátor záujmu verejnosti o tému sociálnych služieb a za dôležitý príspevok k formovaniu komunitného plánovania na úrovni mesta. **Aj keď nemožno hovoriť o plne reprezentatívnej vzorke z hľadiska demografických ukazovateľov, získané dáta poskytujú cenné informácie o postojoch, potrebách a očakávaniach obyvateľov Nitra voči sociálnej oblasti.**

2.6.1 Analýza potrieb verejnosti

Dotazník pre verejnosť bol určený primárne tým občanom a občiankam, ktorí a ktoré v súčasnosti žiadne sociálne služby nevyužívajú. Ak však opatrujú blízku osobu, ktorá niektorú zo sociálnych služieb využíva, alebo si myslia, že by ich mohli v budúcnosti potrebovať pre seba alebo niekoho zo svojich blízkych, boli rovnako prizvaní k účasti.

2.6.1.1 Demografia respondentov

Respondentov z radov verejnosti tvorilo spolu 441 respondentov, z toho 81,4% tvorili ženy a 18,6% muži. Z hľadiska vekových kategórií boli najviac zastúpenými skupinami osoby vo veku od 40 do 49 rokov (37%), osoby vo veku 30 – 39 rokov (22%) a vo veku od 50 do 59 rokov (21%). Naopak najmenej zastúpenými skupinami boli osoby vo veku 70 a viac rokov (spolu 13 respondentov). Osoby mladšie ako 18 rokov neboli cieľovou skupinou tohto dotazníka.

Graf 51 Vekové zloženie respondentov podľa vekových skupín – Dotazník pre verejnosť

Poznámka: Respondenti vo veku 80 a viac rokov tvorili 0% (1 respondent) a pre prehľadnosť grafu bola táto informácia vypustená.

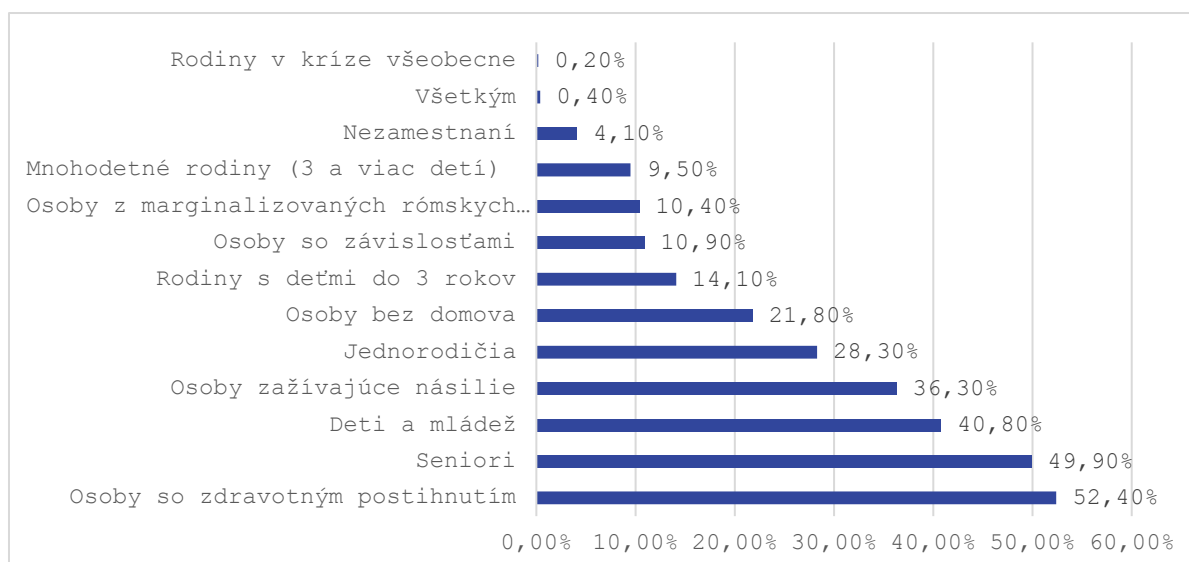
Zdroj: Dotazník pre verejnosť, 2025

Z hľadiska národnosti sa do prieskumu zapojilo 96,8% respondentov, ktorí sa hlásili k slovenskej národnosti. Medzi ostatnými národnosťami mala zastúpenie aj ukrajinská (7 respondentov) a maďarská (5 respondentov) národnosť a národnosť srbská a rusínska bola zastúpená zhodne jedným respondentom. **Do dotazníku sa avšak nezapojil žiaden občan, ktorí by sa hlásil k rómskej národnosti.**

2.6.1.2 Názory a preferencie v sociálnej oblasti všeobecne

V úvode tejto časti sme sa respondentov pýtali na ich názor, ktorým skupinám obyvateľov by sa malo venovať najviac pozornosti v sociálnej oblasti s možnosťou vybrať až 3 skupiny obyvateľov.

Graf 52 Ktorým skupinám obyvateľov by sa malo v meste Nitra venovať najviac pozornosti v sociálnej oblasti?

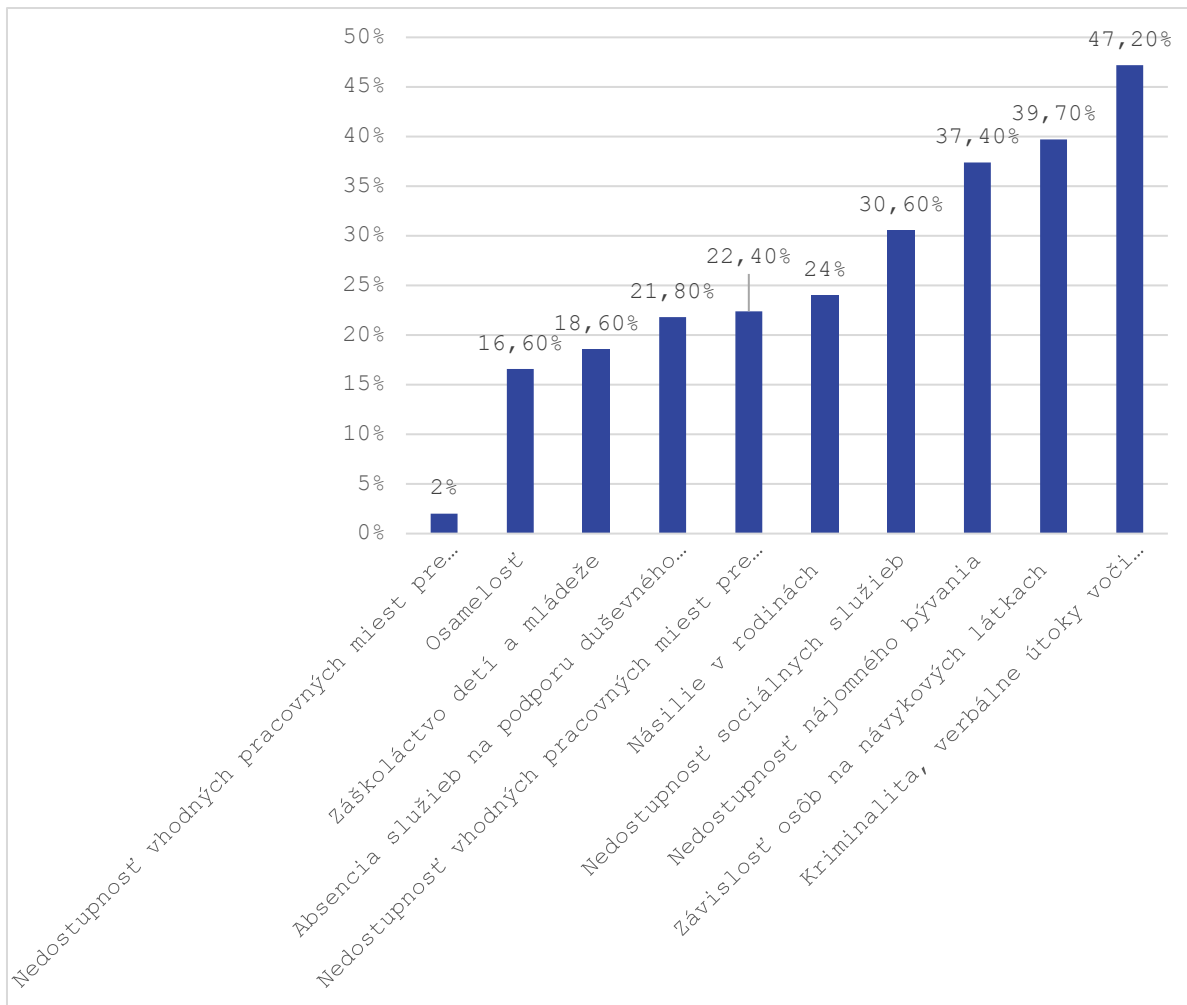

Zdroj: Dotazník pre verejnosť, 2025

Prioritnými 3 skupinami sa ukázali byť: osoby so zdravotným postihnutím (52,4%), seniori (49,90%) a deti a mládež (40,8%). Nie malé percento obyvateľov kládlo dôraz i na osoby zažívajúce násilie (36,3%), jednorodičov (28,3%) či osoby bez domova (21,80%). Zmena oproti predchádzajúcemu prieskumu nastala v náraste významu intervencií pre deti a mládež.

Z hľadiska problémov, ktoré respondenti vnímajú za prioritné a nutné riešiť v meste Nitra označili najmä kriminalitu, vrátane verbálnych útokov voči jednotlivcom či skupinám (47,2% respondentov), závislosť osôb na návykových látkach (39,7%) a nedostupnosť nájomného bývania (37,6% respondentov). Prvé dva problémy ukazujú na patologické formy správania sa, na ktorých riešenie nemajú sociálne služby priamy dosah, avšak predstavujú zásadné výzvy pre súdržnosť a funkčnosť ako rodín, tak celej spoločnosti. Nedostupnosť nájomného bývania sa ukazuje byť aktuálnou výzvou nie len v meste Nitra, ktorá reflektuje meniaci sa trh s nehnuteľnosťami i ekonomickú situáciu ľudí.

Graf 53 Ktoré problémy vnímate ako prítomné a aktuálne riešiť v meste Nitra?

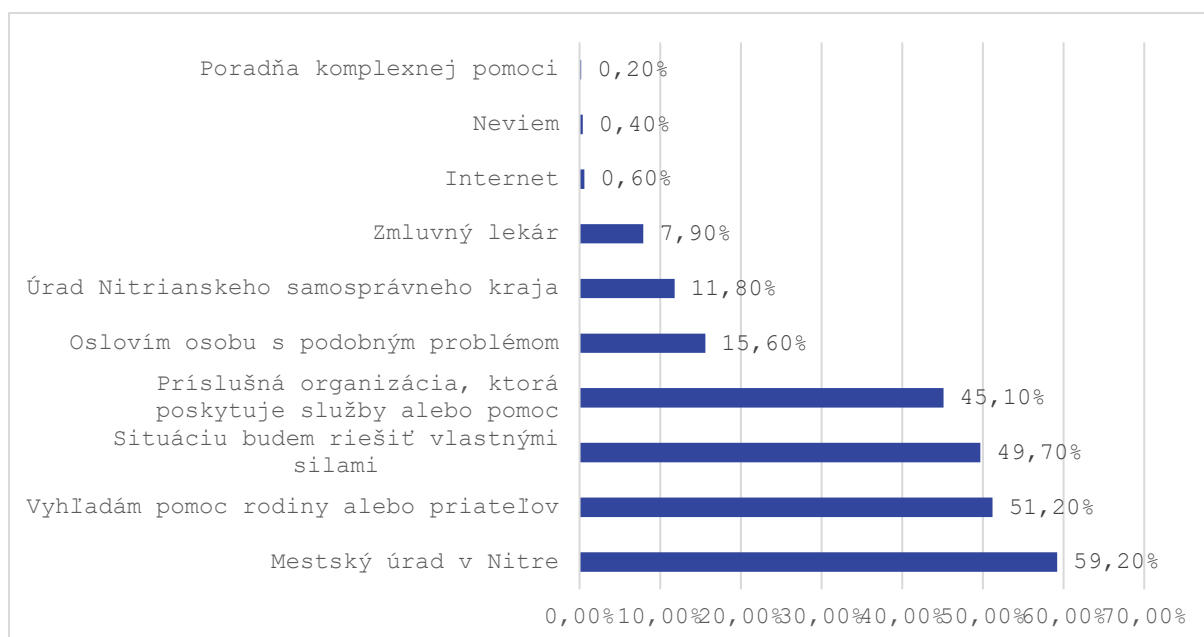

Zdroj: Dotazník pre verejnosť, 2025

Téma informovanosti bola prítomná aj v III.KPSS, v ktorom bol samostatný strategický cieľ venovaný opatreniam a aktivitám na podporu informovanosti naprieč rôznymi subjektmi, vrátane obyvateľov. **Paradoxne preto vyznieva, že sa zdá, že sa informovanosť občanov o sociálnych veciach zhoršila.** Zatiaľ čo v minulom období 54% respondentov uviedlo, že podľa nich nie je sociálna oblasť dostatočne propagovaná, v tomto prieskume to rovnako videlo o 12,2 p.b. viac respondentov, t.j. až 66,2%.

Preferovaným informačným kanálom pre získavanie informácií o sociálnej oblasti by pre 79,8% respondentov boli dostupné a zrozumiteľné informácie sumarizované na webovej stránke mesta. Malá časť respondentov upozornila aj na využitie nových informačných kanálov, ktorými sú napr. sociálne siete, podcasty či aplikácia mesta Nitra, čo môže byť novou výzvou v zmene toku informácií v spoločnosti a tým aj zvýšenia informovanosti rôznych skupín obyvateľov.

Graf 54 Na koho by ste sa primárne obrátili v prípade, ak by ste potrebovali získať informácie alebo konkrétnu pomoc týkajúcu sa riešenia Vašej sociálnej situácie?

Zdroj: Dotazník pre verejnosť, 2025

Pri získavaní pomoci pri riešení sociálnej situácie by sa respondenti obrátili na širokú škálu rôznych subjektov. Z hľadiska úradov samosprávy by sa viac respondentov obrátilo na Mestský úrad (59,2%) než na Úrad NSK (11,8% respondentov). V rámci odpovedí je citeľná aj výrazná individualizácia riešenia sociálnej situácie pričom 51,2% respondentov by vyhľadalo primárne pomoc rodiny alebo priateľov a podobne 49,70% respondentov by vzniknutú situáciu riešilo vlastnými silami, resp. by si informácie vyhľadávali svojpomocne. Značná časť respondentov by sa priamo obrátila na niektorú z organizácií, ktorá poskytuje potrebné služby či pomoc (45,1%).

V poslednej otázke v tejto časti sme sa respondentov pýtali ako by riešili starostlivosť o blízku osobu, v prípade, že by sa objavila takáto potreba. **Až 43,8% respondentov by sa snažilo zabezpečiť potrebnú starostlivosť prostredníctvom vlastných síl a za pomoci rodiny.** Ďalších 42,2% respondentov nevedelo aktuálne odpovedať a len 14,1% respondentov by uprednostnilo umiestnenie osoby do niektorého zo zariadení sociálnych služieb. Tieto dáta poukazujú na značnú časť populácie, ktorá varuje na pomedzí domácej a ústavnej starostlivosti a zároveň na len o niečo väčšiu časť populácie, ktorá by uprednostnila starostlivosť v domácom, príp. inom prirodzenom prostredí, čo **kladie výzvu pre zabezpečenie komplexnej siete pomoci, vrátane komunitných sociálnych služieb a ďalších podporných nástrojov pre tieto osoby.**

Nasledujúca časť dotazníku sa delila podľa potreby jednotlivých respondentov vo vzťahu k sociálnym službám na 3 časti:

- A. Aktuálne nevyžívam žiadnu sociálnu službu, ale potreboval alebo potrebovala by som pre mňa (9,8%; 43 respondentov)
- B. Starám sa o blízku osobu, ktorá už aktuálne využíva niektorú sociálnu službu alebo by potrebovala (15,4%; 68 respondentov)

C. Netýka sa ma žiadna z vyššie uvedených odpovedí (74,8%; 330 respondentov)

Aktuálne nevyužívam žiadnu sociálnu službu alebo potreboval alebo potrebovala by som

Medzi hlavnými dôvodmi, prečo si respondenti myslia, že by potrebovali niektorú sociálnu službu sa objavovalo najmä – zlý zdravotný stav (37,2%; 16); strata strechy nad hlavou (14%; 6), zdravotné postihnutie (9,3%; 4), cítim sa osamelo (9,3%; 4) a záujem vrátiť sa späť do práce a mať zabezpečenú starostlivosť o dieťa počas tohto obdobia (9,3%; 4).

Keď sme sa následne pýtali prečo aktuálne žiadnu sociálnu službu nevyužívajú, ak si myslia, že by ju potrebovali, 38,1% respondentov odpovedalo, že na ňu nemá nárok, resp. že nespĺňa podmienky. Ďalších 21,4% (9) respondentov uviedlo, že nevie ako o ňu požiadať. Nedostatok kapacít uviedlo 7 respondentov, zlú skúsenosť s predchádzajúcou sociálnou službou 6 respondentov a finančnú nedostupnosť 5 respondentov.

Záujem mali títo respondenti práve o podporu samostatného bývania (12 respondentov), domov sociálnych služieb (7), komunitné centrum (6) a domácu opatrovateľskú službu (6).

Tabuľka 76 Záujem o sociálnu službu

Druh služby	Počet záujemcov	%	Druh služby	Počet záujemcov	%
Podpora samostatného bývania	12	27,9 %	Špecializované zariadenie – celoročný pobyt	3	7 %
Domov sociálnych služieb - celoročný pobyt	7	16,3%	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	3	7 %
Komunitné centrum	6	14 %	Zariadenie opatrovateľskej služby	2	4,7 %
Domáca opatrovateľská služba	6	14 %	Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa	2	4,7 %
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	5	11,6 %	Zariadenie núdzového bývania	2	4,7 %
Zariadenie podporovaného bývania	5	11,6 %	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	2	4,7 %
Denné centrum	5	11,6 %	Domov na polceste	2	4,7 %
Denný stacionár	5	11,6 %	Domov sociálnych služieb – ambulánna forma	1	2,3 %

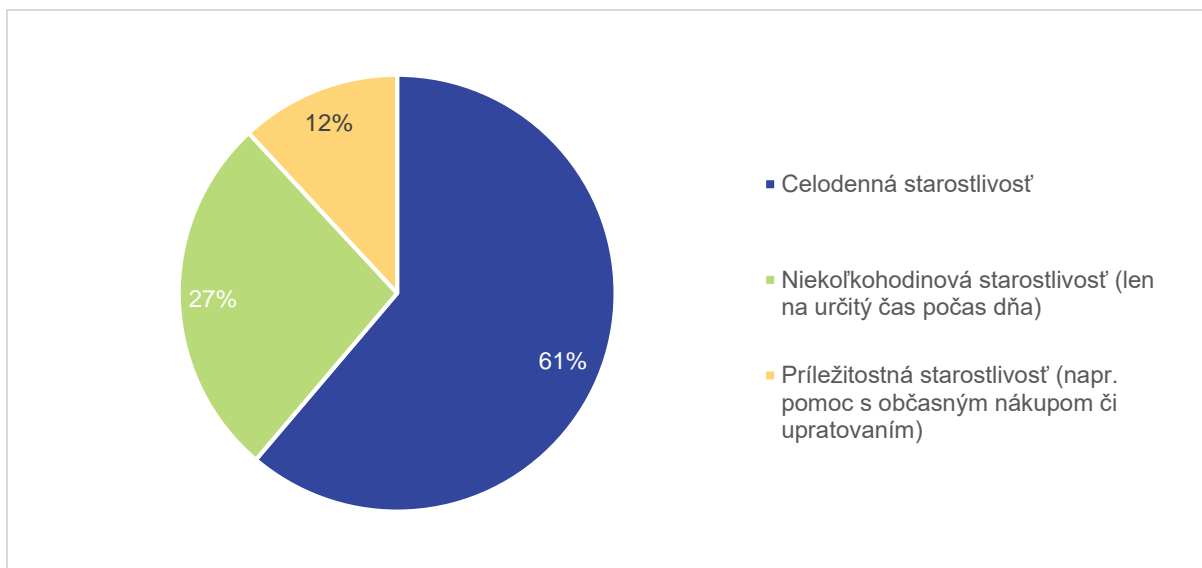
Zariadenie pre seniorov	4	9,3 %	Domov sociálnych služieb – týždenný pobyt	1	2,3 %
Rehabilitačné stredisko	4	9,3 %	Nocľaháreň	1	2,3 %
Požičiavanie pomôcok	4	9,3 %	Pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností	1	2,3 %
Špecializované sociálne poradenstvo	4	9,3 %	Sprievodcovská služba	1	2,3 %
Odlahčovací služba	3	7 %	Špecializované zariadenie – ambulantná forma	1	2,3 %
Prepravná služba	3	7 %	Tlmočnická služba	1	2,3 %
Služba včasnej intervencie	3	7 %	Útulok	1	2,3 %
Sociálna služba v jedálni	3	7 %	Nízkoprahové denné centrum	0	0 %
<i>Zdroj: Dotazník pre verejnosť, jún 2025</i>					

Starám sa o blízku osobu, ktorá využíva, alebo by potrebovala niektorú sociálnu službu

Na túto sadu otázok odpovedalo, resp. sa týkala 68 respondentov (15,4% všetkých respondentov). Najčastejšie zabezpečovali respondenti starostlivosť o seniora alebo seniorku s nepriaznivým zdravotným stavom (47) alebo dospelú osobu so zdravotným postihnutím (20). 6 respondentov sa staralo o dieťa do 18 rokov, z toho 1 o dieťa do 6 rokov s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom.

Z hľadiska časovej náročnosti starostlivosti si až 61,2% (41) opatrovaných osôb vyžadovala celodennú starostlivosť.

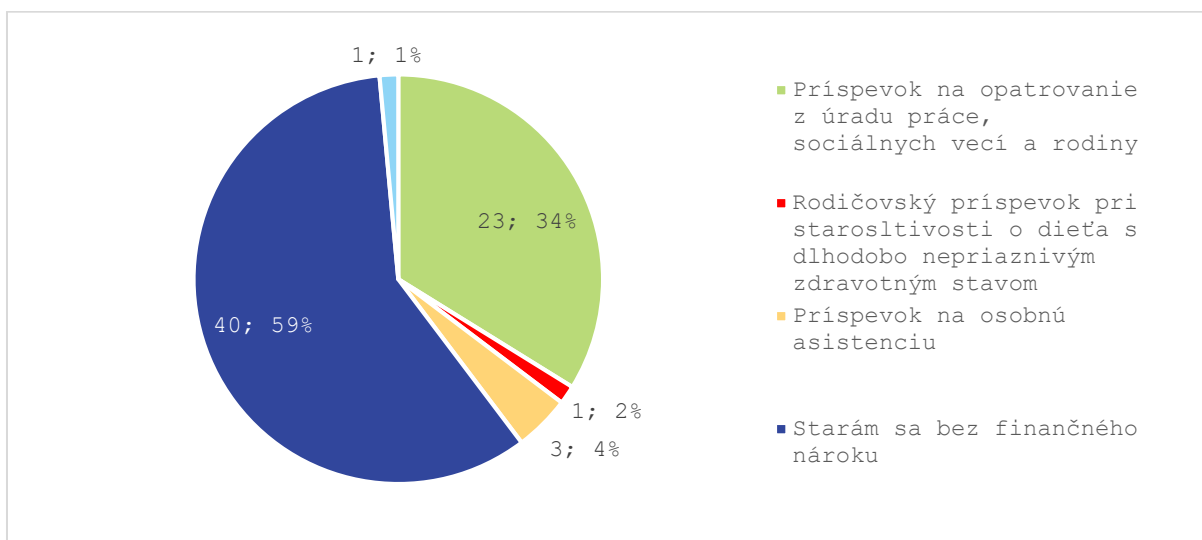
Graf 55 Rozsah starostlivosti, ktorý sa opatrovaná osoba vyžaduje

Zdroj: Dotazník pre verejnosť, 2025

40 respondentov zabezpečovalo starostlivosť o opatrovanú osobu bez finančného nároku a ďalších 23 poberalo príspevok na opatrovanie z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Graf 56 Aký druh štátnej sociálnej dávky pri starostlivosti o blízku osobu poberáte?

Zdroj: Dotazník pre verejnosť, jún 2025

Respondentov, ktorí pobierajú príspevok na opatrovanie sme sa pýtali aj na ich vedomosť o možnosti využívať odľahčovaciu službu pri zabezpečovaní starostlivosti o blízku osobu. Z celkom 23 respondentov 14 odpovedalo, že má vedomosť o možnosti využívať odľahčovaciu službu a 9 respondentov odpovedalo nie. **Zároveň z tohto počtu len 2 respondenti už majú priamu skúsenosť s využitím tejto podpornej služby.**

V otázke, či by mali záujem o využívanie odľahčovacej služby do budúcnosti odpovedalo 11 respondentov áno, 9 nevedelo odpovedať a 3 respondenti nie. Medzi dôvodmi prečo aktuálne

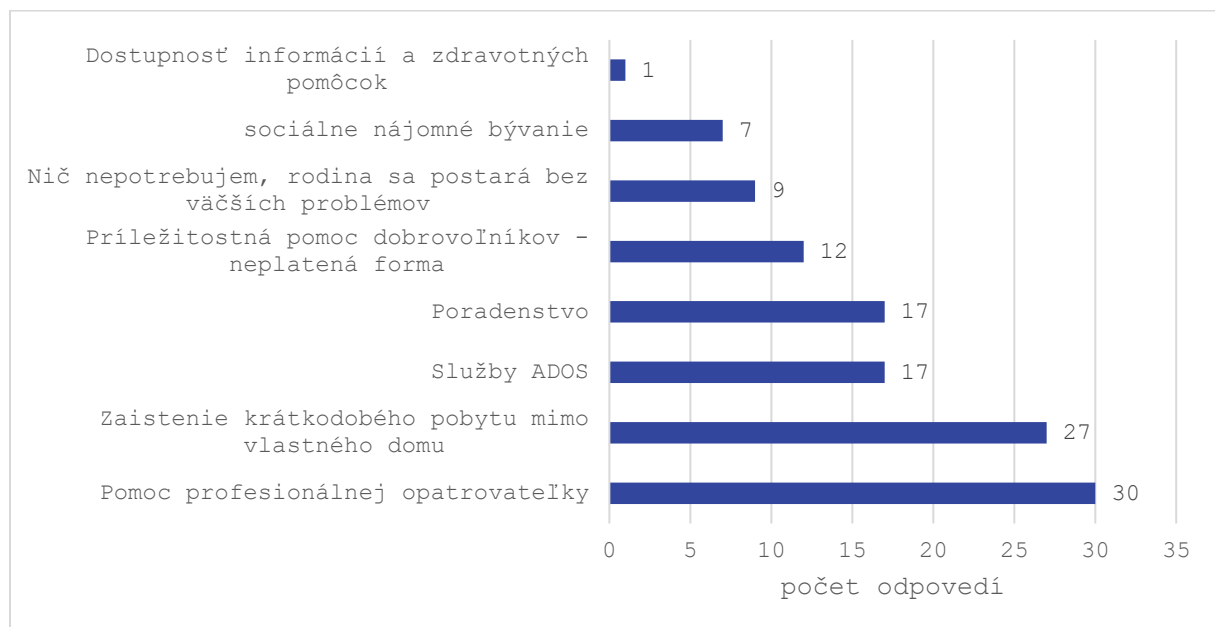
nevyužívajú možnosť odľahčovacej služby pri starostlivosti o blízku osobu prevažovali dôvody ako nedostatok informácií o tom, ako o službu požiadať, nedostatočné kapacity odľahčovacích služieb a absencia špecializovanej služby zabezpečujúcej starostlivosť špecificky aj o osoby s demenciou alebo Alzheimerovou chorobou.

Neformálni opatrovatelia, ktorí sa starajú o blízku osobu sú častokrát vystavení riziku preťaženia z náročnosti starostlivosti, prelínania rolí a nedostatku času a priestoru na oddych. V najbližšom období je možné predpokladať nárast týchto osôb ako v kontexte záujmu odkázaných osôb o zotrvanie v prirodzenom prostredí a domácej starostlivosti čo najdlhšie, tak pripravovanej reforme financovania sociálnych služieb a tiež personálnemu poddimenzovaniu a ďalších výziev, ktorým čelia poskytovatelia sociálnych služieb.

Téma podpory neformálnych opatrovateľov tak naberá na význame, rovnako ako i rozvoj siete podporných služieb pre neformálnych opatrovateľov pri zabezpečovaní starostlivosti. Z tohto dôvodu bolo pre potreby tejto analýzy dôležité zistiť aké formy pomoci a podpory by neformálnym opatrovateľom uľahčili starostlivosť o blízku osobu, pričom mohli respondenti vybrať až 3 možnosti.

Ako najdôležitejšie sa ukázalo – pomoc profesionálnej opatrovateľky (30 respondentov), zaistenie krátkodobého pobytu mimo vlastného domu, prostredníctvom tzv. odľahčovacej služby (27) a dostupnosť služieb ADOS (17) a rôznych foriem poradenstva (17).

Graf 57 Aké druhy pomoci by Vám starostlivosť o blízku osobu najviac uľahčili?

Zdroj: Dotazník pre verejnosť, jún 2025

Z celkového počtu 68 respondentov, ktorí odpovedali na túto sadu otázok 54,4% respondentov odpovedalo, že osoba, o ktorú sa starajú využíva niektorú zo sociálnych služieb. Zvyšných 45,6% respondentov medzi dôvodmi, prečo táto osoba nevyužíva sociálnu službu uvádzali – chcem sa o svojho blízkeho starať sám/sama, je to aj jeho/jej želanie; nedostatočné kapacity; nedostatok

informácií a, že sa doteraz o riešenie situácie prostredníctvom systému sociálnych služieb nezaujímali, avšak došlo k zhoršeniu situácie a tak o tom začínajú uvažovať.

V poslednej otvorenej otázke mohli respondenti využiť priestor pre vyjadrenie doplňujúcich názorov, z ktorých sme vybrali tie, ktoré poukazujú na ďalšie doteraz nespomínané oblasti a/alebo výzvy v sociálnej oblasti:

- **Daň za vyhradené parkovacie miesto pre osoby s ŤZP**, pokiaľ táto osoba z dôvodu svojho zdravotného postihnutia nie je schopná zárobkovej činnosti
- **Zdržiavanie sa ľudí bez domova na verejných priestranstvách** a nesúlad s predstavami majoritnej spoločnosti o využití verejného priestoru
- **Nedostatok pomoci pre náhradných rodičov s deťmi v meste Nitra** (neinformovanosť o možnostiach služieb a nárokoch, ako aj napr. odľahčovacích službách)
- **Pripravovaná parkovacia politika v meste** a nevyjasnenie podmienok poplatkov a podmienok pre pracovníkov v sociálnych službách
- **Absencia vyhradených parkovacích miest pre niektoré zariadenia sociálnych služieb**
- **Absencia chránených dielní i chránených pracovísk** v meste pre osoby so zdravotným postihnutím, PAS
- **Vytvoriť centrum pre deti s PAS**
- **Nedostatok skrátených úväzkov** pre neformálnych opatrovateľov pre zosúladovanie pracovného života a starostlivosti o blízku osobu
- **Napäté vzťahy medzi majoritnou spoločnosťou a odídencami z Ukrajiny**
- **Narušená súdržnosť a solidarita v spoločnosti**, individualizmus, konflikty a apatia
- **Neistota ohľadom udržateľnosti financovania ambulantných služieb**
- **Zjednodušenie byrokratických procesoch**
- **Vytvoriť agentúru osobnej asistencie a registra záujemcov vykonávať osobnú asistenciu**
- **Zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb** v čase, keď to daná osoba potrebuje

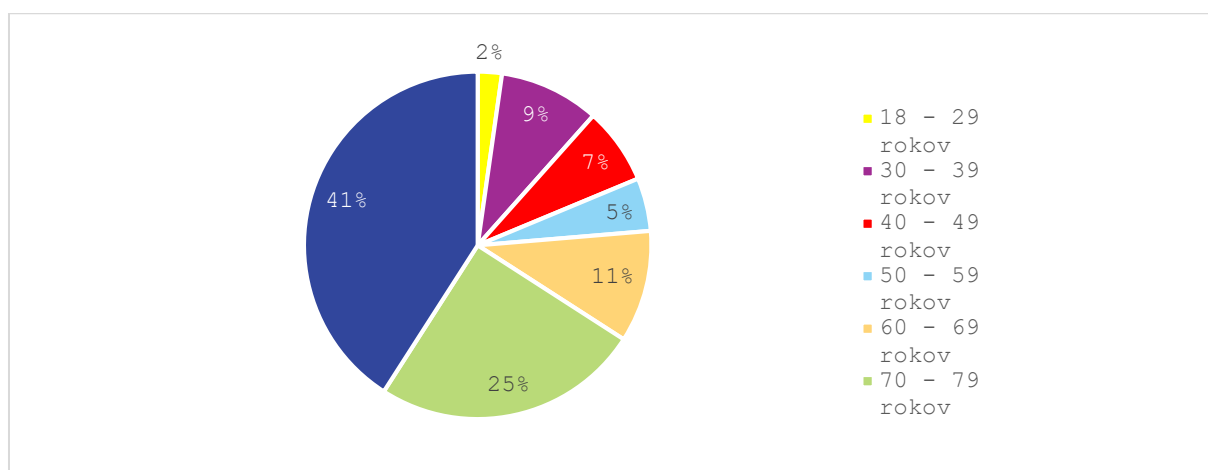
2.6.2 Analýza potrieb prijímateľov sociálnych služieb

Cieľom dotazníku pre prijímateľov sociálnych služieb bolo zistiť ich názory a identifikovať potreby v sociálnej oblasti. V nasledujúcej časti prezentujeme zistenia z dotazníkového prieskumu realizovaného v roku 2025.

2.6.2.1 Demografia respondentov

Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb vyplnilo 382 respondentov, čo bolo o približne 1/3 viac ako tomu bolo pri predchádzajúcom prieskume, z toho ženy tvorili 72% (275 respondentiek) a muži 28% (107 respondentov). Nadpolovičné zastúpenie medzi respondentmi mali osoby vo veku 70 a viac rokov (23,8%; 91) a 80 a viac rokov (39%; 149).

Graf 58 Vekové zloženie respondentov podľa vekových skupín

Zdroj: Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb, jún 2025

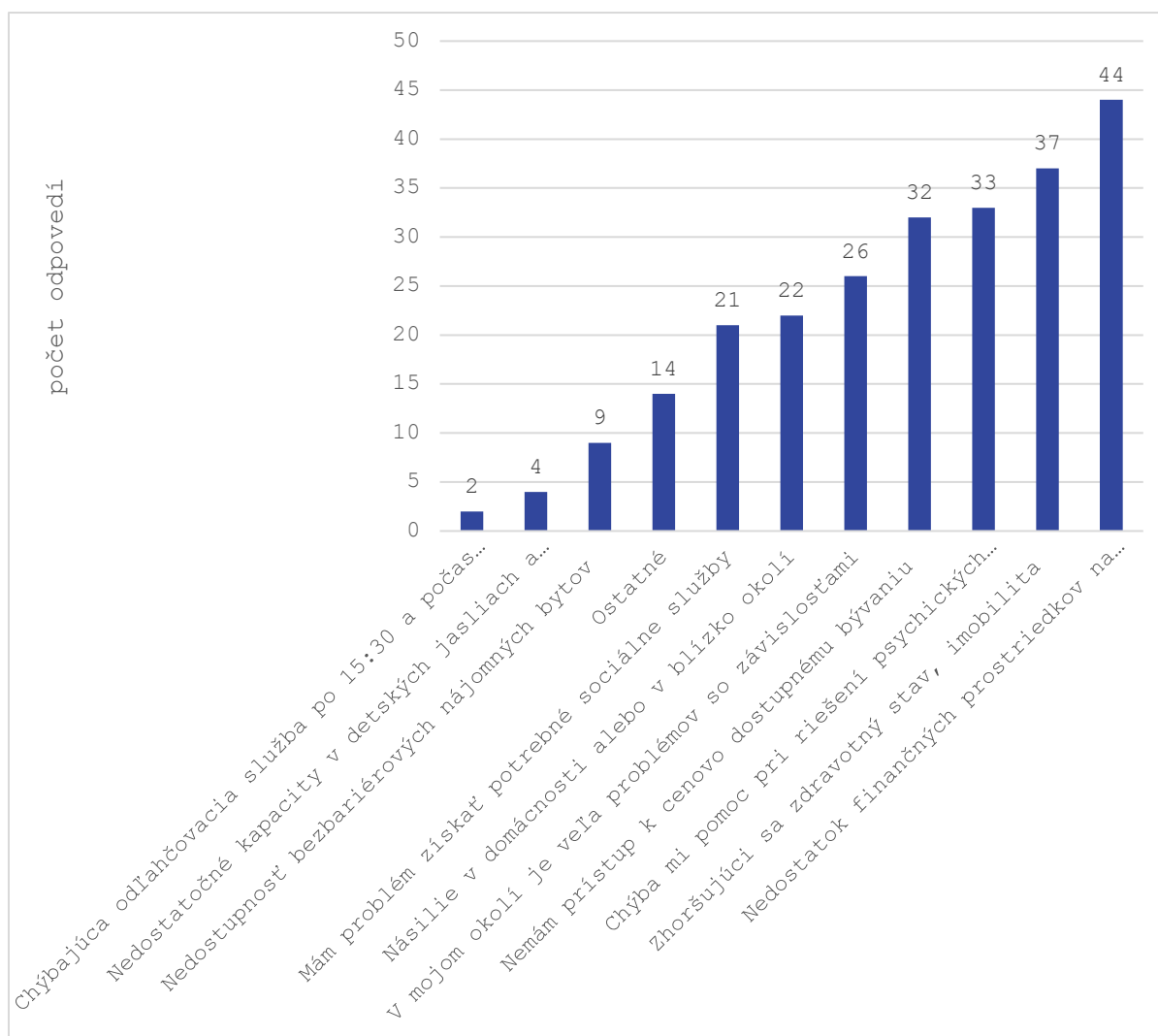
Z hľadiska národnosti sa 94,2% (360) respondentov hlásilo k slovenskej národnosti. Menej zastúpenou bola maďarská národnosť (14 respondentov), česká národnosť (6) a rómska národnosť (2 respondenti).

Predmetného dotazníku sa nezúčastnil žiaden respondent, ktorý by sa hlásil k ukrajinskej národnosti.

2.6.2.2 Názory a preferencie v sociálnej oblasti

V prvej otázke v rámci tejto sady sme sa respondentov pýtali, ktoré problémy najviac ovplyvňujú ich každodenný život alebo život ľudí v ich okolí. 43,5% respondentov označilo pocit osamelosti a nedostatok sociálnych kontaktov a ďalších 23,4% má obavy z násilia v domácnosti alebo v blízko okolí.

Graf 59 Ktoré problémy najviac ovplyvňujú Váš každodenný život alebo život Vašich blízkych?

Zdroj: Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb, jún 2025

Prítomnosť ľudí v systéme sociálnych služieb by už sama o sebe mohla indikovať ich zvýšené povedomie o možnostiach a formách pomoci v sociálnych službách, no nie jednoznačne. Preto sme sa podobne ako pri verejnosti, aj prijímateľov sociálnych služieb sme sa pýtali, či majú dostatok informácií o tom, aké sociálne služby sú v meste Nitra dostupné a ako ich možno využívať. V tomto prípade 53,1% respondentov uviedlo áno, 27% sa nevedelo vyjadriť a 19,9% odpovedalo nie.

Z hľadiska inštitúcií alebo priamo ľudí, na ktorých by sa prijímatelia obrátili v prípade potreby pomoci riešenia sociálnej situácie prevládala sociálny pracovník (289 respondentov) a vyhľadanie pomoci v rodine alebo medzi priateľmi (204 respondentov).

Možnosť obrátiť sa priamo na sociálneho pracovníka s riešením vzniknutej sociálnej situácie zdôrazňuje aj informačnú funkciu týchto pracovníkov, ktorí, ako sa zdá, sú primárnym kontaktným bodom pre prijímateľov sociálnych služieb.

2.6.2.3 Sociálne služby

Z celkového počtu 382 respondentov, viac ako polovica (56,8%; 217) využíva pobytové sociálne služby. Ďalších 27,2% (104) respondentov ambulantly služby a o niečo menej terénne sociálne služby (24,9%; 95).

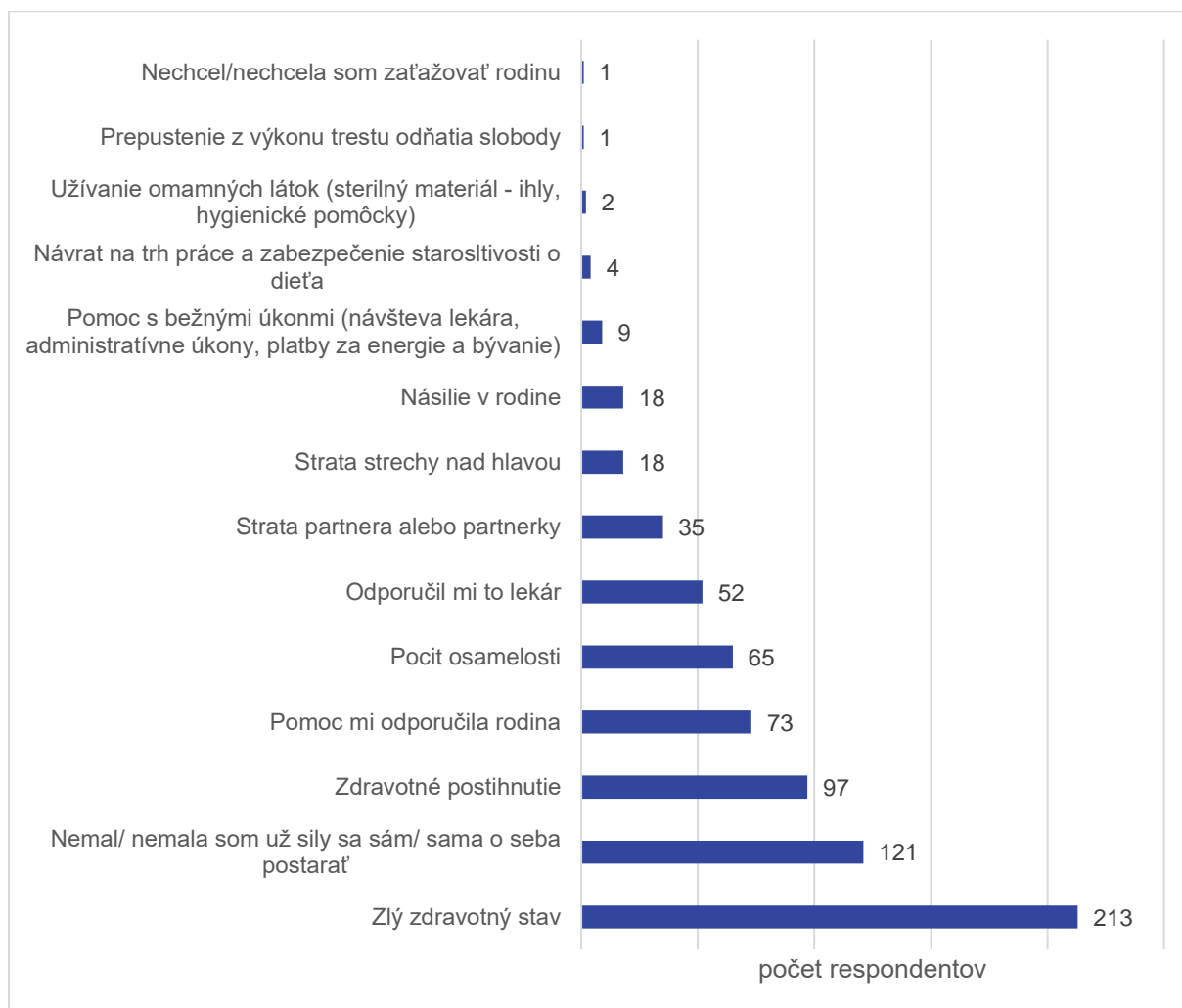
Tabuľka 77 Hodnotenie sociálnych služieb podľa spokojnosti s využívanou službou

Spokojnosť s využívanou sociálnou službou					
Druh služby	Počet respon.	Priemerné hodnotenie	Druh služby	Počet respon.	Priemerné hodnotenie
Denné centrum	4	1,5	Rehabilitačné stredisko	3	1,0
Denný stacionár	43	1,4	Služba včasnej intervencie	4	1,5
Domáca opatrovateľská služba	38	1,5	Sociálna služba v jedálni	59	1,4
Domov sociálnych služieb – ambulantly f.	6	1,0	Sociálna služba v pracovni	58	1,2
Domov sociálnych služieb – týždenný pobyt	1	2	Sprievodcovská služba	4	2,0
Domov sociálnych služieb – celoročný pobyt	95	1,6	Sprostredkovanie osobnej asistencie	2	2,5
Integračné centrum	2	2,5	Špecializované sociálne poradenstvo	18	1,2
Komunitné centrum	29	1,5	Špecializované zariadenie – ambulantly forma	7	2,1
Nízkoprahové denné centrum	1	4,0	Špecializované zariadenie – celoročný pobyt	33	1,3
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	1	3,0	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	4	2,0
Odlahčovacia služba	1	5,0	Útulok	4	2,5
Podpora samostatného bývania	10	1,2	Zariadenie núdzového bývania	8	1,3
Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	2	2,5	Zariadenie pre seniorov	67	1,5
Požičiavanie pomôcok	11	1,5	Zariadenie opatrovateľskej služby	17	1,5
Prepravná služba	107	1,7			

Zdroj: Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb, jún 2025

Tabuľka č. 77 prezentuje hodnotenie prijímateľov, ktorí boli vyzvaní, aby hodnotili len tie sociálne služby, ktoré aktuálne využívajú, na stupnici od 1 do 5, pričom hodnota 1 reprezentovala najväčšiu spokojnosť. Vzhľadom na povahu odpovedí nevyklúčujeme, že zo strany respondentov mohlo dôjsť k mylnému hodnoteniu aj iných sociálnych služieb, než tých, ktoré sami využívajú.

Graf 60 Aké boli dôvody prečo ste o sociálnu službu, ktorú aktuálne využívate, požiadali?

Zdroj: Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb, jún 2025

Medzi dôvodmi prečo respondenti požiadali o poskytovanie sociálnej služby, ktorú aktuálne využívajú sa najčastejšie objavovali odpovede zlý zdravotný stav (55,8%; 213) a nemal/nemala som už sily sa sám/sama o seba postarať (31,7%; 121). **Tieto zistenia potvrdzujú ďalšiu z výziev v poskytovaní sociálnych služieb, ktorou je meniac sa štruktúra a stav klientov, ktorí prichádzajú do systému sociálnych služieb, častokrát už v náročných stavoch na starostlivosť.**

Tabuľka 78 Ako dôležité boli pre Vás nasledujúce oblasti pri rozhodovaní sa o podanie žiadosti ku konkrétnemu poskytovateľovi sociálnych služieb?

Kritéria pre výber poskytovateľa sociálnych služieb	Počet respon. SPOLU	Počet respondentov podľa stupňa dôležitosti				
		1 málo dôležité	2	3	4	5 veľmi dôležité
Možnosť výberu izby	125	25	18	48	63	61
Aktuálne voľné miesto alebo najkratšia čakacia lehota	246	18	18	52	46	112
Cena služby, resp. výška úhrady	264	15	11	37	59	142
Kvalita starostlivosti	291	8	6	32	63	182

Prístup a empatia personálu	288	8	4	31	56	189
Technický stav budovy/ priestorov	219	21	20	62	41	75
<i>Zdroj: Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb, jún 2025</i>						

Tab. č. 78 prezentuje do akej miery boli vybrané kritéria dôležité pre prijímateľov sociálnych služieb pri výbere daného poskytovateľa sociálnych služieb, u ktorého prijímajú sociálnu službu. Zistenia z tabuľky poukazujú na homogenitu skupiny prijímateľov ako i rôznu mieru, ktorú prisudzujú jednotlivým kritériám. **Podľa počtu respondentov, ktorí hodnotili jednotlivé kritéria, možno ako zásadné označiť kvalitu starostlivosti, prístup a empatiu personálu a cenu služby, resp. výšku úhrady.** Technický stav budovy, dostupné kapacity i možnosť výberu izby sa rovnako zdajú byť dôležitými kritériami pri výbere konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby.

Nasledujúce 3 otázky boli zamerané na prijímateľov vybraných pobytových sociálnych služieb a najčastejšie riešené oblasti, resp. problematických oblastí, ako poskytovanie alebo zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, strava a súkromie.

V oblasti zdravotnej starostlivosti sa ukázalo, že zo 174 respondentov, ktorých sa otázka týkala a vedeli odpovedať, až 92% (160) respondentom je poskytovaná zdravotná starostlivosť priamo zamestnancom zariadenia. Ostatným 8% (14) respondentov je zabezpečovaná zdravotná starostlivosť prostredníctvom niektorej z agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS).

Časť respondentov, ktorým je počas poskytovania sociálnej služby zabezpečovaná aj strava, bola vyzvaná, aby označili do akej miery súhlasia s nižšie uvedenými výroky o kvalite a množstve stravy.

Tabuľka 79 Oblasť stravovania

Oblasť stravovania	Počet respon. SPOLU	Počet respondentov podľa stotožnenia s výrokom		
		Súhlasím	Čiastočne súhlasím	Nesúhlasím
Strava je pestrá a chutná.	256	148 (58%)	82	26
Porcie sú primerané.	247	182 (74%)	42	23
Ponuka stravy odpovedá individuálnym potrebám, napr. z dôvodu diét.	212	140 (66%)	56	16
<i>Zdroj: Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb, jún 2025</i>				

Podobne boli vyzvaní aj tí respondenti, ktorí využívajú pobytové formy sociálnych služieb, so žiadosťou o vyjadrenie, do akej miery súhlasia s nižšie uvedenými výroky. 78% respondentov bolo spokojných so stavom súkromia, ktoré im jednotlivé zariadenia poskytujú. Ďalej 80% respondentov vyjadrilo, že ich denný rytmus je rešpektovaný a 78% respondentov potvrdilo, že má zabezpečený priestor a podmienky na spánok v tichom a pokojnom prostredí.

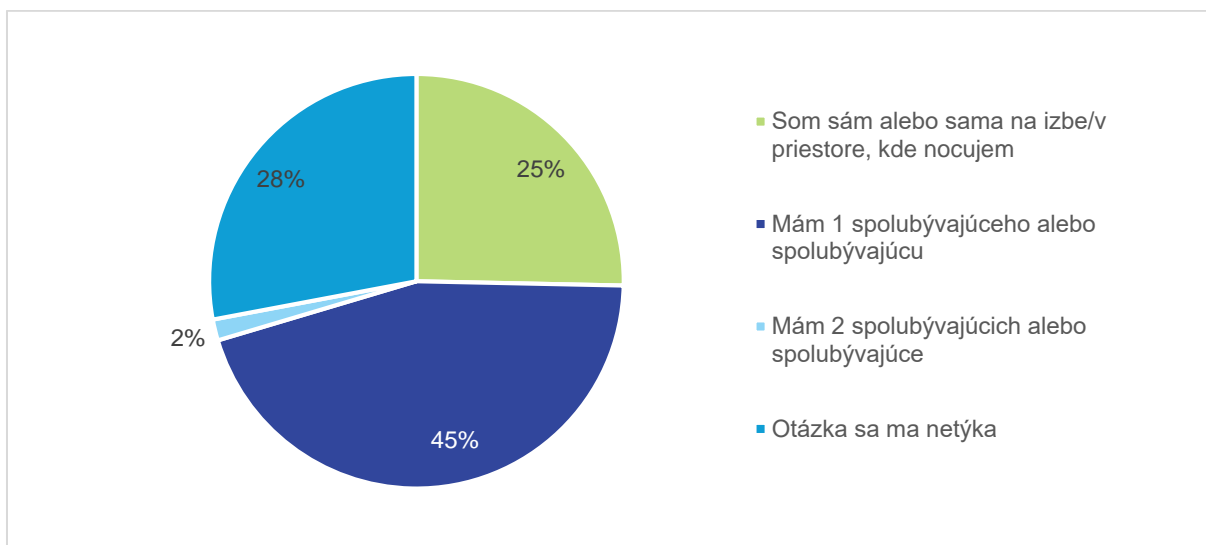
Tabuľka 80 Oblasť súkromia

Oblasť súkromia	Počet respon. SPOLU	Počet respondentov podľa stotožnenia s výrokom		
		Súhlasím	Čiastočne súhlasím	Nesúhlasím
Mám zabezpečený priestor na súkromie.	223	175 (78%)	40	8

Môj denný rytmus je rešpektovaný, napr. spolubývajúcim či harmonogramom aktivít v zariadení.	206	165 (80%)	39	2
Mám zabezpečené podmienky na spánok v tichu a pokojnom prostredí.	217	170 (78%)	42	5
<i>Zdroj: Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb, jún 2025</i>				

Z hľadiska počtu spolubývajúcich, s ktorými prijímatelia sociálnych služieb zdieľajú izbu či iné miesto na spánok malo 45,1% (137) respondentov jedného spolubývajúceho a 25,3% (77) respondentov obývalo samostatnú izbu. Nikto z respondentov neuviedol, že by mal 3 a viac spolubývajúcich.

Graf 61 Oblasť súkromia – Počet spolubývajúcich

Zdroj: Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb, jún 2025

V rámci otvorenej otázky v závere tohto dotazníku, v ktorej mohli respondenti vyjadriť doplňujúce názory alebo postrehy, bola diskutovaná aj téma zamestnávania v chránených dielňach a v sociálnych podnikoch.

Na Slovensku existuje viacero foriem podporovaného zamestnávania, ktoré zohľadňujú individuálne potreby znevýhodnených skupín a vytvárajú podmienky na ich pracovné uplatnenie.

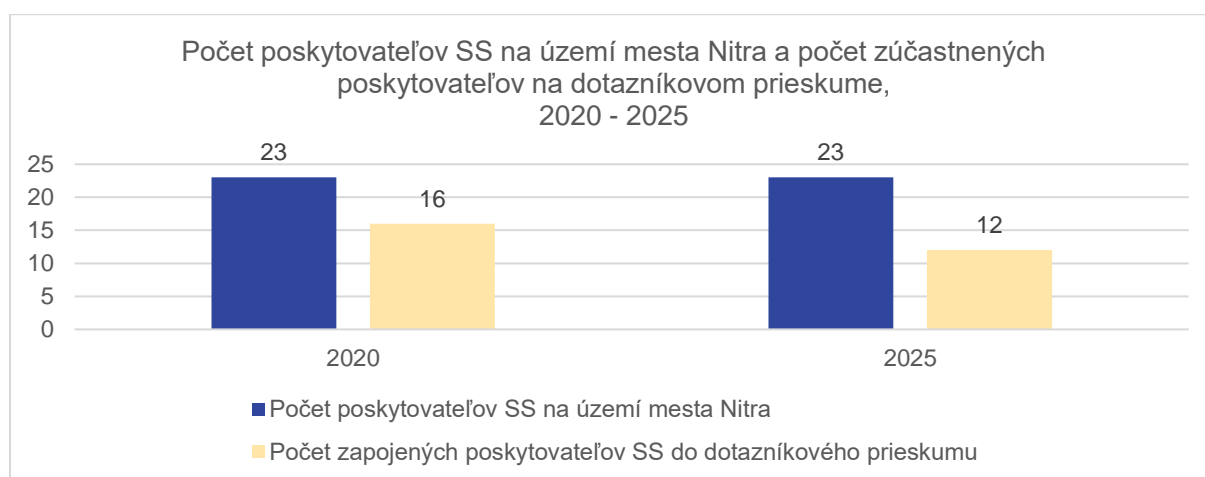
2.6.3 Analýza potrieb poskytovateľov sociálnych služieb

Do dotazníkového prieskumu pre poskytovateľov sociálnych služieb sa zapojilo celkom 12 z 23 poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Nitra.

Zároveň tento dotazník vyplnili aj ďalšie organizácie či subjekty, ktoré majú registrované miesto poskytovania celý NSK (1 poskytovateľ) alebo nie sú registrovanými poskytovateľmi sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ale poskytujú podporné služby rôznym skupinám obyvateľov v meste Nitra, či poskytovatelia sociálnych služieb.

Z metodologického dôvodu sme zistenia od týchto subjektov/organizácií vyčlenili do samostatnej kapitoly (viď. kap.2.7.4 Zistenia od ďalších organizácií a subjektov).

Graf 62 Počet identifikovaných poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Nitra a počet zúčastnených poskytovateľov sociálnych služieb na dotazníkovom prieskume v roku 2020 a 2025

Zdroj: III. KPSS mesta Nitry na roky 2021 – 2025 a Dotazník pre poskytovateľov sociálnych služieb, 2025

Tabuľka nižšie sumarizuje početnosť prijímateľov SS a miesto trvalého pobytu podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a poskytovateľov týchto služieb, ktorí sa zapojili do dotazníkového prieskumu aktuálne k 31.12.2024. **Spolu bolo identifikovaných 1 923 prijímateľov sociálnych služieb, pričom sa nemusí jednať o jedinečných prijímateľov sociálnych služieb, z toho viac ako 2/3 prijímateľov (75,1%; 1 444) má trvalý pobyt v meste Nitra.** Ďalších 13,6% (262) má trvalý pobyt v okrese Nitra, 9,5% (183) v inom okrese v rámci Nitrianskeho samosprávneho kraja a len 1,8% (34 prijímateľov) má trvalý pobyt v inom kraji.

Tabuľka 81 Prehľad druhov sociálnych služieb poskytovaných zúčastnenými poskytovateľmi podľa počtu prijímateľov sociálnych služieb a miesta TP prijímateľov, akt. k 31.12.2024

Druh sociálnej služby	SPOLU počet prijímateľov	Trvalý pobyt (TP)	SPOLU na základe TP
Útulok (Útulok pre bezdomovcov) Mesto Nitra	61	TP v Nitre	51 (84%)
		TP v okrese Nitra	7

		TP v NSK	3
		TP v inom kraji	0
Útulok (Útulok pre jednotlivcov s deťmi) <i>Mesto Nitra</i>	30	TP v Nitre	15 (50%)
		TP v okrese Nitra	3
		TP v NSK	4
		TP v inom kraji	8
Nocľaháreň <i>Mesto Nitra</i>	46	TP v Nitre	41 (89%)
		TP v okrese Nitra	4
		TP v NSK	-
		TP v inom kraji	1
Komunitné centrum - Dražovce <i>Mesto Nitra</i>	40	TP v Nitre	39
		TP v okrese Nitra	-
		TP v NSK	-
		TP v inom kraji	1
Komunitné centrum – Dražovce <i>Mesto Nitra</i>	9	TP v Nitre	8 (88%)
		TP v okrese Nitra	-
		TP v NSK	-
		TP v inom kraji	1
Komunitné centrum – Orechov dvor <i>Mesto Nitra</i>	180	TP v Nitre	170 (94%)
		TP v okrese Nitra	1
		TP v NSK	8
		TP v inom kraji	1
Špecializované zariadenie <i>„NITRAVA“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra</i>	156	TP v Nitre	26 (17%)
		TP v okrese Nitra	93
		TP v NSK	57
		TP v inom kraji	6
Zariadenie pre seniorov <i>„NITRAVA“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra</i>	39	TP v Nitre	26 (66%)
		TP v okrese Nitra	12
		TP v NSK	1
		TP v inom kraji	-
Domov sociálnych služieb <i>„NITRAVA“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra</i>	18	TP v Nitre	15 (83%)
		TP v okrese Nitra	2
		TP v NSK	1
		TP v inom kraji	-
Špecializované zariadenie <i>„BORINKA – ALZHEIMERCENTRUM“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra</i>	160	TP v Nitre	87 (54%)
		TP v okrese Nitra	49
		TP v NSK	24
		TP v inom kraji	-
Špecializované zariadenie <i>PROMERITAE QUIETI sv. Svorada n.o.</i>	15	TP v Nitre	11 (73%)
		TP v okrese Nitra	2
		TP v NSK	2
		TP v inom kraji	-
Zariadenie pre seniorov <i>PROMERITAE QUIETI sv. Svorada n.o.</i>	11	TP v Nitre	8 (73%)
		TP v okrese Nitra	-
		TP v NSK	-
		TP v inom kraji	3
Špecializované zariadenie <i>Klub rodičov autistických detí v Nitre</i>	7	TP v Nitre	4 (57%)
		TP v okrese Nitra	3
		TP v NSK	-
		TP v inom kraji	-

Domov sociálnych služieb SOCIA	18	TP v Nitre	12 (67%)
		TP v okrese Nitra	6
		TP v NSK	-
		TP v inom kraji	-
Zariadenie pre seniorov <i>Spoločnosť Božieho Slova</i>	8	TP v Nitre	5 (63%)
		TP v okrese Nitra	1
		TP v NSK	2
		TP v inom kraji	-
Zariadenie opatrovateľskej služby <i>Spoločnosť Božieho Slova</i>	10	TP v Nitre	8 (80%)
		TP v okrese Nitra	-
		TP v NSK	1
		TP v inom kraji	1
Bezpečný ženský dom <i>Centrum Slniečko, n.o.</i>	18	TP v Nitre	6 (33%)
		TP v okrese Nitra	-
		TP v NSK	12
		TP v inom kraji	-
Zariadenie pre seniorov <i>Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre</i>	102	TP v Nitre	83 (81%)
		TP v okrese Nitra	9
		TP v NSK	8
		TP v inom kraji	1
Zariadenie opatrovateľskej služby <i>Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre</i>	54	TP v Nitre	38 (70%)
		TP v okrese Nitra	9
		TP v NSK	5
		TP v inom kraji	2
Domáca opatrovateľská služba <i>Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre</i>	258	TP v Nitre	258 (100%)
		TP v okrese Nitra	-
		TP v NSK	-
		TP v inom kraji	-
Denný stacionár <i>Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre</i>	56	TP v Nitre	37 (66%)
		TP v okrese Nitra	19
		TP v NSK	-
		TP v inom kraji	-
Prepravná služba <i>Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre</i>	426	TP v Nitre	426 (100%)
		TP v okrese Nitra	-
		TP v NSK	-
		TP v inom kraji	-
Požičiavanie pomôcok <i>Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre</i>	5	TP v Nitre	5 (100%)
		TP v okrese Nitra	-
		TP v NSK	-
		TP v inom kraji	-
Komunitné centrum <i>Spoločnosť priateľov detí z detských domovov</i> <i>Úsmev ako dar</i>	37	TP v Nitre	28 (76%)
		TP v okrese Nitra	4
		TP v NSK	5
		TP v inom kraji	-
Rehabilitačné stredisko <i>EFFETA – Stredisko sv. Františka Saleského</i>	48	TP v Nitre	17 (35%)
		TP v okrese Nitra	12
		TP v NSK	10
		TP v inom kraji	9
Služba včasnej intervencie <i>EFFETA – Stredisko sv. Františka Saleského</i>	78	TP v Nitre	17 (22%)
		TP v okrese Nitra	24

		TP v NSK	37
		TP v inom kraji	-
Timočnicka služba <i>EFFETA – Stredisko sv. Františka Saleského</i>	8	TP v Nitre	3 (38%)
		TP v okrese Nitra	2
		TP v NSK	3
		TP v inom kraji	-
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, Dotazník pre poskytovateľov sociálnych služieb, 2025</i>			

Z hľadiska rodového zastúpenia medzi prijímateľmi sociálnych služieb prevládali ženy (64%) oproti mužom, čo súvisí s komplexnou problematikou feminizácie staroby, resp. s vyššou priemernou dĺžkou života žien.

Zároveň sa dotazníkového prieskumu zúčastnili aj dvaja poskytovatelia, ktorí majú akreditáciu na poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva a jeden navyše aj na poskytovanie sociálnej rehabilitácie. V roku 2024 Krajské stredisko ÚNSS v Nitre poskytlo špecializované sociálne poradenstvo 1 979 klientom, z toho obyvatelia s trvalým pobytom v meste Nitra tvorili len 13,7%. Ostatných 20,1% boli klienti s trvalým pobytom v inom meste alebo obci v rámci okresu Nitra (397) a najväčšiu časť tvorili prijímatelia s trvalým pobytom v rámci širšieho územia Nitrianskeho samosprávneho kraja (66,2%; 1 311). Rozdelenie klientov sociálnej rehabilitácie podľa trvalého pobytu v prípade Krajského strediska ÚNSS v Nitre nebolo poskytnuté, len súhrnný celkový počet klientov k 31.12.2024 a to 226.

Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar v rovnako roku poskytla špecializované sociálne poradenstvo spolu 64 klientom, z toho klienti s trvalým pobytom v meste Nitra tvorili 31% týchto klientov.

Tabuľka 82 Prehľad druhov akreditovaných činností poskytovaných zúčastnenými poskytovateľmi podľa počtu prijímateľov a miest TP prijímateľov, akt.k 31.12.2024

Druh činnosti	SPOLU počet prijímateľov	Trvalý pobyt (TP)	SPOLU na základe TP
Sociálne poradenstvo – špecializované <i>Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, krajské stredisko v Nitre</i>	1 979	TP v Nitre	271 (14%)
		TP v okrese Nitra	397
		TP v NSK	1311
		TP v inom kraji	
Sociálna rehabilitácia <i>Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, krajské stredisko v Nitre</i>	226	TP v Nitre	N/A
		TP v okrese Nitra	N/A
		TP v NSK	N/A
		TP v inom kraji	N/A
Sociálne poradenstvo – špecializované <i>Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar</i>	64	TP v Nitre	20 (31%)
		TP v okrese Nitra	7
		TP v NSK	37
		TP v inom kraji	-
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, Dotazník pre poskytovateľov sociálnych služieb, 2025</i>			

Cudzinci vo väčšine neboli zastúpení v radoch prijímateľov zúčastnených poskytovateľov sociálnych služieb, a ak áno, zväčša títo ľudia predstavovali 1 – 2% z celkového počtu prijímateľov.

Zároveň sa čoraz viac tiež diskutuje o zamestnávaní cudzincov v oblasti sociálnych služieb a sociálnej pomoci, v kontexte nedostatku kvalifikovaného personálu. 6 poskytovateľov (50% respondentov) uviedlo, že už aktuálne zamestnáva cudzinca alebo cudzinku a ďalší 2 poskytovatelia o tom uvažujú.

Z hľadiska bariér pre ich zamestnanie v sociálnych službách bola respondentami popísaná jazyková bariéra, dlhá doba verifikácie ich dosiahnutého vzdelania a rozdielnosť obsahu vzdelávania odborných zamestnancov v sociálnych službách.

V rámci dotazníku sa ďalej potvrdilo funkčné sieťovanie a spolupráca medzi poskytovateľmi sociálnych služieb a tiež s orgánmi samosprávy (ako s mestom Nitra, tak s NSK). Silne rozvinutá spolupráca je v aj medzi poskytovateľmi sociálnych služieb a dobrovoľníckymi organizáciami či konkrétnymi zamestnávateľmi.

Naopak oblasti, ktoré vnímajú zúčastnení poskytovatelia sociálnych služieb ako problémové alebo aktuálne nutné na riešenie sú:

- **Personálne zabezpečenie** – fluktuácia zamestnancov, nezáujem zastávať vybrané pracovné pozície (napr. opatrovateľ/opatrovateľka alebo zdravotnícky zamestnanec), nedostatočné finančné ohodnotenie, nedostatok ako odborného tak i obslužného personálu, vysoký priemerný vek zamestnancov v sociálnych službách, častá chorobnosť
- **Nestabilita financovania ambulantných sociálnych služieb**
- **Zvyšujúca sa agresivita seniorov v zariadeniach sociálnych služieb**
- **Technické nedostatky budov a verejných služieb** (ako napr. vodovodné potrubie)
- **Nízky záujem majoritnej spoločnosti o zapájanie sa do komunitných aktivít** s príslušníkmi MRK
- **Nízky záujem dospelých osôb z MRK o aktivity v komunitnom centre**
- **Zmena postavenia krízových zariadení a to aj zariadení pre obeť domáceho násillia v legislatíve**

V neposlednom rade sme sa pýtali zúčastnených poskytovateľov sociálnych služieb aj na ich zámery do budúcnosti a plánovaný rozvoj ako možný ďalší zdroj informácií pre prípravu strategickje časti tohto KPSS, ktorá by mala byť v súlade aj s ich potrebami a plánmi. Vid' tabuľka nižšie.

Tabuľka 83 Vybrané zámery/merateľne definované plány zúčastnených poskytovateľov sociálnych služieb do budúcnosti

Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre	<ul style="list-style-type: none"> • Registrovať novú formu sociálnej služby, ktorú už poskytujú – ZOS alebo ZpS
Klub rodičov autistických detí v Nitre	<ul style="list-style-type: none"> • Registrovať nový druh sociálnej služby v spolupráci s mestom Nitra a NSK – Zariadenie podporovaného bývania
Mesto Nitra	<ul style="list-style-type: none"> • (KC Dražovce) rozšírenie cieľovej skupiny okrem osôb z MRK aj na ďalších obyvateľov mestskej časti • (KC Orechov dvor) Zvýšenie počtu detí pravidelne navštevujúcich školské zariadenie (aktuálne 69 školopovinných detí, z toho do školy chodí každý deň priemerne asi 30 detí).

Centrum Slniečko n.o.	<ul style="list-style-type: none"> • Zaviesť safeguardingové stratégie • Rozšíriť služby pre znásilnené ženy, rozšíriť a sprístupniť psychologické poradenstvo a možnosť bezplatnej terapie pre deti a ženy zažívajúce domáce násilie • Rozšíriť tím v intervenčnom centre o sociálneho pracovníka/ pracovníčku, právnika a služby klinického psychológa/ psychologičky
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, Dotazník pre poskytovateľov sociálnych služieb, 2025</i>	

2.6.4 Analýza potrieb ďalších organizácií a subjektov

V nasledujúcej časti prezentuje súhrnné zistenia o ďalších organizáciách a subjektoch dopĺňajúci systém sociálnej starostlivosti v meste Nitra. Tieto subjekty pôsobia častokrát v oblasti krízovej intervencie, poradenstva, právnej pomoci či podpory ohrozených a znevýhodnením skupín, ako sú napr. osoby so zdravotným postihnutím, ľudia v akútnej životnej kríze alebo osoby ohrozené sociálnym vylúčením.

Z povahy činností, ktorým sa venujú nebolo možné ich odpovede analyzovať spolu s odpoveďami poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Nitra. To avšak nedegraduje váhu týchto zistení, skôr môže zdôrazniť potrebu aktívneho zapojenia sa do zdieľania informácií aj s organizáciami a subjektmi mimo sektor sociálnych služieb, nakoľko môžu disponovať odlišnými náhľadmi na riešené oblasti, či relevantnými údajmi o potrebách obyvateľov mesta Nitra.

Limitom získaných poznatkov je neschopnosť porovnať ich vývoj v čase, nakoľko nedisponujeme údajmi za iné roky.

Tabuľka 84 Prehľad zapojených ďalších organizácií/subjektov do dotazníku pre poskytovateľov sociálnych služieb

p.č.	Názov organizácie/ subjektu
1.	Zväz zdravotne postihnutých Nitrianskeho samosprávneho kraja
2.	IPčko, o.z.
3.	Budúcnosť n.o.
4.	Národný projekt – Sieť odborného poradenstva – Poradňa komplexnej pomoci
5.	Centrum pre deti a rodiny Nitra
6.	Centrum právnej pomoci
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, Dotazník pre poskytovateľov sociálnych služieb, 2025</i>	

Prvým zistením je **zvýšené využívanie krízovej pomoci a intervencie na diaľku**. Organizácia IPčko, o.z. v rámci poskytovania krízovej pomoci prostredníctvom telekomunikačných technológií zaznamenala v roku 2024 spolu 7 383 poskytnutých intervencií v Nitrianskom samosprávnom kraji, z toho podiel žien/dievčat a mužov/chlapcov bol skoro vyrovnaný (52% ženy a 48% muži). Pri terénnej krízovej intervencii pracovalo IPčko s ďalšími 2 938 klientmi z NSK. Vysoký počet intervencií v NSK môže indikovať ako nedostatočné pokrytie tradičnými službami psychologickú a krízovú intervenciu v regióne, tak aj atraktivitu nízkoprahového anonymného kontaktu v online priestore – najmä pre mladšie osoby.

Pomoc pre osoby so zdravotným postihnutím na úrovni svojpomocnej organizácie v rámci dotazníku reflektoval Zväz zdravotne postihnutých Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorý sa zameriava na prevenciu zdravia a poskytovanie zdravotníckych pomôcok. V roku 2024 realizoval tento zväz ozdravné pobyty pre 420 osôb, pričom 116 osôb malo trvalý pobyt priamo v meste Nitra (27,6%; 116), z toho 89% tvorili ženy. Vysoký podiel žien môže byť dôsledkom ich vyššieho záujmu o zapájanie sa do ponúkaných podporných programov, aktivizácie a socializácie v porovnaní s mužmi.

Poradenstvo v oblasti zadlženia a právnej istoty poskytuje Centrum právnej pomoci, ktoré v rámci celého NSK evidovalo v roku 2024 spolu 2 240 intervencií. Záujem o právne poradenstvo, najmä v oblasti oddlženia korešponduje aj s ďalšími dátami o ohrození chudobou a sociálneho vylúčenia sledovanej populácie.

Od partnerov z NP Sieť odborného poradenstva – Poradňa komplexnej pomoci a Centra pre deti a rodiny Nitra sa nepodarilo získať kvantitatívne dáta o počtoch klientov. Ich význam však spočíva v práci so špecifickými cieľovými skupinami ako napr. rodiny v kríze či osobami vystavenými násiliu alebo diskriminácií. Aj napriek absencii konkrétnych dát v rámci tejto analýzy je vhodné do budúcnosti posilňovať väzby so špecializovanými subjektmi, ktoré častokrát disponujú kvalitným odborným zázemím a môžu byť dôležitým partnerom v multidisciplinárnych tímoch.

Zistenia z tejto skupiny organizácií/ subjektov naznačujú, že mimo systému tradičných poskytovateľov sociálnych služieb je k dispozícii aj pre obyvateľov mesta Nitra pestrý segment subjektov, ktoré flexibilne reagujú na potreby ohrozených skupín, často tam, kde tradičné služby narážajú na limity právneho rámca, kapacít alebo špecializácie. Tieto subjekty predstavujú strategických partnerov, ktorých systematické zapájanie do tvorby politiky a výmeny dát môže výrazne zvýšiť efektivitu pomoci v meste Nitra, s čím koreluje napr. aj aktuálne multidisciplinárne a multisektorálne zloženie pracovných skupín k príprave IV. KPSS mesta Nitry na roky 2026 – 2031.

2.7 SWOT analýzy podľa cieľových skupín

SWOT analýza je základným nástrojom strategického plánovania, ktorý slúži na systematické zhodnotenie aktuálnej situácie vo vybranej oblasti prostredníctvom štyroch kategórií: **silné stránky** (Strengths), **slabé stránky** (Weaknesses), **príležitosti** (Opportunities) a **ohrozenia** (Threats).

Prostredníctvom tohto typu analýzy je možné identifikovať ako vnútorné faktory, teda to, čo v danom území funguje dobre alebo naopak, čo predstavuje problém, ktorý je možné riešiť, tak vonkajšie faktory, ktoré môžu ovplyvniť ďalší vývoj, no často nie sú priamo pod kontrolou miestnych aktérov.

Vonkajšími faktormi, ktoré môžu negatívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v celoslovenskom kontexte sú najmä: nedostatok kvalifikovaných zamestnancov a dlhodobé podfinancovanie tohto sektora.

V rámci prípravy IV. Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Nitra na roky 2026 – 2031 boli v rámci stretnutí pracovných skupín vytvorené celkom 4 SWOT analýzy, t.j. jedna pre každú cieľovú skupinu. Ich príprava prebiehala formou skupinového brainstormingu členov pracovných skupín, pričom bola snaha o minimalizáciu zásahov zo strany externých spracovateľiek, ktoré facilitovali predmetné stretnutia.

Vytvorené SWOT analýzy zachytávajú nie len stav poskytovaných služieb, ale aj širšie súvislosti, ktoré ovplyvňujú životnú situáciu daných cieľových skupín v meste Nitra. Výstupy z nich budú spolu s analytickými údajmi z predchádzajúcich kapitol využité pri formulovaní návrhov opatrení v strategickej časti.

Poznámka: Pri jednotlivých bodoch v rámci SWOT analýzy v zátvorke uvádzame aj bodové hodnotenie, ktoré danému bodu prisúdili členovia príslušnej pracovnej skupiny, pričom hodnota 5 predstavovala najväčšiu prioritu/dôležitosť.

2.7.1 Seniori

Tabuľka 85 SWOT analýza pre cieľovú skupinu – SENIORI

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Široká ponuka a sieť sociálnych služieb • (váha 5) Odborný tím • (váha 4) Funkčné sieťovanie • (váha 4) Dobrá spolupráca mesta Nitra s neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb • (váha 3) Dostupná ponuka vzdelávania pre odborných zamestnancov, vrátane FP pre neverejných poskytovateľov • (váha 3) Dobrovoľníctvo v zariadeniach sociálnych služieb • (váha 1) Duálne vzdelávanie 	<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Nedostatočná kapacita ambulantných sociálnych služieb a tým zvýšený záujem o pobytové sociálne služby • (váha 5) Dlhé poradovníky, aj na bezodkladné umiestnenie • (váha 4) Neschopnosť rozvinúť odľahčovaciu službu v dôsledku dlhých poradovníkov • (váha 3) Neochota zamestnancov v zariadeniach sociálnych služieb na profesnom rozvoji, účasti na vzdelávaníach • (váha 3) Nedostatok časových možností pre vzdelávanie zamestnancov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Zmena legislatívy vo vzťahu k reforme financovania sociálnych služieb a platovému ohodnoteniu zamestnancov v sociálnych službách • (váha 4) Zlepšenie zdravotno-sociálnych výkonov prostredníctvom reformy • (váha 3) Nový posudkový systém • (váha 3) Zabezpečenie vzdelávania zamestnancov z externých zdrojov • (váha 2) Dostupné vzdelávania online formou (najmä pre management zariadení sociálnych služieb) 	<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Nedostatok kvalifikovaného personálu, vysoký vek zamestnancov v sociálnych službách, vysoká fluktuácia, v praxi sa realizuje skôr nábor než výber kvalifikovaných zamestnancov, nedostatočné finančné ohodnotenie • (váha 5) Nevyváženosť financovania v sociálnej oproti zdravotnej starostlivosti • (váha 5) Nespokojnosť/nezáujem rodiny o starostlivosť a/alebo podieľanie sa na úhrade za poskytovanú sociálnu službu • (váha 4) Nárast klientov s ťažkým zdravotným stavom • (váha 4) Nesystémové financovania opatrovateľskej služby (aktuálne prostredníctvom eurofondov) • (váha 4) Konsolidácia verejných financií • (váha 3/ 4) Nedostatočné kurikulum vzdelávania – opatrovateľský kurz • (váha 3) Neodpovedajúce kritéria na výkon povolania opatrovateľiek • (váha 3) Nedostatok finančných prostriedkov na úhradu za sociálnu službu zo strany prijímateľov
<p>*váha 5 znamená najväčšiu prioritu/ dôležitosť Zdroj: Pracovná skupina SENIORI, apríl 2025</p>	

2.7.2 Osoby so zdravotným postihnutím

Tabuľka 86 SWOT analýza pre cieľovú skupinu – OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Ochota hľadať riešenia/pilotovať projekty podporujúce zvyšovanie kvality služieb pre osoby so zdravotným postihnutím • (váha 5) Dotačná schéma na úrovni mesta • (váha 5) Odborný tím (OSS i pracovná skupina) • (váha 5) Partnerský prístup mesta voči neverejným poskytovateľom sociálnych služieb • (váha 4/ 5) Prítomnosť svojpomocných organizácií pre osoby so zdravotným postihnutím na území mesta • (váha 4) Ústretovosť odboru sociálnych služieb na MsÚ v komunikácii s občanmi • (váha 3) Variabilná sieť sociálnych služieb pre cieľovú skupinu 	<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Nedostupnosť odľahčovacej služby • (váha 5) Fyzická i psychická vyčerpanosť zamestnancov v sociálnych službách, fluktuácia • (váha 5) Absencia ambulantných služieb pre deti a mladistvých so zdravotným postihnutím • (váha 4/ 5) Nedostatok časových, finančných, personálnych možností pre komunitné aktivity • (váha 4) Nedostupnosť pracovných miest pre osoby so zdravotným postihnutím • (váha 3) Nevyužívanie všetkých zdrojov financovania (najmä prostredníctvom zdravotných poisťovní) ošetrovateľskej starostlivosti • (váha 1) Pocit nezájmu zo strany vedenia mesta o svojpomocné organizácie pre osoby so zdravotným postihnutím
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Rozvoj finančne dostupného a bezbariérového nájomného bývania • (váha 4) Podpora samostatného bývania • (váha 4) Získavanie finančných prostriedkov od zdravotných poisťovní • (váha 4) Rozvoj sociálnych podnikov • (váha 3) Rozvoj svojpomocných skupín 	<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Napriek legislatívnej úprave nie sú garantované finančné prostriedky pre poskytovateľov sociálnych služieb • (váha 5) Ponuka sociálnych služieb nereflektuje životný cyklus (chýba nadväznosť a flexibilita) • (váha 4) Nedostupnosť pracovných miest pre osoby so zdravotným postihnutím • (váha 3/ 4) Reforma financovania sociálnych služieb • (váha 3) Nedostatok kvalifikovaného personálu pre prácu s cieľovou skupinou, nezáujem o prácu, nedostatočné finančné ohodnotenie
<p>*váha 5 znamená najväčšiu prioritu/ dôležitosť Zdroj: Pracovná skupina OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM, apríl 2025</p>	

2.7.3 Rodiny s deťmi

Tabuľka 87 SWOT analýza pre cieľovú skupinu – RODINY S DEŤMI

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Počet subjektov vykonávajúcich SPO na území mesta, počet programov a opatrení • (váha 5) Sieť služieb pre cieľovú skupinu a dobré sieťovanie (Útulok pre jednotlivcov s deťmi, KC Orechov Dvor a KC Dražovce , V rámci Housing-First byt pre mladých dospelých odchádzajúcich z CDR, CVČ, Centrum prevencie, Regionálne centrum podpory učiteľov atď.) • (váha 4/ 5) Dotačná politika mesto a VÚC vo vzťahu k prevencii sociálno - patologických javov • (váha 4) Spolupráca so školami • (váha 4/ 3) Dobrá spolupráca CDR s mestom • (váha 4/ 3) Sieťovanie subjektov • (váha 3) Transparentnosť mesta v informovaní (city lights, sociálne siete, OKaP na MsÚ) • (váha 2) Služby špeciálneho pedagóga v útulku pre jednotlivcov s deťmi 	<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Absencia dotačných schém pre prácu s mládežou na úrovni mesta ale i VÚC • (váha 5) Málo možností nájomných sociálnych bytov • (váha 4) Nedostatok kapacít pre umiestnenie mladých dospelých so zdravotným postihnutím • (váha 4) Dlhé poradovníky • (váha 4) Neschopnosť do budúcnosti finančne udržať odpilotované projekty cez eurofondy • (váha 3) Málo rozvinutá medzigeneračná spolupráca • (váha 1) Neinformovanosť občanov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Príležitosť pre rozvoj sociálneho podnikania, napr. ako riešenie komplexnej podpory pre jednorodičovské domácnosti (bývanie, zamestnanie, služby starostlivosti o deti) • (váha 4) Zapájanie firiem v rámci spoločenskej zodpovednosti firiem • (váha 4) Rozvíjať kritické myslenia a nástrahy online priestoru medzi mladými • (váha 3) Spolupráca so školami (UKF, zdravotnícka škola a pod.) • (váha 3) Podpora dobrovoľníctva • (váha 3) Eurofondy 	<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Nejednotný systém prevencie na školách, nezáujem mladých o preventívne programy, preventívne programy v materských a základných školách nie sú prioritou v spoločnosti • (váha 5) Nedostatok odborníkov (klinický psychológ, sociálny pedagóg a pod.) • (váha 4) Nárast nelátkových závislostí • (váha 4) Nestabilita prostredia a financovania mimovládnych organizácií, ktoré poskytujú služby a programy pre deti a mládež • (váha 4) Prehlbovanie sociálnej izolácie, nárast problémov súvisiacich s duševným zdravím, zvýšený záujem zo strany rodičov o individuálne študijné plány pre ich deti • (váha 3) Absencia kontinuity a s tým súvisiacej udržateľnosti vo financovaní cez eurofondy • (váha 3) Pasivita občanov v rámci informovania sa o sociálnych službách • (váha 2) Nedostatočné pracovné zručnosti absolventov
<p>*váha 5 znamená najväčšiu prioritu/ dôležitosť; Zdroj: Pracovná skupina RODINY S DEŤMI, apríl 2025</p>	

2.7.4 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Tabuľka 88 SWOT analýza pre cieľovú skupinu – OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Potenciál odborného tímu pri práci s cieľovou skupinou • (váha 5) Prítomnosť MOPS na území mesta • (váha 5) Vytvorený komplexný inovatívny systém sociálnej inklúzie cudzincov • (váha 5) Sieťovanie rôznych organizácií aktívnych v téme prevencie • (váha 4) Súčinnosť MsP pri riešení sociálnych kríz, prevencie • (váha 4) Housing-First a Housing-Led • (váha 4) Strategické dokumenty na úrovni mesta premietnuté do interných nástrojov mesta • (váha 4) Prítomnosť bezpečného ženského domu na území mesta • (váha 3) Individuálny prístup ku klientom • (váha 1) Prítomnosť hospicu na území mesta • Prítomnosť Poradenského centra pre obeť domáceho násillia, Intervenčného centra pre obeť domáceho násillia a Intervenčného centra pre deti a rodiny – ambulatná a terénna forma pomoci rodinám v kríze. 	<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Chýba cieľavedomá informačná kampaň o osobách ohrozených sociálnym vylúčením • (váha 5) Segregované rómske školy • (váha 4/ 5) Prítomnosť segregovanej lokality (Orechov dvor) • (váha 4) Absencia zariadenia opatrovateľskej služby pre nízkopriíjmové osoby • (váha 3/ 4) Nerozvinutá terénna sociálna služba, fluktuácia zamestnancov • (váha 3/ 4) Absencia stratégie pre marginalizovanú rómsku komunitu • (váha 3) Vzájomná nedôvera, predsudky majority a minorít • (váha 3) Nenaplnené podmienky pre integráciu cieľovej skupiny do škôl, plné kapacity • (váha 2) Nezastúpenie príslušníkov MRK v Komisiách • (váha 1) Absencia starostlivosti o deti v čase, keď je jednorodič v zamestnaní • Absencia informácií o jednorodičovských rodinách, stratégie podpory jednorodičovských rodinách
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • (váha 4) Vznik Agentúry nájomného bývania cez MVO – zároveň nutná finančná podpora mesta • (váha 3) Prepájanie minorít s majoritou prostredníctvom spoločných podujatí, aktivít • (váha 3) Vytvárať podmienky pre integráciu do škôl 	<ul style="list-style-type: none"> • (váha 5) Zanedbávanie povinnej školskej dochádzky detí • (váha 5) Neuznanie podielových daní (DzPFO) pri cudzincoch, nestabilita financovania • (váha 4) Málo pracovných príležitostí pre jednorodičov • (váha 4) Nedostatok personálu v sociálnych službách, neodpovedajúce finančné ohodnotenie, nízky spoločenský status • (váha 4) Xenofóbia • (váha 3) Zvýšený počet jednorodičovských domácností • (váha 3) Rozdielnosť kultúr • (váha 2/ 3) Legislatívna úprava z hľadiska klasifikácie cudzincov a ich nárokov, resp. nenárokov
<p>*váha 5 znamená najväčšiu prioritu/ dôležitosť Zdroj: Pracovná skupina OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM, apríl 2025</p>	

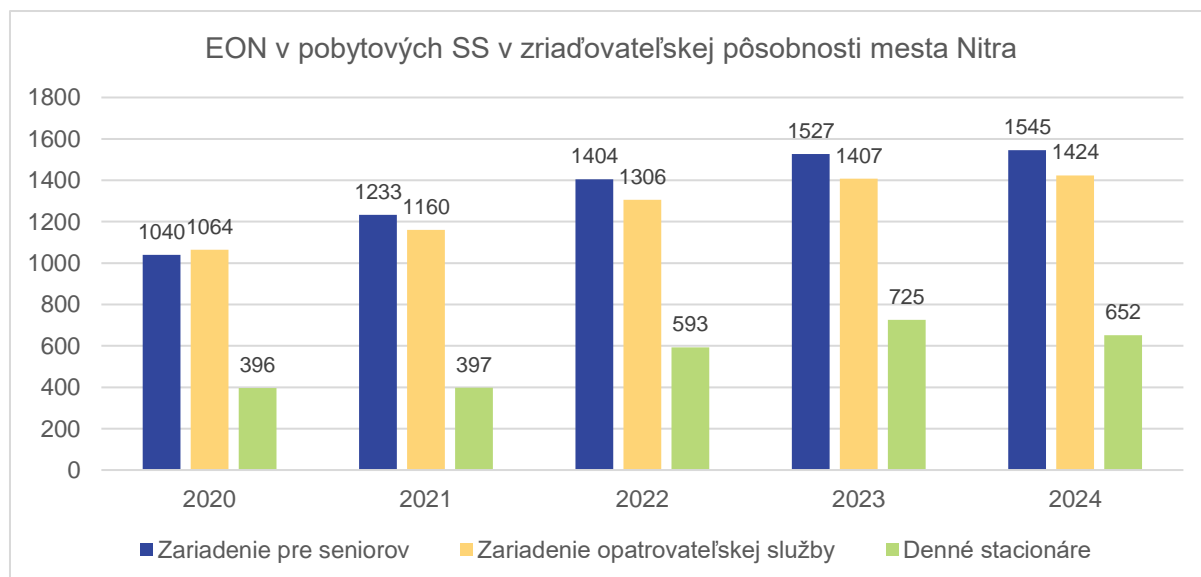
2.8 Ekonomická analýza sociálnych služieb na území mesta Nitra Analýza ekonomických podmienok poskytovania sociálnych služieb na území mesta Nitra

Ekonomická analýza je pri strategickom plánovaní veľmi dôležitá, pretože poskytuje objektívny základ pre rozhodovanie. Umožňuje identifikovať príležitosti, riziká a efektívnosť jednotlivých stratégií z hľadiska zdrojov, nákladov a prínosov. Ekonomická analýza poskytuje kvantitatívne podklady pre rozhodovanie a pomáha pri alokácii rozpočtu. Tiež ukazuje, ktoré stratégie sú udržateľné z finančného hľadiska. Ak sú rozhodnutia založené na ekonomickej analýze je jednoduchšie obhájiť ich voči aktérom procesu (záujemcom o sociálnu službu, prijímateľom sociálnej služby, poskytovateľom sociálnych služieb, vedeniu mesta, poslancom MsZ a neposlednej rade aj voči verejnosti). Kvalitná ekonomická analýza zvyšuje dôveru v plánovanie a zodpovednosť za výsledky.

2.8.1 Náklady poskytovateľov na poskytovanie sociálnych služieb

Ekonomicky oprávnené náklady sú náklady poskytovateľa sociálnej služby, ktoré sú uznané ako oprávnené na účel stanovenia úhrady, výpočtu finančných príspevkov z verejných rozpočtov alebo pri regulácii cien služieb a ktoré sú v súlade so zákonom o sociálnych službách. Patria sem personálne náklady (mzdy, odvody, náklady na školenia a vzdelávanie,...), prevádzkové náklady (nájom, energie, voda, teplo, údržba, opravy, upratovanie, stravovanie prijímateľov služieb), odpisy majetku (ak je majetok používaný na poskytovanie sociálnych služieb), administratívne a riadiace náklady (správa zariadenia, účtovníctvo, komunikácia a pod.).

Graf 63 Ekonomicky oprávnené náklady v pobytových sociálnych službách na miesto/mesiac v € v rokoch 2020 – 2024 (ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra)

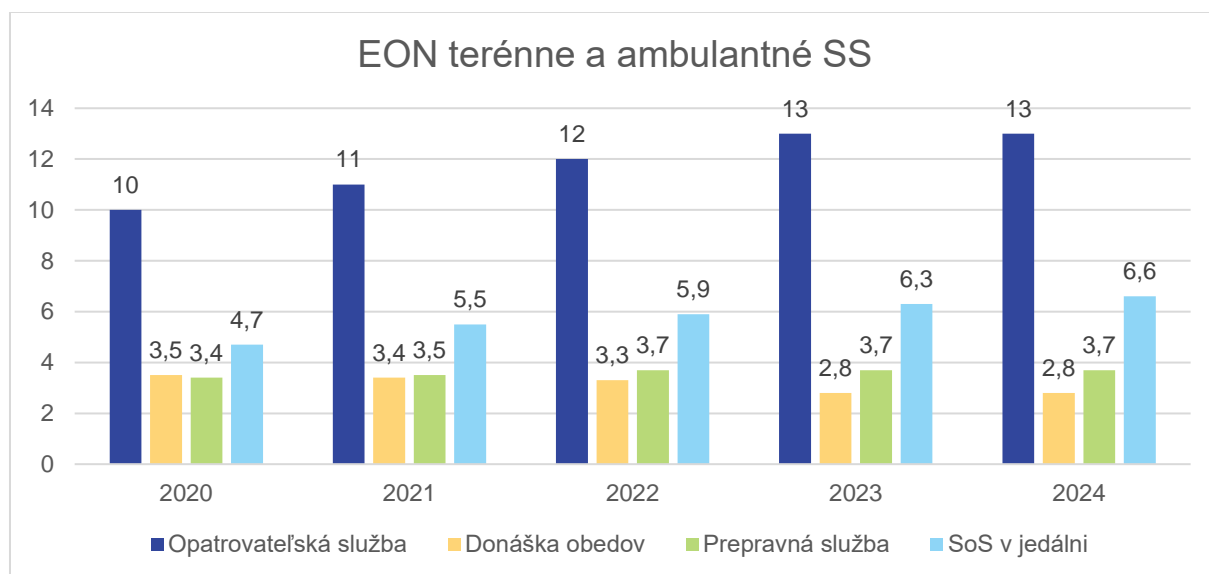

Zdroj: Rozbor hospodárskej činnosti príspevkovej organizácie SZSS za rok 2024, Nitra marec 2025

Z grafu č. 63 je možné pozorovať medziročný nárast EON pri všetkých druhoch pobytových sociálnych služieb. V ZPS v roku 2024 v porovnaní s rokom 2020 došlo k nárastu o 49% EON na miesto a mesiac. V ZOS v roku 2024 v porovnaní s rokom 2020 došlo k nárastu o 34% EON na

miesto a mesiac. V DeS v roku 2024 v porovnaní s rokom 2020 došlo k nárastu o 65% EON na miesto a mesiac.

Graf 64 Ekonomicky oprávnené náklady terénne a ambulantné SS m.j.(hodina, obed, km) v € v rokoch 2020 – 2024 (ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra)

Zdroj: Rozbor hospodárskej činnosti príspevkovej organizácie SZSS za rok 2024, Nitra marec 2025

Graf č. 64 potvrdzuje podobne ako pri pobytových sociálnych službách medziročný nárast EON aj pri terénnych a ambulantných sociálnych službách, okrem terénnej sociálnej služby donáška obedov, kde zaznamenávame v roku 2024 v porovnaní s rokom 2020 pokles EON na obed o 20%. Pokles je možné vysvetliť tým, že v roku 2024 bolo rozvezených viac obedov ako v roku 2020. Tým klesá EON na donášku, lebo náklad na sociálnu službu sa delí počtom rozvezených obedov za rok, čo bolo v roku 2024 viac ako v porovnaní s rokom 2020. Pri opatrovateľskej službe došlo v roku 2024 v porovnaní s rokom 2020 k nárastu EON na 1 hodinu opatrovania o 30%. Pri prepravnej službe došlo v roku 2024 v porovnaní s rokom 2020 k nárastu EON na km o 9%, cena obeda v jedálni v roku 2024 v porovnaní s rokom 2020 narástla o 40%.

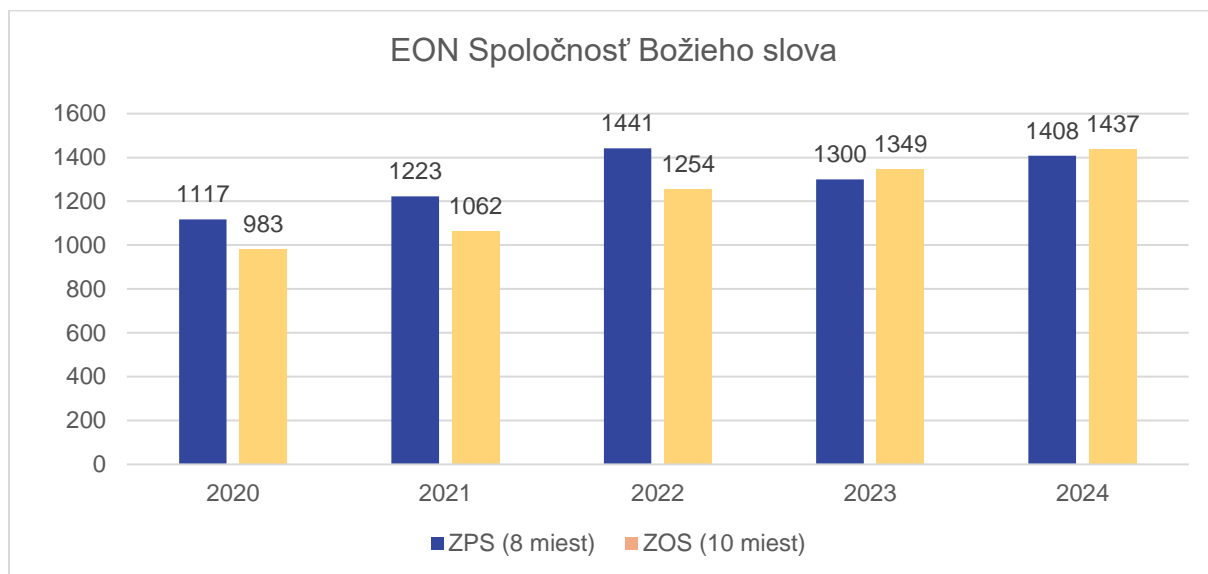
Na území mesta Nitra sa podľa registra poskytovateľov sociálnych služieb (IS SoS MPSVR SR) poskytujú nasledovné sociálne služby:

- Opatrovateľská služba - poskytovateľ Cirkevný zbor ECAV Nitra (na webovom sídle neboli dostupné informácie o EON)
- Opatrovateľská služba – Poskytovateľ Diecézna charita Nitra (na webovom sídle dostupná len VS)
- Opatrovateľská služba - Seniorka n.o. pobočka Nitra
- ZSS - Zariadenie pre seniorov (12 miest) a Špecializované zariadenie (17 miest) poskytovateľ Promeritae Quieti sv. Svorada n.o. – zriaďovateľ Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra
- DSS Socia OZ (18 miest)
- ZOS (10 miest) a ZPS (8 miest) Spoločnosť Božieho slova [ZpS a ZOS | Spoločnosť Božieho Slova](#)

- ZSS Viničky zriaďovateľ NSK

https://www.zssvinicky.sk/o_organizacii/informacna_povinnost/povinne_zverejnovanie_informacii/EON.html

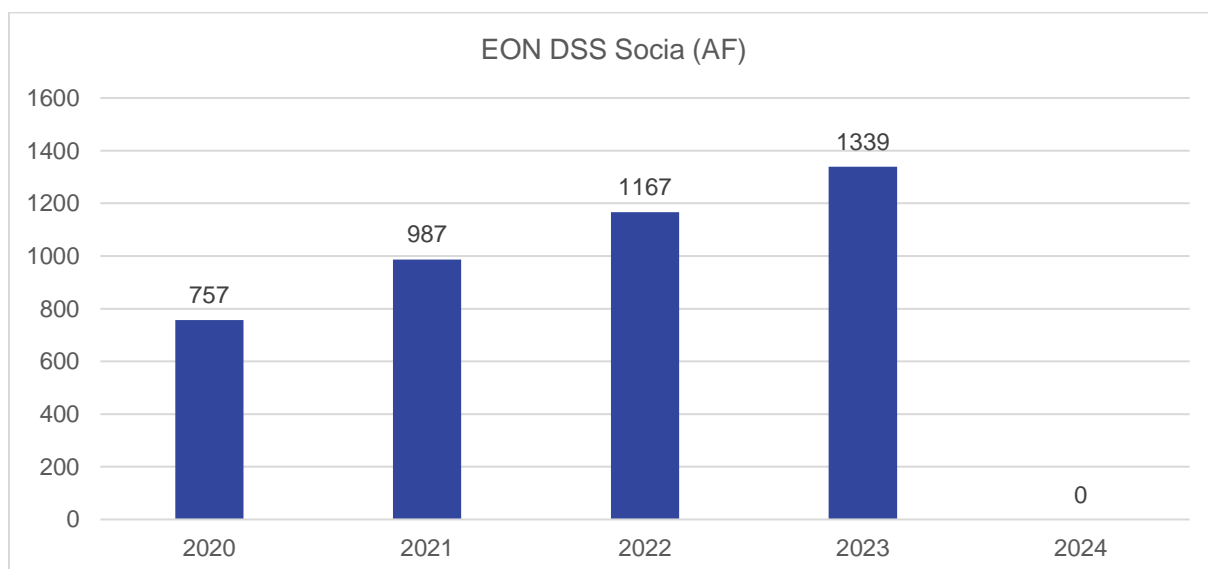
Graf 65 Ekonomicky oprávnené náklady na 1 miesto/mesiac v € ZPS a ZOS Spoločnosť Božieho slova v rokoch 2020 – 2024

Zdroj: [ZpS a ZOS | Spoločnosť Božieho Slova](#)

Graf č. 65 poukazuje na zvyšovanie EON aj u poskytovateľa SS Spoločnosť Božieho slova, v ZPS o 26% a v ZOS o 46% v roku 2024 v porovnaní s rokom 2020.

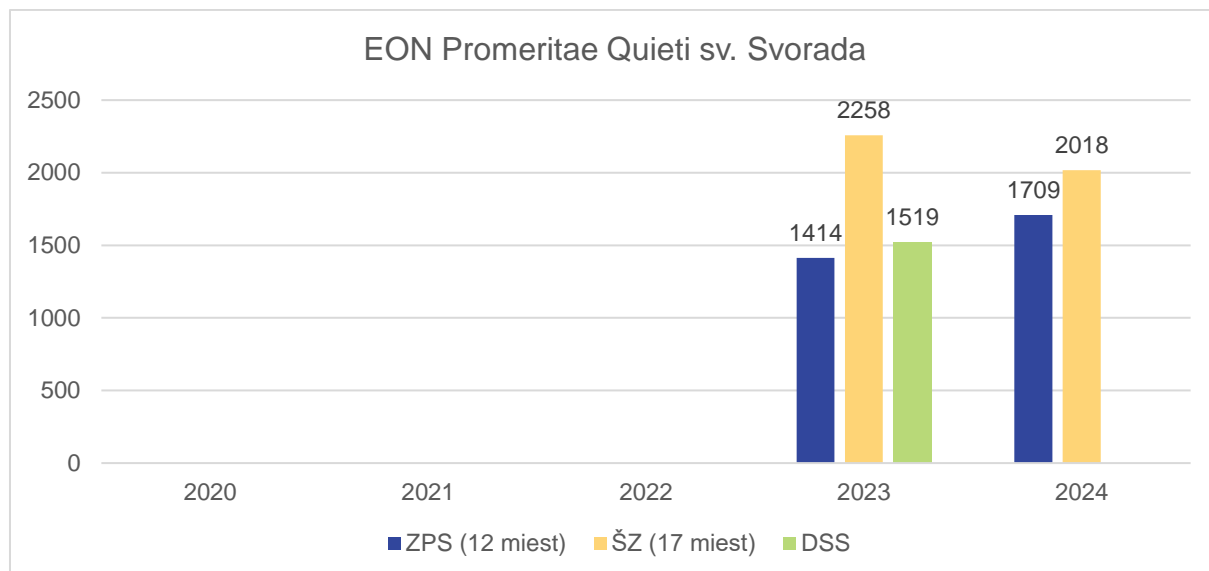
Graf 66 Ekonomicky oprávnené náklady na 1 miesto/ mesiac v € DSS Socia OZ v rokoch 2020 – 2024

Zdroj: www.socianitra.sk/dokumenty/ekonomicky-opravnene-naklady

Graf č. 66 dokumentuje EON DSS Socia ambulantná forma stúpajúcu tendenciu EON v rokoch 2020 – 2023. Údaje za rok 2024 neboli zverejnené. V roku 2023 došlo k nárastu EON v porovnaní s rokom 2020 až o 77%.

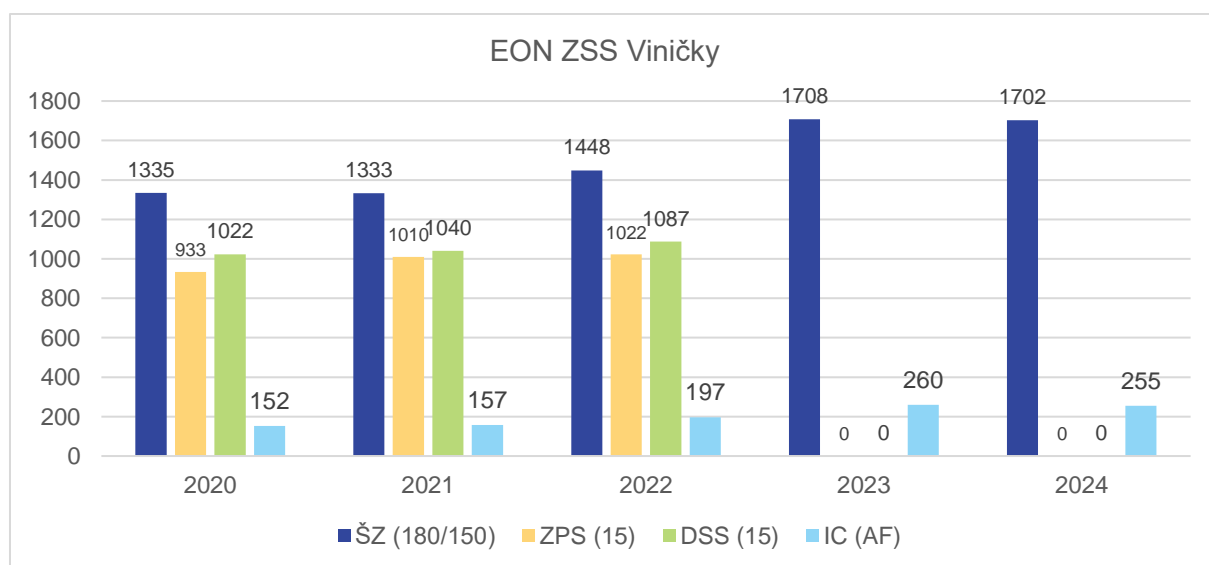
Graf 67 Ekonomicky oprávnené náklady na 1 miesto/mesiac v € ZSS (ZPS, ŠZ, DSS) Promeritae Quieti sv. Svorada n.o. v rokoch 2023 – 2024

Zdroj: [Promeritae Quieti sv. Svorada n.o. - Biskupstvo Nitra](#)

Graf č. 67 ilustruje len roky 2023 a 2024, údaje za roky 2020 – 2022 neboli dostupné na webovom sídle poskytovateľa SS. V špecializovanom zariadení u poskytovateľa Promeritae Quieti sv. Svorada n.o. došlo v roku 2024 k poklesu EON v porovnaní s rokom 2023 o 11%.

Graf 68 Ekonomicky oprávnené náklady na 1 miesto/mesiac v € ZSS Viničky v rokoch 2020 – 2024

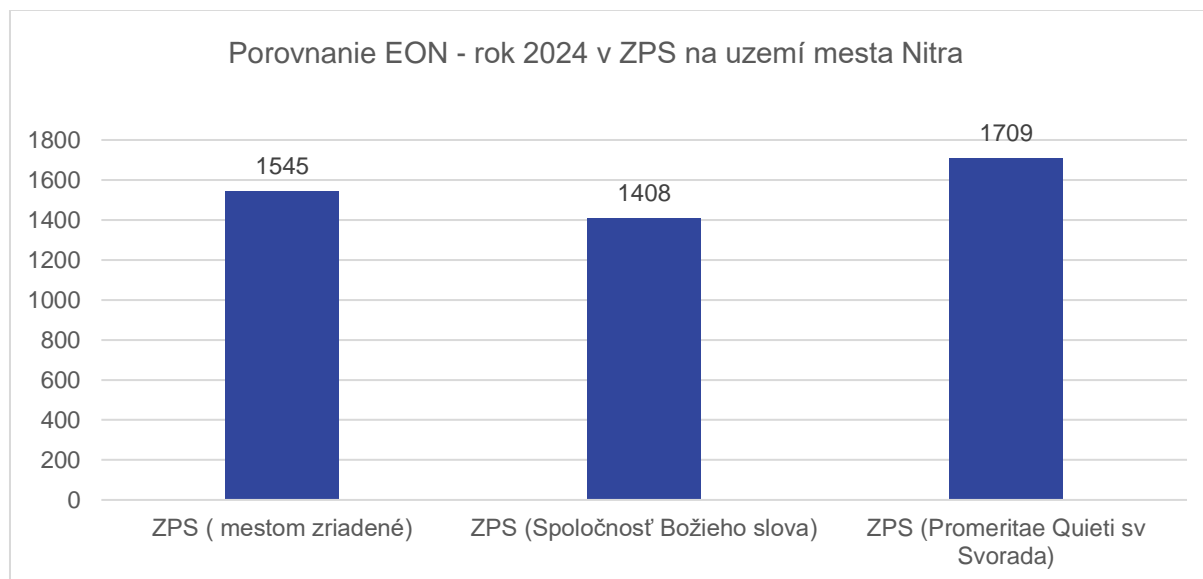

Zdroj: www.zssviničky.sk/o_organizacii/informacna_povinnost/povinne_zverejnovanie_informacii/EON

Graf č. 68 podáva obraz o EON v ZSS Viničky. V roku 2023 sa uskutočnili v ZSS Viničky transformačné procesy, kde sa znížila kapacita ŠZ zo 180 na 150 miest a ZPS a DSS s kapacitou

15 miest boli zrušené. V ŠZ vzrástli EON na 1 miesto v roku 2024 v porovnaní s rokom 2020 o 27% a v integračnom centre o 68%.

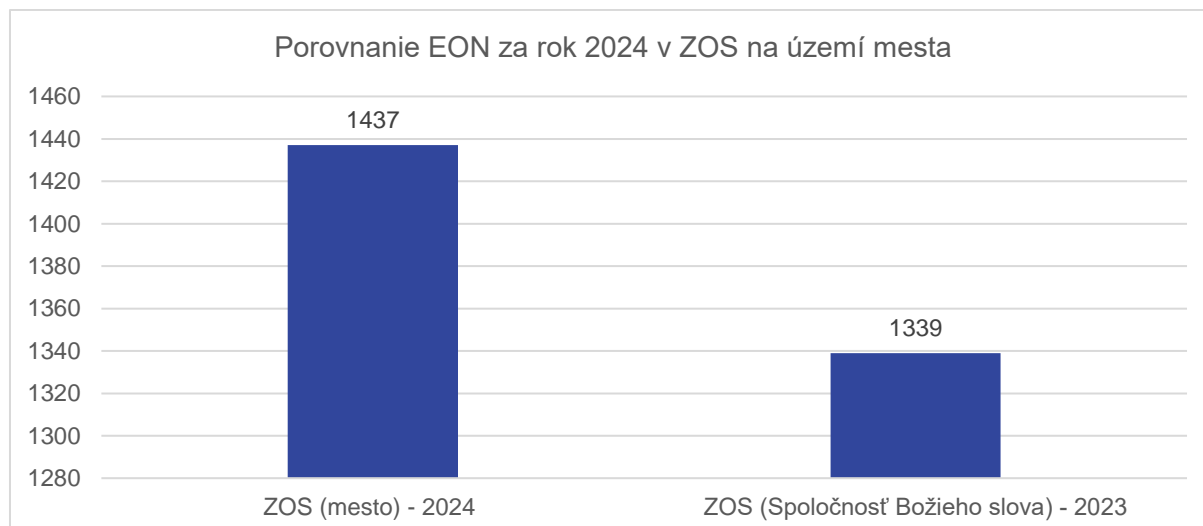
Graf 69 Porovnanie ekonomicky oprávnených nákladov na 1 miesto/mesiac v € ZPS na území mesta Nitra rok 2024

Zdroj: Vlastné spracovanie

V grafe č. 69 porovnáваме EON v ZPS za rok 2024 u poskytovateľov v rôznej zriaďovateľskej pôsobnosti na území mesta Nitra (verejný vs. neverejný poskytovateľ). Ako je z grafu zrejmé **nie sú významné rozdiely vo výške EON na 1 miesto/mesiac napriek rozdielom v kapacite ZPS. Mestom zriadené ZPS s kapacitou 103 miest má o cca 10% nižšie EON ako ZPS Promeritae Quieti sv. Svorada n.o. zriadené Biskupstvom v Nitre, ktoré má registrovanú kapacitu 12 miest. Naopak najnižšie EON za rok 2024 má ZPS zriadené Spoločnosťou Božieho slova s kapacitou 8 miest, má EON za rok 2024 nižšie v porovnaní so ZPS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta o 9% a v porovnaní so ZPS zriadeným Biskupstvom Nitra má nižšie EON za rok 2024 o 18%.**

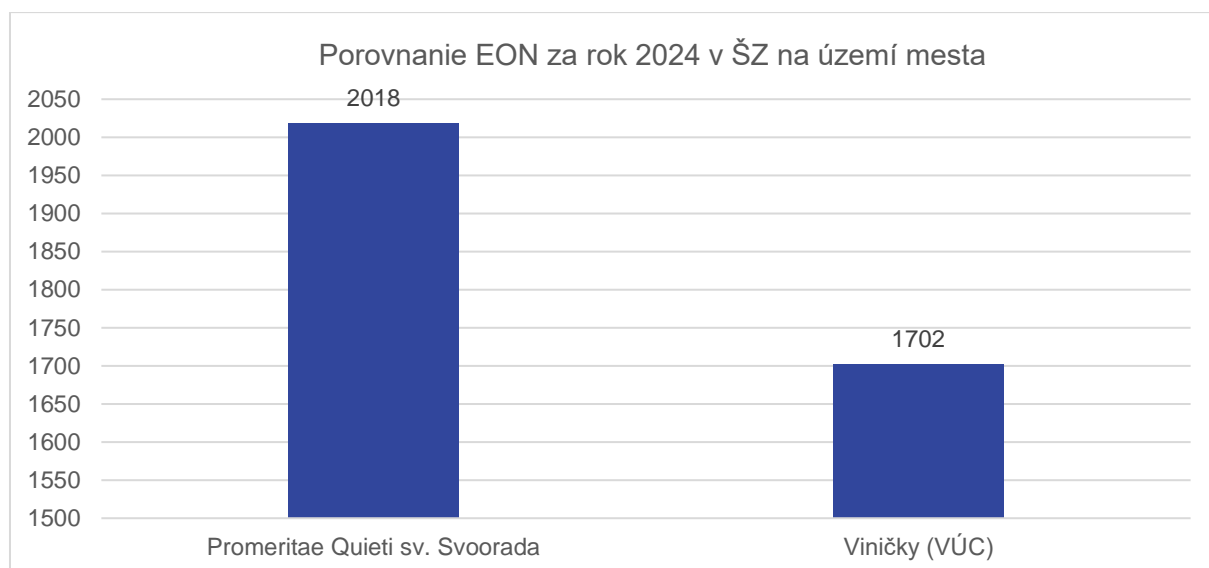
Graf 70 Porovnanie ekonomicky oprávnených nákladov na 1 miesto/mesiac v € ZOS na území mesta Nitra rok 2024

Zdroj: Vlastné spracovanie

V grafe č. 70 porovnáваме EON v ZOS za rok 2024 u poskytovateľov v rôznej zriaďovateľskej pôsobnosti na území mesta Nitra (verejný vs. neverejný poskytovateľ). **V prípade ZOS sú EON medzi verejným a neverejným poskytovateľom takmer rovnaké (EON ZOS zriadené mestom cca o 4% vyššie), napriek rozdielom v kapacitách (ZOS zriadené mestom kapacita 56 miest, ZOS v zriaďovateľskej pôsobnosti Spoločnosti Božieho slova kapacita 10 miest).**

Graf 71 Porovnanie ekonomicky oprávnených nákladov na 1 miesto/mesiac v € ŠZ na území mesta Nitra rok 2024

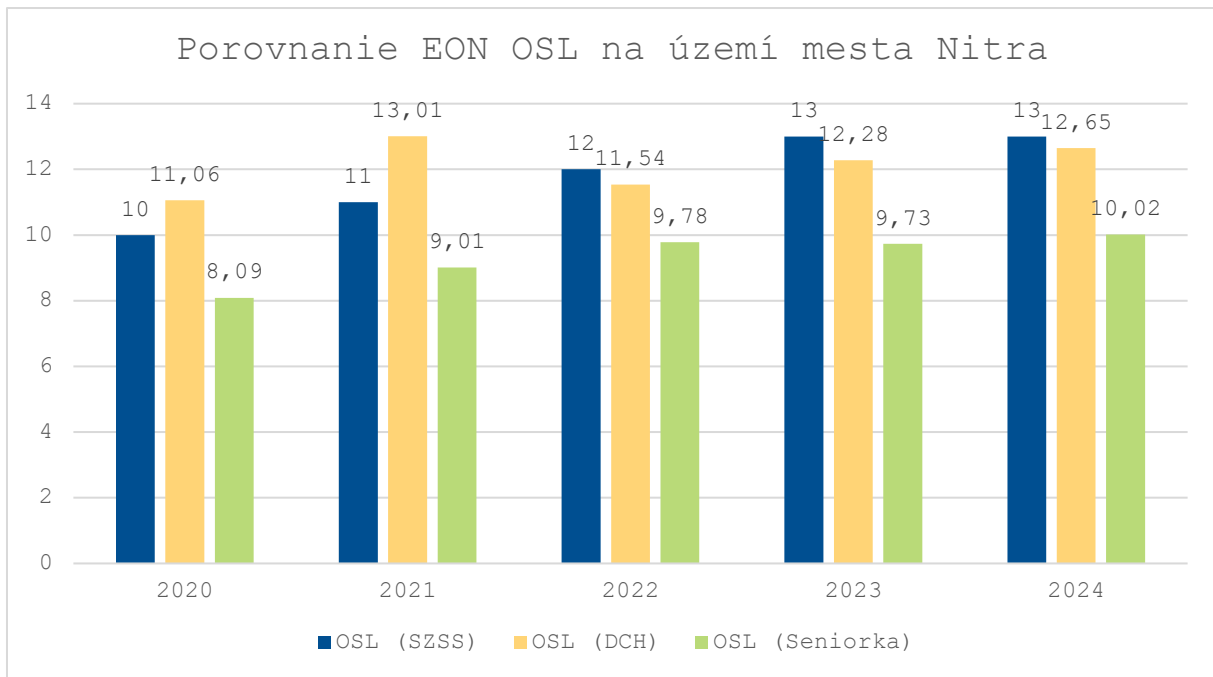

Zdroj: Vlastné spracovanie

V grafe č. 71 porovnáваме EON v ŠZ za rok 2024 u poskytovateľov v rôznej zriaďovateľskej pôsobnosti na území mesta Nitra (verejný vs. neverejný poskytovateľ). **EON v ŠZ v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC (kapacita 150 miest) sú za rok 2024 cca o 19% nižšie ako v ŠZ v zriaďovateľskej pôsobnosti Biskupstva Nitra (kapacita 17 miest). Rozdiel môže vyplývať z rozdielnych kapacít.**

Opatrovateľskú službu na území mesta Nitra podľa registra poskytovateľov SS (IS SoS MPSVR SR) poskytujú štyri subjekty: SZSS, cirkevný zbor ECAV (N/A nedostupné dáta ani na ich webovom sídle, ani na finstat.sk), Diecézna charita Nitra a Seniorka n.o. pobočka Nitra.

Graf 72 Porovnanie ekonomicky oprávnených nákladov na 1 hodinu v € OSL na území mesta Nitra rok 2020 – 2024

Zdroj: Rozbor hospodárskej činnosti príspevkovej organizácie SZSS za rok 2024, Nitra marec 2025, výročné správy Finstat.sk Seniorka n. o. a Diecézna charita, vlastné spracovanie

V čase spracovania analýzy (jún 2025) neboli zverejnené na webovom sídle finstatu výročné správy (za rok 2024) neverejných poskytovateľov (Diecézna charita a Seniorka n.o). Z uvedených dôvodov sa EON na 1 hodinu opatrovania za rok 2024 vypočítali na základe zverejnenej inflácie ŠÚ (2,8%). Ako je z grafu zrejmé **najvyššie EON na 1 hodinu opatrovania má verejný poskytovateľ SZSS. V roku 2024 má príspevková organizácia SZSS vyššie EON na OSL o 30% a Diecézna charita má vyššie o 2,8 % v porovnaní s neverejným poskytovateľom Seniorka n.o.**

2.8.2 Zdroje financovania sociálnych služieb

V sociálnych službách sa uplatňuje princíp viaczdrojového financovania. § 71 zákona o sociálnych službách uvádza:

- **Verejné zdroje**
 - Finančný príspevok MPSVR SR pre obce na poskytovanie služieb nocľahárne, útulkov, domova na pol ceste, zariadenia pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby)
 - Finančný príspevok MPSVR SR pre neverejných poskytovateľoch sociálnych služieb, ktorých poskytovanie je podmienené odkázanosťou osoby na pomoc a finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v nocľahárni
 - Z rozpočtov regionálnej a miestnej samosprávy
 - Z verejného zdravotného poistenia – príjmy za poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti
- Z úhrady za poskytovanie sociálnej služby od jej prijímateľa prípadne od jeho rodiny
- Z darov
- Z výsledku hospodárenia z podnikateľskej činnosti poskytovateľa sociálnej služby
- Z príjmu zo sociálneho podnikania
- Z iného príjmu

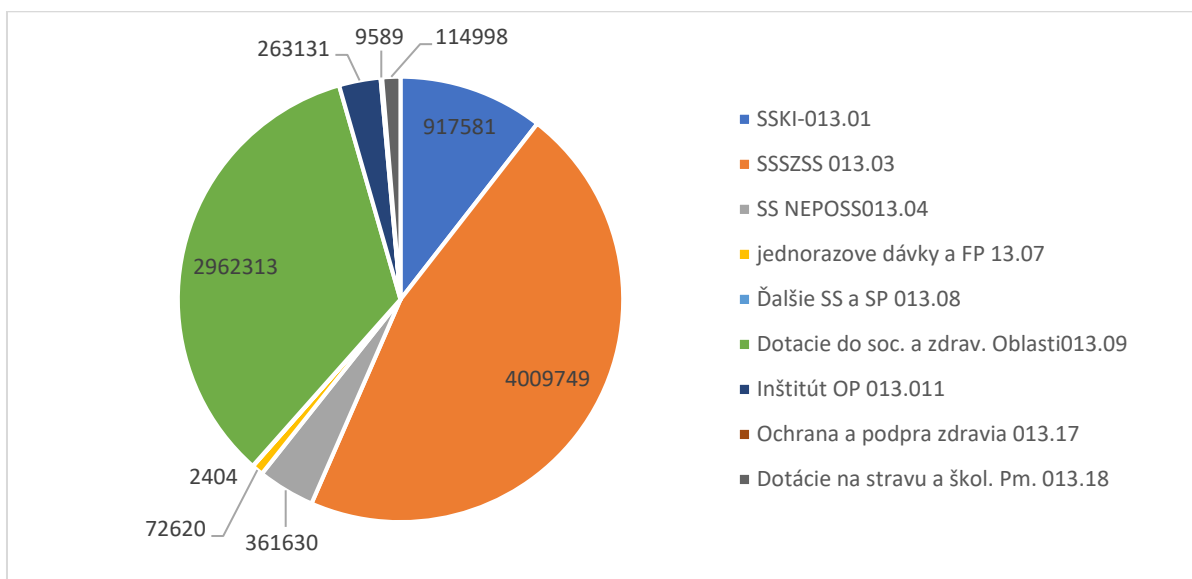
Z vyššie menovaných 6 zdrojov financovania reálne možno hovoriť o 2 – 3 zdrojoch financovania – verejné zdroje najmä príjmy zo ŠR a úhrady od prijímateľov sociálnych služieb. Vzhľadom na to, že poskytovanie sociálnych služieb je originálnou pôsobnosťou miestnej samosprávy (obcí) je povinnosťou miest prispievať z vlastných príjmov na rozvoj sociálnych služieb. Dokumentuje to aj financovanie z rozpočtu mesta Nitra.

Tabuľka 89 Bežné a kapitálové výdavky do programu 013 Sociálne služby z rozpočtu mesta Nitra rok 2024

Rok 2024	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky
Rozpočet mesta Nitra	108 212 453	6 366 050
Program 013 Sociálne služby	8 714 014	391 029
% podiel	8,1 %	6,1 %
<i>Zdroj: ZÚ mesta Nitra rok 2024, vlastné spracovanie</i>		

Na základe vyššie uvedenej tabuľky je možné uviesť, že **mesto Nitra na BV v roku 2024 z celkového rozpočtu mesta na podporu a rozvoj sociálnych služieb použilo 8,1 % a z celkových kapitálových výdavkov mesta na rozvoj sociálnych služieb sa čerpalo 6,1%**. Túto skutočnosť možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa uvedený podiel u samospráv pohybuje na úrovni 5 – 7 %.

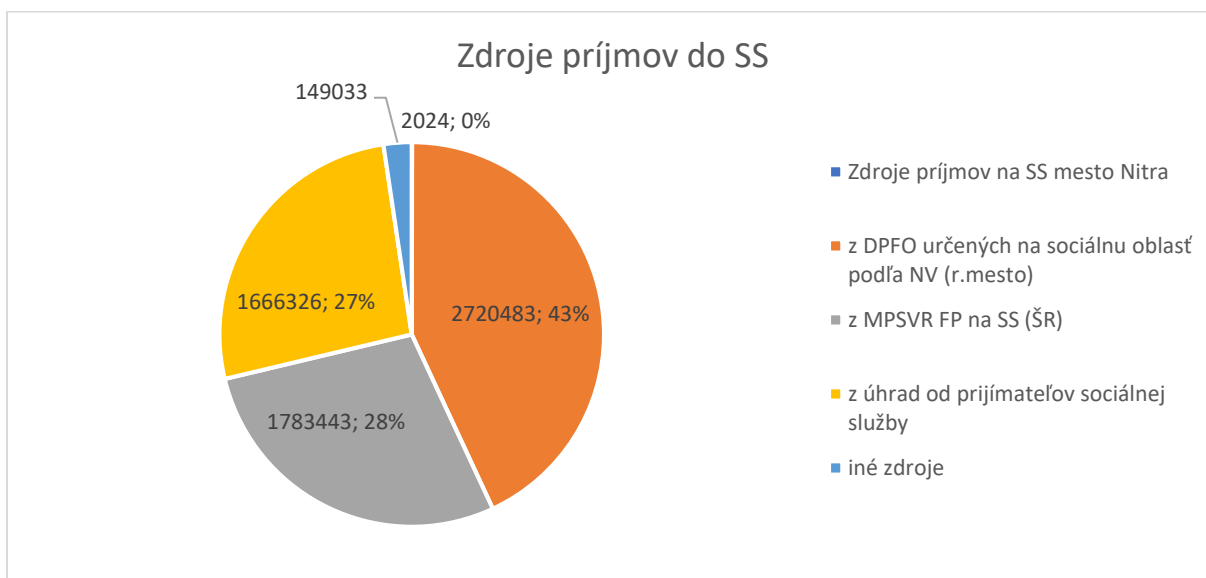
Graf 73 Štruktúra BV programu 13 Sociálne služby podľa podprogramov rok 2024

Zdroj: ZÚ mesta Nitra, rok 2024, vlastné spracovanie

Takmer 91% BV je alokovaná do 3 podprogramov – Správa zariadení sociálnych služieb 46% (zabezpečuje úlohy mesta prevažne pre cieľovú skupinu seniori a osoby so zdravotným postihnutím), na sociálne služby krízovej intervencie bolo čerpaných 10,5 % a 34% tvorili dotácie a podpora subjektov na území mesta, ktorých predmet činnosti je v sociálnej a zdravotnej oblasti. 4,2 % z BV mesto podporuje neverejných poskytovateľov SS. Mesto Nitra z daňových príjmov (DzPFO) do programu 13 sociálne služby alokuje cca 6,8%.

Graf 74 Hlavné zdroje príjmov do sociálnych služieb rok 2024 v meste Nitra

Zdroj: ZÚ mesta Nitra, rok 2024, vlastné spracovanie

Ako bolo aj vyššie uvedené, že za hlavné zdroje príjmov na financovanie sociálnych služieb sa považujú príjmy zo štátneho rozpočtu, zo samosprávy a z úhrad prijímateľov za sociálne služby, túto skutočnosť potvrdzuje aj vyššie uvedený graf č. 74. Z grafu je zrejmé, že **43% príjmov tvoria finančné prostriedky**

z rozpočtu mesta, 28% z štátneho rozpočtu, 26% sa podieľajú na financovaní sociálnych služieb prijímatelia a cca 2,4% tvoria iné zdroje.

2.8.3 Očakávané dopady reformy financovania

Vyššie uvedená analýza financovania sociálnych služieb v meste Nitra je vykonaná v zmysle súčasne platnej legislatívy. Je potrebné však uviesť, že za obdobie posledných 2 rokov sa pripravuje reforma financovania sociálnych služieb. **Zmena systému financovania sa bude týkať sociálnych služieb podmienených odkázanosťou a sítě zavedením (štátneho) príspevku na pomoc pri odkázanosti.** Navrhovaná reforma vyplýva z míľnika č. 125 Plánu obnovy a odolnosti. Reforma je rozdelená do 2 fáz: i) zavedenie nového spôsobu financovania sociálnych služieb podmienených odkázanosťou – predpoklad zavedenia v priebehu roku 2026; ii) následné úpravy týkajúce sa podpory a služieb pre iné zraniteľné skupiny (SSKI, pomoc a podpora rodín a pod.). Vláda SR 15.1.2025 uznesením č.4/2025 vzala na vedomie Konceptiu reformy financovania sociálnych služieb, na základe ktorej sa v priebehu roka 2025 pripravuje zákon o príspevku na pomoc pri odkázanosti. (schválený má byť v NR SR 12/2025).

Koncepcia reformy financovania SS ako hlavné výzvy, pre ktoré je potrebné reformovať financovanie sociálnych služieb uvádza: i) nárast dopytu po sociálnych službách, ii) zvyšovanie nákladov s ohľadom na nárast ľudí závislých od pomoci, iii) nedostupnosť SS v komunite a komunitných SS iiiii) nedostatok kvalifikovaného personálu a nízka kvalita SS. Ďalšie výzvy sú starnutie populácie, narastajúci počet ľudí ohrozených príjmovou chudobou, zvyšujúci sa počet prípadov bezodkladného riešenia pri poskytnutí sociálnej služby, absencia holistického prístupu („rezortizmus“, zdravotné poisťovne v nepatrnnej miere sa podieľajú na financovaní ošetrovateľskej starostlivosti v ZSS), neschopnosť obcí plniť obligatórne povinnosti vyplývajúce zo zákona o sociálnych službách.

Reformou sa zavedie systém financovania, ktorý zohľadňuje preferencie odkázanej osoby na pomoc a podporuje rozvoj sociálnych služieb na komunitnej úrovni. Súčasťou reforiem je aj reforma posudkovej činnosti (ktorá nadobudne účinnosť 1.9.2025). V zmysle schváleného zákona o reforme posudkovej činnosti, posudková činnosť, ktorá je v súčasnosti v kompetencii miestnej a regionálnej samosprávy bude v kompetencii ÚPSVR. Reformou financovania sa zavedie systém osobných rozpočtov (príspevok na pomoc pri odkázanosti), kde sa budú „kumulovať“ všetky finančné prostriedky poskytnuté z verejných zdrojov (ŠR, samosprávy, ÚPSVR, EŠIF,.....). Príspevok na pomoc pri odkázanosti umožní odkázaným osobám rozhodnúť o jeho využití, nakoľko predstavuje **poskytnutie finančných zdrojov na zabezpečenie spolufinancovania** adekvátnej formálnej alebo neformálnej starostlivosti a pomoci pri odkázanosti. Príspevok na pomoc pri odkázanosti (PPO) bude možné použiť na SS podmienené odkázanosťou (formálne/registrované SS), na neformálnu starostlivosť – starostlivosť poskytovaná blízkou osobou (nahradí súčasný príspevok na opatrovanie) a na starostlivosť v zdravotníckom zariadení (hospic, dom ošetrovateľskej starostlivosti).

Spolufinancovanie sociálnej služby zo strany samosprávy zostane zachované. Upustí sa od v súčasnosti nastaveného spôsobu výpočtu finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby, a to najmä z dôvodu jeho komplikovaného výpočtu. V rámci nového nastavenia bude spôsob určenia výšky finančného príspevku určeného na poskytovanie sociálnej služby **zákonom stanovený**

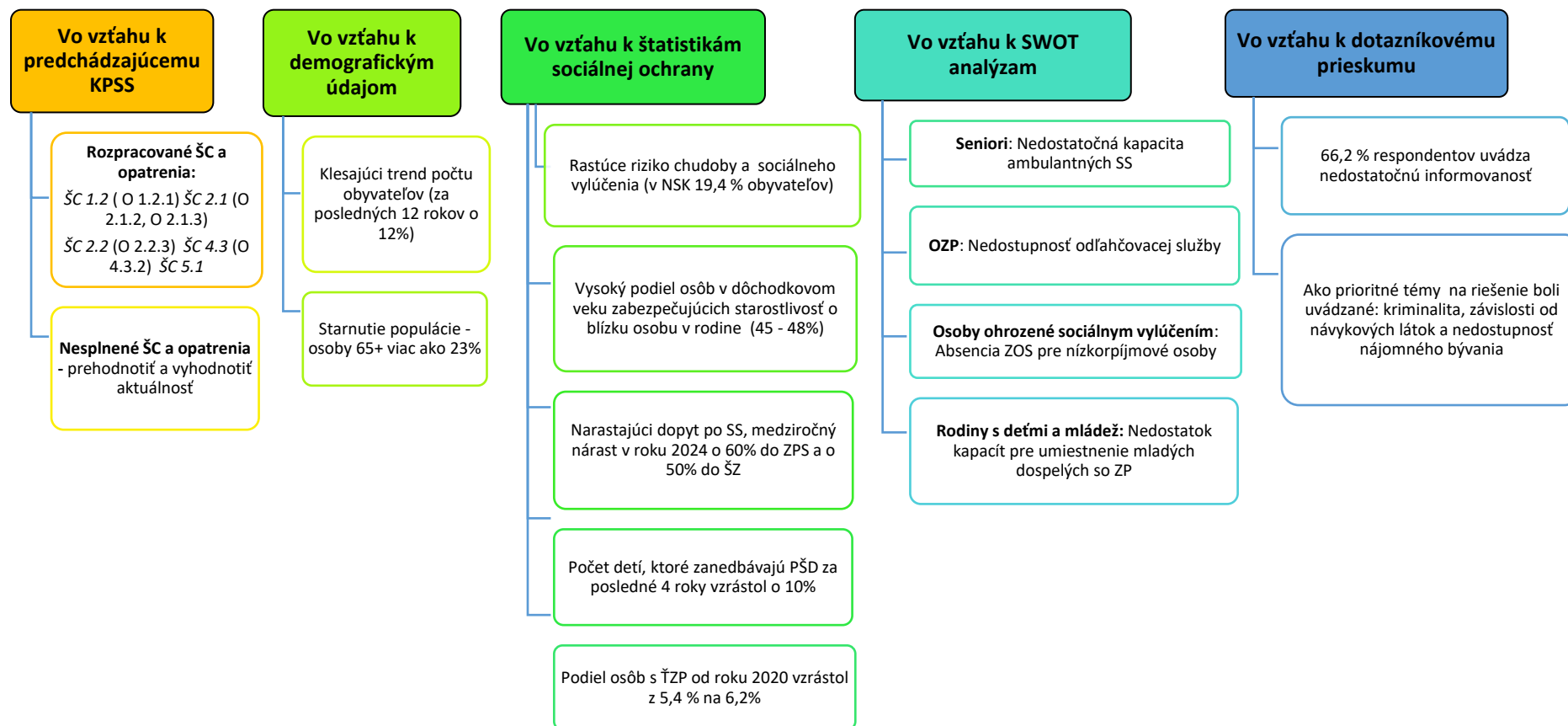
paušálne určenou výškou pre jednotlivé druhy a formy sociálnych služieb a určeným spôsobom valorizácie. V rámci reformy sú navrhované zmeny týkajúce sa presunu povinnosti obcí spolufinancovať pobytové formy ZSS podmienených odkázanosťou na úroveň VÚC (súbežne so zavedením príspevku na pomoc pri odkázanosti).

V rámci reformy financovania budú sociálne služby definované ako **služby všeobecného hospodárskeho záujmu**. Tieto služby sú obvykle zabezpečované štátom, krajom alebo obcami **vo verejnom záujme** a špecifickým znakom týchto služieb je fakt, že ak by neboli finančne podporované verejnými subjektami, neboli by poskytované na trhu vôbec alebo by boli poskytované v nižšej kvalite či rozsahu.

Reformou **sa zrušia viaceré príspevky** a vytvorí priestor na ciele a komplexnú podporu pre ľudí, ktorí potrebujú dlhodobú starostlivosť. Reforma financovania **podporí vznik a rozvoj komunitných služieb**.

2.9 Identifikácia výziev, limitov a problémov

Obrázok 6 Výzvy vyplývajúce z analytickej časti KPSS mesta Nitra

Zdroj: Vlastné spracovanie, júl

Z analýzy predchádzajúceho KPSS bude potrebné vyhodnotiť nesplnené ciele a opatrenia, ktoré sú aj pre ďalšie programovacie obdobie aktuálne a ktoré už za súčasných spoločensko-ekonomických podmienok nie sú prioritou pri riešení.

Z analýzy demografických ukazovateľov v rámci komunitného plánovania je potrebné venovať pozornosť nasledovným skutočnostiam:

- ✓ klesajúci trend počtu obyvateľov, pokles o 12% oproti roku 2004
- ✓ počet novorodencov od roku 2021 má klesajúcu tendenciu v roku 2024 sa narodilo o 18% menej detí ako v roku 2020.
- ✓ počet obyvateľov len na základe trvalého pobytu v meste Nitra, nepokrýva informácie o ďalších obyvateľoch, ktorí v meste žijú, k 01.10.2024 v meste Nitra 14 440 cudzincov
- ✓ V roku 2024 tvorili osoby vo veku od 0 do 14 rokov 14% populácie, osoby vo veku od 15 do 64 rokov 64% populácie a osoby vo veku 65 a viac rokov 23%.
- ✓ prevaha seniorskej skupiny v populácii mesta Nitra, bude potrebné venovať špecifickú pozornosť i feminizácii staroby, t.j. prevládaniu ženskej populácie v seniorskom veku
- ✓ hodnota indexu starnutia v meste Nitra v roku 2024 je vyššia nie len ako je priemer okresu Nitra (131,79), Nitrianskeho kraja (150,13) ale výrazne vyššia aj ako celoslovenský priemer (118,94).

Z analýzy štatistických dát sociálnej ochrany sú pre komunitné plánovanie pozoruhodné najmä dáta:

- ✓ klesajúci počet občanov so zdravotným postihnutím v radoch UoZ v meste Nitra
- ✓ miera evidovanej nezamestnanosti v meste Nitra dlhodobo patrí medzi najnižšie v rámci Slovenskej republiky (1,97% v máji 2025)
- ✓ rastúce riziko chudoby a sociálneho vylúčenia v regióne NSK. V Nitrianskom samosprávnom kraji sa medzi rokmi 2023 a 2024 výrazne zvýšil podiel obyvateľov ohrozených chudobou zo 16,1% na 19,4%
- ✓ vysokému riziku chudoby sú vystavené jednotlivci v seniorskom veku, najmä ženy žijúce samostatne
- ✓ priemerné úhrady za sociálne služby predstavovali v roku 2024 výšku 430 €/mesiac, kým priemerný starobný dôchodok v roku 2024 bol 606 €/mesiac. Z uvedeného vyplýva, že 71% z priemerného príjmu použije prijímateľ pobytovej sociálnej služby v meste Nitra na úhradu sociálnej služby.
- ✓ v meste Nitra za roky 2020 – 2024 sa podiel osôb v dôchodkovom veku zabezpečujúcich starostlivosť o blízku osobu v rodine pohybuje v rozmedzí 45 – 48%. Tento údaj indikuje riziko „zvýšeného dopytu“ o sociálnu službu. Uvedená skupina čelí tzv. „dvojitej zraniteľnosti“
- ✓ dopyt po sociálnych službách má narastajúcu tendenciu, medziročný nárast počtu žiadostí v roku 2024 do ZPS vzrástol takmer o 60 % a do ŠZ o 50%. 30 % -ný medziročný nárast v roku 2024 zaznamenali aj žiadosti o opatrovateľskú službu.
- ✓ nedostupnosť odľahčovacej služby pre neformálnych opatrovateľov, ktorí sa starajú o svojich príbuzných odkázaných na pomoc v domácom prostredí. Odľahčovacia služba je poskytovaná

v rokoch 2020 – 2024 v rozmedzí 0,3 – 1,0% oprávneným poberateľom príspevku na opatrovanie.

- ✓ v ZPS + ZOS je priemerný vek prijímateľov sociálnej služby viac ak 80 rokov
- ✓ cca 20% odľahčovacej služby v meste Nitra je zabezpečovaná formou opatrovateľskej služby, cca 10% formou ambulantnej služby a cca 70 % formou pobytovej ročnej služby
- ✓ v roku 2020 bol podiel osôb s ŤZP z celkového počtu obyvateľov mesta Nitra 5,4%, v roku 2024 vzrástol o 0,8 p. b. na 6,2%.

Z analýzy dotazníkového prieskumu obyvatelia mesta vnímajú vo vzťahu k riešeniu problémov v sociálnej oblasti nižšie uvedené skutočnosti:

- ✓ problémy, ktoré respondenti vnímajú za prioritné a nutné riešiť v meste Nitra označili najmä kriminalitu, vrátane verbálnych útokov voči jednotlivcom či skupinám (47,2% respondentov), závislosť osôb na návykových látkach (39,7%) a nedostupnosť nájomného bývania (37,6% respondentov).
- ✓ informovanosť občanov o sociálnych veciach, zatiaľ čo v minulom období 54% respondentov uviedlo, že podľa nich nie je sociálna oblasť dostatočne propagovaná, v tomto prieskume to rovnako videlo o 12,2 p.b. viac respondentov, t.j. až 66,2%.
- ✓ preferovaným informačným kanálom pre získavanie informácií o sociálnej oblasti by pre 79,8% respondentov boli dostupné a zrozumiteľné informácie sumarizované na webovej stránke mesta
- ✓ väčšia časť populácie, ktorá by uprednostnila starostlivosť v domácom, príp. inom prirodzenom prostredí, čo kladie výzvu pre zabezpečenie komplexnej siete pomoci, vrátane komunitných sociálnych služieb a ďalších podporných nástrojov pre tieto osoby.
- ✓ meniaci sa štruktúra a stav klientov, ktorí prichádzajú do systému sociálnych služieb, častokrát už v náročných stavoch na starostlivosť.
- ✓ z hľadiska bariér pre i zamestnávanie v sociálnych službách bola respondentami popísaná jazyková bariéra, dlhá doba verifikácie ich dosiahnutého vzdelania a rozdielnosť obsahu vzdelávania odborných zamestnancov v sociálnych službách.

2.9.1 Identifikácia limitov

Strategická časť komunitného plánu vychádza z dôslednej analýzy miestneho kontextu, pričom zohľadňuje viacero limitujúcich faktorov. Ich vymedzenie slúži na zabezpečenie realizovateľnosti strategických cieľov a opatrení v rámci dostupných podmienok.

Obrázok 7 Limity pri návrhu strategickje časti KPSS mesta Nitra

Politické a kultúrne	Demografické a sociálne	Legislatívne a regulačné	Finančné	Personálne a organizačné	Materiálne technické
<ul style="list-style-type: none"> • miera politickej kontinuity a podpory kľúčových opatrení • rôznorodé hodnotové postoje v komunite • dôvera medzi samosprávou a občanmi 	<ul style="list-style-type: none"> • starnutie populácie a rastúci počet osamelých seniorov • prítomnosť znevýhodnených skupín (MRK, cudzinci) • nízka miera občianskej angažovanosti a participácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon 448/2008 Z.z. a pripravované legislatívne zmeny a reformy • Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení • Zákon č. 583/2004 Z.Z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy 	<ul style="list-style-type: none"> • obmedzený rozpočet samosprávy • podmienený prístup k externému financovaniu (dotácie, granty, eurofondy) • potreba zabezpečiť finančnú udržateľnosť existujúcich a navrhovaných služieb a intervencií 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok kvalifikovaného personálu najmä v SS • limitované administratívne a projektové kapacity samosprávy • obmedzené zapojenie miestnych aktérov do implementácie • nízka úroveň digitálnych zručností u časti sociálnych pracovníkov, najmä v správe dát, práce s IS a online komunikáciou • "digitálne bariéry" najmä u seniorov, osôb so ZP • nízka dostupnosť digitálnych zariadení a pripojenia v domácnostiach prijímateľov SS 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočné priestory pre rozvoj komunitných služieb • stav verejných objektov vyžadujúcich investície (investičný dlh) • obmedzený prístup k digitálnym technológiám

Zdroj: Vlastné spracovanie, júl 2025

STRATEGICKÁ ČASŤ

3.1 Východiská pre návrh strategickej časti

Strategická časť komunitného plánu mesta Nitra vychádza z aktuálneho demografického, sociálneho a inštitucionálneho kontextu mesta a jeho prímestských častí. Reaguje na potrebu zabezpečiť dostupné, adresné a kvalitné sociálne služby pre všetky cieľové skupiny obyvateľstva v súlade s princípmi rovnosti, inklúzie a udržateľnosti. Východiskom sú: **analytické poznatky** získané z analýzy údajov o obyvateľstve, o sociálnej ochrane, o zariadeniach sociálnych služieb na území mesta a ich dostupnosti, od poskytovateľov sociálnych služieb, od ÚPSVR, MPSVR; výstupy zo stretnutí pracovných skupín a **SWOT analýzy**; výstupy z **dotazníkového zisťovania**; súlad s národnými, regionálnymi a medzinárodnými politikami a nadväznosť na predchádzajúci III. KPSS.

Na základe týchto východísk a zohľadňovania limitujúcich faktorov vyplývajúcich z ekonomickej situácie samospráv vo vzťahu ku konsolidácii verejných financií, ako aj k pripravovaným reformám v sociálnej oblasti v posudkovej činnosti a financovaní sociálnych služieb boli definované priority, strategické ciele, špecifické ciele.

3.2 Vízia a prehľad priorít; strategických, špecifických cieľov; opatrení a aktivít

Vízia a strategické ciele III. KPSS mesta Nitra boli definované tak, aby dlhodobo reflektovali princípy rozvoja sociálnych služieb a odpovedali na základné potreby obyvateľstva. Aj po uplynutí predchádzajúceho plánovacieho obdobia zostávajú tieto rámce aktuálne, platné a plne v súlade s hodnotami, ku ktorým sa mesto Nitra hlási.

Vzhľadom na výsledky analytickej časti, ako aj participatívny proces tvorby nového plánovacieho obdobia komunitného plánu, **neboli identifikované dôvody na zásadnú revíziu vízie ani hlavných strategických cieľov**. Naopak ukázalo sa, že vízia stále poskytuje jasné a zrozumiteľné smerovanie pre rozvoj sociálnych služieb. Strategické ciele pokrývajú všetky kľúčové oblasti intervencie. Ich napĺňanie je dôležité aj naďalej vzhľadom na pretrvávajúce aj nové výzvy. Preto ostávajú vízia aj strategické ciele zachované v pôvodnom znení, pričom sa dôraz presúva na ich operacionalizáciu prostredníctvom aktuálnych špecifických cieľov, opatrení a aktivít, reagujúcich na konkrétny vývoj v legislatíve a dostupných zdrojoch.

3.2.1 Vízia a priority

Vízia určuje kam chce mesto Nitra dospieť aj v horizonte o 5 – 10 rokov, vyjadruje filozofiu a hodnoty, o ktoré sa komunitný plán opiera. Víziou mesta Nitra v sociálnych službách je poskytovať:

Moderné, kvalitné a dostupné sociálne služby s pridanou hodnotou nielen pre občanov mesta.

Moderné = reflektujú aktuálne trendy a rozvoj sociálnych služieb aj v duchu príkladov dobrej praxe.

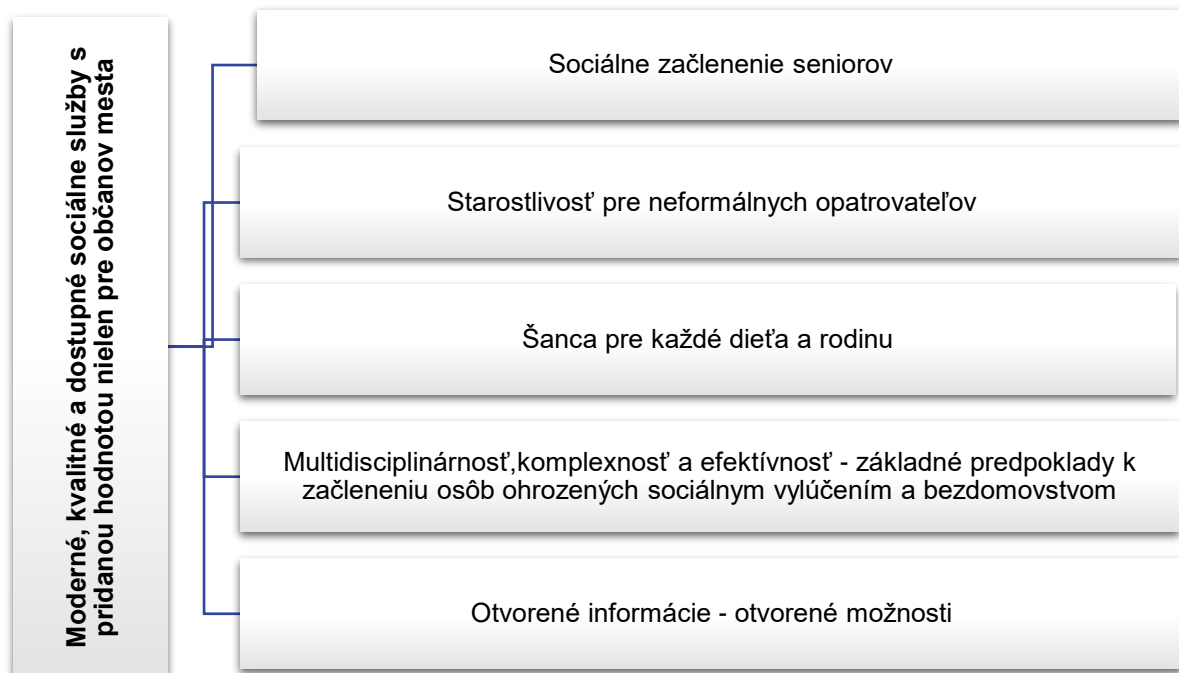
Kvalitné = rešpektujú štandardy kvality a ich hodnotenie v zmysle platnej legislatívy.

Dostupné = v mieste a čase.

Nielen pre občanov mesta = rešpektujú možnosť výberu poskytovateľa služby a nediskriminujú a neznevýhodňujú občanov s trvalým pobytom v inom meste či obci.

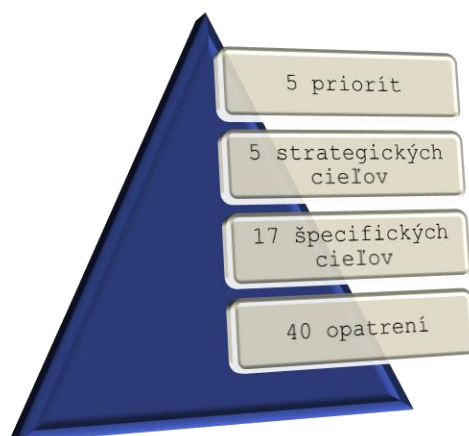
KPSS mesta Nitra na roky 2026 – 2031 má 5 priorít, pričom priority nie sú stanovené z hľadiska naliehavosti, ale ako súčasť hierarchie intervenčnej logiky. V tomto význame sú priority štrukturálnym prvkom komunitného plánu, ktorý prepája víziu, strategické, špecifické ciele a konkrétne opatrenia. Priority predstavujú zásadné tematické rámce, do ktorých sa zoskupujú strategické, špecifické ciele a opatrenia. Priority organizujú intervenciu podľa logiky: „Ak chceme dosiahnuť víziu, musíme sa sústrediť na tieto hlavné oblasti zmeny (priority), ktoré rozvineme cez ciele, opatrenia a aktivity.“

Obrázok 8 Intervenčná logika strategicko-programovej časti (vízia a priority)

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Obrázok 9 Početnosť prvkov intervenčnej logiky

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Priority definujú kľúčové želané zmeny v kvalite života obyvateľov, ktoré majú byť dosiahnuté realizáciou komunitného plánu.

Strategické ciele sú orientované na výsledky a výstupy merané cez indikátory a cieľové hodnoty nasmerované na dosiahnutie vízie a definovaných priorít.

Špecifické ciele sú ciele s operatívnym charakterom a krátkodobejším časovým horizontom.

Opatrenia a aktivity sú nástroje na dosiahnutie cieľov.

Strom cieľov je tvorený prioritami, strategickými, špecifickými cieľmi a opatreniami. Bol vytvorený v spolupráci s partnermi v regiónoch a v pracovných skupinách.

Priority a strategické ciele nadväzujú na ciele v strategických dokumentoch na regionálnej, národnej aj medzinárodnej úrovni.

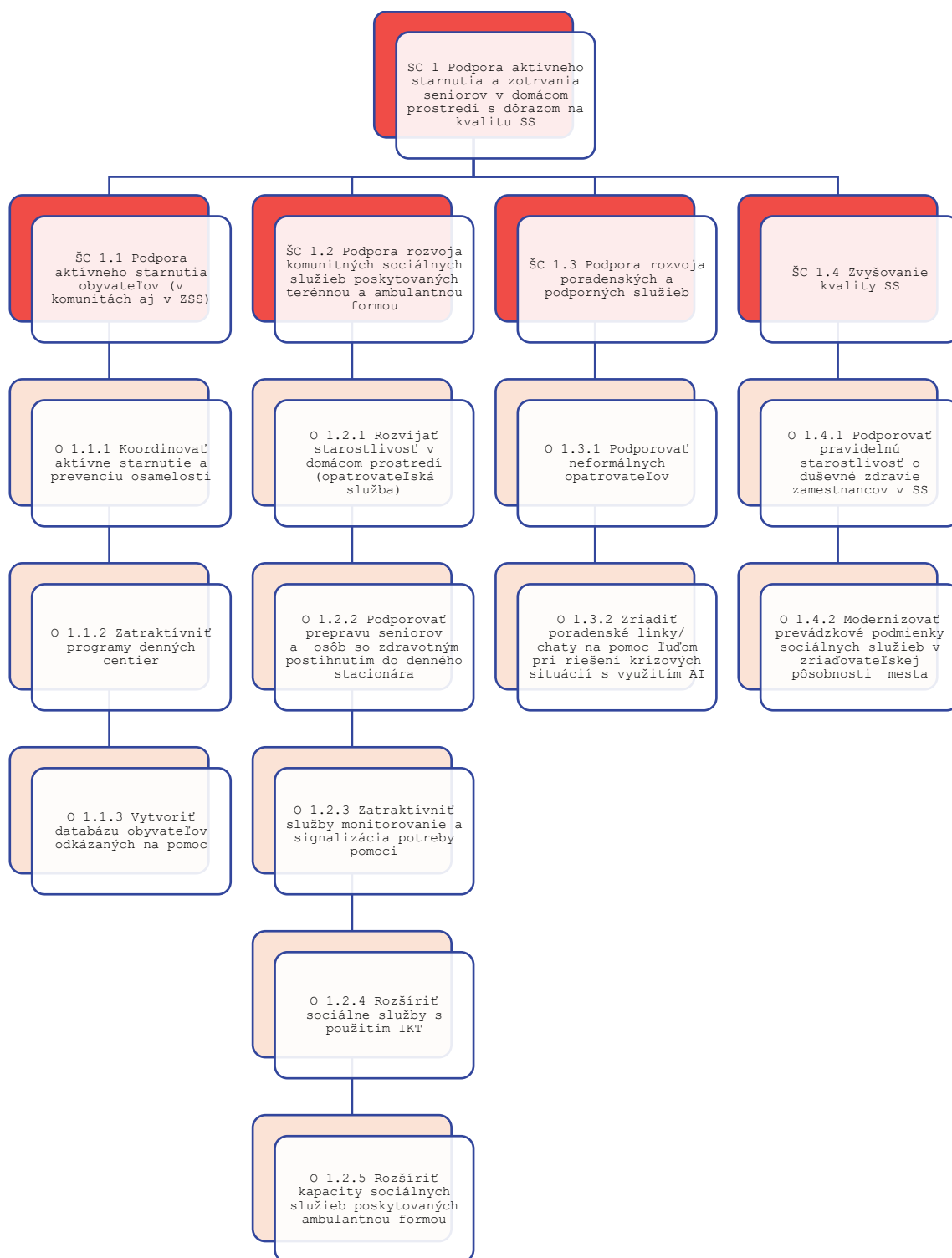
3.2.1 Seniori

Priorita: Sociálne začlenenie seniorov.

Starnutie populácie patrí medzi najvýraznejšie spoločenské zmeny súčasnosti. Zvyšujúci sa podiel seniorov v populácii prináša potrebu vytvárať podmienky pre ich dôstojný, aktívny a zmysluplný život. Sociálne začlenenie seniorov znamená podporu ich účasti na živote komunity, prevenciu sociálnej izolácie a osamelosti, ako aj posilňovanie samostatnosti, sebastačnosti a pocitu spolupatričnosti.

Cieľom tejto priority je vytvárať prostredie, v ktorom majú seniori prístup k dostupným službám, aktivitám a informáciám, ktoré zodpovedajú ich potrebám a možnostiam. Dôraz sa kladie na prepojenie formálnej a neformálnej pomoci, podporu medzigeneračných vzťahov, dobrovoľníctva a na posilňovanie komunity, ktorá vníma seniorov ako aktívnych a hodnotných členov spoločnosti.

Obrázok 10 Strategický cieľ 1 – špecifické ciele a opatrenia pre cieľovú skupinu Seniori

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Tabuľka 90 Špecifický cieľ 1.1

ŠC 1.1 Podpora aktívneho starnutia obyvateľov (v komunitách aj v ZSS)	
Krátky popis cieľa	Cieľ je zameraný na vytváranie podmienok, ktoré umožňujú seniorom zostať aktívnymi, samostatnými a zapojenými do spoločenského života čo najdlhšie. Dôraz sa kladie na prevenciu sociálnej izolácie, podporu zdravého životného štýlu a vytváranie prostredia, ktoré umožňuje seniorom zachovať si dôstojnosť, zmysluplnosť a kvalitu života. V meste Nitra osoby vo veku 65 a viac rokov tvoria 23% z celkového počtu obyvateľov. Index starnutia v roku 2024 v meste Nitra je 161,88, v okrese Nitra 131,79 a v SR 118,94. Index starnutia ukazuje ako výrazne sa v populácii zvyšuje podiel seniorov v porovnaní s deťmi do 14 rokov.
Merateľný ukazovateľ	Zvýšenie počtu aktívnych seniorov o 3 % ročne (vlastné zisťovanie východiskového stavu a potom ročne).
Opatrenia	O 1.1.1 Koordinovať aktívne starnutie a prevenciu osamelosti O 1.1.2 Zatraktívniť programy denných centier O 1.1.3 Vytvoriť databázu obyvateľov odkázaných na pomoc
Väzba na PHRSR mesta Nitra	Ciele: Vytvoriť podmienky pre prevenciu sociálneho vylúčenia. Zvýšiť podiel sociálnych služieb poskytovaných komunitou a nových foriem sociálnej pomoci.
Program aktívneho starnutia v Nitre na roky 2023 - 2030	Vytvárať podmienky pre podporu aktívneho starnutia seniorov prostredníctvom športových a pohybových aktivít seniorov.
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 91 Opatrenie 1.1.1

O 1.1.1 Koordinovať aktívne starnutie a prevenciu osamelosti	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie sa zameriava na vytváranie koordinovaného systému podpory aktívneho starnutia a predchádzania sociálnej izolácii starších ľudí. Cieľom je prepojiť samosprávu, poskytovateľov sociálnych služieb, zdravotnícke zariadenia, komunitné centrá a MVO so zámerom rozvíjať aktivity podporujúce zmysluplné trávenie voľného času, medzigeneračné kontakty a komunitný život seniorov.
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	SZSS, JDS, poskytovatelia sociálnych služieb
Aktivity	A 1.1.1.1 Vytvoriť pracovnú skupinu MsÚ Nitra so seniorskými organizáciami a poskytovateľmi sociálnych služieb za účelom usmerňovania procesu aktívneho starnutia. A 1.1.1.2 Každoročne stanoviť prioritnú tému podpory aktívneho starnutia (2000 €/ ročne).
Merateľný ukazovateľ	Počet aktivít na prevenciu. Počet stretnutí pracovnej skupiny. Počet podporených aktivít aktívneho starnutia.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	2026 – 6 500 €, 2027-2031 – 5 000 €/ ročne Rozpočet mesta a granty
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 92 Opatrenie 1.1.2

O 1.1.2 Zatraktívniť programy denných centier	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie je zamerané na zvýšenie atraktivity a dostupnosti denných centier pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím, prostredníctvom modernizácie programov, rozšírenia ponuky aktivít a zapojenia komunity. Pritom sa kladie dôraz na individuálny prístup a prepojenie s miestnym prostredím.
Garant	SZSS
Spolupracujúce subjekty	--
Aktivity	A 1.1.2.1 Modernizácia programov a rozšírenie ponuky aktivít denných centier (5000€/ročne). A 1.1.2.2 Zavedenie mobilného programu pre seniorov s obmedzenou mobilitou (zabezpečenie dopravy pre menej pohyblivých) (500 €/ ročne). A 1.1.2.3 Komunikácia s verejnosťou a zapojenie rodín a komunity do programov centier (500 €/ ročne).
Merateľný ukazovateľ	Počet inovatívnych programov/ ročne. Počet seniorov s obmedzenou mobilitou zapojených do programov. Počet komunitných aktivít.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	6 000 €/ ročne Rozpočet mesta a granty
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 93 Opatrenie 1.1.3

O 1.1.3 Vytvoriť databázu obyvateľov odkázaných na pomoc	
Krátky popis opatrenia	Cieľom opatrenia je vytvoriť a pravidelne aktualizovať jednotnú databázu obyvateľov odkázaných na pomoc, ktorá umožní efektívnejšie plánovanie, koordináciu a poskytovanie sociálnych služieb. Databáza bude slúžiť na identifikáciu potrieb, sledovanie vývoja odkázanosti, kapacít služieb a umožní lepšie zacielenie pomoci.
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	SZSS, poskytovatelia sociálnych služieb, ÚPSVR
Aktivity	A 1.1.3.1 Zmapovanie existujúcich zdrojov informácií o obyvateľoch odkázaných na pomoc. A 1.1.3.2 Návrh štruktúry a obsahu databázy. A 1.1.3.3 Zber údajov, aktualizácia a verifikácia údajov.
Merateľný ukazovateľ	Počet odkázaných obyvateľov na pomoc. Vytvorená databáza.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	6 000 €/ ročne
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 94 Špecifický cieľ 1.2

ŠC 1.2 Podporovať rozvoj komunitných SS poskytovaných terénnou a ambulatnou formou	
<i>Krátky popis cieľa</i>	Cieľom je rozvíjať sieť terénnych a ambulatných SS ako dostupnú formu pomoci priamo v prirodzenom prostredí človeka. Tento prístup umožňuje predchádzať umiestňovaniu osôb do pobytových zariadení, podporuje ich nezávislosť, integráciu do komunity a kvalitu života. Z analýzy vyplýva, že z celkového počtu žiadostí v rokoch 2022 – 2024 38 – 32 % tvoria žiadosti do ZPS, 33 – 49 % tvoria žiadosti do špecializovaného zaradenia, čo poukazuje na vysoký dopyt po pobytových SS. Dôvodom môžu byť aj obmedzené kapacity a málo rozvinuté komunitné SS.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Percentuálny (%) podiel komunitných SS z celkového počtu sociálnych služieb na území mesta.
<i>Opatrenia</i>	<p>O 1.2.1 Rozvíjať starostlivosť v domácom prostredí (opatrovateľská služba).</p> <p>O 1.2.2 Podporovať individuálnu dopravu seniorov a osôb so zdravotným postihnutím denného stacionára.</p> <p>O 1.2.3 Zatraktívniť služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci.</p> <p>O 1.2.4 Rozšíriť sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, dostupná psychologická alebo zdravotná pomoc cez telefón, online.</p> <p>O 1.2.5 Rozšíriť kapacity sociálnych služieb poskytovaných ambulatnou formou.</p>
<i>Väzba na PHRSR mesta Nitra</i>	Zvýšiť podiel sociálnych služieb poskytovaných komunitou a nových foriem sociálnej pomoci.
<i>KRSS v regióne NSK na roky 2024 - 2031</i>	SC 1: Kvalitné a dostupné SS pre seniorov podporujúce zotrvanie v domácom prirodzenom prostredí; ŠC 1.1 Rozvoj komunitných SS pre seniorov
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 95 Opatrenie 1.2.1

O 1.2.1 Rozvíjať starostlivosť v domácom prostredí (opatrovateľská služba)	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Toto opatrenie a prístup umožňuje seniorom a osobám so zdravotným postihnutím zostať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí, zachovať ich kvalitu života a zároveň predchádzať hospitalizáciám či presunu do pobytových zariadení. Opatrenie zahŕňa rozvoj terénnych a ambulatných sociálnych služieb a moderných technológií na podporu domácej starostlivosti.
<i>Garant</i>	SZSS
<i>Spolupracujúce subjekty</i>	Poskytovatelia domácej opatrovateľskej služby
<i>Aktivity</i>	<p>A 1.2.1.1 Zvýšenie flexibility opatrovateľskej služby.</p> <p>A 1.2.1.2 Stabilizácia ľudských zdrojov domácej opatrovateľskej služby.</p> <p>A 1.2.1.3 Zriadiť tímy celodennej starostlivosti v domácnosti.</p>
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Zvýšenie počtu prijímateľov DOS o 3 % ročne (cca o 6 prijímateľov ročne/ priemer je 4 prijímatelia s počtom hodín 4 hodiny denne).

	Počet prijímateľov, ktorým sa poskytuje DOS popoludní, vo večerných hodinách, počas víkendov a sviatkov, aj nonstop. Počet pracovných úväzkov v tíme celodennej starostlivosti.
<i>Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia</i>	Od 30 000 €/ročne do 34 800 €/ročne (započítaný inflačný nárast) Rozpočet mesta a EŠIF a úhrada od občana (40/60)
<i>Obdobie realizácie</i>	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 96 Opatrenie 1.2.2

O 1.2.2 Podporovať prepravu seniorov a osôb so zdravotným postihnutím do denného stacionára	
Krátky popis opatrenia	Cieľom opatrenia je zabezpečiť seniorom, ktorí majú obmedzenú mobilitu alebo žijú v odľahlejších lokalitách, bezpečný a dostupný prístup do denného stacionára. Opatrenie zahŕňa organizovanú dopravu a koordináciu s poskytovateľmi sociálnych služieb.
Garant	SZSS
Spolupracujúce subjekty	--
Aktivity	A 1.2.2.1 Zabezpečenie organizovanej dopravy (koordinácia odchodov, príchodov a trás podľa potrieb prijímateľov sociálnych služieb v dennom stacionári. A 1.2.2.2 Monitoring a vyhodnocovanie efektivity dopravy.
Merateľný ukazovateľ	Počet žiadostí o využívanie prepravy do denného stacionára. Počet seniorov využívajúcich prepravu do denného stacionára.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	5 000 €/ročne Rozpočet mesta + úhrada od prijímateľa (90/10)
Obdobie realizácie	2027 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 97 Opatrenie 1.2.3

O 1.2.3 Zatraktívniť službu monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	
Krátky popis opatrenia	Cieľom opatrenia je zvýšiť využiteľnosť a atraktivitu služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci pre seniorov a osoby odkázané na pomoc. Táto sociálna služba umožňuje včasnú reakciu na núdzové situácie a zlepšuje bezpečnosť prijímateľov v ich domácom prostredí. Počet prijímateľov uvedenej služby sa v rokoch 2020 – 2024 pohyboval na úrovni 25 – 18.
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	Poskytovatelia sociálnej služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci (MaSPP)

Aktivity	<p>A 1.2.3.1 Propagácia a zvýšenie využívania SS cieľovými skupinami.</p> <p>A 1.2.3.2 Integrácia služby s ďalšími sociálnymi a zdravotnými službami (prepojenie monitoringu s DOS, terénnymi pracovníkmi, pohotovosťou) so zvýhodnenou cenou.</p> <p>A 1.2.3.3 Rozšírenie novej formy poskytovania služby.</p> <p>A 1.2.3.4 Monitorovanie a vyhodnocovanie efektivity služby (sledovanie počtu zapojených prijímateľov a frekvencie využitia služby, aktualizácia postupu a technológií podľa spätnej väzby).</p>
Merateľný ukazovateľ	<p>Počet zapojených prijímateľov do SS MaSPP.</p> <p>Počet prijímateľov SS využívajúcich integrované služby.</p> <p>Počet nových foriem poskytovania služby.</p>
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	3 000 €/ročne – 3 500 €/ročne rozpočet mesta a EŠIF (50/50)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 98 Opatrenie 1.2.4

O 1.2.4 Rozšíriť SS s použitím informačno-komunikačných technológií (IKT)	
Krátky popis opatrenia	<p>Cieľom opatrenia je zvýšiť dostupnosť a flexibilitu SS prostredníctvom IKT technológií. Služby budú poskytované online alebo telefonicky, vrátane psychologickkej podpory, zdravotnej pomoci a poradenstva. Takéto riešenia umožňujú seniorom a osobám so zdravotným postihnutím získať odbornú pomoc priamo z domu. Opatrenie zahŕňa technické zabezpečenie, školenie pracovníkov, osvetu medzi prijímateľmi a integráciu s existujúcimi službami.</p>
Garant	SZSS
Spolupracujúce subjekty	Poskytovatelia SS s použitím telekomunikačných technológií
Aktivity	<p>A 1.2.4.1 Zavedenie online poradní, mobilných aplikácií, videohovorov, tele konferencií.</p> <p>A 1.2.4.2 Školenie a podpora pracovníkov SS (školenia v používaní IKT, bezpečného spracovania osobných údajov a komunikácie na diaľku; príprava postupov pre poskytovanie služieb online).</p> <p>A 1.2.4.3 Propagácia sociálnej služby.</p> <p>A 1.2.4.4 Monitoring a vyhodnocovanie efektivity služby (sledovanie počtu zapojených prijímateľov frekvencia využitia služieb a spokojnosti).</p>
Merateľný ukazovateľ	<p>Počet prijímateľov využívajúcich online služby.</p> <p>Počet vyškolených pracovníkov.</p>
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	2000 €/ ročne Rozpočet mesta a EŠIF (50/50)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 99 Opatrenie 1.2.5

O 1.2.5 Rozšíriť kapacity sociálnych služieb poskytovaných ambulantnou formou	
Krátky popis opatrenia	Cieľom opatrenia je zvýšiť dostupnosť a efektívnosť ambulantných SS pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím a ďalšie osoby odkázané na pomoc. Rozšírenie kapacít umožní lepšie pokrytie potrieb žiadateľov, skrátenie čakacích lehôt a posilnenie prevencie osamelosti a sociálnej izolácie.
Garant	SZSS
Spolupracujúce subjekty	MsÚ OSS, poskytovatelia ambulantných SS na území mesta
Aktivity	<p>A 1.2.5.1 Zavádzanie nástrojov zvyšujúcich atraktivitu ambulantných služieb na základe empirických zistení poskytovateľov OSL.</p> <p>A 1.2.5.2 Rozšírenie priestorov a technického vybavenia (modernizácia existujúcich ambulantných SS doplnenie techniky, pomôcok; zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím).</p> <p>A 1.2.5.3 Zvýšenie odborného personálu (prijatie nových sociálnych pracovníkov, terapeutov a koordinátorov).</p> <p>A 1.2.5.4 Monitoring a vyhodnocovanie prijatých nástrojov (sledovanie počtu klientov, obsadenosti ambulantných služieb a čakacích lehôt, pravidelná spätná väzba od prijímateľov sociálnej služby).</p> <p>A 1.2.5.5 Rozšírenie denného stacionára pre ľudí s autizmom (zníženie spodnej vekovej hranice z 18 rokov na 15 rokov).</p>
Merateľný ukazovateľ	Zvýšenie kapacity ambulantných SS na území mesta o 10 miest
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	87000 €/ ročne Rozpočet mesta a úhrada od prijímateľa (60/40)
Obdobie realizácie	2029 - 2031
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 100 Špecifický cieľ 1.3

ŠC 1.3 Rozvoj podporných a poradenských služieb	
Krátky popis cieľa	Rozvoj podporných a poradenských služieb zahŕňa zlepšenie dostupnosti odborného sociálneho poradenstva, psychologickej pomoci, právneho a finančného poradenstva, ako aj služieb zameraných na prevenciu krízových situácií. Dôraz sa kladie na využívanie IKT, aby boli dostupné pre všetky cieľové skupiny.
Merateľný ukazovateľ	Zvýšenie podielu poskytnutých odľahčovacích služieb z celkového počtu neformálnych opatrovateľov. Zvýšenie poskytnutých poradenských služieb prostredníctvom IKT o 5 % ročne.
Opatrenia	O 1.3.1 Podporovať neformálnych opatrovateľov. O 1.3.2 Zriadiť poradenské linky/chaty na pomoc ľuďom pri riešení krízových situácií s využitím AI.
Program aktívneho starnutia v Nitre na roky 2023 - 2030	Podpora dôstojnosti, nezávislosti a kvality života seniorov v rodinnom prostredí. Zabezpečiť dostupnosť a možnosť výberu pri SS s použitím telekomunikačných technológií.

Väzba na PHRSR mesta Nitra	Vytvoriť podmienky pre prevenciu sociálneho vylúčenia vybraných skupín obyvateľstva.
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 101 Opatrenie 1.3.1

O 1.3.1 Podporovať neformálnych opatrovateľov	
Krátky popis opatrenia	Podpora smeruje k posilneniu neformálnych opatrovateľov, k prevencii ich preťaženia, zlepšenie dostupnosti informácií, vzdelávania a možnosti oddychu (odľahčovacia služba).
Garant	SZSS
Spolupracujúce subjekty	Poskytovatelia SS
Aktivity	A 1.3.1.1 Vzdelávanie a tréning neformálnych opatrovateľov (kurzy základov opatrovania, komunikácie a starostlivosti o vlastné duševné zdravie). A 1.3.1.2 Zvýšenie dostupnosti sociálnych služieb pre účely napĺňania odľahčovacích služieb. A 1.3.1.3 Zriadenie podporných skupín neformálnych opatrovateľov.
Merateľný ukazovateľ	Počet neformálnych opatrovateľov, ktorí sa zúčastnili ponúknutých vzdelávaní. Počet žiadostí o odľahčovaciu službu. Počet PSS ktorým bola poskytnutá sociálna služba. Počet podporných skupín.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	7 000 €/ ročne Rozpočet mesta
Obdobie realizácie	2026 - 2031
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 102 Opatrenie 1.3.2

O 1.3.2 Zriadiť poradenské linky/chaty na pomoc ľuďom pri riešení krízových situácií s využitím AI	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie je zamerané na zlepšenie dostupnosti okamžitej podpory a pomoci prostredníctvom moderných digitálnych nástrojov. Cieľom je vytvoriť a prevádzkovať nonstop online chaty a telefonické linky, ktoré budú využívať technológie umelej inteligencie na prvotnú orientáciu, rýchlu identifikáciu naliehavosti situácie a smerovanie žiadateľa k odbornej pomoci (psychologickej, sociálnej alebo právnej).
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	
Aktivity	A 1.3.2.1 Zriadenie a technické vybavenie poradenských liniek a online chatov (výber a implementácia vhodnej AI platformy, školenie pracovníkov). A 1.3.2.2 Zabezpečenie odbornej obsluhy a intervízie (tím sociálnych pracovníkov, psychológov a IT špecialistov na podporu systému).
Merateľný ukazovateľ	Počet poskytnutých intervencií ročne prostredníctvom chatu.

	Počet poskytnutých intervencií ročne. Počet poradenských liniek. Počet zriadených chatov. Počet vyškolených pracovníkov.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	100 000 €/ rok 2029 Rozpočet mesta, 50 000 €/ roky 2028 - 2031
Obdobie realizácie	2027 - 2031
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 103 Špecifický cieľ 1.4

ŠC 1.4 Zvyšovanie kvality sociálnych služieb	
<i>Krátky popis cieľa</i>	Hlavným cieľom je poskytovanie kvalitných sociálnych služieb klientom prostredníctvom jasne definovaných procesov a postupov so zameraním na spokojnosť klientov, uspokojovanie ich požiadaviek a potrieb, neustále zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov a modernizácia zariadenia. Priebežne sa tiež hodnotí plnenie stanovených merateľných a termínovaných cieľov kvality.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Znížený počet prijatých opatrení v rámci výkonu inšpekčnej činnosti MPSVR v sociálnych službách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.
<i>Opatrenia</i>	O 1.4.1 Podporovať pravidelnú starostlivosť o duševné zdravie zamestnancov v sociálnych službách. O 1.4.2 Modernizovať prevádzkové podmienky poskytovaných sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.
<i>Národné priority rozvoja SS na obdobie 2021 - 2030</i>	NP4: Podpora zvyšovania kvality v sociálnych službách.
<i>KRSS v regióne NSK na roky 2024 - 2031</i>	Strategický cieľ 5: Kvalitné sociálne služby s dôrazom na rozvoj ľudských zdrojov.
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 104 Opatrenie 1.4.1

O 1.4.1 Podporovať pravidelnú starostlivosť o duševné zdravie zamestnancov v sociálnych službách	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Pracovníci v sociálnych službách sú dlhodobo vystavení psychickej záťaži a riziku syndrómu vyhorenia. Cieľom je vytvoriť podmienky pre prevenciu stresu, posilnenie psychickej odolnosti, zlepšenie pracovnej pohody a stabilizáciu pracovných tímov. Pravidelná starostlivosť o duševné zdravie prispieva k vyššej kvalite poskytovaných služieb, menšej fluktuácii a väčšej spokojnosti zamestnancov.
Garant	SZSS
Spolupracujúce subjekty	--
Aktivity	A 1.4.1.1 Organizovanie workshopov a tréningov duševnej pohody (techniky zvládania stresu, psycho-hygiena, time-management). A 1.4.1.2 Vytvorenie relaxačných a oddychových zón na pracoviskách (súčasť podpory zdravého pracovného prostredia).

	A 1.4.1.3 Zavedenie pravidelných intervízií (zameraných na spracovanie záťažových situácií a zdieľanie skúseností).
Merateľný ukazovateľ	Počet workshopov a tréningov duševnej pohody. Počet zamestnancov SS, ktorí sa ich zúčastnili. Počet vytvorených relaxačných a oddychových zón na pracoviskách v SS. Počet intervízií a počet účastníkov na nich.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	10 000 €/ ročne Rozpočet mesta a granty (50/50)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 105 Opatrenie 1.4.2

O 1.4.2 Modernizovať prevádzkové podmienky poskytovaných SS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta	
Krátky popis opatrenia	Modernizácia zahŕňa obnovu budov, vybavenia, digitalizáciu procesov a využitie inovatívnych technológií, ktoré umožnia efektívnejšiu starostlivosť a energetickú úspornosť.
Garant	SZSS
Spolupracujúce subjekty	--
Aktivity	A 1.4.2.1 Spracovanie ročného plánu modernizácie vrátane zabezpečenia FP na realizáciu. A 1.4.2.2 Digitalizácia a zavedenie IKT technológií (komunikačné systémy, senzory pohybu, „smart care“ riešenia. A 1.4.2.3 Zavedenie prvkov well beeing (menšie komunitné jednotky, priateľské interiéry, úprava vonkajších priestorov, záhrady, altánky, oddychové zóny).
Merateľný ukazovateľ	Ročný plán a FP na modernizáciu SS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Počet zavedených IKT technológií. Počet zrealizovaných komunitných jednotiek.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	100 000 €/ roky 2026 – 2027 EŠIF Rozpočet mesta 100 000 €/ ročne
Obdobie realizácie	2026 - 2031
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

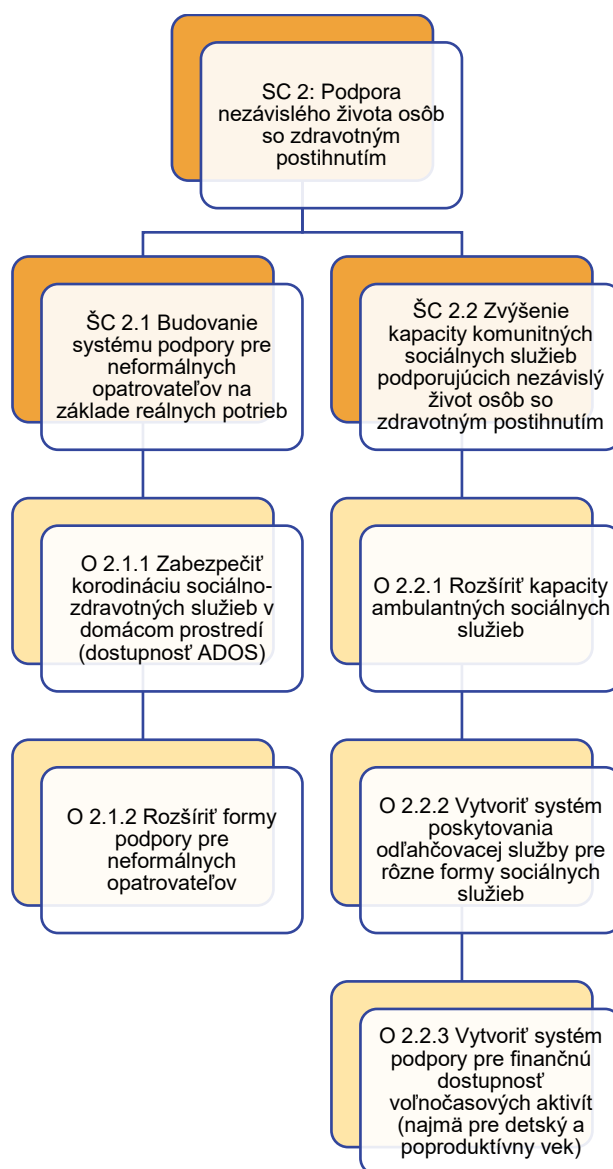
3.2.3 Osoby so zdravotným postihnutím

Priorita: Starostlivosť o neformálnych opatrovateľov.

Osoby so zdravotným postihnutím sú ľudia, ktorí majú dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav – telesný, zmyslový, mentálny, duševný alebo kombinovaný, ktorý im spôsobuje obmedzenia v bežnom živote a vyžadujú osobitnú podporu alebo prispôbenie prostredia. Ich obmedzenie môže ovplyvňovať schopnosť samostatného pohybu, komunikácie, orientácie, učenia sa, pracovného uplatnenia či sociálnej interakcie.

Väčšina osôb so zdravotným postihnutím žije v domácom prostredí a každodennú starostlivosť o nich zabezpečujú rodinní príslušníci alebo blízke osoby. Títo neformálni opatrovatelia poskytujú komplexnú pomoc, fyzickú, psychickú aj organizačnú bez dostatočného odborného, finančného a spoločenského uznania. Z uvedených dôvodov považujeme podporu neformálnych opatrovateľov za kľúčovú.

Obrázok 11 Strategický cieľ 2 – špecifické ciele a opatrenia pre cieľovú skupinu Osoby so zdravotným postihnutím

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Tabuľka 106 Špecifický cieľ 2.1

ŠC 2.1 Budovanie systému podpory pre neformálnych opatrovateľov na základe reálnych potrieb	
<i>Krátky popis cieľa</i>	Zámerom uvedeného cieľa je vytvoriť funkčný a prepojený systém podpory pre neformálnych opatrovateľov, ktorí poskytujú každodennú starostlivosť osobám so zdravotným postihnutím v domácom prostredí. Systém má zabezpečiť prístup k odbornému vzdelávaniu, psychologickej a sociálnej podpore, ako aj k odľahčovacím službám. Zároveň sa zameriava na posilnenie spoločenského uznania a finančného ocenenia tejto formy starostlivosti. Prispieje to k prevencii preťaženia a vyhorenia opatrovateľov a k udržaniu starostlivosti v prirodzenom prostredí.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Zvýšenie podpory pre neformálnych opatrovateľov o 30% (dotazníkovým prieskumom zistiť východiskový stav a každé 2 roky zisťovať – mieru spokojnosti neformálnych opatrovateľov so systémom podpory).
<i>Opatrenia</i>	O 2.1.1 Zabezpečiť koordináciu sociálno- zdravotných služieb v domácom prostredí (dostupnosť ADOS). O 2.1.2 Rozšíriť formy podpory pre neformálnych opatrovateľov.
<i>Národné priority rozvoja SS na obdobie 2021 - 2030</i>	NP3: Podpora prepájania SS a neformálnej (rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby.
<i>KRSS v regióne NSK na roky 2024 - 2031</i>	ŠC 3.2 Podpora a včasná intervencia pre rodičov s deťmi so zdravotným postihnutím.
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 107 Opatrenie 2.1.1

O 2.1.1 Zabezpečiť koordináciu sociálno-zdravotných služieb v domácom prostredí (dostupnosť ADOS)	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Opatrenie je zamerané na zlepšenie prepojenia sociálnej a zdravotnej starostlivosti poskytovanej v domácom prostredí s cieľom zabezpečiť komplexnú, plynulú a efektívnu pomoc. Cieľom je, aby sociálne služby (opatrovateľská služba, pomoc v domácnosti) a zdravotné služby (ošetrovateľská starostlivosť) sa vzájomne dopĺňali a koordinovali podľa individuálnych potrieb prijímateľa.
<i>Garant</i>	SZSS, MsÚ OSS
<i>Spolupracujúce subjekty</i>	
<i>Aktivity</i>	A 2.1.1.1 Zriadenie tímov celodennej starostlivosti v domácnosti (prepojenie sociálnych pracovníkov, opatrovateľiek, sestier). A 2.1.1.2 Vytvorenie spoločných postupov a štandardov spolupráce (nastavenie protokolov pre výmenu informácií, plánovanie starostlivosti a krízové situácie). A 2.1.1.3 Digitalizácia zdieľaných údajov (využívanie informačného systému na bezpečnú koordináciu a monitorovanie poskytovaných služieb)

	A 2.1.1.4 Pilotné projekty integrovanej starostlivosti v domácnosti (testovanie modelov spolupráce).
Merateľný ukazovateľ	Počet tímov celodennej starostlivosti (min. 3 od roku 2029). Počet vytvorených metódík/ postupov 1 – 2 dokumenty do roku 2028. Počet prijímateľov, u ktorých bola zabezpečená koordinovaná starostlivosť min. 30 ročne od roku 2029. Zavedený digitálny systém koordinácie áno/nie do roku 2029.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	100 000 €/ ročne od roku 2027; 10 000 € v roku 2027; 120 000€ v roku 2028; 150 000€ ročne od roku 2029
Obdobie realizácie	2028 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 108 Opatrenie 2.1.2

O 2.1.2 Rozšíriť formy podpory pre neformálnych opatrovateľov	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Cieľom opatrenia je prispieť k vyššej kvalite života opatrovateľov aj opatrovaných osôb. Neformálni opatrovatelia sa starajú o svojich príbuzných (najčastejšie deti 24/7, čím dochádza mnohokrát k vyhoreniu opatrovateľov a zhoršeniu zdravia. Na základe analýzy v meste Nitra v roku 2024 počet neformálnych opatrovateľov (pre seniorov aj osoby so zdravotným postihnutím) činil cca 1 000. SWOT analýza u tejto cieľovej skupiny tiež poukazuje na nedostatočnú podporu neformálnych opatrovateľov.
<i>Garant</i>	MsÚ OSS, SZSS
<i>Spolupracujúce subjekty</i>	Centrum poradenstva a pomoci (CPP) Nitra, Centrum právnej pomoci Nitra, UPSVR cez NP (Podpora odľahčenia opatrovateľov a Rodinné poradne a pod.)
<i>Aktivity</i>	A 2.1.2.1 Zriadenie poradenských a informačných bodov pre neformálnych opatrovateľov (poskytovanie sociálneho, psychologického a právneho poradenstva). A 2.1.2.2 Vzdelávacie a tréningové programy (kurzy zamerané na praktické zručnosti v opatrovaní, komunikácii, zvládání stresu a psycho-hygieny). A 2.1.2.3 Psychologická a supervízna podpora neformálnych opatrovateľov (individuálne alebo skupinové stretnutia pre opatrovateľov)
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Počet neformálnych opatrovateľov využívajúci poradenské a informačné body. Počet neformálnych opatrovateľov, ktorí absolvovali vzdelávacie a tréningové programy. Počet neformálnych opatrovateľov, ktorí využili psychologickú a supervíznu podporu.
<i>Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia</i>	16 000 €/ročne Rozpočet mesta a granty (60/40)
<i>Obdobie realizácie</i>	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 109 Špecifický cieľ 2.2

ŠC 2.2 Zvýšenie kapacity komunitných sociálnych služieb podporujúcich nezávislý život osôb so zdravotným postihnutím	
Krátky popis cieľa	Opatrenie sa zameriava na podporu deinštitucionalizácie a rozvoj služieb v komunite (denné stacionáre, podpora samostatného bývania) a posilnenie personálnych aj materiálnych kapacít poskytovateľov.
Merateľný ukazovateľ	Zvýšenie podielu klientov v komunitných SS o 10 % ročne.
Opatrenia	O 2.2.1 Rozšíriť kapacity ambulantných sociálnych služieb. O 2.2.2 Vytvoriť systém poskytovania odľahčovacej služby pre rôzne formy sociálnych služieb (vrátane prípravy a vzdelávania ľudských zdrojov na poskytovanie domácej opatrovateľskej služby pre deti so zdravotným postihnutím).
Národné priority rozvoja SS na obdobie 2021 - 2030	NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých SS komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín.
Väzba na PHRSR mesta Nitra	Zvýšiť podiel sociálnych služieb poskytovaných komunitou a nových foriem sociálnej pomoci.
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 110 Opatrenie 2.2.1

O 2.2.1 Rozšíriť kapacity ambulantných sociálnych služieb	
Krátky popis opatrenia	Rozšírením kapacít ambulantných SS sa umožní dlhšie zotrvanie osôb v prirodzenom prostredí, zníži sa tlak na zariadenia s celoročným pobytom a posilní sa prevencia sociálneho vylúčenia. Ambulantné služby poskytujú každodennú podporu, sociálny kontakt, aktivizáciu a odbornú pomoc osobám, ktoré nepotrebujú nepretržitú starostlivosť. Podľa IS SoS v meste Nitra v roku 2024 bol počet dospelých osôb so ZP (od 18 rokov) 1966, počet detí a mladých zdravotne postihnutých do 25 rokov bol 108. Kapacita ambulantných foriem SS v meste Nitra je 143 miest (okrem denných centier).
Garant	SOCIA
Spolupracujúce subjekty	SZSS a neverejní poskytovatelia ambulantných sociálnych služieb
Aktivity	A 2.2.1.1 Rozšírenie kapacít existujúcich ambulantných zariadení.
Merateľný ukazovateľ	Počet denných stacionárov/ miest pre OZP (pre osoby so špecifickými potrebami napr. PAS). Počet novovytvorených miest v ambulantných SS.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	180 000 €/ ročne od roku 2030 Rozpočet mesta a prijímateľ sociálnej služby (60/40)
Obdobie realizácie	2029 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 111 Opatrenie 2.2.2

O 2.2.2 Vytvoriť systém poskytovania odľahčovacej služby pre rôzne formy sociálnych služieb (vrátane prípravy a vzdelávania ľudských zdrojov na poskytovanie domácej opatrovateľskej služby pre deti so zdravotným postihnutím).

Krátky popis opatrenia	Opatrenie sa zameriava na vytvorenie systému, ktorý umožní poskytovať odľahčovaciu službu v rôznych formách (pobytová, ambulantná, terénna) a v čase, keď vznikne akútna potreba – napr. pri náhle hospitalizácii opatrovateľa, pracovná zmena či psychická únava. Flexibilný model prispeje k prevencii preťaženia neformálnych opatrovateľov a k udržaniu starostlivosti v domácom prostredí. V roku 2024 z celkového počtu 995 neformálnych opatrovateľov požiadalo o odľahčovaciu službu len 0,7 % opatrovateľov. Dôvodom je nedostupnosť a neflexibilný model poskytovania odľahčovacej služby.
Garant	SZSS
Spolupracujúce subjekty	Poskytovatelia sociálnych služieb na území mesta
Aktivity	A 2.2.2.1 Vypracovanie metodiky poskytovania odľahčovacej služby (definovanie podmienok, foriem, trvania a štandardov vrátane odľahčovacej služby pre dieťa so zdravotným postihnutím). A 2.2.2.2 Pilotné overenie flexibilného modelu v praxi (testovanie v rámci vybraných zariadení a terénnych služieb).
Merateľný ukazovateľ	Vypracovaná metodika. Vyčlenené kapacity pre odľahčovaciu službu. Počet formálnych opatrovateľov pre deti so zdravotným postihnutím.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	Rozpočet mesta a neverejných poskytovateľov SS a prijímateľ SS (60/40) Predpokladané zdroje v rámci existujúcich kapacít SS poskytovateľov na území mesta
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 112 Opatrenie 2.2.3

O 2.2.3 Vytvoriť systém podpory pre finančnú dostupnosť voľnočasových aktivít

Krátky popis opatrenia	Výskumy ukazujú, že nízky príjem alebo ekonomické znevýhodnenie často vedú k nižšej účasti na športových, kultúrnych a rekreačných aktivitách medzi osobami so zdravotným postihnutím. Taktiež sa ukazuje, že voľnočasové aktivity realizované subjektami zriadenými mestom, nie sú dlhodobo koncipované tak, aby boli prístupné pre deti so zdravotným znevýhodnením. Preto pri plánovaní a realizácii voľnočasových programov je potrebné zohľadniť okrem bariér ako architektúra, dopravná dostupnosť aj to, či aktivity sú cenovo dostupné (napr. kvôli doprovodu, špeciálnym pomôckam) a či sú vytvárané mechanizmy podpory (dotácie, zľavy a pod.).
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	Organizácie poskytujúce a podporujúce voľnočasové aktivity
Aktivity	A 2.2.3.1 Podpora športových aktivít. A 2.2.3.2 Podpora digitálnych aktivít. A 2.2.3.3 Podpora voľnočasových aktivít.
Merateľný ukazovateľ	Počet podporených športových aktivít. Počet podporených digitálnych aktivít. Počet podporených voľnočasových aktivít.

Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	20 000 €/ ročne Rozpočet mesta
Obdobie realizácie	2027 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

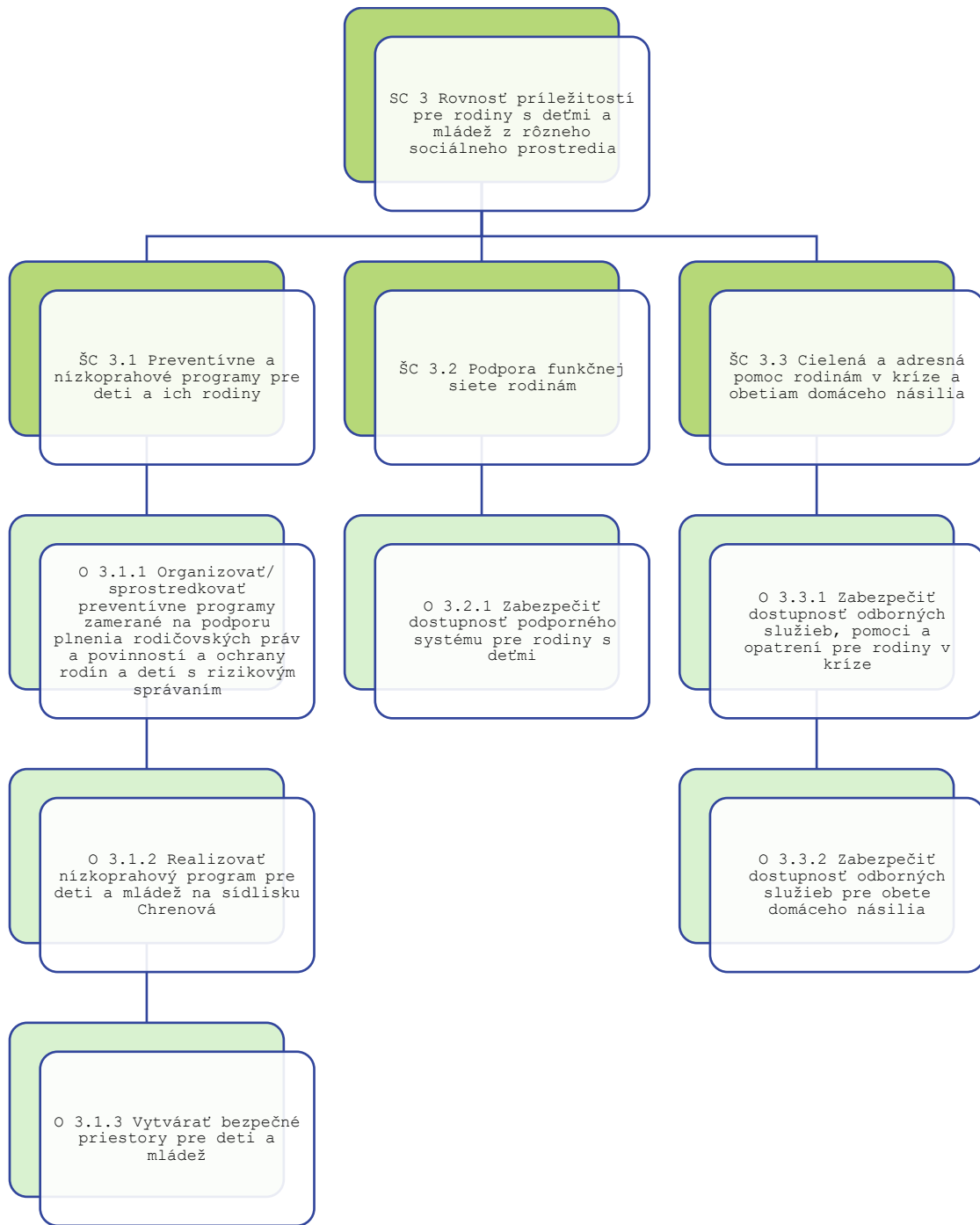
3.2.4 Rodiny s deťmi

Priorita: Šanca pre každé dieťa a rodinu

Rodiny s deťmi tvoria základnú spoločenskú jednotku, ktorá plní výchovnú, ekonomickú aj sociálnu funkciu. Stabilita rodín a ich fungovanie má priamy vplyv na rozvoj komunity a kvalitu života obyvateľov a detí. V prostredí miest a obcí čelia rôznym výzvam – od zlučovania pracovných a rodičovských povinností, cez finančné ťažkosti až po problémy v oblasti bývania, vzťahov a duševného zdravia. Do tejto cieľovej skupiny patrí široká škála typov rodín od bežných rodín s deťmi cez rodiny v ohrození napr. nízkym príjmom, nezamestnanosťou, stratou bývania, rozvodom, ochorením člena rodiny, rodiny so závislým členom ako aj rodiny v kríze, ktoré potrebujú okamžitú pomoc (napr. pri domácom násilí, pri zanedbávaní výchovy detí a pri iných krízových situáciách v starostlivosti o dieťa).

Priorita „*Šanca pre každé dieťa a rodinu*“ vychádza z potreby posilniť stabilitu, funkčnosť a bezpečie rodín. Zameriava sa na podporu všetkých detí a rodín, so zvláštnym dôrazom na tie, ktoré čelia sociálnemu, ekonomickému, zdravotnému znevýhodneniu ako aj rodinám a deťom ohrozených sociálno-patologickými javmi.. Zámerom mesta je, aby každé dieťa malo možnosť vyrastať v rodine, v bezpečnom prostredí a s prístupom k službám, ktoré podporujú jeho zdravý vývin a rozvoj potenciálu.

Obrázok 12 Strategický cieľ 3 – špecifické ciele a opatrenia pre cieľovú skupinu Rodiny s deťmi

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Tabuľka 113 Špecifický cieľ 3.1

ŠC 3.1 Preventívne a nízkoprahové programy pre deti a ich rodiny	
<i>Krátky popis cieľa</i>	V rámci uvedeného špecifického cieľa ide o služby, ktoré sú dostupné bez zložitých administratívnych bariér, poskytujú včasnú pomoc, poradenstvo, podporu a zmysluplné trávenie voľného času deťom z rôznych sociálnych prostredí. Programy prispievajú k prevencii sociálneho vylúčenia a rodinnej krízy, podporujú zdravý vývin detí a posilňujú rodičovské kompetencie.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Zvýšenie počtu preventívnych a nízkoprahových programov pre deti a rodiny o 10%.
<i>Opatrenia</i>	<p>O 3.1.1 Organizovať/sprostredkovať preventívne programy zamerané na podporu plnenia rodičovských práv a povinností a ochrany rodín a detí s rizikovým správaním.</p> <p>O 3.1.2 Realizovať nízkoprahový program pre deti a mládež na sídlisku Chrenová.</p> <p>O 3.1.3 Vytvárať bezpečné priestory pre deti a mládež.</p>
<i>Väzba na PHRSR mesta Nitra</i>	Zaviesť nové služby pre podporu mladých ľudí a mladých rodín.
<i>KRSS v regióne NSK na roky 2024 - 2031</i>	SC 3: Komplexné SS pre rodiny s deťmi v komunite. ŠC 3.3 Podpora a predchádzanie sociálno-patologickým javom.
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 114 Opatrenie 3.1.1

O 3.1.1 Organizovať/sprostredkovať preventívne programy zamerané na podporu plnenia rodičovských práv a povinností a ochrany rodín a detí s rizikovým správaním	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Opatrenie je zamerané na realizáciu preventívnych a nízkoprahových programov so zámerom predchádzania a eliminácie rizikového správania. Jednotlivé aktivity sú zamerané na posilnenie rodičovských práv a povinností, prevenciu násillia páchaného na deťoch, medzi deťmi a na ženách, prevenciu závislostí a šírenie dobrej praxe so zameraním na posilňovanie duševného zdravia v rodinách. Programy budú organizované alebo sprostredkované v spolupráci so školami, komunitnými centrami, ako aj s odbornými neziskovými organizáciami
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	MVO pracujúce s rodinami s deťmi
Aktivity	<p>A 3.1.1.1 Realizácia infokampaní, workshopov, prednášok, poradenských programov, programov zameraných na ochranu duševného zdravia a na podporu plnenia rodičovských práv a povinností.</p> <p>A 3.1.1.2 Realizácia preventívnych programov zameraných na prevenciu násillia na deťoch a medzi deťmi v predškolskom a školskom veku (KOZMO a jeho dobrodružstvá, KOZMO na DOMA 1,2, PP pre deti vo veku od 9-14/15 rokov, vzdelávanie v PP preventistov/pedagógov.</p> <p>A 3.1.1.3 Spracovať a zaviesť safeguardingové opatrenia (preventívne opatrenia na ochranu detí pred sexuálnym zneužitím) v zariadeniach pod správou mesta Nitra v službách a opatreniach, všade tam, kde sa zdržujú deti.</p>

Merateľný ukazovateľ	Počet infokampaní. Počet prednášok a programov na ochranu duševného zdravia a počet účastníkov na nich. Počet preventívnych programov zameraných na prevenciu násillia na deťoch a počet účastníkov na nich- Počet zariadení SS so zavedenými safeguardingovými opatreniami.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	25 000 €/ročne Rozpočet mesta, MVO (50/50)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 115 Opatrenie 3.1.2

O 3.1.2 Realizovať nízkoprahový program pre deti a mládež na sídlisku Chrenová	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie je zamerané na zabezpečenie a rozvoj preventívneho nízkoprahového programu pre deti a mládež žijúcu na sídlisku Chrenová. Cieľom je vytvárať bezpečný, dostupný a bezplatný priestor, kde mladí ľudia môžu tráviť voľný čas, rozvíjať svoje zručnosti, získavať podporu a predchádzať sociálno-patologickým javom. Program je založený na princípoch nízkoprahovosti – prístup bez formálnych bariér, bez povinnosti úhrady služby, so zameraním na individuálne potreby mladých ľudí. Primárna cieľová skupina sú deti a mládež vo veku 10 – 25 rokov zo sídliska Chrenová, mladí ľudia ohrození sociálno-patologickými javmi (záškoláctvo, experimentovanie s drogami, rizikové správanie a iné), rodiny s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia ale i z málo podnetných rodín.
Garant	Združenie STORM
Spolupracujúce subjekty	MsÚ OSS, MVO pracujúce s rodinami s deťmi
Aktivity	A 3.1.2.1 Zabezpečenie objektu vhodného ako nízkoprahové centrum. A 3.1.2.2 Založenie a prevádzka nízkoprahového centra / kontaktného priestoru pre deti a mládež na sídlisku Chrenová. A 3.1.2.3 Podpora existujúcich nízkoprahových centier pre deti a mládež z hľadiska rozšírenia a zvýšená miera multi-inštitucionálnej spolupráce.
Merateľný ukazovateľ	Počet novovytvorených nízkoprahových centier pre deti a mládež. Počet podporených nízkoprahových programov pre deti a mládež.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	200 000 € rok 2027 EŠIF, granty, mesto (50/50) 150 000 €/ ročne od roku 2028 Rozpočet mesta, NSK, MVO, (40/30/30)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 116 Opatrenie 3.1.3

O 3.1.3 Vytvárať bezpečné priestory pre deti a mládež	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie sa zameriava na systematické vytváranie bezpečných, inkluzívnych a podporných priestorov pre deti a mládež v meste Nitra. Cieľom je poskytnúť deťom a mladým ľuďom prostredie, kde môžu tráviť voľný čas zmysluplne. Bezpečný priestor predstavuje fyzické aj vzťahové prostredie. Miesto, kde sú rešpektované potreby a práva mladých ľudí, kde nachádzajú podporu, poradenstvo a možnosť osobnostného rozvoja. Dôraz sa kladie na prevenciu, posilňovanie komunity a podporu participácie mladých ľudí na dianí v danej lokalite.
Garant	Združenie STORM
Spolupracujúce subjekty	MsÚ OSS, MVO pracujúce s rodinami s deťmi
Aktivity	A 3.1.3.1 Zabezpečenie objektu vhodného ako bezpečný priestor pre deti a mládež. A 3.1.3.2 Založenie a prevádzka bezpečného priestoru pre deti a mládež.
Merateľný ukazovateľ	Počet zriadených bezpečných priestorov pre deti a mládež. Počet zrealizovaných preventívnych a voľnočasových aktivít v rámci bezpečného priestoru.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	50000 € rok 2028 Rozpočet mesta a EŠIF (50/50) 100 000 €/ ročne od roku 2029 Rozpočet mesta, MVO, granty (40/30/30)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 117 Špecifický cieľ 3.2

ŠC 3.2 Podpora funkčnej siete rodinám	
Krátky popis cieľa	Špecifický cieľ je zameraný na posilnenie spolupráce medzi inštitúciami, odborníkmi a komunitou tak, aby rodiny mali prístup k ucelenej a koordinovanej pomoci. Cieľom je vytvoriť funkčnú sieť podpory v bežných aj krízových situáciách, ktorá spája sociálne služby, školstvo, zdravotníctvo a občiansky sektor. Takto vytvorený systém umožňuje včasnú intervenciu a prevenciu prehlbovania problémov.
Merateľný ukazovateľ	Počet dostupných služieb v sieti.
Opatrenia	O 3.2.1 Zabezpečiť dostupnosť podporného systému pre rodiny s deťmi.
Väzba na PHRSR mesta Nitra	Cieľ: Vytvorenie podmienok pre prevenciu sociálneho vylúčenia vybraných skupín obyvateľstva.
KRSS v regióne NSK na roky 2024 - 2031	SC 3: Komplexné SS pre rodiny s deťmi v komunite.
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 118 Opatrenie 3.2.1

O 3.2.1 Zabezpečiť dostupnosť podporného systému pre rodiny s deťmi	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie je zamerané na zlepšenie prístupu rodín k službám, ktoré podporujú ich stabilitu, funkčnosť a schopnosť zvládať náročné životné situácie. Podporný systém má zabezpečiť včasnú, dostupnú a komplexnú pomoc v mieste bydliska. Dôraz sa pritom kladie na odstránenie bariér v dostupnosti služieb, prepojenie inštitúcií a posilnenie komunitných foriem podpory ako aj pružné a efektívne zabezpečenie opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately.
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	MVO pracujúce s rodinami s deťmi, ÚPSVR
Aktivity	A 3.2.1.1 Vytvorenie dostupného komplexného systému pomoci a podpory rodinám (v oblasti bývania, materiálnej pomoci, potravinovej pomoci, sociálnych služieb).
Merateľný ukazovateľ	Počet rodín s deťmi využívajúcich podporný systém.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	5 000 €/ročne Rozpočet mesta a MVO (50/50)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 119 Špecifický cieľ 3.3

ŠC 3.3 Cielená a adresná pomoc rodinám v kríze a obetiam domáceho násillia	
Krátky popis cieľa	Cieľom je zabezpečiť účinnú, dostupnú a koordinovanú pomoc rodinám v krízovej situácii a obetiam domáceho násillia. Dôraz sa kladie na včasnú intervenciu, individuálny prístup a ochranu ohrozených osôb, vrátane detí. Pomoc má byť adresná, založená na posúdení potrieb rodiny a prepojená so sieťou sociálnych, zdravotníckych, právnych a psychologických služieb.
Merateľný ukazovateľ	Miera spokojnosti prijímateľov pomoci – jednotka merania v % - podľa dotazníkov a hodnotenia služieb.
Opatrenia	O 3.3.1 Zabezpečiť dostupnosť odborných služieb, pomoci a opatrení pre rodiny v kríze. O 3.3.2 Zabezpečiť dostupnosť odborných služieb pre obeť domáceho násillia.
Väzba na PHRSR mesta Nitra	Cieľ: Vytvoriť podmienky pre prevenciu sociálneho vylúčenia vybraných skupín obyvateľstva.
KRSS v regióne NSK na roky 2024 - 2031	SC 3: Komplexné SS pre rodiny s deťmi v komunite.
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 120 Opatrenie 3.3.1

O 3.3.1 Zabezpečiť dostupnosť odborných služieb, pomoci a opatrení pre rodiny v kríze	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie je zamerané na dostupnosť podporného systému pre rodiny v kríze, ako je podpora bývania, podpora zameraná na uspokojenie základných životných potrieb, potravinovej pomoci a materiálnej pomoci, poradenstvo a krízová intervencia pre rodiny a blízkych zasiahnutých krízou. Súčasťou opatrenia je tiež zavedenie systému informovania rodín v meste Nitra o možnostiach získania pomoci a podpory.
Garant	MsÚ OSS, NCD , Ipčko, Poradňa komplexnej pomoci
Spolupracujúce subjekty	MVO, ÚPSVR
Aktivity	A 3.3.1.1 Vytvorenie komplexného systému odborných služieb pre rodiny v kríze – tzv. „záchranné balíčky pre rodiny v kríze“. A 3.3.1.2 Vytvorenie a uplatňovanie systému svojpomoci rodín „peer program“ a dobrovoľnícky program na pomoc rodinám v kríze. A 3.3.1.3 Zvýšiť objem FP do dotačnej schémy pre oblasť prevencie sociálno - patologických javov. A 3.3.1.4 Zabezpečenie vzdelávania v krízovej intervencii pre odborníkov a odborníčky pracujúcich s ľuďmi v kríze.
Merateľný ukazovateľ	Počet novovytvorených program záchranných balíčkov. Počet zapojených rodín do peer programu. Počet vzdelávaní v KI a počet účastníkov vzdelávania.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	30 000 €/ rok Rozpočet mesta a MVO (30/70)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 121 Opatrenie 3.3.2

O 3.3.2 Zabezpečiť dostupnosť odborných služieb pre obe domáceho násillia	
Krátky popis opatrenia	Cieľom opatrenia je vytvoriť v meste Nitra podmienky, zamerané na dostupnosť komplexných služieb pre obe domáceho násillia (právne, sociálne, psychologické poradenstvo a advokátske zastupovanie).
Garant	Centrum Slniečko n.o.
Spolupracujúce subjekty	MsÚ OSS a IPčko
Aktivity	A 3.3.2.1 Rozšírenie poskytovania sociálnych, právnych a psychologických služieb ročne pre obe domáceho násillia z mesta Nitry. A 3.3.2.2 Rozšírenie priestorových podmienok pre Centrum pre obe domáceho násillia s intervenčným centrom. A 3.3.2.3 Rozšírenie služieb pre oblasť znásillnených žien.
Merateľný ukazovateľ	Počet obetí domáceho násillia, ktorým boli poskytnuté odborné služby za rok. Rozšírené priestorové podmienky (m ² , nová kancelária, apod.). Počet obetí znásillnenia, ktorým boli poskytnuté odborné služby za rok.

Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	150 000 € rok 2027 EŠIF a granty 45 000 €/ ročne od roku 2028 Rozpočet mesta a MVO (30/70)
Obdobie realizácie	2027 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

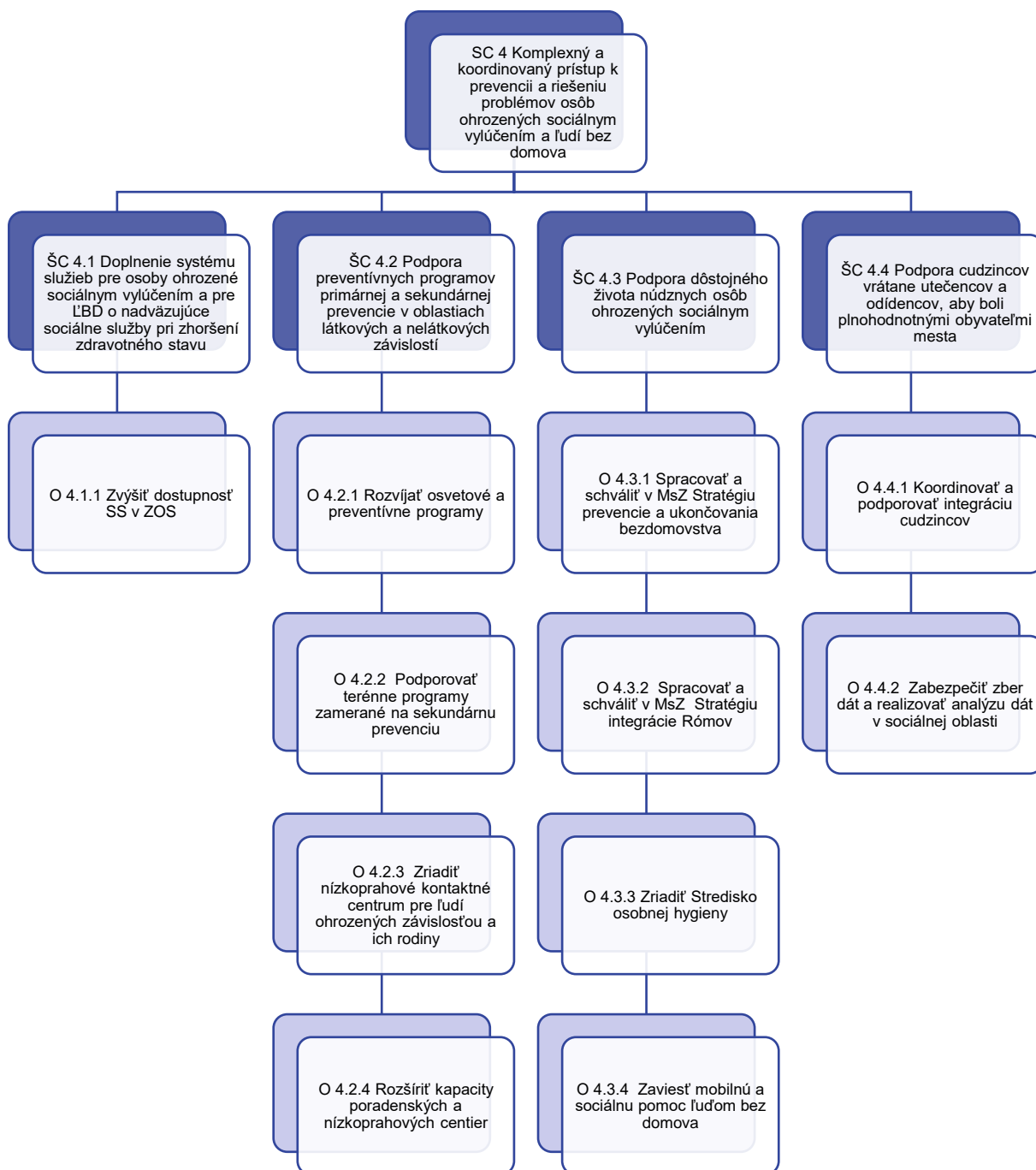
3.2.5 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Priorita: Multidisciplinárnosť, komplexnosť, efektívnosť – základné predpoklady k začleneniu osôb ohrozených sociálnym vylúčením a bezdomovstvom

Osoby ohrozené sociálnym vylúčením sú jednotlivci alebo skupiny, ktorým hrozí zhoršenie životnej situácie a obmedzený prístup k základným zdrojom ako sú bývanie, vzdelanie, zamestnanie, zdravotná starostlivosť a sociálne služby. Ide najmä o ľudí s nízkym príjmom, dlhodobo nezamestnaných, osoby so zdravotným postihnutím, osamelých rodičov, ľudí bez domova či osoby žijúce v marginalizovaných komunitách. V rámci KPSS je cieľom podporiť ich integráciu do spoločnosti, samostatnosť a dôstojný život.

Multidisciplinárnosť, komplexnosť, efektívnosť sú tri princípy, ktoré sú základom pre trvalo udržateľnú pomoc, ktorá vedie k stabilizácii a opätovnému začleneniu osôb ohrozených sociálnym vylúčením. Účinné riešenia situácií osôb v kríze si vyžaduje rešpektovať tieto princípy súčasne.

Tabuľka 122 Strategický cieľ 4 – špecifické ciele a opatrenia pre cieľovú skupinu Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Tabuľka 123 Špecifický cieľ 4.1

ŠC 4.1 Doplnenie systému služieb pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením a pre L'BD o nadväzujúce SS pri zhoršení zdravotného stavu	
<i>Krátky popis cieľa</i>	Cieľom je zabezpečiť kontinuitu pomoci pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením, ktorým sa zhoršil zdravotný alebo psychický stav, prostredníctvom doplnenia a prepojenia nadväzujúcich služieb, ktoré nie sú primárne službami krízovej intervencie. Ide o vytvorenie systému, v ktorom na krízovú intervenciu nadväzuje odborná, podporná alebo pobytová služba podľa individuálnych potrieb klienta. Takto nastavený systém umožní plynulý prechod medzi službami, zníži riziko opakovaných kríz a podporí zotavenie.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Podiel prijímateľov SS KI na celkovej počte prijímateľov v ZOS/rok.
<i>Opatrenia</i>	O 4.1.1 Zvýšiť dostupnosť sociálnej služby ZOS.
<i>Väzba na PHRSR mesta Nitra</i>	Cieľ: Vytvoriť podmienky pre prevenciu sociálneho vylúčenia vybraných skupín obyvateľstva.
<i>KRSS v regióne NSK na roky 2024 - 2031</i>	SC 4: Zvýšenie kvality života osôb v nepriaznivej sociálnej situácii ŠC 4.2 Zabezpečenie prístupu k službám zdravotnej starostlivosti osobám v KI. ŠC 4.3 Podpora rozvoja druhov a foriem SS KI so špecifikáciou na rôzne krízové situácie.
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 124 Opatrenie 4.1.1

O 4.1.1 Zvýšiť dostupnosť sociálnej služby ZOS	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Zvýšenie dostupnosti spočíva v rozšírení kapacity, zlepšení infraštruktúry a zvýšení kvality poskytovaných služieb pre starších a zraniteľných ľudí. Cieľom je zabezpečiť rýchlejší a jednoduchší prístup k potrebnej starostlivosti, čím sa reaguje na rastúci dopyt po sociálnych službách v tejto oblasti. Vytvorením nových lôžok v ZOS sa sprístupní sociálna služba pre obyvateľov mesta, ako aj obyvateľov s nízkym príjmom, ľudí bez domova, resp. osamelo žijúcich ľudí, ktorí sú odkázaní na nepretržitý dohľad.
<i>Garant</i>	MsÚ OSS, SZSS
<i>Spolupracujúce subjekty</i>	Diecézna charita Nitra
<i>Aktivity</i>	A 4.1.1.1 Vytvorenie personálnych, prevádzkových a procedurálnych podmienok pre zriadenie SS v ZOS. A 4.1.1.2 Registrácia SS v ZOS pre dlhodobo chorých a nízkopríjmové osoby.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Počet novovytvorených lôžok v ZOS.
<i>Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia</i>	2,8 mil. € kapitálové výdavky EŠIF (2028-2029) 450 000€/ ročne (pri predpokladanej kapacite 30 miest) Rozpočet mesta, FP MPSVR, klient (30/60/10)

Obdobie realizácie	2028- 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 125 Špecifický cieľ 4.2

ŠC 4.2 Podpora preventívnych programov primárnej a sekundárnej prevencie v oblastiach látkových a nelátkových závislostí	
<i>Krátky popis cieľa</i>	Cieľom je znižovať riziko vzniku závislostí a podporovať zdravý životný štýl u detí, mladých ľudí a ďalších ohrozených skupín prostredníctvom preventívnych a edukačných programov. Programy sa budú zameriavať na včasnú identifikáciu rizikového správania, osvetu, vzdelávanie, posilňovanie odolnosti a kompetencií jednotlivcov, ako aj na podporu rodín a komunit v prevencii vzniku závislostí.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Podiel detí a mládeže zúčastnených na preventívnych programoch – jednotka merania: % z celkového počtu detí/školákov v cieľovej populácii.
<i>Opatrenia</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ 4.2.1 Rozvíjať osvetové a preventívne programy. ○ 4.2.2 Podporovať terénne programy zamerané na sekundárnu prevenciu. ○ 4.2.3 Zriadiť nízkoprahové kontaktné centrum pre ľudí ohrozených závislosťou a ich rodiny. ○ 4.2.4 Rozšíriť kapacity poradenských a nízkoprahových centier.
<i>Väzba na PHRSR mesta Nitra</i>	Cieľ: Vytvoriť podmienky pre prevenciu sociálneho vylúčenia vybraných skupín obyvateľstva.
<i>KRSS v regióne NSK na roky 2024 - 2031</i>	<p>ŠC 4.1 Podpora začleňovania osôb v nepriaznivej sociálnej situácii.</p> <p>ŠC 4.3 Podpora rozvoja druhov a foriem SS KI so špecifikáciou na rôzne krízové situácie.</p>
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 126 Opatrenie 4.2.1

O 4.2.1 Rozvíjať osvetové a preventívne programy	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Opatrenie je zamerané na systematické rozvíjanie a realizáciu osvetových a preventívnych aktivít v oblasti látkových a nelátkových závislostí a iného rizikového správania. Cieľom je predchádzať vzniku rizikového správania a závislostí prostredníctvom zvyšovania informovanosti, posilňovania životných zručností a motivácie k zdravému životnému štýlu. Programy budú realizované najmä terénnou sociálnou prácou v uliciach, v komunitných centrách a –odbornou verejnosťou. Opatrenie sa zameriava na všetky typy prevencie s možnosťou ich napĺňania prostredníctvom opatrení SPODSK.
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	Centrum Slniečko n.o., Združenie STORM, Budúcnosť n.o., Úsmev ako dar, IPčko, ÚPSVR

Aktivity	A 4.2.1.1 Osvetové prednášky, diskusie a interaktívne workshopy pre prijímateľov služieb, širokú verejnosť, preventívne kampane a aktivity. A 4.2.1.2 Vzdelávanie, podpora a poradenstvo rodičom pri zvládaní náročných životných situácií. A 4.2.1.3 Školenia pre pedagogické tímy a odbornú verejnosť v oblasti prevencie závislosti a rizikového správania.
Merateľný ukazovateľ	Počet preventívnych programov. Počet vzdelávacích programov pre rodičov. Počet školení pre pedagogické tímy.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	100 000€/ ročne Rozpočet mesta, ÚPSVR, MVO (prostredníctvom dotácií a FP ministerstiev) (20/40/40)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 127 Opatrenie 4.2.2

O 4.2.2 Podporovať terénne programy zamerané na sekundárnu prevenciu	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie sa zameriava na rozvoj a realizáciu programov sekundárnej a terciárnej prevencie prostredníctvom terénnej sociálnej práce. Cieľom je osloviť a podporiť osoby, ktoré sú už ohrozené rizikovým správaním alebo už majú skúsenosť so závislosťou, rizikovým užívaním návykových látok, sexbiznisom či inými formami sociálneho vylúčenia. Terénny prístup umožňuje priamo vyhľadávať a kontaktovať ľudí v prirodzenom prostredí (ulica, parky, sídliská, rizikové lokality), kde by sa k nim iné služby nedostali. Súčasťou opatrenia je znižovanie zdravotných, právnych a sociálnych rizík, poskytovanie základnej pomoci, motivácia k zmene a sprostredkovanie ďalších odborných služieb. Opatrenie sa zameriava prevažne na sekundárnu prevenciu s možnosťou ich napĺňania prostredníctvom opatrení SPODSK.
Garant	Združenie STORM
Spolupracujúce subjekty	MsÚ OSS, Centrum Slniečko n.o., Budúcnosť n.o., Úsmev ako dar, IPčko, ÚPSVR
Aktivity	A 4.2.2.1 Vyhľadávanie a kontaktovanie osôb vo verejnom priestore. A 4.2.2.2 Harm reduction služby (výmena a distribúcia materiálu, testovanie, distribúcia ochranných a zdravotných pomôcok a iné). A 4.2.2.3 Monitorovanie potrieb cieľovej skupiny a spätná väzba pre samosprávu a partnerov. A 4.2.2.4 Osvetové a preventívne aktivity zamerané na zníženie rizík spojených s užívaním drog a rizikovým správaním.
Merateľný ukazovateľ	Počet osôb kontaktovaných vo verejnom priestore. Počet klientov kontaktovaných v rámci programu Harm reduction. Počet osvetových a preventívnych programov a počet účastníkov na nich.

Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	100 000€/ročne Rozpočet mesta, ÚPSVR a MVO (20/40/40)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 128 Opatrenie 4.2.3

O 4.2.3 Zriadiť nízkoprahové kontaktné centrum pre ľudí ohrozených závislosťou a ich rodiny	
Krátky popis opatrenia	Zavedenie ambulantného programu na odstránenie negatívnych dopadov rizikového spôsobu života s podporou terénnej sociálnej práce pre osoby užívajúce návykové látky, osoby ohrozené závislosťou, osoby pracujúce v sexbiznise a pre osoby blízke cieľovým skupinám. Rozvoj a podpora ambulantného poradenského centra pre klientelu ohrozenú závislosťou, závislú klientelu a ich rodiny. Opatrenie sa zameriava prevažne na sekundárnu prevenciu s možnosťou ich napĺňania prostredníctvom opatrení SPODSK.
Garant	Združenie STORM
Spolupracujúce subjekty	MsÚ OSS
Aktivity	A 4.2.3.1 Zabezpečenie objektu vhodného pre ambulantný program. A 4.2.3.2 Zriadenie, registrácia a prevádzka ambulantného poradenského centra pre osoby ohrozené závislosťou.
Merateľný ukazovateľ	Registrovaná nová ambulantná služba. Počet klientov ambulantnej služby/ ročne.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	250 000€ rok 2028 - EŠIF 180 000€/ ročne od roku 2029 Rozpočet mesta, ÚPSVR, MVO (20/40/40)
Obdobie realizácie	2028 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 129 Opatrenie 4.2.4

O 4.2.4 Rozšíriť kapacity poradenských a nízkoprahových centier	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie sa zameriava na posilnenie a rozšírenie dostupnosti nízkoprahových centier a poradenských služieb pre osoby ohrozené rizikovým správaním alebo závislosťou. Cieľom je zabezpečiť dostatočné kapacity, aby služby boli dostupné všetkým cieľovým skupinám bez zbytočných bariér, a tým predchádzať sociálnemu vylúčeniu, rizikovému správaniu a negatívnym dopadom závislostí. Rozšírenie kapacít znamená nielen zvýšenie fyzickej dostupnosti, ale aj posilnenie personálneho zabezpečenia, technického vybavenia a metodické podpory služieb. Opatrenie prispieva k zefektívneniu poradenskej práce a nízkoprahových programov v komunite.
Garant	MsÚ OSS

Spolupracujúce subjekty	Združenie STORM , Centrum Slniečko n.o., Budúcnosť n.o., Úsmev ako dar, IPčko, ÚPSVR, Poradňa komplexnej pomoci
Aktivity	A 4.2.4.1 Rozšírenie prevádzky nízkoprahových centier, vrátane personálneho a zvýšenia miery multiinštitucionálnej spolupráce. A 4.2.4.2 Zvýšenie počtu poradenských pracovníkov pre prácu priamo v komunite. A 4.2.4.3 Modernizácia a doplnenie vybavenia a materiálov pre služby.
Merateľný ukazovateľ	Počet novoprijatých pracovníkov v nízkoprahových centrách. Počet novoprijatých pracovníkov v poradenských centrách. Počet novovytvorených miest v nízkoprahových centrách. Počet klientov v poradenských centrách.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	200 000 €/ ročne Rozpočet mesta, ÚNSK, ÚPSVR, MVO (20/20/30/30)
Obdobie realizácie	2028 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 130 Špecifický cieľ 4.3

ŠC 4.3 Podpora dôstojného života núdznych osôb ohrozených sociálnym vylúčením	
<i>Krátky popis cieľa</i>	Cieľom je vytvárať podmienky, ktoré umožnia osobám ohrozeným sociálnym vylúčením viesť dôstojný, bezpečný a aktívny život v komunite. Dôraz sa kladie na podporu ich sociálneho začlenenia, prístupu k bývaniu, zamestnaniu a sociálnym službám. Cieľ zahŕňa rozvoj individuálne prispôbených foriem pomoci.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	% podiel finančných prostriedkov vyčlenených v rozpočtoch mesta, ÚNSK a MVO na KI/ ročne
<i>Opatrenia</i>	O 4.3.1 Spracovať a schváliť v MsZ Stratégiu prevencie a ukončovania bezdomovectva. O 4.3.2 Spracovať a schváliť v MsZ Stratégiu integrácie Rómov O 4.3.3 Zriadiť Stredisko osobnej hygieny. O 4.3.4 Zaviesť mobilnú a sociálnu pomoc ľuďom bez domova.
<i>Väzba na PHRSR mesta Nitra</i>	Cieľ: Vytvoriť podmienky pre prevenciu sociálneho vylúčenia vybraných skupín obyvateľstva.
<i>KRSS v regióne NSK na roky 2024 - 2031</i>	ŠC 4.1 Podpora začleňovania osôb v nepriaznivej sociálnej situácii. ŠC 4.3 Podpora rozvoja druhov a foriem SS KI so špecifikáciou na rôzne krízové situácie.
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 131 Opatrenie 4.3.1

O 4.3.1 Spracovať a schváliť v MsZ Stratégiu prevencie a ukončovania bezdomovectva	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie sa zameriava na vytvorenie komplexného a systematického prístupu k riešeniu problému bezdomovectva. Dokument bude obsahovať analýzu aktuálneho stavu, identifikáciu hlavných príčin bezdomovectva a navrhnutie konkrétnych opatrení a stratégií na jeho prevenciu a elimináciu. Cieľom je vytvoriť jasný rámec pre koordinované zásahy verejných a neziskových organizácií, ako aj rozvoj udržateľných modelov integrácie osôb bez domova do spoločnosti. Dokument bude zahŕňať aj návrhy na reintegráciu do života mimo ulice.
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	Diecézna charita Nitra
Aktivity	A 4.3.1.1 Vyhlásenie výzvy na verejné obstarávanie dokumentu. A 4.3.1.2 Spracovanie Stratégie prevencie a ukončovania bezdomovectva v Nitre. A 4.3.1.3 Schválenie Stratégie prevencie a ukončovania bezdomovectva v Nitre.
Merateľný ukazovateľ	Počet prihlásených uchádzačov vo verejnom obstarávaní. Spracovaná Stratégia prevencie a ukončovania bezdomovectva v Nitre. Schválená Stratégia prevencie a ukončovania bezdomovectva v Nitre v MsZ.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	12 000€ Rozpočet mesta
Obdobie realizácie	2026
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 132 Opatrenie 4.3.2

O 4.3.2 Spracovať a schváliť v MsZ Stratégiu integrácie Rómov	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie sa zameriava na vytvorenie konkrétnej a efektívnej stratégie na podporu marginalizovaných rómskych komunit (MRK) v Nitre. Cieľom je rozvinúť súbor opatrení, ktoré umožnia lepšiu integráciu MRK do spoločnosti a zlepšenie ich životných podmienok, pričom dôraz bude kladený na vzdelávanie, zamestnanosť, zdravotnú starostlivosť, bývanie a sociálne začlenenie. Stratégia bude obsahovať konkrétne kroky, ako riešiť diskrimináciu, zvyšovať informovanosť o právach MRK, podporovať ich aktívnu účasť v spoločenských a kultúrnych aktivitách a zlepšiť prístup k verejným službám. Cieľom je zabezpečiť inkluzívny rozvoj mesta a vytvoriť podmienky pre dlhodobú sociálnu a ekonomickú integráciu MRK.
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	
Aktivity	A 4.3.2.1 Vyhlásenie výzvy na verejné obstarávanie dokumentu.

	A 4.3.2.2 Spracovanie Stratégie integrácie Rómov. A 4.3.2.3 Schválenie Stratégie integrácie Rómov.
Merateľný ukazovateľ	Počet prihlásených uchádzačov vo verejnom obstarávaní. Spracovaná Stratégie integrácie Rómov. Schválená integrácie Rómov v Nitre v MsZ.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	12 000 € Rozpočet mesta
Obdobie realizácie	2026
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 133 Opatrenie 4.3.3

O 4.3.3 Zriadiť Stredisko osobnej hygieny	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Sociálna služba v stredisku osobnej hygieny je vhodným nástrojom na zvyšovanie čistoty, hygieny a tým aj prevencie chorôb u ľudí bez domova, ktorí odmietajú inštitucionálne formy ubytovania a sociálnej pomoci. Opatrenie sa zameriava na vytvorenie a prevádzkovanie zariadenia, ktoré poskytne osobnú hygienu ľuďom v sociálnej a ekonomickej núdzi, ako aj tým, ktorí sú bez domova. Cieľom je zabezpečiť prístup k základným hygienickým potrebám (sprchovanie, umývanie, pranie), poskytovanie ostatných odborných činností a podporných služieb, čím sa zlepší životná úroveň týchto osôb, podporí ich dôstojnosť a zdravie. Opatrenie tiež prispeje k prevencii šírenia infekčných ochorení.
Garant	MsÚ OSS
<i>Spolupracujúce subjekty</i>	--
Aktivity	A 4.3.3.1 Vytypovanie vhodného objektu/ pozemku na zriadenie SOH. A 4.3.3.2 Vytvorenie personálnych, prevádzkových a procedurálnych podmienok pre zriadenie SOH. A 4.3.3.3 Registrácia SS SOH.
Merateľný ukazovateľ	Registrovaná kapacita SS SOH.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	150 000€ rok 2027 12 000€/ročne od 2027
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 134 Opatrenie 4.3.4

O 4.3.4 Zaviesť mobilnú zdravotnú a sociálnu pomoc ľuďom bez domova	
Krátky popis opatrenia	Terénna sociálna služba predstavuje základ práce s ľuďmi bez domova, nakoľko sa vykonáva v ich prirodzenom prostredí. V meste Nitra sú ľudia bez domova monitorovaní Mestskou políciou a dobrovoľníkmi zo združenia Sv. Egídia. Zavedením mobilnej zdravotnej a sociálnej pomoci sa skvalitní pomoc poskytovaná priamo v uliciach mesta a v exponovaných častiach, ktoré sú turisticky a občiansky obľúbené.
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	Diecézna charita, Združenie STORM, združenie sv. Egídia
Aktivity	A 4.3.4.1 Vytvorenie personálnych, prevádzkových a procedurálnych podmienok pre poskytovanie mobilnej zdravotnej a sociálnej pomoci.
Merateľný ukazovateľ	Počet úväzkov v rámci mobilnej zdravotnej pomoci. Počet úväzkov v rámci sociálnej pomoci. Počet klientov, ktorým bola poskytnutá pomoc v rámci mobilnej pomoci ročne.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	30 000€/rok MPSVaR /62 800€/ročne 2026-2029 Rozpočet mesta a ZP, granty (50/50)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 135 Špecifický cieľ 4.4

ŠC 4.4 Podpora cudzincov vrátane utečencov a odídenčov, aby boli plnohodnotnými obyvateľmi mesta	
Krátky popis cieľa	Cieľom je podporiť integráciu cudzincov a utečencov do spoločnosti prostredníctvom vytvárania inkluzívneho prostredia, ktoré umožňuje rovnocenný prístup k bývaniu, vzdelávaniu, zamestnaniu a sociálnym službám. Dôraz sa kladie na posilňovanie jazykových a kultúrnych kompetencií, zlepšovanie informovanosti o právach a možnostiach ako aj podporu komunitného spolužitia.
Merateľný ukazovateľ	Podiel cudzincov a utečencov, ktorí sa cítia byť súčasťou miestnej komunity jednotka: % respondentov podľa komunitného alebo integračného prieskumu. Podiel detí cudzincov zapojených do vzdelávacieho systému mesta – jednotka % detí v školskom veku z cieľovej skupiny.
Opatrenia	O 4.4.1 Koordinovať a podporovať integráciu cudzincov. O 4.4.2 Zabezpečiť zber dát a realizovať analýzu dát v sociálnej oblasti.
Stratégia integrácie cudzincov (vrátane utečencov a odídenčov) v meste Nitra do roku 2035	Rámcové ciele pre sociálnu oblasť: Úprava možnosti poskytovať SS aj pre cudzincov, ktorí nemajú v meste trvalý pobyt a definovanie cudzincov ako cieľovej skupiny v KPSS. Mapovanie potrieb cudzincov v súvislosti so SS a poskytovanie informácií

	Efektívne mapovanie a posilňovanie kapacít zariadení a organizácií poskytujúcich služby a koordinácia aktérov v tejto oblasti.
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 136 Opatrenie 4.4.1

O 4.4.1 Koordinovať a podporovať integráciu cudzincov	
Krátky popis opatrenia	Cieľom opatrenia je koordinovať integračné aktivity mesta a partnerov prostredníctvom Integračného kontaktného miesta COMIN. Zabezpečí sa lepšia dostupnosť sociálnych služieb, reagovanie na aktuálne potreby a posilnenie spolupráce medzi mestom, Slovenskou humanitnou radou (SHR), Nitrianskou komunitnou nadáciou (NKN) a ďalšími aktérmi
Garant	MsÚ OSS a COMIN, SHR, NKN, miestne školy, MVO, CVEK, IOM, UNHCR
Spolupracujúci subjekt	--
Aktivity	A 4.4.1.1 Mapovanie potrieb cudzincov a poskytovanie informácií o službách. A 4.4.1.2 Posilňovanie kapacít COMIN a SS vrátane zamestnávania odborníkov z radov cudzincov. A 4.4.1.3 Podpora a financovanie služieb COMIN pri nových migračných výzvach. A 4.4.1.4 Podpora terénnej sociálnej práce a mobilných tímov.
Merateľný ukazovateľ	Správa o mapovaných potrebách cudzincov ročne. Počet klientov v rámci terénnej sociálnej práce mesačne/ ročne.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	30 000€/ ročne 280 000€/ ročne Rozpočet mesta, účelové dotačné schémy, MPSVaR, EŠIF, (10/10/40/40)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 137 Opatrenie 4.4.2

O 4.4.2 Zabezpečiť zber dát a realizovať analýzu dát v sociálnej oblasti	
Krátky popis opatrenia	Cieľom je využiť kapacity mesta, COMIN, SHR a NKN na systematický zber, analýzu a využitie dát o cudzincoch žijúcich v Nitre. Získané dáta umožnia lepšie plánovanie sociálnych služieb, hodnotenie dopadov integračných aktivít a strategický rozvoj politiky mesta v oblasti migrácie.
Garant	MsÚ odbor strategického plánovania
Spolupracujúce subjekty	COMIN, SHR, NKN, OÚ, IOM, školy
Aktivity	A 4.4.2.1 Identifikácia dostupných údajov o cudzincoch. A 4.4.2.2 Definovanie typov dát, ktoré budú pravidelne zbierané a vyhodnocované. A 4.4.2.3 Využívanie dát pre plánovanie a hodnotenie mestských politik a rozvoj COMIN.
Merateľný ukazovateľ	Databáza údajov o cudzincoch.

Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	30 000€/ ročne Rozpočet mesta, účelové dotačné schémy, EŠIF (20/40/40)
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

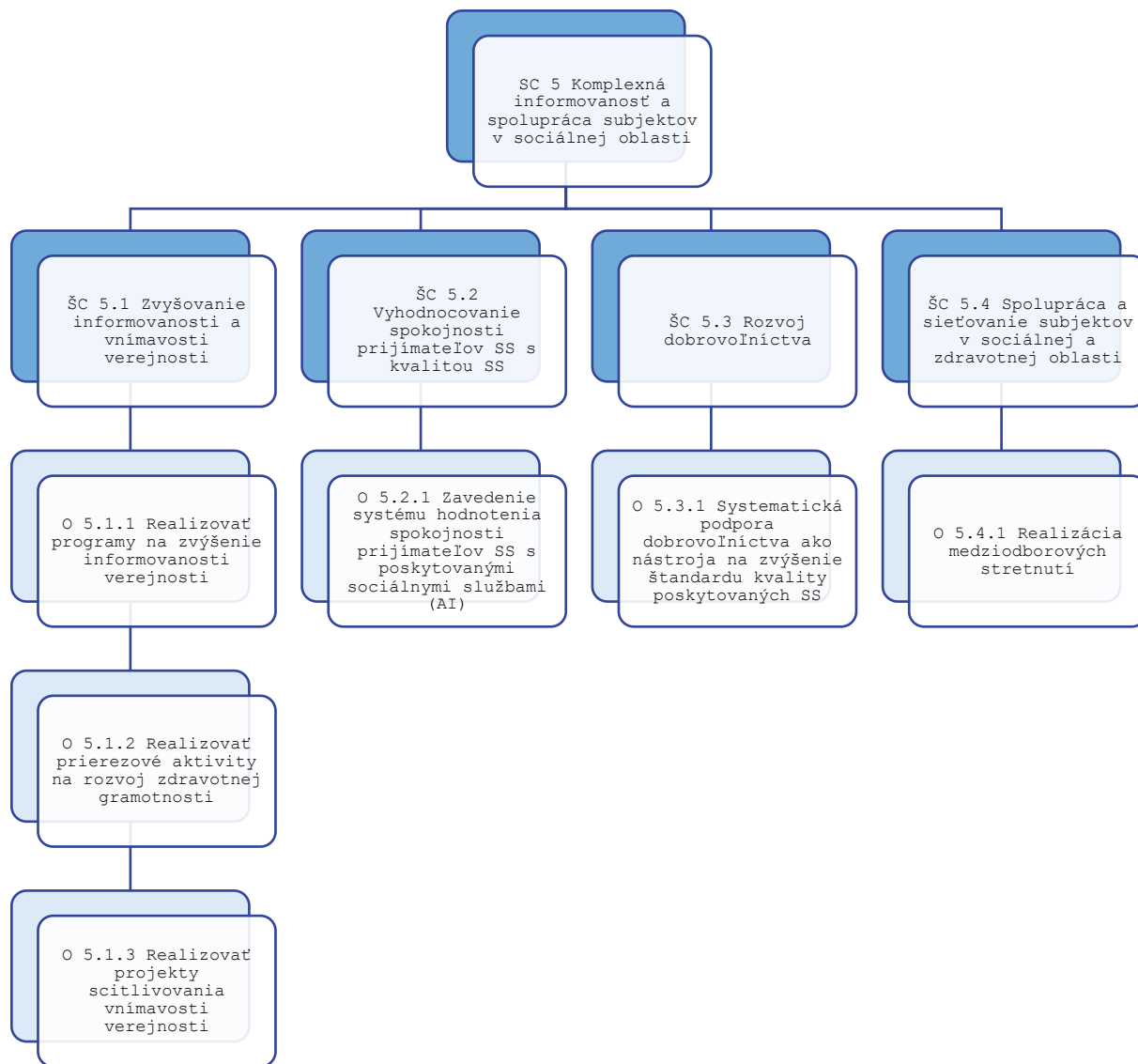
3.2.6 Prierezový cieľ – Informovanosť a spolupráca

Priorita: Otvorené a zrozumiteľné informácie a spolupráca subjektov pomoci = lepšia dostupnosť SS.

Informovanosť predstavuje základný predpoklad pre dostupnosť, využívanie a efektívne fungovanie sociálnych služieb a podpory v komunite. Cieľom je zabezpečiť, aby obyvatelia mali prehľad o dostupných formách pomoci, právach a možnostiach riešenia svojej situácie. Zvýšenie informovanosti prispieva k včasnému vyhľadaniu pomoci, posilňuje zodpovednosť jednotlivcov za vlastný život a podporuje prevenciu sociálnych problémov. Informovanosť prispieva k rovnosti príležitostí, k prevencii sociálneho vylúčenia a k efektívnejšiemu využívaniu existujúcich kapacít sociálnych služieb v meste.

Zároveň vytvára priestor pre lepšiu komunikáciu medzi inštitúciami, odborníkmi a verejnosťou, čo napomáha transparentnosti a dôvere v systém sociálnej podpory. Medziodborová spolupráca pri poskytovaní sociálnej pomoci má kľúčový význam, pretože spája odborníkov z rôznych profesií – sociálnych pracovníkov, zdravotníkov, psychológov, školských odborníkov či komunitných aktérov, s cieľom poskytnúť osobe odkázanej na pomoc komplexnú, koordinovanú a efektívnu podporu. Vďaka spoločnému plánovaniu a výmene informácií sa podporuje kontinuita starostlivosti a zabezpečuje sa, aby riešenia zodpovedali skutočnej životnej situácii odkázanej osoby alebo rodiny.

Obrázok 13 Strategický cieľ 5 - špecifické ciele a opatrenia pre prierezový cieľ 'Informovanosť a spolupráca'

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

ŠC 5. 1 Zvyšovanie informovanosti a vnímavosti verejnosti

<i>Krátky popis cieľa</i>	Cieľom je zabezpečiť, aby obyvatelia mali jednoduchý, prehľadný a rovný prístup k informáciám o sociálnych službách, ich forme, rozsahu a možnostiach využitia. Dôraz sa kladie na zrozumiteľnú komunikáciu, moderné informačné kanály a proaktívne šírenie informácií smerom k rôznym cieľovým skupinám vrátane seniorov, osôb so zdravotným postihnutím či rodín v kríze.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Podiel obyvateľov, ktorí deklarujú, že majú dostatok informácií o dostupných SS. Jednotka: % respondentov podľa prieskumu spokojnosti alebo informovanosti.
<i>Opatrenia</i>	O 5.1.1 Realizovať programy zamerané na zvýšenie informovanosti verejnosti. O 5.1.2 Realizovať prierezové aktivity na rozvoj zdravotnej gramotnosti. O 5.1.3 Realizovať projekty scitlivovania vnímavosti verejnosti.
<i>Národné priority rozvoja SS na obdobie 2021 - 2030</i>	NP 4 Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 139 Opatrenie 5.1.1

O 5.1.1 Realizovať programy zamerané na zvýšenie informovanosti verejnosti	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Opatrenie je zamerané na zlepšenie informovanosti verejnosti prostredníctvom dostupných komunikačných kanálov, ktoré budú obsahovať aktuálne a lokalizované údaje o sociálnych službách v meste a okolí. Informovanosť sa bude zabezpečovať aj prostredníctvom informačných letákov, brožúr a plagátov.
<i>Garant</i>	MsÚ OSS
<i>Spolupracujúce subjekty</i>	Subjekty v sociálnej oblasti na území mesta
<i>Aktivity</i>	A 5.1.1.1 Informovanie verejnosti prostredníctvom dostupných komunikačných kanálov. A 5.1.1.2 Príprava a distribúcia informačných letákov, brožúr a plagátov.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Počet využitých komunikačných kanálov (web, sociálne siete, mestské noviny, newsletter, vývesky a pod.). Počet oslovených osôb (počet návštev webu, dosah príspevkov na sociálnych sieťach). Počet vydaných brožúr, letákov.
<i>Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia</i>	5 000€/ ročne rozpočet mesta
<i>Obdobie realizácie</i>	2027 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 140 Opatrenie 5.1.2

O 5.1.2 Realizovať prierezové aktivity na rozvoj zdravotnej gramotnosti	
Krátky popis opatrenia	Cieľom opatrenia je pomôcť obyvateľom lepšie rozumieť svojmu zdravotnému stavu, dostupným možnostiam prevencie a liečby, ako aj tomu, ako efektívne vyhľadávať pomoc. Opatrenie prostredníctvom SOS karty zvýši bezpečnosť a ochranu najzraniteľnejších obyvateľov.
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	--
Aktivity	A 5.1.2.1 Vydávanie SOS karty obyvateľom. A 5.1.2.2 Realizácia aktivít zameraných na podporu zdravia a zdravého životného štýlu.
Merateľný ukazovateľ	Počet vydaných SOS kariet obyvateľom. Počet realizovaných aktivít na podporu zdravia a zdravého životného štýlu.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	7 500 €/ročne Rozpočet mesta
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 141 Opatrenie 5.1.3

O 5.1.3 Realizovať projekty scitlivovania vnímavosti verejnosti	
Krátky popis opatrenia	Opatrenie je zamerané na zvyšovanie citlivosti a vnímavosti verejnosti voči potrebám zraniteľných skupín prostredníctvom osvety, vzdelávania, kampaní a pozitívnych príkladov z praxe. Cieľom je podporiť empatiu, porozumenie a rešpekt v komunite, znižovať predsudky a posilňovať inkluzívne správanie obyvateľov.
Garant	MsÚ OSS
Spolupracujúce subjekty	--
Aktivity	A 5.1.3.1 Pravidelné informovanie verejnosti o citlivých témach v spoločnosti. A 5.1.3.2 Organizovanie kampaní zvyšujúcich sociálne povedomie obyvateľov.
Merateľný ukazovateľ	Počet citlivých tém, o ktorých bola verejnosť informovaná. Počet realizovaných kampaní.
Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	7 500 €/ ročne Rozpočet mesta
Obdobie realizácie	2026 - 2031
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 142 Špecifický cieľ 5.2

ŠC 5.2 Vyhodnocovanie spokojnosti prijímateľov SS s kvalitou poskytovaných SS

<i>Krátky popis cieľa</i>	Cieľom je systematicky vyhodnocovať spokojnosť prijímateľov sociálnych služieb s kvalitou poskytovaných služieb, aby sa získala spätná väzba na ich potreby, skúsenosti a úroveň podpory. Pravidelné zisťovanie spokojnosti umožňuje identifikovať silné stránky aj oblasti na zlepšenie, zvyšovať transparentnosť a prispievať k neustálemu zvyšovaniu kvality sociálnych služieb.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Podiel prijímateľov vyjadrujúcich vysokú spokojnosť (napr. 4 – 5 z 5). Podiel prijímateľov, ktorí zaznamenali zlepšenie kvality sociálnych služieb oproti predchádzajúcemu obdobiu (v %). Podiel prijímateľov, ktorí sa zúčastnili hodnotenia spokojnosti (v % zo všetkých prijímateľov).
<i>Opatrenia</i>	O 5.2.1 Zavedenie systému hodnotenia spokojnosti prijímateľov SS s poskytovanými sociálnymi službami (AI).
<i>Národné priority rozvoja SS na obdobie 2021 - 2030</i>	NP 4 Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025</i>	

Tabuľka 143 Opatrenie 5.2.1

O 5.2.1 Zavedenie systému hodnotenia spokojnosti prijímateľov SS s poskytovanými sociálnymi službami (AI)	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Opatrenie je zamerané na zavedenie systému hodnotenia spokojnosti prijímateľov sociálnych služieb prostredníctvom moderných technológií a umelej inteligencie. Systém umožní automatizované zbieranie, spracovanie a analýzu spätnej väzby od prijímateľov SS, identifikáciu trendov, silných stránok aj oblasti na zlepšenie. Využitie AI podporuje rýchlejšiu a presnejšiu interpretáciu dát a umožňuje poskytovateľom flexibilne reagovať na potreby prijímateľov SS.
<i>Garant</i>	MsÚ OSS
<i>Spolupracujúce subjekty</i>	Subjekty na území mesta
<i>Aktivity</i>	A 5.2.1.1 Vytvorenie aplikácie hodnotenia spokojnosti prijímateľov SS. A 5.2.1.2 Spracovanie výsledkov hodnotenia spokojnosti a ich využitie v ďalšom poskytovaní SS. A 5.2.1.3 Sprostredkovanie používania aplikácie hodnotenia spokojnosti prijímateľov SS u ostatných verejných a neverejných poskytovateľov SS na území mesta.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Vytvorená aplikácia hodnotenia spokojnosti prijímateľov SS. Počet podnetov alebo návrhov na zlepšenie poskytovaných SS. Počet poskytovateľov SS využívajúcich aplikáciu na hodnotenie spokojnosti prijímateľov SS.
<i>Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia</i>	Jednorazové náklady na vývoj aplikácie – 15 000€ (2027) 8 000 €/ ročne Rozpočet mesta, EŠIF, granty (50/50)

Obdobie realizácie	2027 - 2031
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 144 Špecifický cieľ 5.3

ŠC 5.3 Rozvoj dobrovoľníctva	
<i>Krátky popis cieľa</i>	Zámerom uvedeného špecifického cieľa je podporovať a rozvíjať dobrovoľníctvo v komunite, aby sa zvýšila účasť občanov na poskytovaní sociálnych a komunitných služieb. Dobrovoľnícka činnosť prispieva k posilňovaniu solidarity, sociálnych väzieb, vzájomnej pomoci a aktívneho zapojenia obyvateľov do života komunity.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Počet aktívnych dobrovoľníkov ročne. Počet odpracovaných dobrovoľníckych hodín ročne. Počet prijímateľov SS, ktorí využili podporu dobrovoľníkov (v %).
<i>Opatrenia</i>	O 5.3.1 Systematická podpora dobrovoľníctva ako nástroja na zvýšenie štandardu kvality poskytovaných sociálnych služieb v meste.
<i>Národné priority rozvoja SS na obdobie 2021 - 2030</i>	NP 4 Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 145 Opatrenie 5.3.1

O 5.3.1 Systematická podpora dobrovoľníctva ako nástroja pre zvýšenie štandardu kvality poskytovaných sociálnych služieb v meste	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Opatrenie je zamerané na vytváranie stabilného a koordinovaného rámca pre rozvoj dobrovoľníckej činnosti. Zahrňuje podporu nábory dobrovoľníkov, ich školenia, mentorovanie, zabezpečenie databázy dobrovoľníkov, ako aj motiváciu a uznávanie dobrovoľníkov.
<i>Garant</i>	NCD a MsÚ OSS
<i>Spolupracujúce subjekty</i>	Subjekty na území mesta
<i>Aktivity</i>	A 5.3.1.1 Rozvíjanie spolupráce NCD s poskytovateľmi sociálnych služieb na území mesta resp. s ďalšími organizáciami. A 5.3.1.2 Realizácia motivačno-mobilizačných aktivít vedúcich k zapájaniu ľudí do aktívneho dobrovoľníctva. A 5.3.1.3 Zavedenie databázy dobrovoľníkov a spolupracujúcich subjektov (nielen) pre účely poskytovateľov sociálnych služieb. A 5.3.1.4 Školenia a vzdelávanie jednotlivcov, organizácií a firemných subjektov v téme dobrovoľníctva. A 5.3.1.5 Realizácia aktivít a techník zameraných na zisťovanie spokojnosti s dobrovoľníkmi pôsobiacimi u poskytovateľov sociálnych služieb.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Počet poskytovateľov sociálnych služieb zapojených do spolupráce s NCD. Počet motivačno-mobilizačných aktivít vedúcich k zapájaniu ľudí do aktívneho dobrovoľníctva. Vytvorená databáza dobrovoľníkov a spolupracujúcich subjektov

Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia	Motivačno-mobilizačné aktivity (7- ročne – 2500 €) Softvér na evidenciu dobrovoľníkov a subjektov (3000 €/2028), prevádzka 800 €/ročne (2029 – 2031) Školenia dobrovoľníkov (4 školenia ročne – 3000€/ročne – 2027 – 2031) Celkom: 6 300 €/ročne, v roku 2028- 9 300€ Rozpočet mesta/granty (50/50)
Obdobie realizácie	2027 - 2031
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 146 Špecifický cieľ 5.4

ŠC 5.4 Spolupráca a sieťovanie subjektov v sociálnej a zdravotnej oblasti	
<i>Krátky popis cieľa</i>	Zámerom špecifického cieľa 5.4 je podporovať spoluprácu a sieťovanie subjektov v sociálnej a zdravotnej oblasti s cieľom zlepšiť koordináciu služieb, výmenu informácií a efektívne využívanie zdrojov. Spolupráca medzi poskytovateľmi prispieva k vyššej kvalite a dostupnosti služieb a umožňuje komplexnejšiu podporu osôb v rôznych životných situáciách.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Kvalitatívna spätná väzba účastníkov o efektívnosti spolupráce (hodnotenie formou dotazníkov alebo diskusie)
<i>Opatrenia</i>	O 5.4.1 Realizácia medziodborových stretnutí
<i>Národné priority rozvoja SS na obdobie 2021 - 2030</i>	NP 4 Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

Tabuľka 147 Opatrenie 5.4.1

O 5.4.1 Realizácia medziodborových stretnutí	
<i>Krátky popis opatrenia</i>	Opatrenie je zamerané na vytvorenie funkčnej siete spolupráce, ktorá umožní efektívne zdieľanie informácií, koordináciu intervencií a jednotný prístup k riešeniu potrieb v sociálno-zdravotnej oblasti.
<i>Garant</i>	MsÚ OSS
<i>Spolupracujúce subjekty</i>	Poskytovatelia sociálnych a zdravotných služieb
<i>Aktivity</i>	A 5.4.1.1 Pravidelné sieťovanie subjektov pôsobiach v sociálno-zdravotnej oblasti.
<i>Merateľný ukazovateľ</i>	Počet zapojených organizácií do siete spolupráce. Počet realizovaných stretnutí a fór spolupráce ročne.
<i>Predpokladaná výška FP a predpokladané zdroje krytia</i>	1 500 €/ročne
<i>Obdobie realizácie</i>	2027 - 2031
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025	

3.3 Časový a finančný plán na roky 2026 – 2031

Časový a finančný plán je dôležitý z toho dôvodu, že zabezpečuje a ponúka rámcový pohľad na to, že za akých finančných podmienok sa ciele a opatrenia dajú reálne uskutočniť v stanovenom čase a v rámci

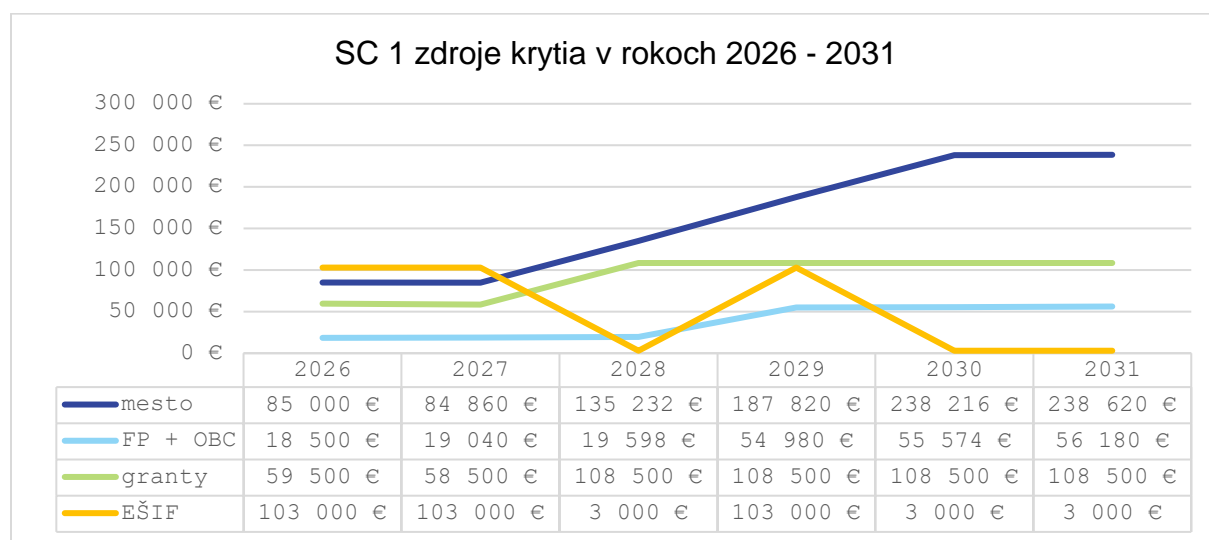
dostupných zdrojov. Pri tvorbe finančného plánu sme zohľadnili aj stav verejných financií a rozpočtové možnosti mesta.

Časový plán určuje kedy sa majú jednotlivé opatrenia realizovať, pomáha sledovať plnenie úloh a termínov a včas reagovať na oneskorenia či problémy.

Finančný plán určuje zdroje financovania, ich objem a spôsob použitia pre jednotlivé opatrenia. Umožňuje efektívne rozdelenie zdrojov medzi priority a potreby komunity. Je predovšetkým nástrojom kontroly hospodárnosti a podklad pre rozpočtové rozhodnutia samosprávy.

3.3.1 Strategický cieľ 1 – Podpora aktívneho starnutia a zotrvania seniorov v domácom prostredí s dôrazom na kvalitu sociálnych služieb

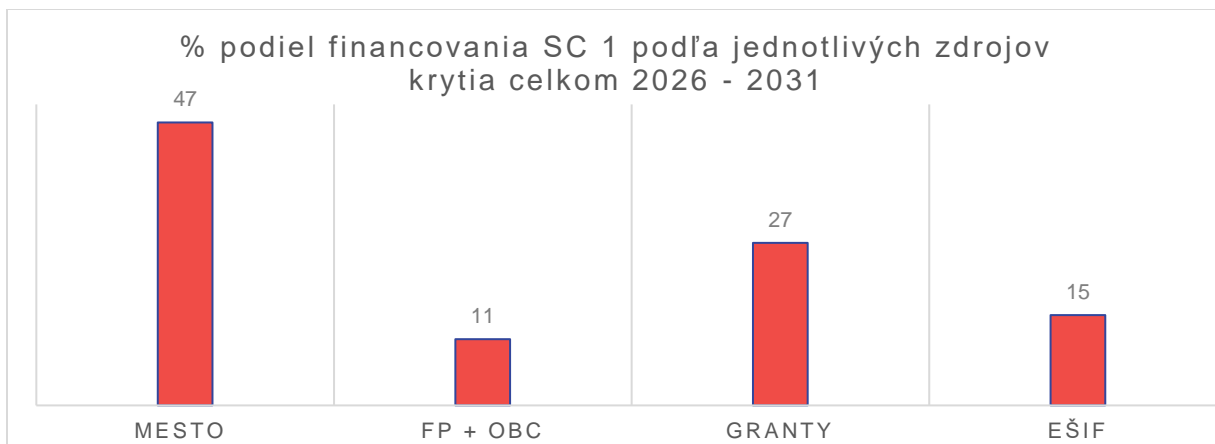
Graf 75 Zdroje finančného krytia SC 1 (Seniori) v rokoch 2026 - 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Z grafu je zrejmé, že v rokoch 2026 a 2027 boli pri požiadavkách zohľadnené princípy konsolidácie verejných financií, čo sa prejavilo „v opatrnejšom plánovaní“ nových investícií a v dôraze na efektívne využívanie existujúcich zdrojov. Napriek týmto limitom sa finančný plán snaží udržať kontinuitu kľúčových opatrení a zabezpečiť ich realizáciu v reálne dostupných podmienkach.

Graf 76 Podiel jednotlivých zdrojov financovania na SC 1 (Seniori) za celé programovacie obdobie v rokoch 2026 - 2031

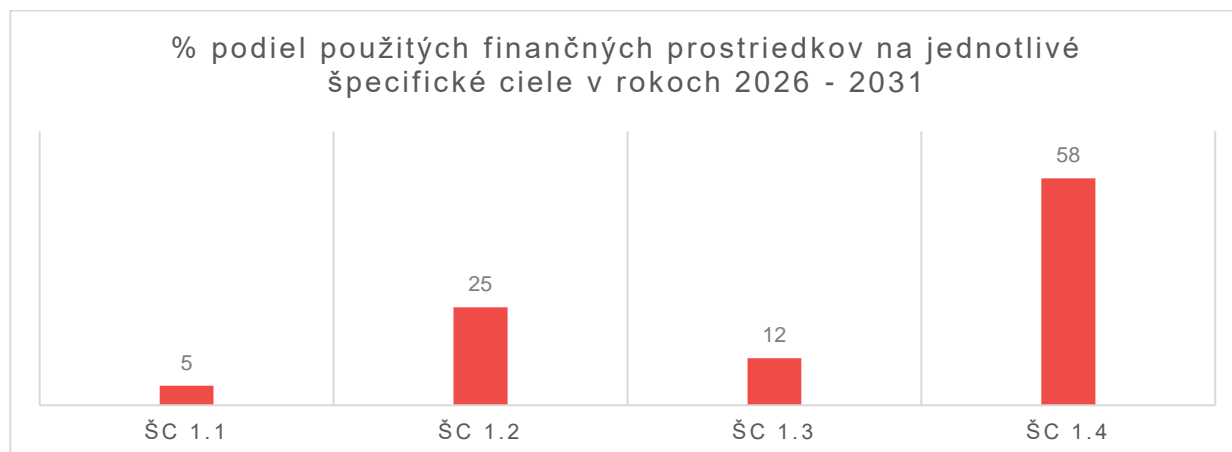

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Ako je z grafu č. 76 zrejme najvyšší podiel financovania sa predpokladá z rozpočtu mesta vo výške 47%, čo je v súlade s kompetenciami miestnej samosprávy vo vzťahu k cieľovej skupine seniori. Približne 11% sa budú podieľať občania prostredníctvom úhrad za poskytované sociálne služby, 27% zdrojov sa predpokladá z grantových výziev, ktoré budú orientované na aktívne starnutie, na podporu prevencie osamelosti

a začleňovania seniorov a čo najdlhšie udržanie v prirodzenom domácom prostredí. Približne 15% z celkového predpokladaného objemu finančných prostriedkov na SC 1 bude z EŠIF využitá na podporu digitalizácie sociálnych služieb, predovšetkým v oblasti poradenstva, zberu a spracovania dát, monitorovania potrieb obyvateľov a zefektívnenia komunikácie medzi poskytovateľmi a prijímateľmi sociálnych služieb.

Graf 77 Podiel použitých finančných prostriedkov v rámci SC 1 (Seniori) na jednotlivé špecifické ciele v rokoch 2026 - 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Graf č. 77 nám poskytuje informáciu, že na ŠC 1.1 Podporovať aktívne starnutie obyvateľov sa použije cca 5 % finančných prostriedkov z navrhovaného objemu pre SC 1. 25 % z celkového objemu finančných

prostriedkov na SC 1 sa použije na podporu ŠC 1.2 Rozvoj komunitných SS terénnou a ambulatnou formou. 12% tvorí podiel na ŠC 1.3 na podporu rozvoja podporných a poradenských služieb a viac ako polovica 58% sa použije na ŠC 1.4 na zvyšovanie kvality sociálnych služieb.

Tabuľka 148 Finančný rámec implementácie Strategického cieľa 1 a špecifických cieľov 1.1 – 1.4 na obdobie rokov 2026 – 2031

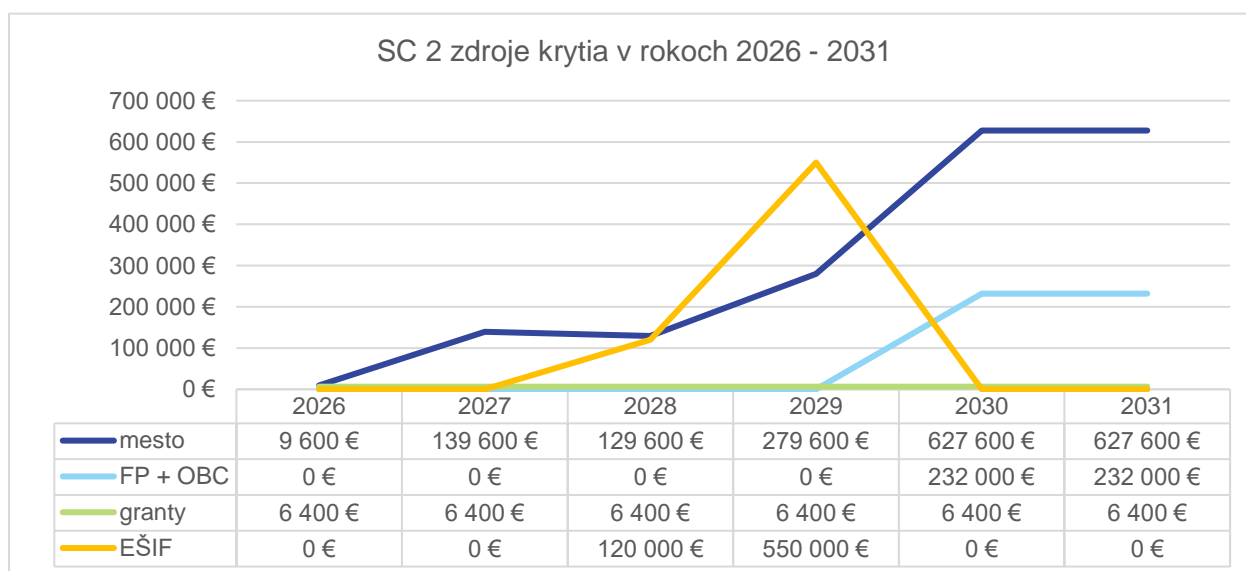
SC 1 Podpora aktívneho starnutia a zotrvanía seniorov v domácom prostredí s dôrazom na kvalitu sociálnych služieb								
Opatrenia celkom	Zdroj FP	2026	2027	2028	2029	2030	2031	spolu
ŠC 1.1	mesto	9 000	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500	51 500
	granty	9 500	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500	52 000
	celkom	18 500	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	103 500
ŠC 1.2	mesto	19 000	19 360	19 732	72 320	72 716	73 120	276 248
	FP + OBČAN	18 500	19 040	19 598	54 980	55 574	56 180	223 872
	EŠIF	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	18 000
	celkom	40 500	41 400	42 330	130 300	131 290	132 300	518 120
ŠC 1.3	mesto	7 000	7 000	7 000	7 000	57 000	57 000	142 000
	EŠIF	0	0	0	100 000	0	0	100 000
	celkom	7 000	7 000	7 000	107 000	57 000	57 000	242 000
ŠC 1.4	mesto	50 000	50 000	100 000	100 000	100 000	100 000	500 000
	granty	50 000	50 000	100 000	100 000	100 000	100 000	500 000
	EŠIF	100 000	100 000	0	0	0	0	200 000
	celkom	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	1 200 000
SC 1	mesto	85 000	84 860	135 232	187 820	238 216	238 620	969 748
	FP + OBČAN	18 500	19 040	19 598	54 980	55 574	55 574	223 872
	granty	59 500	58 500	108 500	108 500	108 500	108 500	552 000
	EŠIF	103 000	103 000	3 000	103 000	3 000	3 000	318 000
	celkom	266 000	265 400	266 330	454 300	405 290	405 694	2 063 620

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

3.3.2 Strategický cieľ 2 – Podpora nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím

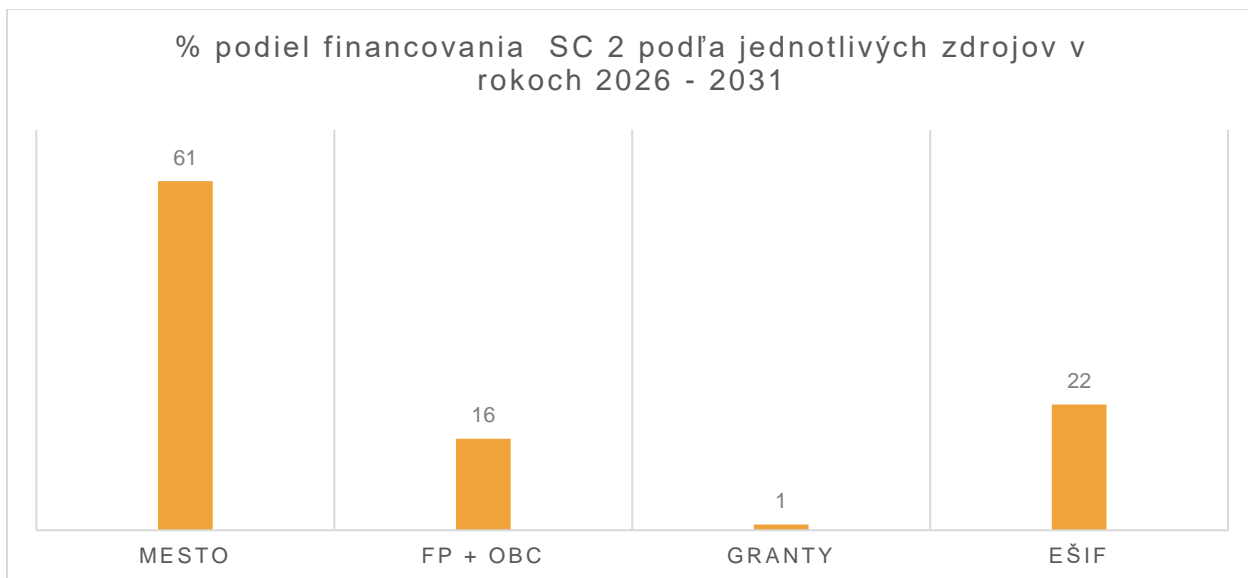
Z grafu č. 78 je zrejmé, že v rokoch 2026 až 2028 boli pri požiadavkách zohľadnené princípy konsolidácie verejných financií, čo sa prejavilo „v opatrnejšom plánovaní“ nových investícií a v dôraze na efektívne využívanie existujúcich zdrojov. Rozšírenie ambulantných sociálnych služieb, podpora neformálnych opatrovateľov a systém poskytovania odľahčovacej služby je naplánovaný v rokoch 2028 – 2031, čo sa prejavuje skokovitým nárastom zdrojov z EŠIF, ktoré sa plánujú využiť na rozšírenie a zriadenie uvedených služieb. Následne dochádza k nárastu finančných prostriedkov aj z rozpočtu mesta, ktoré bude financovať rozšírené aj novozriadené kapacity v rokoch 2029 – 2031.

Graf 78 Zdroje finančného krytia SC 2 (Osoby so zdravotným postihnutím) v rokoch 2026 – 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

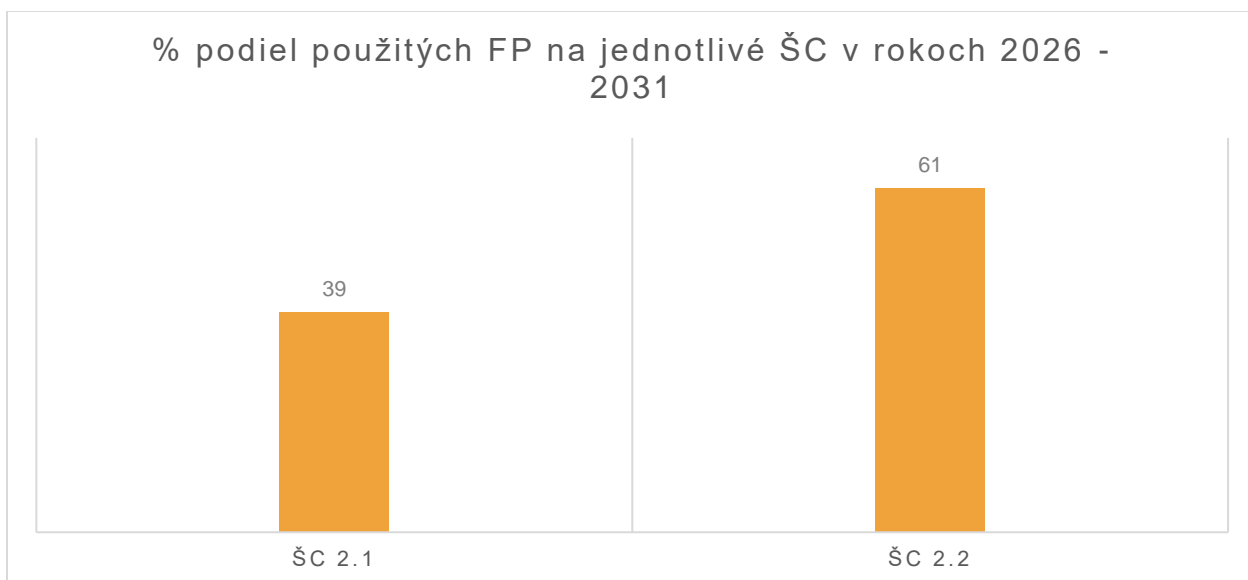
Graf 79 Podiel finančného krytia SC 2 (Osoby so zdravotným postihnutím) v rokoch 2026 – 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Graf č. 79 ilustruje, že SC 2 Podpora nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím v rokoch 2026 – 2031 je financovaný prevažne z rozpočtu mesta 61%, občan sa na financovaní SS podieľa výškou 16 % prostredníctvom úhrad za poskytované SS a na rozšírenie kapacít ambulantných a odľahčovacích služieb budú využité zdroje EŠIF vo výška 22%.

Graf 80 Podiel finančného krytia SC 2 (Osoby so zdravotným postihnutím) na jednotlivé ŠC v rokoch 2026 – 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Graf č. 80 poukazuje na to, že v rámci SC 2 z navrhovaných FP bude v rokoch 2026 – 2031 použitých 39% na realizáciu ŠC 2.1 Budovanie systému podpory pre neformálnych opatrovateľov a viac ako polovica 61

% navrhovaných zdrojov sa využije na realizáciu ŠC 2.2 Zvýšenie kapacity komunitných SS podporujúcich nezávislý život osôb so zdravotným postihnutím.

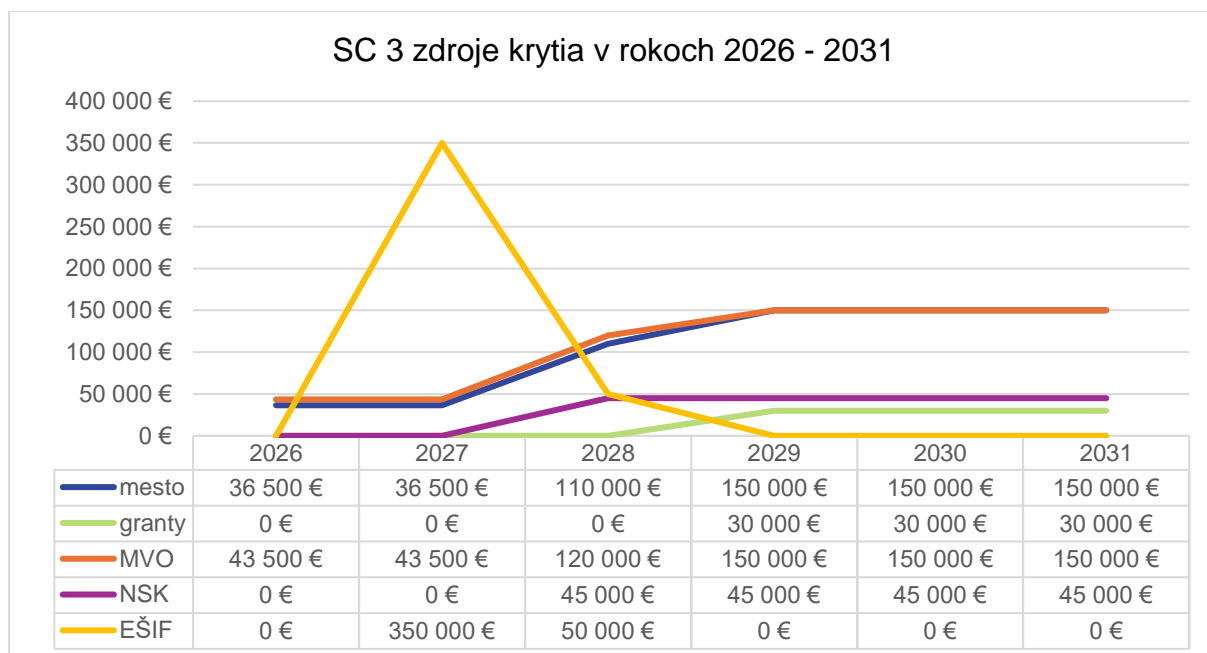
Tabuľka 149 Finančný rámec implementácie Strategického cieľa 2 a špecifických cieľov 2.1 –2.2 na obdobie rokov 2026 – 2031

SC 2 Podpora nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím									
Opatrenia celkom	Zdroj FP	2026	2027	2028	2029	2030	2031	spolu	
ŠC 2.1	mesto	9 600	119 600	109 600	259 600	259 600	259 600	1 017 600	
	granty	6 400	6 400	6 400	6 400	6 400	6 400	38 400	
	EŠIF	0	0	120 000	0	0	0	120 000	
	celkom	16 000	126 000	236 000	266 000	266 000	266 000	1 176 000	
ŠC 2.2	mesto	0	20 000	20 000	20 000	368 000	368 000	796 000	
	FP + OBČAN	0	0	0	0	232 000	232 000	464 000	
	EŠIF	0	0	0	550 000	0	0	550 000	
	celkom	0	20 000	20 000	570 000	600 000	600 000	1 810 000	
SC 2	mesto	9 600	139 600	129 600	279 600	627 600	627 600	1 813 600	
	FP + OBČAN	0	0	0	0	232 000	232 000	464 000	
	granty	6 400	6 400	6 400	6 400	6 400	6 400	38 400	
	EŠIF	0	0	120 000	550 000	0	0	670 000	
celkom	16 000	146 000	256 000	836 000	866 000	866 000	2 986 000		

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

3.3.3 Strategický cieľ 3 – Rovnosť príležitostí pre rodiny s deťmi a mládež z rôzneho sociálneho prostredia

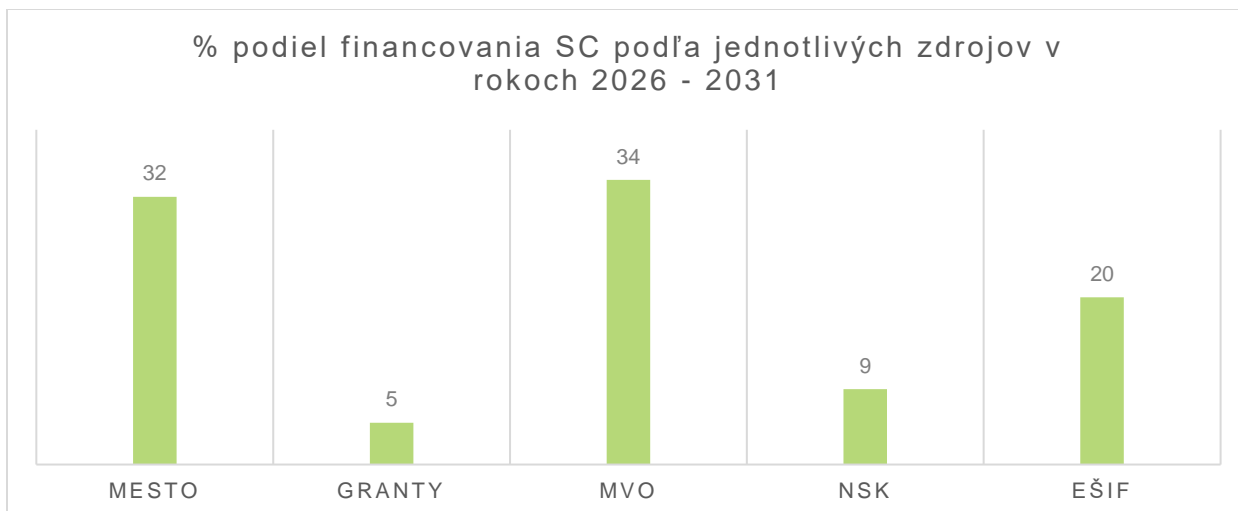
Graf 81 Zdroje finančného krytia SC 3 (Rodiny s deťmi) v rokoch 2026 – 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Graf č. 81 dokumentuje zdrojové krytie SC 3 Rodiny s deťmi, kde sa v roku 2027 uvažuje so zriadením nízko prahového centra/kontaktného priestoru pre deti a mládež na sídlisku Chrenová. Rekonštrukcia vytypovaných priestorov sa predpokladá v roku 2027, čo dokumentuje skokovitý nárast finančných prostriedkov v uvedenom roku z EŠIF. Financovanie prevádzky sa predpokladá zo zdrojov mesta, NSK a MVO venujúcich sa uvedenej cieľovej skupine na území mesta.

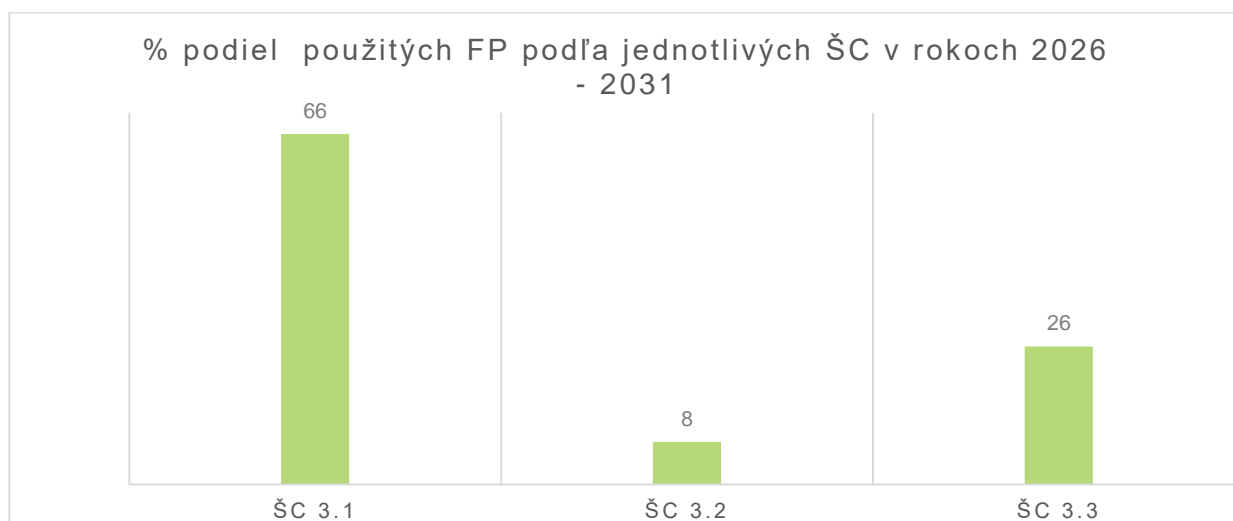
Graf 82 Podiel finančného krytia SC 3 (Rodiny s deťmi) v rokoch 2026 – 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Graf č. 82 definuje zdroje financovania opatrení a aktivít SC 3 rodiny s deťmi v rokoch 2026 – 2031. Na rozvoj SS pre uvedenú cieľovú skupinu sa v období 2026 – 2031 predpokladá financovanie z rozpočtu mesta vo výške 32%, MVO sa budú podieľať 34%, NSK 9% a zo zdrojov EŠIF sa predpokladá čerpanie vo výške 20%.

Graf 83 Podiel finančného krytia SC 3 (Rodiny s deťmi) podľa jednotlivých ŠC v rokoch 2026 – 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Podľa grafu č. 83 sa na ŠC 3.1 Preventívne a nízko prahové programy pre deti a ich rodiny navrhuje čerpanie v rámci SC 3 vo výške 66%, na ŠC 3.2 Podpora funkčnej siete rodinám sa navrhuje 8 % z celkových FP pre SC 3 a pre ŠC 3.3 Cílená a adresná pomoc rodinám v kríze a obetiam domáceho násillia sa predpokladá čerpanie v objeme 26% z celkových FP navrhovaných pre SC 3.

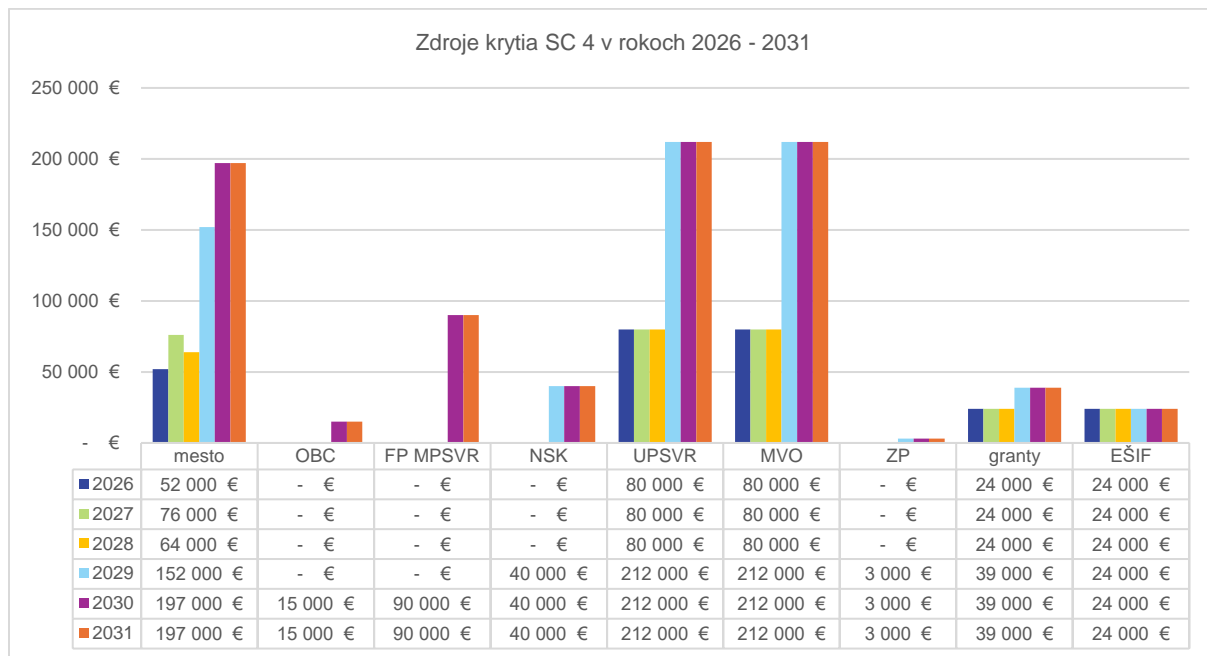
Tabuľka 150 Finančný rámec implementácie Strategického cieľa 3 a špecifických cieľov 3.1 – 3.3 na obdobie rokov 2026 – 2031

SC 3 Rovnosť príležitostí pre rodiny s deťmi a mládež z rôzneho sociálneho prostredia								
Opatrenia celkom	Zdroj FP	2026	2027	2028	2029	2030	2031	spolu
	mesto	15 000	15 000	75 000	115 000	115 000	115 000	450 000
	granty	0	0	0	30 000	30 000	30 000	90 000
	MVO	10 000	10 000	55 000	85 000	85 000	85 000	330 000
	NSK	0	0	45 000	45 000	45 000	45 000	180 000
	EŠIF	0	200 000	50 000	0	0	0	250 000
	ŠC 3.1 celkom		25 000	225 000	225 000	275 000	275 000	275 000
	mesto	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500	75 000
	MVO	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500	75 000
	ŠC 3.2 celkom	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	150 000
	mesto	9 000	9 000	22 500	22 500	22 500	22 500	108 000
	MVO	21 000	21 000	52 500	52 500	52 500	52 500	252 000
	EŠIF	0	150 000	0	0	0	0	150 000
	ŠC 3.3 celkom	30 000	180 000	75 000	75 000	75 000	75 000	510 000
	mesto	36 500	36 500	110 000	150 000	150 000	150 000	633 000
	granty	0	0	0	30 000	30 000	30 000	90 000
	MVO	43 500	43 500	120 000	150 000	150 000	150 000	657 000
	NSK	0	0	45 000	45 000	45 000	45 000	180 000
	EŠIF	0	350 000	50 000	0	0	0	400 000
SC 3 celkom		80 000	430 000	325 000	375 000	375 000	375 000	1 960 000

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

3.3.4 Strategický cieľ 4 – Komplexný a koordinovaný prístup k prevencii a riešeniu problémov ľudí bez domova a osôb ohrozených sociálnym vylúčením

Graf 84 Zdroje finančného krytia SC 4 (Osoby ohrozené sociálnym vylúčením) v rokoch 2026 – 2031

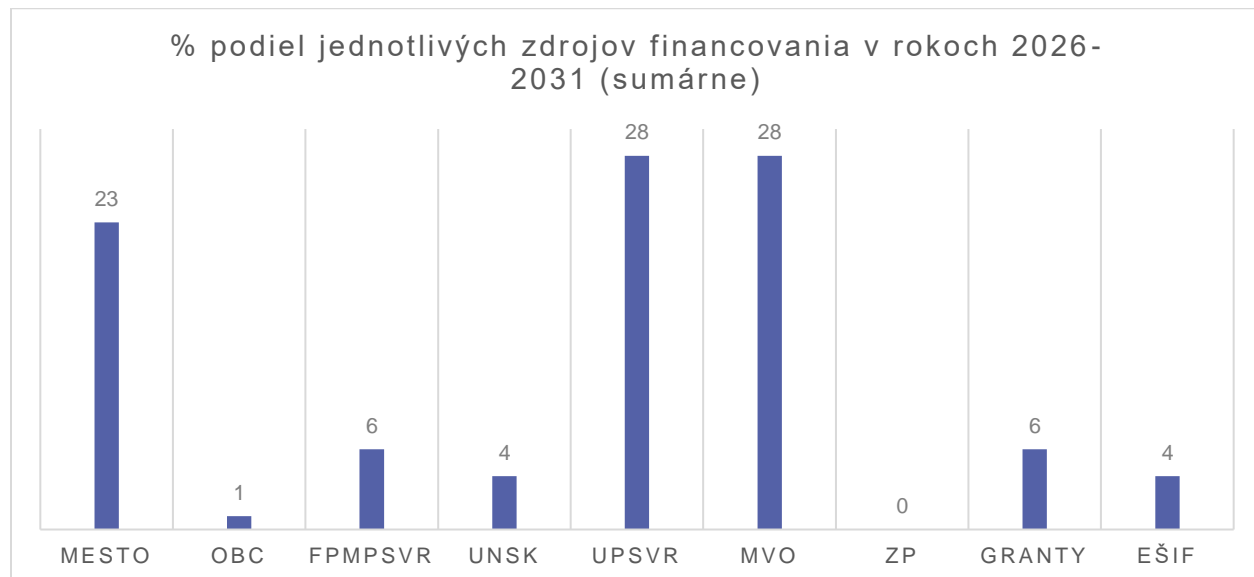
Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Z grafu č. 84 je zrejmé, že v rokoch 2026 až 2028 boli pri požiadavkách zohľadnené princípy konsolidácie verejných financií, čo sa prejavilo „v opatrnejšom plánovaní“ nových investícií a v dôraze na efektívne využívanie existujúcich zdrojov. Opatrenia a aktivity zamerané na rozvoj a rozširovanie kapacít sú navrhované investičná časť v rokoch 2028 – 2029 a k samotnému rozšíreniu kapacít predpokladáme, že dôjde v rokoch 2029 – 2031, keď narastú prevádzkové výdavky na rozšírené kapacity. Hlavnými zdrojmi financovania sú mesto, MVO, ktorých predmetom činnosti je krízová intervencia a ÚPSVR, ktorý financuje programy sociálnoprávnej ochrany.

Nižšie uvedený graf č. 85 ilustruje % podiel jednotlivých zdrojov financovania za obdobie 6 rokov programovacieho obdobia KPSS. Z grafu je zrejmé, že na financovaní programov a služieb krízovej intervencie sa budú podieľať MVO, ktoré získavajú finančné prostriedky na činnosť cez dotačné schémy ministerstiev ako aj z európskych zdrojov. Ďalším subjektom podporujúcim programy a služby krízovej intervencie sú ÚPSVR, ktoré v rámci sociálnoprávnej ochrany prispievajú na podporu programov a aktivít na riešenie krízových situácií. Tieto tri zdroje (mesto, ÚPSVR a MVO) budú pokrývať takmer 80 % výdavkov do tejto oblasti. Toto sa týka bežných výdavkov.

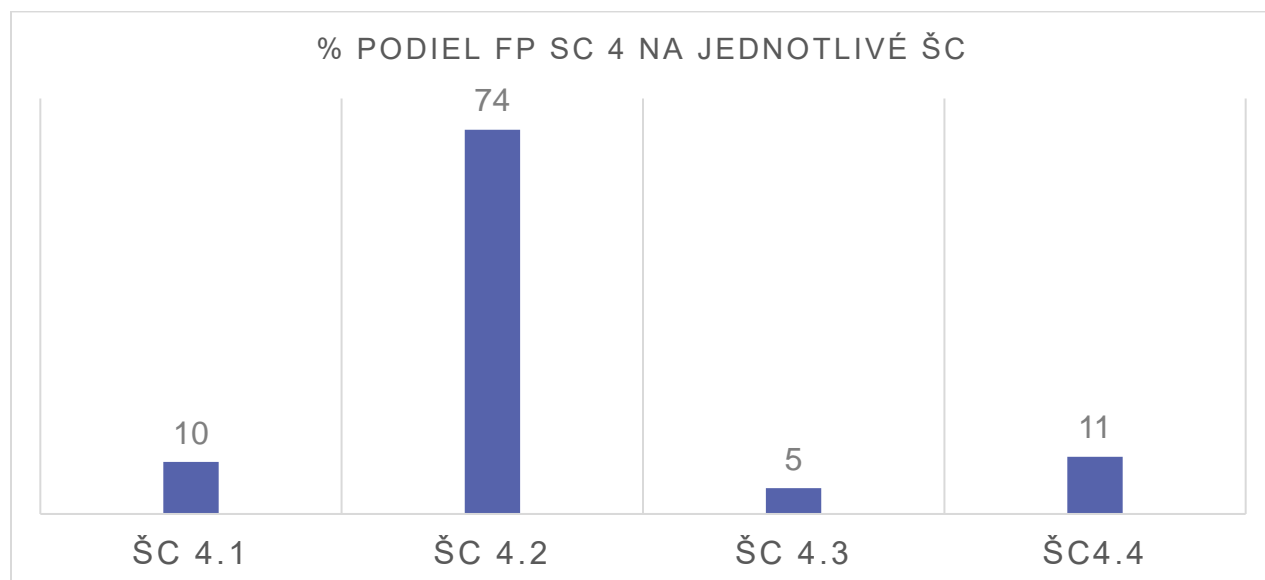
Kapitálové výdavky sa predpokladá vykrývať zo zdrojov EŠIF, v objeme cca 3 200 000 € na vybudovanie kapacít ZOS pre osoby v kríze, na zriadenie krízových a kontaktných centier, bezpečného priestoru pre mládež a pod.

Graf 85 Podiel finančného krytia SC 4 (osoby ohrozené sociálnym vylúčením) v rokoch 2026 – 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Graf 86 Podiel finančného krytia SC 4 (osoby ohrozené sociálnym vylúčením) podľa jednotlivých ŠC v rokoch 2026 – 2031

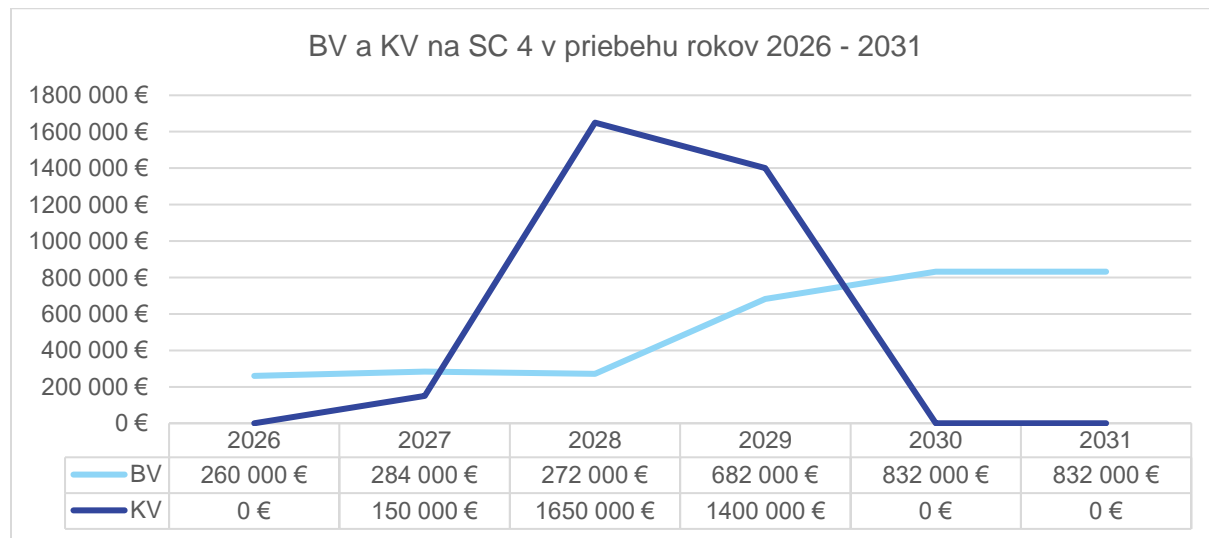

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Z celkového objemu FP na SC 4 vo výške 3 162 000 € (za celé obdobie 6 rokov) sa predpokladá využitie takmer $\frac{3}{4}$ (74%) na ŠC 4.2 Podpora preventívnych programov v oblastiach primárnej a sekundárnej

prevencie v oblasti látkových a nelátkových závislostí. Cca 10 % z celkového objemu FP na SC 4 sa využije na prevádzku novozriadených kapacít (10 miest) ZOS pre osoby v krízových situáciách (ŠC 4.1), ktorého prevádzka bude financovaná v rokoch 2030 – 2031. Kapitálové výdavky v objeme 2 800 000 € sa predpokladá čerpať v rokoch 2008 – 2009 z EŠIF.

Graf 87 Návrh čerpania BV na SC 4 (Osoby ohrozené sociálnym vylúčením) v rokoch 2026 – 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Graf č. 87 ukazuje „dvojfázový“ vývoj financovania. Investičná fáza (2027 – 2029) kapitálové výdavky do budovania a zriadenia zariadení (ZOS, nízko prahové kontaktné centrá, SOH). Prevádzková fáza (2030 – 2031) nárast bežných výdavkov, ktoré zabezpečujú udržateľnosť a fungovanie vytvorených služieb.

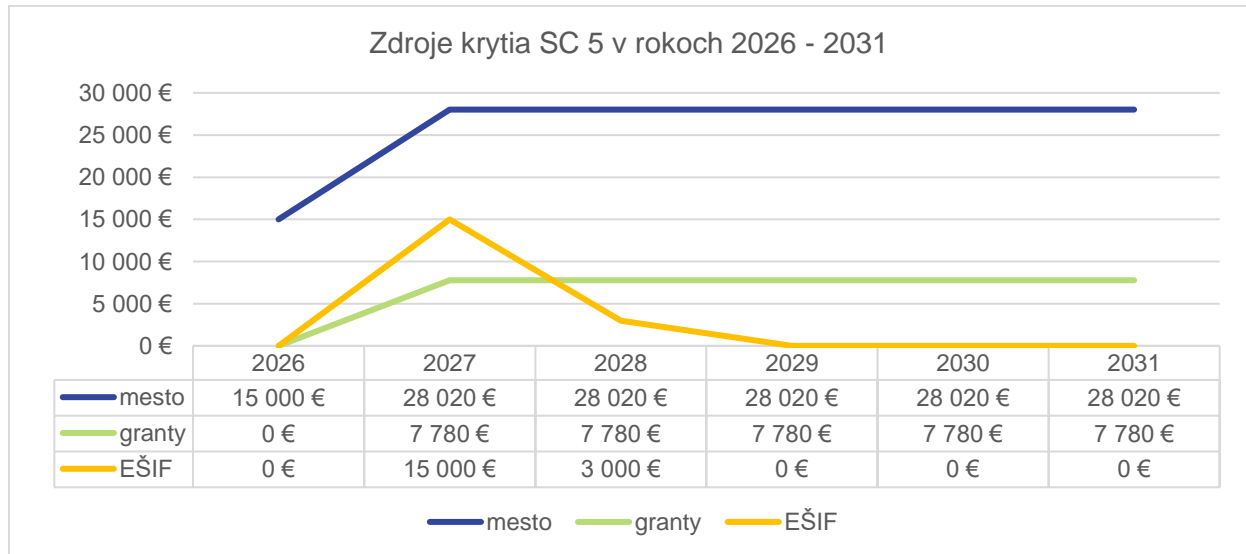
Tabuľka 151 Finančný rámec implementácie Strategického cieľa 4 a špecifických cieľov 4.1 – 4.4 na obdobie rokov 2026 – 2031

SC 4 Komplexný a koordinovaný prístup k prevencii a riešeniu problémov osôb ohrozených sociálnym vylúčením a ľudí bez domova									
Opatrenia celkom	Zdroj FP	2026	2027	2028	2029	2030	2031	spolu	
ŠC 4.1		mesto	0	0	0	0	45 000	45 000	90 000
		OBČAN	0	0	0	0	15 000	15 000	30 000
		FP MPSVR	0	0	0	0	90 000	90 000	180 000
	celkom	BV	0	0	0	0	150 000	150 000	300 000
		KV	0	0	1 400 000	1 400 000	0	0	2 800 000
ŠC 4.2		mesto	40 000	40 000	40 000	116 000	116 000	116 000	468 000
		ÚNSK	0	0	0	40 000	40 000	40 000	120 000
		ÚPSVR	80 000	80 000	80 000	212 000	212 000	212 000	876 000
		MVO	80 000	80 000	80 000	212 000	212 000	212 000	876 000
		EŠIF	0	0	250 000	0	0	0	250 000
	celkom	BV	200 000	200 000	200 000	580 000	580 000	580 000	2 340 000
	KV	0	0	250 000	0	0	0	250 000	
ŠC 4.3		mesto	0	24 000	12 000	24 000	24 000	24 000	108 000
		ZP	0	0	0	3 000	3 000	3 000	9 000
		granty	0	0	0	15 000	15 000	15 000	45 000
	celkom	BV	0	24 000	12 000	42 000	42 000	42 000	162 000
		KV	0	150 000	0	0	0	0	150 000
ŠC 4.4		mesto	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	72 000
		granty	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	144 000
		EŠIF	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	144 000
	celkom	BV	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	360 000
SC 4		mesto	52 000	76 000	64 000	152 000	197 000	197 000	738 000
		OBČAN	0	0	0	0	15 000	15 000	30 000
		FP MPSVR	0	0	0	0	90 000	90 000	180 000
		ÚNSK	0	0	0	40 000	40 000	40 000	120 000
		ÚPSVR	80 000	80 000	80 000	212 000	212 000	212 000	876 000
		MVO	80 000	80 000	80 000	212 000	212 000	212 000	876 000
		ZP	0	0	0	3 000	3 000	3 000	9 000
		granty	24 000	24 000	24 000	39 000	39 000	39 000	189 000
		EŠIF	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	144 000
	celkom	BV	260 000	284 000	272 000	682 000	832 000	832 000	3 162 000
	KV	0	150 000	1 650 000	1 400 000	0	0	3 200 000	

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

3.3.5 Prierezový cieľ 5 – Komplexná informovanosť a spolupráca subjektov v sociálnej oblasti

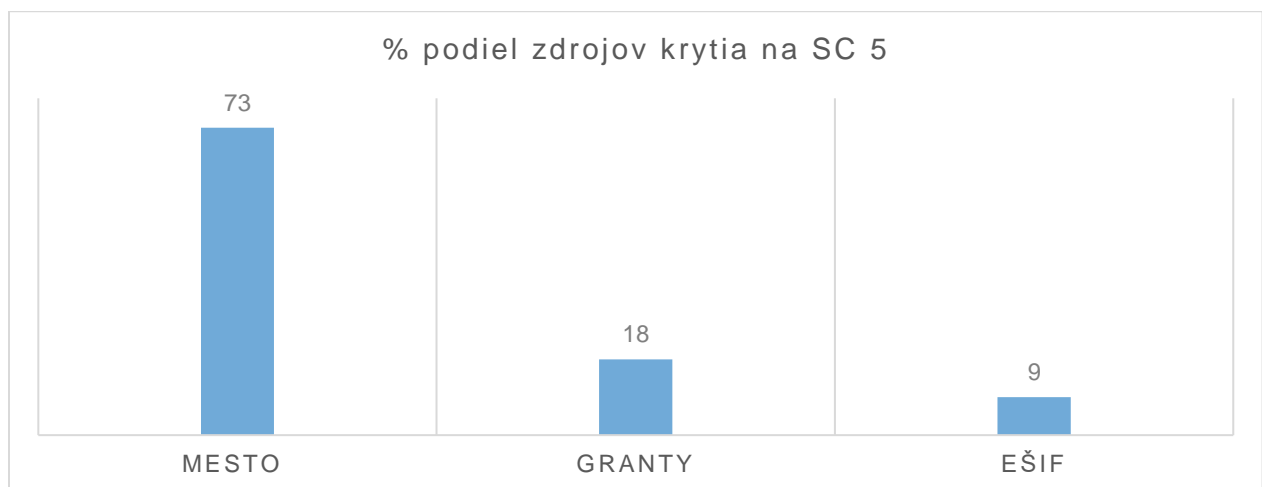
Graf 88 Zdroje finančného krytia SC 5 (Komplexná informovanosť a spolupráca subjektov v sociálnej oblasti) v rokoch 2026 – 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Z grafu č. 88 vyplýva, že v roku 2027 sa uvažuje zo zdrojmi z EŠIF na technickú podporu na vytvorenie aplikácie na hodnotenie spokojnosti prijímateľov SS a softvéru na evidenciu dobrovoľníckej činnosti, ostatné zdroje sa použijú na podporu programov zameraných na zvyšovanie informovanosti, na grafické dizajny letákov, online kampaní a na posilnenie systémovej spolupráce. Zdroje krytia sa predpokladajú z rozpočtu mesta a z grantov.

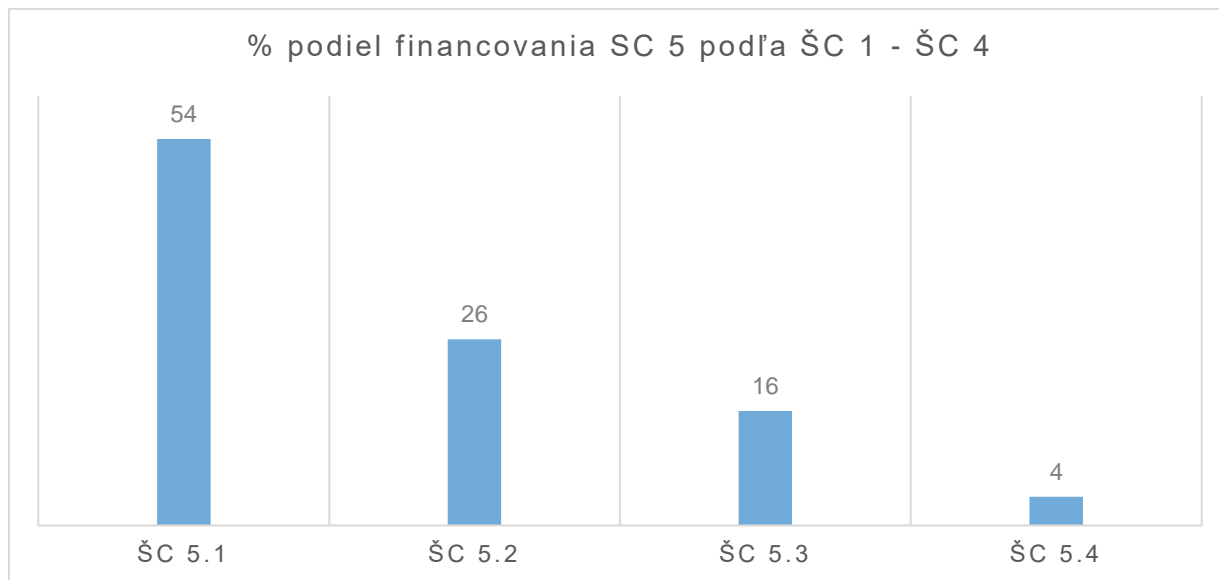
Graf 89 Zdroje finančného krytia SC 5 (Komplexná informovanosť a spolupráca subjektov v sociálnej oblasti) v rokoch 2026 – 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Z grafu č. 89 vyplýva, že na prierezový cieľ Informovanosť a spolupráca v rokoch 2026 – 2031 mesto bude prispievať 73%, krytie z grantov sa predpokladá vo výške 18 % a zo zdrojov EŠIF 9%.

Graf 90 Podiel finančného krytia SC 5 5 (Komplexná informovanosť a spolupráca subjektov v sociálnej oblasti) podľa jednotlivých ŠC v rokoch 2026 – 2031

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Graf č. 90 ilustruje využitie finančných prostriedkov v SC 5 podľa špecifických cieľov, na ŠC 5.1 Zvyšovanie informovanosti a vnímavosti verejnosti sa predpokladá využiť 54% z navrhovaných finančných zdrojov pre tento strategický cieľ, pre ŠC 5.2 Vyhodnocovanie spokojnosti prijímateľov SS s kvalitou poskytovaných služieb sa predpokladá alokácia v objeme 26% z celkovej sumy pre strategický cieľ 5, pre ŠC 5.3 Rozvoj dobrovoľníctva sa predpokladá alokácia v objeme 16% a pre ŠC 5.4 Spolupráca a sieťovanie subjektov v sociálnej a zdravotnej oblasti sa predpokladá použiť 4% z celkových navrhovaných finančných prostriedkov pre SC 5.

Tabuľka 152 Finančný rámec implementácie Strategického cieľa 5 a špecifických cieľov 5.1 – 5.4 na obdobie rokov 2026 – 2031

SC 5 Komplexná informovanosť								
Opatrenia celkom	Zdroj FP	2026	2027	2028	2029	2030	2031	spolu
ŠC 5.1	mesto	15 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	115 000
	celkom	15 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	115 000
ŠC 5.2	mesto	0	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	20 000
	granty	0	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	20 000
	EŠIF	0	15 000	0	0	0	0	15 000
	celkom	0	23 000	8 000	8 000	8 000	8 000	55 000
ŠC 5.3	mesto	0	2 520	2 520	2 520	2 520	2 520	12 600
	granty	0	3 780	3 780	3 780	3 780	3 780	18 900
	EŠIF	0	0	3 000	0	0	0	3 000
	celkom	0	6 300	9 300	6 300	6 300	6 300	34 500
ŠC 5.4	mesto	0	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	7 500
	celkom	0	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	7 500
SC 5	mesto	15 000	28 020	28 020	28 020	28 020	28 020	155 100
	granty	0	7 780	7 780	7 780	7 780	7 780	38 900
	EŠIF	0	15 000	3 000	0	0	0	18 000
SC 5 celkom		15 000	50 800	38 800	35 800	35 800	35 800	212 000

Zdroj: Vlastné spracovanie, október 2025

Sumarizácia cieľov

Tabuľka 153 Finančný rámec pre KPSS mesta Nitra na roky 2026 – 2031 (SC 1 – SC 5)

Sumarizácia cieľov							
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	spolu
SC 1	266 000	265 400	266 330	454 300	405 290	405 694	2 063 620
SC 2	16 000	146 000	256 000	836 000	866 000	866 000	2 986 000
SC 3	80 000	430 000	325 000	375 000	375 000	375 000	1 960 000
SC 4	260 000	284 000	272 000	682 000	832 000	832 000	3 162 000
SC 5	15 000	50 800	38 800	35 800	35 800	35 800	212 000
Spolu	637 000	1 176 200	1 158 130	2 383 100	2 514 090	2 514 494	10 383 620

MONITORING A HODNOTENIE

Spôsob vyhodnocovania plnenia KPSS v meste Nitra, periodicita a spôsob aktualizácie

Koordinátor KPSS zabezpečuje hodnotenie (evaluáciu), ktoré sa prevádza priebežne v rámci realizácie každej činnosti procesu KPSS. Výstupy z jednotlivých činností sa spracúvajú v rámci súhrnnej hodnotiacej správy, ktorá sa predkladá do MsZ raz za dva roky. Hodnotiaci tím porovnáva zadanie, zámery a vlastný plán (akčné plány) realizácie KPSS a interpretuje, či a do akej miery boli dosiahnuté predpokladané ciele, výstupy a výsledky procesu. Pravidelné vyhodnocovanie slúži k ďalšiemu zvyšovaniu kvality a efektivity procesu. Vyhodnotenie prebieha po procesnej aj vecnej stránke. Po procesnej stránke je zachytený priebeh procesu a jeho jednotlivých činností. Po vecnej stránke ide o hodnotenie miery plnenia opatrení/aktivít s využitím merateľných ukazovateľov vzťahujúcich sa k jednotlivým činnostiam. Skutočnosti, ktoré z objektívnych dôvodov nie je možné vyhodnotiť v príslušnom plánovacom cykle sa presúvajú do ďalšieho cyklu. Na spracovaní súhrnnej hodnotiacej správy participujú aj zástupcovia pracovných skupín. Po odsúhlasení riadiacou skupinou sa predkladá do komisií pri MsZ a následne do MsZ.

Predpokladom kvalifikovaného hodnotenia je monitoring, čo znamená sledovať pravidelne aktivity, zbierať informácie. Monitoring je rutinný zber a evidencia informácií o určitých aktivitách a výstupoch. Ich zmyslom je zaistiť pravidelnú spätnú väzbu.

Pravidelné monitorovanie realizácie KPSS v meste Nitra na roky 2026 - 2031 sa zameriava na:

Priebežné vyhodnocovanie indikátorov a očakávaných hodnôt.

Spracovanie a prípravu podkladov pre súhrnné hodnotiace správy (priebežne raz ročne).

Návrhy pre aktualizáciu KPSS v meste Nitra 1 x za 2 roky.

Pracovné skupiny sa stretávajú 1 až 2 x ročne. Hodnotenie sa uskutočňuje zvyčajne k 31.12. príslušného roka.

Hodnotenie prostredníctvom merateľných ukazovateľov je dôležité z hľadiska objektivity a porovnateľnosti (hodnotenie výsledkov na základe faktov), z hľadiska preukázateľnosti naplňania cieľov a efektívnosti rozhodovania. Kvantifikované údaje poskytujú podklad pre úpravu opatrení, presun zdrojov. Merateľné ukazovatele zvyšujú transparentnosť voči verejnosti, partnerom aj kontrolným orgánom. V neposlednom rade priebežné hodnotenie ukazovateľov umožňuje aj včasnú identifikáciu rizík.

Je veľmi dôležité prepojiť a zosúladiť ciele, merateľné ukazovatele KPSS v meste Nitra a programového rozpočtu.

Tabuľka 154 Spôsob vyhodnotenia plnenia KPSS

Subjekt vykonávajúci kontrolu	Periodicita	Spôsob vykonania monitorovania a hodnotenia
Riadiaci výbor KPSS	Každoročne k 31.12 kalendárneho roka od 2026 do 2031	Spracovanie monitorovacej správy – podklady poskytnú všetky relevantné subjekty prostredníctvom partnerskej spolupráce Monitorovanie plnenia merateľných ukazovateľov KPSS
Mestské zastupiteľstvo	1 x za 2 roky v 1.Q kalendárneho roku (2028 a 2030)	Na rokovaní MsZ v 1.Q kalendárnych rokov 2028 a 2030 bude predložená monitorovacia správa o plnení KPSS a AP na príslušný rok
Riadiaci výbor KPSS	V periodicite 2 rokov k 31.12. príslušných rokov (2028 a 2030)	Spracovanie hodnotiacej (evaluačnej) správy - podklady poskytnú všetky relevantné subjekty prostredníctvom partnerskej spolupráce
Verejnosť	Počas platnosti KPSS na roky 2026 - 2031	Na webovej stránke mesta Nitra bude 1 x za 2 roky zverejnená monitorovacia správa o plnení KPSS. Občania majú možnosť pripomienkovať a podávať podnety
<i>Zdroj: Vlastné spracovanie, december 2025</i>		

Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 1

Tabuľka 155 Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 1 (Seniori)

SC	ŠC	MU ŠC	Opatrenia	merateľný ukazovateľ opatrenia	2026	2031		
SC 1 Podpora aktívneho starnutia a zotrvanie seniorov v domácom prostredí s dôrazom na kvalitu SS	ŠC 1.1 Podpora aktívneho starnutia obyvateľov	Zvýšenie počtu aktívnych seniorov o 3 % ročne	O 1.1.1	Počet aktivít na prevenciu.					
				Počet stretnutí pracovnej skupiny.					
				Počet podporených aktivít aktívneho starnutia.					
			O 1.1.2	Počet inovatívnych programov/ ročne.					
				Počet seniorov s obmedzenou mobilitou zapojených do programu.					
				Počet komunitných aktivít.					
			O 1.1.3	Počet odkázaných obyvateľov na pomoc.					
				Vytvorená databáza.					
			ŠC 1.2 Podporovať rozvoj komunitných SS poskytovaných terénnou a ambulantnou formou	% podiel komunitných SS z celkového počtu SS	O 1.2.1	Zvýšenie počtu PriSS DOS o 3 % ročne.			
	Počet PriSS DOS poberajúcich SS večer, víkendy.								
	Počet pracovných úväzkov v tíme celodennej starostlivosti .								
	O 1.2.2	Počet žiadostí o využívanie prepravy do denného stacionára.							
		Počet seniorov využívajúcich prepravu do denného stacionára.							
	O 1.2.3	Počet zapojených prijímateľov do SS MaSPP.							
		Počet prijímateľov SS využívajúcich integrovaných služieb.							
		Počet nových foriem poskytovania služby.							
	O 1.2.4	Počet prijímateľov využívajúcich online služby.							
		Počet vyškolených pracovníkov.							
	O 1.2.5	Zvýšenie kapacity ambulantnej SS o 10 miest.							
	ŠC 1.3 Rozvoj podporných a poradenských	Zvýšenie podielu poskyt. ODLŠ z celkového počtu			O 1.3.1	Počet neformálnych opatrovateľov na vzdelaní.			
						Počet žiadostí o odľahčovaciu službu.			
Počet PSS, ktorým bola poskytnutá odľahčovacia služba.									
Počet podporných skupín.									

			O 1.3.2	Počet poskytnutých intervencií ročne cez chaty.				
				Počet poskytnutých intervencií ročne.				
				Počet poradenských liniek.				
				Počet zriadených chatov.				
				Počet vyškolených pracovníkov.				
	ŠC 1.4 Zvyšovanie kvality sociálnych služieb	Znížený počet prijatých opatrení v rámci výkonu inšpekčnej činnosti	O 1.4.1	Počet workshopov a tréningov duševnej pohody.				
				Počet zamestnancov SS, ktorí sa ich zúčastnili.				
				Počet vytvorených relaxačných a oddychových zón.				
	O 1.4.2		Počet intervízií a počet účastníkov na nich.					
			Ročný plán a FP na modernizáciu SS.					
			Počet zavedených IKT technológií.					
					Počet zrealizovaných komunitných jednotiek.			

Zdroj: Vlastné spracovanie, december 2025

Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 2

Tabuľka 156 Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 2 (Osoby so zdravotným postihnutím)

SC	ŠC	MU ŠC	Opatrenia	merateľný ukazovateľ opatrenia	2026	2031
SC 2: Podpora nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím	ŠC 2.1 Budovanie systému podpory pre neformálnych opatrov.	Zvýšenie podpory pre neformálnych opatrovateľov o 30%	O 2.1.1	Počet tímov celodennej starostlivosti.			
				Počet vytvorených metodík/postupov.			
				Počet prijímateľov, u ktorých bola zabezpečená koordinovaná starostlivosť.			
				Zavedený digitálny systém koordinácie.			
			O 2.1.2	Počet neformálnych opatrovateľov využívajúcich poradenské a informačné body.			
				Počet neformálnych opatrovateľov, ktorí absolvovali vzdelávacie a tréningové programy.			
				Počet neformálnych opatrovateľov, ktorí využili psychologickú a supervíznu podporu.			
			ŠC 2.2 Zvýšenie kapacity komunitných SS podporujúcich nezávislý život	Zvýšenie podielu klientov v komunitných SS o 10%	O 2.2.1	Počet denných stacionárov/miest pre OZP.	
	Počet novovytvorených miest v ambulatných SS.						
	O 2.2.2	Vypracovaná metodika.					
		Vyčlenené kapacity pre odľahčovaciu službu.					
		Počet neformálnych opatrovateľov pre deti so ZP.					
	O 2.2.3	Počet podporených športových aktivít.					
		Počet podporených digitálnych aktivít.					
		Počet podporených voľnočasových aktivít.					

Zdroj: Vlastné spracovanie, december 2025

Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 3

Tabuľka 157 Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 3 (Rodiny s deťmi)

SC	ŠC	MU ŠC	Opatrenia	merateľný ukazovateľ opatrenia	2026	2031
SC 3: Rovnosť príležitostí pre rodiny s deťmi a mládež z rôzneho sociálneho prostredia	ŠC 3.1 Preventívne a nízkoprahové programy pre deti a ich rodiny		O 3.1.1	Počet infokampaní			
				Počet prednášok a programov na ochranu duševného zdravia a počet účastníkov na nich			
				Počet preventívnych programov zameraných na prevenciu násillia na deťoch a počet účastníkov			
				Počet zariadení SS so zavedenými safeguardingovými opatreniami			
	O 3.1.2	Počet novovytvorených nízkoprahových centier pre deti a mládež					
		Počet novovytvorených nízkoprahových programov pre deti a mládež					
	O 3.1.3	Počet zriadených bezpečných priestorov pre deti a mládež					
		Počet zrealizovaných preventívnych a voľnočasových aktivít v rámci bezpečného priestoru					
	O 3.2.1	*	**	Počet rodín s deťmi využívajúcich podporný systém			
	O 3.3.1			Počet novovytvorených programov záchranných balíčkov			
				Počet zapojených rodín do peer programu			
				Počet vzdelávaní v KI a počet účastníkov vzdelávania			
	O 3.3.2			Počet obetí domáceho násillia, ktorým boli poskytnuté odborné služby za rok			
				Rozšírené priestorové podmienky			
				Počet obetí znásillenia, ktorým boli poskytnuté odborné služby za rok			

Zdroj: Vlastné spracovanie, december 2025

*ŠC 3.2 Podpora funkčnej siete rodinám

**MU ŠC 3.2 Počet dostupných služieb v sieti

Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 4

Tabuľka 158 Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 4 (Osoby ohrozené sociálnym vylúčením)

SC	ŠC	MU ŠC	Opatrenia	merateľný ukazovateľ opatrenia	2026	2031	
SC 4: Komplexný a koordinovaný prístup k prevencii a riešeniu problémov osôb ohrozených sociálnym vylúčením a ľudí bez domova	*	**	O 4.1.1	Počet novovytvorených lôžok				
	ŠC 4.2 Podpora preventívnych programov primárnej a sekundárnej prevencie v oblastiach látkových a neľátkových závis.	O 4.2.1		Počet preventívnych programov				
				Počet vzdelávacích programov pre rodičov				
				Počet školení pre pedagogické tímy				
		O 4.2.2		Počet osôb kontaktovaných vo verejnom priestore				
				Počet klientov kontaktovaných v rámci programu Harm reduction Počet osvetových a preventívnych programov Rozvoj dobrovoľníctva počet účastníkov na nich				
		O 4.2.3		Registrovaná nová ambulantná služba				
				Počet klientov ambulantnej služby/ročne				
		O 4.2.4		Počet novoprijatých pracovníkov v nízkoprahových centrách				
				Počet novoprijatých pracovníkov v poradenských centrách				
				Počet novo vytvorených miest v nízkoprahových centrách Počet klientov v poradenských centrách				
	ŠC 4.3 Podpora dôstojného života núdznych osôb ohrozených sociálnym vylúčením	O 4.3.1		Počet prihlásených uchádzačov vo VO				
				Spracovaná Stratégia prevencie a ukončovania bezdomovectva v Nitre				
				Schválená Stratégia prevencie a ukončovania bezdomovectva v Nitre v MsZ				
		O 4.3.2		Počet prihlásených uchádzačov vo VO				
				Spracovaná Stratégia integrácie Rómov v Nitre Schválená Stratégia integrácie Rómov v Nitre v MsZ				
		O 4.3.3		Registrovaná kapacita SS SOH				
		O 4.3.4		Počet úväzkov v rámci mobilnej zdravotnej pomoci				
				Počet úväzkov v rámci sociálnej pomoci Počet klientov, ktorým bola poskytnutá pomoc v rámci mobilnej pomoci ročne				
		***	****	O 4.4.1		Správa o mapovaných potrebách cudzincov ročne		
					Počet klientov v rámci terénnej sociálnej práce mesačne/ročne			

		O 4.4.2	Databáza údajov o cudzincoch			
--	--	----------------	------------------------------	--	--	--

Zdroj: Vlastné spracovanie, december 2025

*ŠC 4.1 Doplnenie systému služieb pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením a pre LBD o naväzujúce sociálne služby pri zhoršení zdravotného stavu

**MU ŠC 4.1 Podiel prijímateľov SS KI na celkovom počte prijímateľov v ZOS/ rok

***ŠC 4.4 Podpora cudzincov vrátane utečencov a odídencov, aby boli plnohodnotnými obyvateľmi mesta

****MU ŠC 4.4 Podiel cudzincov a utečencov, ktorí sa cítia byť súčasťou miestnej komunity, Podiel detí cudzincov zapojených do vzdelávacieho systému mesta

Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 5

Tabuľka 159 Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 5 (Prierezový cieľ)

SC	ŠC	MU ŠC	Opatrenia	merateľný ukazovateľ opatrenia	2026	2031
SC 5: Komplexná informovanosť a spolupráca subjektov v sociálnej oblasti	ŠC 5.1 Zvyšovanie informovanosti a vnímavosti verejnosti	Podiel obyvateľov, ktorí deklarujú, že majú dostatok informácií o SS	O 5.1.1	Počet využitých komunikačných kanálov			
				Počet oslovených osôb			
				Počet vydaných brožúr, letákov			
			O 5.1.2	Počet vydaných SOS kariet obyvateľom			
				Počet realizovaných aktivít na podporu zdravia a zdravého životného štýlu			
			O 5.1.3	Počet citlivých tém, o ktorých bola verejnosť informovaná			
	ŠC 5.2 Vyhodnoc. spokojnosti	*	O 5.2.1	Vytvorená aplikácia hodnotenia spokojnosti prijímateľov SS			
				Počet podnetov alebo návrhov na zlepšenie poskytovaných SS			
				Počet poskytovateľov SS využívajúcich aplikáciu na hodnotenie spokojnosti prijímateľov			
	ŠC 5.3 Rozvoj dobrovoľníctva	**	O 5.3.1	Počet poskytovateľov SS zapojených do spolupráce s NCD			
				Počet motivačno mobilizačných aktivít vedúcich k zapájaniu ľudí do aktívneho dobrovoľníctva			
				Vytvorená databáza dobrovoľníkov a spolupracujúcich subjektov			
	***	Kvalitatívna spätná väzba účastníkov o efektívnosti spolupráce	O 5.4.1	Počet zapojených organizácií do siete spolupráce			
				Počet realizovaných stretnutí a fór spolupráce ročne			

Zdroj: Vlastné spracovanie, december 2025

*MU ŠC 5.2 Podiel prijímateľov vyjadrujúcich vysokú spokojnosť, Podiel prijímateľov, ktorí zaznamenali zlepšenie kvality sociálnych služieb oproti predchádzajúcemu obdobiu, Podiel prijímateľov, ktorí sa zúčastnili hodnotenia spokojnosti

** MU ŠC 5.3 Počet aktívnych dobrovoľníkov ročne, Počet odpracovaných dobrovoľníckych hodín ročne, Počet prijímateľov SS, ktorí využili podporu dobrovoľníkov

*** ŠC 5.4 Spolupráca a sieťovanie subjektov v sociálnej a zdravotnej oblasti

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

1. BLEHA, B. ŠPROCHA, B. & VAŇO, B. 2018. *Prognóza obyvateľstva Slovenska do roku 2060 – Revízia poznatkov a predpokladov v kontexte pokračujúcej transformácie*. Dostupné online na: http://www.infostat.sk/vdc/pdf/Prognóza_SR_2060_DEF.pdf
2. Centrum právnej pomoci. N.d. Základné dokumenty (Výročné správy za rok 2020 - 2024). Dostupné online na: <https://www.centrumpravnejpomoci.sk/sekcia/20-zakladne-dokumenty>
3. Diecézna Charita Nitra. n.d. *Bývanie ako prvé II*. Dostupné online na: <https://charitanitra.sk/byvanie-ako-prve/>
4. Diecézna charita Nitra.n.d. Individuálne výročné správy. Dostupné online na: <https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/show/683576#>
5. ECAV Nitra. n.d. Výročné správy. Dostupné online na: <https://www.ecavn.sk/vyrocne-spravy/>
6. Európska Komisia. 1950. Európsky dohovor o ľudských právach. Dostupné online na: <https://eur-lex.europa.eu/SK/legal-content/glossary/european-convention-on-human-rights-echr.html>
7. Rada Európy. 1996. Európska sociálna charta. Dostupné online na: <https://rm.coe.int/168047e16d>
8. Mesto Nitra. 2016. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mesta Nitry. Programovacie obdobie 2015 – 2023 (predĺžený do roku 2025). Dostupné online na: <https://nitra.sk/wp-content/uploads/2025/08/Program-hospodarskeho-rozvoja-a-socialneho-rozvoja-Mesta-Nitry-na-roky-2015-2023.pdf>
9. Mesto Nitra. 2019. Konceptcia riešenia problematiky ľudí bez domova na území mesta Nitra na roky 2019 – 2022
10. Mesto Nitra. 2019. Stratégia prístupnosti mesta Nitry pre všetkých.
11. Mesto Nitra. 2021. Stratégia riešenia rizikového správania so zameraním na problematiku drog na elimináciu domáceho násillia, násillia páchaného na ženách, deťoch na území mesta Nitra na roky 2022 – 2025.
12. Mesto Nitra. 2024. *Stratégia integrácie cudzincov (vrátane utečencov a odídencov) v meste Nitra s výhľadom do roku 2035*.
13. Mesto Nitra. 2024. OBIEU – 5 pilierov pre lepšiu budúcnosť.
14. Mesto Nitra. 2023. Program aktívneho starnutia v Nitre na roky 2023 – 2030
15. Mesto Nitra. Program rozvoja bývania mesta Nitra do roku 2030.
16. Mesto Nitra. Stratégia integrácie cudzincov (vrátane utečencov a odídencov) v meste Nitra s výhľadom do roku 2035.
17. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. N.d. *Zasielanie Informačnej karty o vzniku pracovnoprávneho vzťahu štátneho príslušníka tretej krajiny*. Dostupné online na: <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/formulare-ziadosti/zamestnavanie-cudzincov-obcanov-eu/zasielanie-informacnej-karty-vzniku-pracovnopravneho-vztahu-statneho-prislusnika-tretej-krajiny.html>
18. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. 2021. *Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030*. Dostupné online na:

- <https://www.employment.gov.sk/files/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/deinstitucionalizacia-socialnych-sluzieb/ako-prebieha-proces-zmeny-poskytovania-socialnych-sluzieb/narodne-priority-rozvoja-socialnych-sluzieb-roky-2021-2030.pdf>
19. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. 2025. Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie. Dostupné online na: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/30862/1>
 20. Národný Inšpektorát práce (NIP). n.d. *Zamestnávanie utečencov z Ukrajiny*. Dostupné online: <https://www.ip.gov.sk/zamestnavanie-utecencov-z-ukrajiny/>
 21. NSK.2021.Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030. Dostupné online na: <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/program-hospodarskeho-rozvoja-socialneho-rozvoja-nitrianskeho-samospra-1>
 22. NSK.2024. Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 – 2031.
 23. OSN.1988. *Dohovor proti mučeniu a inému krutému neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu*.
 24. OSN.1995. *Dohovor o právach dieťaťa*.
 25. OSN.2010. Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím. Dostupné online na: <https://www.aspi.sk/products/lawText/1/71376/1/2/oznamenie-c-317-2010-zz-o-uzavreti-dohovoru-o-pravach-osob-so-zdravotnym-postihnutim/oznamenie-c-317-2010-zz-o-uzavreti-dohovoru-o-pravach-osob-so-zdravotnym-postihnutim>
 26. Regional Refugee Response for the Ukraine Situation (RRRUS). 2024. *Slovensko: Prieskum sociálno-ekonomických náhľadov. Záverečná správa*. Dostupné online na: <https://data.unhcr.org/en/documents/details/114215>
 27. Správa zariadení sociálnych služieb Nitra. n.d. Výročné správy. Dostupné online na: https://szss-nitra.sk/?page_id=5225
 28. ŠPROCHA, B. BLEHA, B. & VAŇO, B. 2024. *Kmeňová populačná prognóza Slovenska (2022 – 2080)*. Dostupné online na: http://www.humannageografia.sk/stiahnutie/Kmenova_populacna_prognosa_Slovenska_2022-2080.pdf
 29. Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR). 2021. *Ľudia bez domova*. Dostupné online na: https://www.scitanie.sk/storage/app/media/dokumenty/ludia_bez_domova_SODB_2021.pdf
 30. Štatistický úrad Slovenskej republiky. 2025. *Chudoba alebo sociálne vylúčenie vlani na Slovensku ohrozovali 980-tisíc obyvateľov*. Dostupné online na: <https://shorturl.at/CcK77> a obrázok: https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/6d67b6d2-507c-4674-a7ff-4e72d30e152c/G1_Chudoba_2024_SR_a_regiony.pdf?MOD=AJPERES&attachment=true&CACHE=NONE&CONTENTCACHE=NONE
 31. VÍŠEK, P. & PRŮŠA, L. 2012. *Optimalizace sociálních služeb*. Národní centrum sociálních služeb, o.p.s. Výskumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i.

- 32.** Vláda SR.2023.*Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky 2023 – 2027*. Dostupné online na:
https://www.vlada.gov.sk/site/assets/files/1694/programove_vyhlasenie_vlady_sr.pdf
- 33.** ZSSVINIČKY.SK. 2025. Evidencia žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby – Špecializované zariadenie pobytová celoročná. Dostupné online na:
https://www.zssvinicky.sk/downloads/download.php?stiahni=false&id=5522&kategoria=specializovane_zariadenie&nazov=Evidencia%20ziadost%C3%AD%20specializovane%20zariadenie.pdf

ODKAZY NA VEREJNÉ DATABÁZY

- 1. Domáca ošetrovateľská starostlivosť – Nitriansky samosprávny kraj, E-VÚC**
Dostupné online na: https://www.e-vuc.sk/nsk/zdravotnictvo/domaca-osetrovatelska-starostlivost.html?page_id=145464
- 2. Register sociálnych podnikov, MPSVR SR**
Dostupné online na: <https://registre.socialnaekonomika.gov.sk/registrovane-sp>
- 3. Výročné správy sociálnych podnikov za rok 2021, MPSVR SR**
Dostupné online na: <https://www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/socialna-ekonomika/vyrocne-spravy/vyrocne-spravy-2021.html>
- 4. Katalóg sociálnych podnikov, Sociálna ekonomika na Slovensku**
Dostupné online na: <https://katalogsp.gov.sk>
- 5. Informačný systém sociálnych služieb, MPSVR SR**
Dostupné online na: <https://sos.mpsvr.gov.sk/pm/>

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č.1 - Zoznam skratiek

Príloha č.2 - Definícia vybraných pojmov

Príloha č.3 - Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb poskytujúcich sociálne služby na území mesta Nitry

Príloha č.4 - Dotazník pre verejnosť

Príloha č.5 - Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb

Príloha č.6 - Dotazník pre poskytovateľov sociálnych služieb

Príloha č.7 - Vyhodnotenie pripomienok v procese prípravy IV.KPSS mesta Nitry na roky 2026 – 2031

Príloha č.8 – Tabuľkový prehľad strategických cieľov 1 – 5

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Schéma organizačnej štruktúry IV.KPSS mesta Nitra	14
Obrázok 2 Schematické priradenie existujúcich stratégií, koncepcií a programov k cieľovým skupinám	24
Obrázok 3 Organizačná štruktúra odboru zabezpečujúceho úlohy v sociálnej oblasti v meste Nitra...	40
Obrázok 4 Obyvatelia SR ohrození chudobou, 2024.....	52
Obrázok 5 Hierarchia sociálnych služieb pre ľudí bez domova v meste Nitra	105
Obrázok 6 Výzvy vyplývajúce z analytickej časti KPSS mesta Nitra	166
Obrázok 7 Limity pri návrhu strategickej časti KPSS mesta Nitra.....	169
Obrázok 8 Intervenčná logika strategicko-programovej časti (vízia a priority).....	171
Obrázok 9 Početnosť prvkov intervenčnej logiky	172
Obrázok 10 Strategický cieľ 1 – špecifické ciele a opatrenia pre cieľovú skupinu Seniori	173
Obrázok 11 Strategický cieľ 2 – špecifické ciele a opatrenia pre cieľovú skupinu Osoby so zdravotným postihnutím	183
Obrázok 12 Strategický cieľ 3 – špecifické ciele a opatrenia pre cieľovú skupinu Rodiny s deťmi	190
Obrázok 13 Strategický cieľ 5 - špecifické ciele a opatrenia pre prierezový cieľ Informovanosť a spolupráca a spolupráca	210

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 1 a ŠC 1.1; 1.2 a 1.3	27
Graf 2 Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 2 a ŠC 2.1 a 2.2	29
Graf 3 Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 3 a ŠC 3.1; 3.2 a 3.3	31
Graf 4 Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 4 a ŠC 4.1; 4.2; 4.3 a 4.4	33
Graf 5 Percentuálne vyjadrenie splnenia SC 1 - SC 6	36
Graf 6 Vývoj počtu obyvateľov v meste Nitra, 2004 – 2024	42
Graf 7 Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva	43
Graf 8 Podiel vekových skupín obyvateľov v meste Nitra v rokoch 2004 – 2024, v %	45
Graf 9 Index starnutia, mesto Nitra, NSK a SR, 2020 – 2024	46
Graf 10 Index ekonomického zaťaženia osôb; mesto Nitra, NSK a SR; 2020 – 2024	47
Graf 11 Index ekonomickej závislosti mladých ľudí; mesto Nitra, NSK a SR; 2020 – 2024	47
Graf 12 Počet uchádzačov o zamestnanie podľa krajov, máj 2021 - máj 2025	49
Graf 13 Počet UoZ v meste Nitra v rokoch 2021 – 2025 (aktuálne k 31.5.)	49
Graf 14 Miera evidovanej nezamestnanosti na úrovni okresov NSK, 2020 – 2022	51
Graf 15 Priemerný dôchodok na Slovensku v rokoch 2020 – 2026	54
Graf 16 Počet vyplácaných dôchodkov k 31.12. za roky 2020 – 2024 v triedení podľa druhu dôchodkov okres Nitra	54
Graf 17 Počet poberateľov PPnO v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024	57
Graf 18 Jednorazový finančný príspevok obyvateľom mesta Nitra po priznaní nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok v rokoch 2020 – 2024	58
Graf 19 Počet dôchodcov, ktorým sa vyplácal invalidný dôchodok k 31.12. v rokoch 2020 – 2024 v okrese Nitra a v NSK	60
Graf 20 Počet poberateľov rodičovského príspevku pre dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom v rokoch 2020 – 2024 v meste Nitra	63
Graf 21 Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP v rokoch 2020 - 2024 v meste Nitra	63
Graf 22 Počet vydaných preukazov ŤZP, ŤZP-S a parkovacieho preukazu v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024	65
Graf 23 Počet poberateľov štátnych sociálnych dávok v rokoch 2020 – 2024 v meste Nitra	66
Graf 24 Príspevok pri narodení dieťaťa, 2020 – 2024, mesto Nitra	67

Graf 25 Rodičovský príspevok a rodičovský príspevok dieťa s DNZS, 2020 – 2024, mesto Nitra	67
Graf 26 Jednorazový finančný príspevok z rozpočtu mesta v rokoch 2020 – 2024 v meste Nitra	68
Graf 27 Osobitný príjemca PnD z dôvodu záškoláctva v rokoch 2020 – 2024 v meste Nitra.....	69
Graf 28 Percentuálny podiel uplatnenia inštitútu osobitného príjemcu PnD z celkového počtu detí, ktoré zanedbávali PŠD v rokoch 2020 – 2024 v meste Nitra	69
Graf 29 Počet poberateľov DvHN z radov cudzincov v meste Nitra, 2020 – 2024	74
Graf 30 Počet poberateľov DvHN (vrátane spoločne posudzovaných osôb), mesto Nitra a okres Nitra, 2020 – 2024.....	77
Graf 31 Počet poberateľov DvHN podľa členenia domácností, mesto Nitra, 2020 – 2024.....	78
Graf 32 Náhradné výživné - neplatené výživné, mesto Nitra, 2020 – 2024.....	79
Graf 33 Počet vydaných preukazov FO s ŤZP, FO ŤZP-S a parkovacích preukazov v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024.....	82
Graf 34 Počet vydaných preukazov ŤZP a TŽP-S, 2020 – 2024, mesto Nitra	83
Graf 35 Počet vydaných parkovacích preukazov, 2020 – 2024, mesto Nitra	83
Graf 36 Počet vytvorených posudkov pre účely ŠSD na kompenzáciu ŤZP v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024.....	84
Graf 37 Počet osôb s ŤZP v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024.....	84
Graf 38 Prehľad o výkone posudkovej činnosti mesta Nitra v rokoch 2020 – 2024 pre OSL, DeS, ZOS, ZPS.....	85
Graf 39 Počet žiadostí o zabezpečenie poskytovania ZPS pobytová ročná forma, akt. k 31.12.2024.	88
Graf 40 Štruktúra prijímateľov SS v ZPS a ZOS podľa stupňa odkázanosti v rokoch 2023 – 2024.....	90
Graf 41 Štruktúra prijímateľov SS v ZPS a ZOS podľa veku k 31.12.2024	90
Graf 42 Štruktúra prijímateľov SS v DeS podľa stupňa odkázanosti v rokoch 2023 – 2024	92
Graf 43 Prehľad o počte prijímateľov v DeS podľa miesta trvalého pobytu k 31.12.2024	92
Graf 44 Počet žiadostí o ŠZ pobytová - ročná forma, mesto Nitra, akt. k. 31.12.2024.....	95
Graf 45 EFFETA - Stredisko sv. Františka Saleského, počet intervencií a celkový počet hodín RS, 2021 – 2024.....	96
Graf 46 Počet žiadostí na poskytovanie odľahčovacej služby v meste Nitra v rokoch 2020 - 2024...	104
Graf 47 Počet žiadostí a poberateľov SS (MaSPP) v meste Nitra v rokoch 2020 – 2024	104
Graf 48 Počet ubytovaných v nocľahárni, 2021 – 2023, poskytovateľ SS Mesto Nitra	106
Graf 49 Počet ubytovaných v Útulku pre bezdomovcov, 2019 – 2023, poskytovateľ SS Mesto Nitra	108

Graf 50 Počet ubytovaných v Útulku pre jednotlivcov s deťmi, 2019 – 2023, poskytovateľ SS Mesto Nitra	109
Graf 51 Vekové zloženie respondentov podľa vekových skupín – Dotazník pre verejnosť	126
Graf 52 Ktorým skupinám obyvateľov by sa malo v meste Nitra venovať najviac pozornosti v sociálnej oblasti?	126
Graf 53 Ktoré problémy vnímate ako prítomné a aktuálne riešiť v meste Nitra?	127
Graf 54 Na koho by ste sa primárne obrátili v prípade, ak by ste potrebovali získať informácie alebo konkrétnu pomoc týkajúcu sa riešenia Vašej sociálnej situácie?	128
Graf 55 Rozsah starostlivosti, ktorý sa opatrovaná osoba vyžaduje	131
Graf 56 Aký druh štátnej sociálnej dávky pri starostlivosti o blízku osobu poberáte?	132
Graf 57 Aké druhy pomoci by Vám starostlivosť o blízku osobu najviac uľahčili?	133
Graf 58 Vekové zloženie respondentov podľa vekových skupín	135
Graf 59 Ktoré problémy najviac ovplyvňujú Váš každodenný život alebo život Vašich blízkych?	135
Graf 60 Aké boli dôvody prečo ste o sociálnu službu, ktorú aktuálne využívate, požiadali?	138
Graf 61 Oblasť súkromia – Počet spolubývajúcich	140
Graf 62 Počet identifikovaných poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Nitra a počet zúčastnených poskytovateľov sociálnych služieb na dotazníkovom prieskume v roku 2020 a 2025. 141	
Graf 63 Ekonomicky oprávnené náklady v pobytových sociálnych službách na miesto/mesiac v € v rokoch 2020 – 2024 (ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra)	154
Graf 64 Ekonomicky oprávnené náklady terénne a ambulantné SS m.j.(hodina, obed, km) v € v rokoch 2020 – 2024 (ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra)	155
Graf 65 Ekonomicky oprávnené náklady na 1 miesto/mesiac v € ZPS a ZOS Spoločnosť Božieho slova v rokoch 2020 – 2024	156
Graf 66 Ekonomicky oprávnené náklady na 1 miesto/ mesiac v € DSS Socia OZ v rokoch 2020 – 2024	156
Graf 67 Ekonomicky oprávnené náklady na 1 miesto/mesiac v € ZSS (ZPS,ŠZ,DSS) Promeritae Quietii sv. Svorada n.o. v rokoch 2023 – 2024	157
Graf 68 Ekonomicky oprávnené náklady na 1 miesto/mesiac v € ZSS Viničky v rokoch 2020 – 2024	157
Graf 69 Porovnanie ekonomicky oprávnených nákladov na 1 miesto/mesiac v € ZPS na území mesta Nitra rok 2024	158
Graf 70 Porovnanie ekonomicky oprávnených nákladov na 1 miesto/mesiac v € ZOS na území mesta Nitra rok 2024	158

Graf 71 Porovnanie ekonomicky oprávnených nákladov na 1 miesto/mesiac v € ŠZ na území mesta Nitra rok 2024	159
Graf 72 Porovnanie ekonomicky oprávnených nákladov na 1 hodinu v € OSL na území mesta Nitra rok 2020 – 2024.....	159
Graf 73 Štruktúra BV programu 13 Sociálne služby podľa podprogramov rok 2024	162
Graf 74 Hlavné zdroje príjmov do sociálnych služieb rok 2024 v meste Nitra	162
Graf 75 Zdroje finančného krytia SC 1 (Seniori) v rokoch 2026 - 2031	216
Graf 76 Podiel jednotlivých zdrojov financovania na SC 1 (Seniori) za celé programovacie obdobie v rokoch 2026 - 2031	216
Graf 77 Podiel použitých finančných prostriedkov v rámci SC 1 (Seniori) na jednotlivé špecifické ciele v rokoch 2026 - 2031.....	217
Graf 78 Zdroje finančného krytia SC 2 (Osoby so zdravotným postihnutím) v rokoch 2026 – 2031	219
Graf 79 Podiel finančného krytia SC 2 (Osoby so zdravotným postihnutím) v rokoch 2026 – 2031	219
Graf 80 Podiel finančného krytia SC 2 (Osoby so zdravotným postihnutím) na jednotlivé ŠC v rokoch 2026 – 2031	220
Graf 81 Zdroje finančného krytia SC 3 (Rodiny s deťmi) v rokoch 2026 – 2031	221
Graf 82 Podiel finančného krytia SC 3 (Rodiny s deťmi) v rokoch 2026 – 2031.....	222
Graf 83 Podiel finančného krytia SC 3 (Rodiny s deťmi) podľa jednotlivých ŠC v rokoch 2026 – 2031	223
Graf 84 Zdroje finančného krytia SC 4 (Osoby ohrozené sociálnym vylúčením) v rokoch 2026 – 2031	225
Graf 85 Podiel finančného krytia SC 4 (Osoby ohrozené sociálnym vylúčením) v rokoch 2026 – 2031	226
Graf 86 Podiel finančného krytia SC 4 (Osoby ohrozené sociálnym vylúčením) podľa jednotlivých ŠC v rokoch 2026 – 2031	226
Graf 87 Návrh čerpania BV na SC 4 (Osoby ohrozené sociálnym vylúčením) v rokoch 2026 – 2031	227
Graf 88 Zdroje finančného krytia SC 5 (Komplexná informovanosť a spolupráca subjektov v sociálnej oblasti) v rokoch 2026 – 2031	229
Graf 89 Zdroje finančného krytia SC 5 5 (Komplexná informovanosť a spolupráca subjektov v sociálnej oblasti)v rokoch 2026 – 2031	229
Graf 90 Podiel finančného krytia SC 5 5 (Komplexná informovanosť a spolupráca subjektov v sociálnej oblasti)podľa jednotlivých ŠC v rokoch 2026 – 2031	230

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Proces a harmonogram spracovania KPSS.....	12
Tabuľka 2 Úlohy jednotlivých úrovní riadenia	14
Tabuľka 3 Zloženie pracovnej skupiny – Seniori.....	15
Tabuľka 4 Zloženie pracovnej skupiny – Osoby so zdravotným postihnutím	15
Tabuľka 5 Zloženie pracovnej skupiny – Rodiny s deťmi.....	16
Tabuľka 6 Zloženie pracovnej skupiny – Osoby ohrozené sociálnym vylúčením	16
Tabuľka 7 Strategické dokumenty rôznych úrovní s určením priorít, opatrení, na ktoré KPSS mesta Nitra bude nadväzovať.....	17
Tabuľka 8 Splnenie SC 1 na úrovni aktivít	26
Tabuľka 9 Splnenie SC 2 na úrovni aktivít	28
Tabuľka 10 Splnenie SC 3 na úrovni aktivít	30
Tabuľka 11 Splnenie SC 4 na úrovni aktivít	32
Tabuľka 12 Splnenie SC 5 na úrovni aktivít	34
Tabuľka 13 Splnenie SC 6 na úrovni aktivít	35
Tabuľka 14 Počet a percentuálny podiel cudzincov žijúcich v meste Nitra na základe ich pobytu, 2024	43
Tabuľka 15 Vybrané národnosti, mesto Nitra, porovnanie rokov 2011 a 2021	44
Tabuľka 16 Štruktúra UoZ v meste Nitra, máj 2021 - máj 2025.....	50
Tabuľka 17 Miera evidovanej nezamestnanosti (PDU) v SR a mesto Nitra, máj 2023 – máj 2025.....	51
Tabuľka 18 Priemerná výška invalidných dôchodkov v rokoch 2020 – 2024 (v €)	60
Tabuľka 19 Prehľad podľa druhov zdravotného postihnutia a veku, 2021 - 2024	62
Tabuľka 20 Prehľad počtu detí vedených v agende SPODaSK v rokoch 2020 – 2024.....	70
Tabuľka 21 Počet sekundárnych ľudí bez domova (SODB 2021) podľa kraju a pohlavia	71
Tabuľka 22 Počet sekundárnych ľudí bez domova (SODB 2021) podľa okresov NSK a pohlavia	72
Tabuľka 23 Počet individuálnych intervencií realizovaných v MČ Dražovce a lokalite Orechov Dvor, 2020 – 2024.....	75
Tabuľka 24 Počet obyvateľov Orechov dvor, počet klientov a počty realizovaných komunitných a skupinových aktivít, 2020 – 2024	76
Tabuľka 25 Komunitné centrum v MČ Dražovce, 2024	76

Tabuľka 26 Počet žiadostí, počet priznaných dávok a % podiel - Jednorazová dávka v hmotnej núdzi na úrovni mesta Nitra, 2020 – 2024	79
Tabuľka 27 Potravinová pomoc v rámci Sociálnej výdajne potravín mesta Nitry, 2020 – 2024	80
Tabuľka 28 Prehľad o posudkovej činnosti vykonávanej ÚPSVR v meste Nitra v rokoch 2020 - 2024	81
Tabuľka 29 Zariadenie pre seniorov.....	88
Tabuľka 30 Zariadenie opatrovateľskej služby.....	89
Tabuľka 31 Počet žiadostí o poskytnutie sociálnej služby ZOS, akt. k 31.12.2024	90
Tabuľka 32 Denný stacionár	91
Tabuľka 33 Opatrovateľská služba.....	93
Tabuľka 34 Počet prijímateľov OSL a počet hodín OSL v Nitre za roky 2021 - 2024.....	93
Tabuľka 35 Špecializované zariadenie.....	94
Tabuľka 36 Tlmočnická služba.....	95
Tabuľka 37 Rehabilitačné stredisko	96
Tabuľka 38 Domov sociálnych služieb	97
Tabuľka 39 Požičiavanie pomôcok.....	97
Tabuľka 40 Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	98
Tabuľka 41 Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa.....	98
Tabuľka 42 Služba včasnej intervencie	99
Tabuľka 43 Služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života	100
Tabuľka 44 Prepravná služba	101
Tabuľka 45 Počet nových žiadostí prepravná služba, mesto Nitra, 2020 – 2024.....	101
Tabuľka 46 Denné centrum	102
Tabuľka 47 Prehľad počtu prijímateľov sociálnej služby v denných centrách v rokoch 2023 – 2024.	102
Tabuľka 48 Jedáleň	103
Tabuľka 49 Počet poberateľov PnO, počet žiadostí o odľahčovaciu službu a % podiel žiadateľov o odľahčovaciu službu v meste Nitra, 2020 - 2024	103
Tabuľka 50 Nocľaháreň.....	106
Tabuľka 51 Nízkoprahové denné centrum	107
Tabuľka 52 Terénna sociálna služba krízovej intervencie	107
Tabuľka 53 Zariadenie núdzového bývania	107
Tabuľka 54 Útulok	108

Tabuľka 55 Počet žiadostí o sociálnu službu v Útulku pre bezdomovcov	109
Tabuľka 56 Počet žiadostí o sociálnu službu v Útulku pre jednotlivca s deťmi.....	110
Tabuľka 57 Komunitné centrum	111
Tabuľka 58 Integrované centrum	111
Tabuľka 59 Sociálne poradenstvo – špecializované	112
Tabuľka 60 Sociálna rehabilitácia	113
Tabuľka 61 Počet novoprijatých žiadostí o pridelenie bytu a počet pridelených bytov - Orechov Dvor, 2020 – 2024.....	114
Tabuľka 62 Počet žiadostí o pridelenie bytu, o predĺženie nájomnej zmluvy a počet pridelených bytov - Nájomné byty Dvorčanská ul., 2020 – 2024.....	115
Tabuľka 63 Počet žiadostí o pridelenie bytu, o predĺženie nájomnej zmluvy a počet pridelených bytov - Olympia Nitra, 2021 – 2024.....	115
Tabuľka 64 Počet žiadostí a počet pridelených bytov - Bytový dom Senior	115
Tabuľka 65 Počet žiadostí a počet pridelených bytov - DOS J. Kráľa a Bernolákova, Nitra	116
Tabuľka 66 Chránená dielňa a chránené pracovisko.....	116
Tabuľka 67 Sociálne podniky v meste Nitra	117
Tabuľka 68 Zamestnávanie občanov krajín EÚ/ EHP a tretích krajín s informačnou kartou na území Slovenskej republiky podľa krajov a NSK podľa okresov, máj 2025	118
Tabuľka 69 Zamestnávanie občanov tretích krajín s informačnou kartou na území Slovenskej republiky podľa 4 vybraných štátnych príslušností, 2021 – 2024	119
Tabuľka 70 ADOS v meste Nitra	120
Tabuľka 71 Mobilný hospic v Nitre	121
Tabuľka 72 Štatistika COMIN za rok 2024 – štruktúra klientov.....	122
Tabuľka 73 Štatistika COMIN za rok 2024 – poskytnuté služby	122
Tabuľka 74 Prehľad počtu spoplatnených a bezplatných konzultácií v Kancelárií CPP Nitra za rok 2020 - 2024.....	123
Tabuľka 75 Prehľad počtu respondentov	124
Tabuľka 76 Záujem o sociálnu službu	130
Tabuľka 77 Hodnotenie sociálnych služieb podľa spokojnosti s využívanou službou	137
Tabuľka 78 Ako dôležité boli pre Vás nasledujúce oblasti pri rozhodovaní sa o podanie žiadosti ku konkrétnemu poskytovateľovi sociálnych služieb?.....	138
Tabuľka 79 Oblasť stravovania	139

Tabuľka 80 Oblasť súkromia	139
Tabuľka 81 Prehľad druhov sociálnych služieb poskytovaných zúčastnenými poskytovateľmi podľa počtu prijímateľov sociálnych služieb a miesta TP prijímateľov, akt. k 31.12.2024	141
Tabuľka 82 Prehľad druhov akreditovaných činností poskytovaných zúčastnenými poskytovateľmi podľa počtu prijímateľov a miest TP prijímateľov, akt.k 31.12.2024	144
Tabuľka 83 Vybrané zábery/merateľne definované plány zúčastnených poskytovateľov sociálnych služieb do budúcnosti	145
Tabuľka 84 Prehľad zapojených ďalších organizácií/subjektov do dotazníku pre poskytovateľov sociálnych služieb.....	147
Tabuľka 85 SWOT analýza pre cieľovú skupinu – SENIORI	150
Tabuľka 86 SWOT analýza pre cieľovú skupinu – OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM	151
Tabuľka 87 SWOT analýza pre cieľovú skupinu – RODINY S DEŤMI	152
Tabuľka 88 SWOT analýza pre cieľovú skupinu – OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM	153
Tabuľka 89 Bežné a kapitálové výdavky do programu 013 Sociálne služby z rozpočtu mesta Nitra rok 2024.....	161
Tabuľka 90 Špecifický cieľ 1.1.....	174
Tabuľka 91 Opatrenie 1.1.1.....	174
Tabuľka 92 Opatrenie 1.1.2.....	175
Tabuľka 93 Opatrenie 1.1.3.....	175
Tabuľka 94 Špecifický cieľ 1.2.....	176
Tabuľka 95 Opatrenie 1.2.1.....	176
Tabuľka 96 Opatrenie 1.2.2.....	177
Tabuľka 97 Opatrenie 1.2.3.....	177
Tabuľka 98 Opatrenie 1.2.4.....	178
Tabuľka 99 Opatrenie 1.2.5.....	179
Tabuľka 100 Špecifický cieľ 1.3.....	179
Tabuľka 101 Opatrenie 1.3.1.....	180
Tabuľka 102 Opatrenie 1.3.2.....	180
Tabuľka 103 Špecifický cieľ 1.4.....	181
Tabuľka 104 Opatrenie 1.4.1.....	181
Tabuľka 105 Opatrenie 1.4.2.....	182

Tabuľka 106 Špecifický cieľ 2.1.....	184
Tabuľka 107 Opatrenie 2.1.1.....	184
Tabuľka 108 Opatrenie 2.1.2.....	185
Tabuľka 109 Špecifický cieľ 2.2.....	186
Tabuľka 110 Opatrenie 2.2.1.....	186
Tabuľka 111 Opatrenie 2.2.2.....	186
Tabuľka 112 Opatrenie 2.2.3.....	187
Tabuľka 113 Špecifický cieľ 3.1.....	191
Tabuľka 114 Opatrenie 3.1.1.....	191
Tabuľka 115 Opatrenie 3.1.2.....	192
Tabuľka 116 Opatrenie 3.1.3.....	192
Tabuľka 117 Špecifický cieľ 3.2.....	193
Tabuľka 118 Opatrenie 3.2.1.....	193
Tabuľka 119 Špecifický cieľ 3.3.....	194
Tabuľka 120 Opatrenie 3.3.1.....	195
Tabuľka 121 Opatrenie 3.3.2.....	195
Tabuľka 122 Strategický cieľ 4 – špecifické ciele a opatrenia pre cieľovú skupinu Osoby ohrozené sociálnym vylúčením	198
Tabuľka 123 Špecifický cieľ 4.1.....	199
Tabuľka 124 Opatrenie 4.1.1.....	199
Tabuľka 125 Špecifický cieľ 4.2.....	200
Tabuľka 126 Opatrenie 4.2.1.....	200
Tabuľka 127 Opatrenie 4.2.2.....	201
Tabuľka 128 Opatrenie 4.2.3.....	202
Tabuľka 129 Opatrenie 4.2.4.....	202
Tabuľka 130 Špecifický cieľ 4.3.....	203
Tabuľka 131 Opatrenie 4.3.1.....	204
Tabuľka 132 Opatrenie 4.3.2.....	204
Tabuľka 133 Opatrenie 4.3.3.....	205
Tabuľka 134 Opatrenie 4.3.4.....	206

Tabuľka 135 Špecifický cieľ 4.4.....	206
Tabuľka 136 Opatrenie 4.4.1.....	207
Tabuľka 137 Opatrenie 4.4.2.....	207
Tabuľka 138 Špecifický cieľ 5.1.....	210
Tabuľka 139 Opatrenie 5.1.1.....	211
Tabuľka 140 Opatrenie 5.1.2.....	211
Tabuľka 141 Opatrenie 5.1.3.....	212
Tabuľka 142 Špecifický cieľ 5.2.....	212
Tabuľka 143 Opatrenie 5.2.1.....	213
Tabuľka 144 Špecifický cieľ 5.3.....	214
Tabuľka 145 Opatrenie 5.3.1.....	214
Tabuľka 146 Špecifický cieľ 5.4.....	215
Tabuľka 147 Opatrenie 5.4.1.....	215
Tabuľka 148 Finančný rámec implementácie Strategického cieľa 1 a špecifických cieľov 1.1 – 1.4 na obdobie rokov 2026 – 2031	218
Tabuľka 149 Finančný rámec implementácie Strategického cieľa 2 a špecifických cieľov 2.1 –2.2 na obdobie rokov 2026 – 2031	221
Tabuľka 150 Finančný rámec implementácie Strategického cieľa 3 a špecifických cieľov 3.1 – 3.3 na obdobie rokov 2026 – 2031	224
Tabuľka 151 Finančný rámec implementácie Strategického cieľa 4 a špecifických cieľov 4.1 – 4.4 na obdobie rokov 2026 – 2031	228
Tabuľka 152 Finančný rámec implementácie Strategického cieľa 5 a špecifických cieľov 5.1 – 5.4 na obdobie rokov 2026 – 2031	231
Tabuľka 153 Finančný rámec pre KPSS mesta Nitra na roky 2026 – 2031 (SC 1 – SC 5).....	231
Tabuľka 154 Spôsob vyhodnotenia plnenia KPSS	233
Tabuľka 155 Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 1 (Seniori).....	234
Tabuľka 156 Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 2 (Osoby so zdravotným postihnutím).....	236
Tabuľka 157 Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 3 (Rodiny s deťmi).....	237
Tabuľka 158 Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 4 (Osoby ohrozené sociálnym vylúčením).....	238
Tabuľka 159 Tabuľka merateľných ukazovateľov pre SC 5 (Prierezový cieľ).....	240

Spoločne tvoríme mesto,
kde má každý svoje miesto.

Nitra – mesto, ktoré sa stará

Mesto Nitra